10 LAT JAHRE WSPÓŁPRACY KOOPERATION WIELKOPOLSKI I HESJI

HESSEN UND WIELKOPOLSKA 2000 - 2010

PARTNERZY W SERCU EUROPY
PARTNER IM HERZEN EUROPAS

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

10 LAT JAHRE
WSPÓŁPRACY KOOPERATION
WIELKOPOLSKI I HESJI
HESSEN UND WIELKOPOLSKA 2000 - 2010

PARTNERZY W SERCU EUROPY
PARTNER IM HERZEN EUROPAS

HESSEN

WIELKOPOLSKA
REGION

Publikacja powstała dzięki finansowaniu
i merytorycznemu wsparciu

**Samorządu
Województwa Wielkopolskiego**

Rządu Kraju Związkowego Hesja

Autor publikacji
Instytut Zachodni w Poznaniu

Instytucje współpracujące przy wydaniu publikacji

Rząd Kraju Związkowego Hesja
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska

Publikacja powstała dzięki materiałom oraz dokumentom udostępnionym przez jednostki samorządu terytorialnego, instytucje oraz organizacje obszaru gospodarki, kultury, spraw społecznych, ochrony środowiska oraz sportu i turystyki z terenu Województwa Wielkopolskiego, współpracujące z partnerami z Hesji.

Die Publikation wurde mithilfe einer Finanzierung
und sachlicher Unterstützung erstellt

**Selbstverwaltung
der Woiwodschaft Wielkopolska**

Hessische Landesregierung

Autor der Publikation
Westinstitut in Posen

Die bei der Erstellung der Publikation kooperierenden Institutionen

Hessische Landesregierung
Marschallamt der Woiwodschaft Wielkopolska
Kooperationszentrum Hessen – Polen

Die Publikation wurde dank der Materialien und Dokumenten erstellt, die durch mit hessischen Partnern kooperierende Einheiten der Selbstverwaltung, Institutionen und Organisationen aus Wielkopolska aus dem Bereich Wirtschaft, Kultur, Sozialpolitik, Umwelt, Sport und Tourismus zugänglich gemacht wurden.

PARTNERZY W SERCU EUROPY
PARTNER IM HERZEN EUROPAS

10 LAT JAHRE WSPÓŁPRACY KOOPERATION WIELKOPOLSKI I HESJI HESSEN UND WIELKOPOLSKA 2000 - 2010

SPIS TREŚCI / INHALTSVERZEICHNIS

0. PARTNERZY W SERCU EUROPY
PARTNER IM HERZEN EUROPAS

1. WIELKOPOLSKA I HESJA MAPA PODOBIEŃSTW I RÓŻNIC
WIELKOPOLSKA UND HESSEN UNTERSCHIEDE UND GEMEINSAMKEITEN

1.13 WIELKOPOLSKA – PORTRET WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKA – PORTRÄT DER WOIWODSCHAFT

1.22 HESJA – PORTRET KRAJU ZWIĄZKOWEGO
HESSEN – PORTRÄT DES BUNDESLANDES

2. NA DOBRY POCZĄTEK...
WIE ALLES BEGANN...

2.31 STYCZNOŚCI, CZYLI SIŁA PRZYCIĄGANIA
BERÜHRUNGSPUNKTE ODER DIE KRAFT DER ANZIEHUNG

2.33 DROGA DO PARTNERSTWA
DER WEG ZUR PARTNERSCHAFT

2.36 WSPÓLNA DEKLARACJA
DIE GEMEINSAME ERKLÄRUNG

2.39 USTALENIA ROBOCZE
ARBEITSBESCHLÜSSE

3. WIELKOPOLSKA I HESJA PARTNERZY W DZIAŁANIU
WIELKOPOLSKA UND HESSEN PARTNER IN AKTION

3.41 RAZEM W EUROPIE
GEMEINSAM IN EUROPA

3.44 BIZNES ŁĄCZY LUDZI
BUSINESS VERBINDET MENSCHEN

3.48 USKRZYDLONA WSPÓŁPRACA
ZUSAMMENARBEIT IN DEN LÜFTEN

3.50 W IMIENIU OBYWATELI
IM NAMEN DER BÜRGER

3.54 MIĘDZY NAMI URZĘDNIKAMI
UNTER UNS BEAMTEN

3.57 POKAZAĆ SIĘ Z KAŻDEJ STRONY
SICH VON DEN BESTEN SEITEN ZEIGEN

3.59 DLA LUDZI – WŚRÓD LUDZI
FÜR DIE MENSCHEN – MIT DEN MENSCHEN

3.60 ŻYĆ LOKALNIE – DZIAŁAĆ GLOBALNIE
LOKAL LEBEN – GLOBAL HANDELN

3.68 PRZESTRZEŃ WARTOŚCI I EMOCJI
RAUM FÜR WERTE UND EMOTIONEN

3.73 WIEDZA PRZECIW STEREOTYPOM
WISSEN GEGEN STEREOTYPE

3.76 MŁODOŚĆ NIE ZNA GRANIC
JUGEND KENNT KEINE GRENZEN

3.79 CZYSTA ENERGIA DLA NATURY
SAUBERE ENERGIE DER NATUR ZULIEBE

3.82 POZNAWANIE PRZEZ ZWIEDZANIE
KENNENLERNEN DURCH BESICHTIGEN

3.85 DOBRA FORMA – STYL FAIR PLAY
GUT IN FORM UND MIT FAIR PLAY

4. DZIESIĘĆ LAT MINĘŁO - PODSUMOWANIA I NOWE WYZWANIA
ZEHN JAHRE SIND VERGANGEN BILANZEN UND NEUE HERAUSFORDERUNGEN

4.89 WSPÓLNA DEKADA
EIN GEMEINSAMES JAHRZEHNT

4.91 PATRZĄC W PRZYSZŁOŚĆ
AUSBLICK IN DIE ZUKUNFT

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

SZANOWNI PAŃSTWO,

za nami 10 lat budowania przyjaznych relacji Wielkopolski i Hesji - regionów, które są sobie bliskie nie tylko pod względem położenia w sercu Europy, ale przede wszystkim pod względem woli nawiązywania i rozwijania międzyregionalnej współpracy w całej Europie.

Partnerstwo Wielkopolski z Hesją wpisuje się w proces europejskiej integracji. Hesja towarzyszyła naszemu regionowi w drodze do Unii Europejskiej w okresie przed akcesją i w latach transformacji. Obecnie współdziałamy na mocy wspólnej deklaracji o współpracy pomiędzy Województwem Wielkopolskim a Hesją, a mieszkańcy naszych krajów od lat mogą korzystać z doradztwa biznesowego Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska. To przy przedstawicielstwie Hesji przy UE działa Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego – nasze „okno na Europę", które pozwala włączyć Wielkopolskę w nurt bieżącej polityki europejskiej.

Wielkopolska i Hesja razem znalazły się także na kartach niniejszej publikacji, prezentującej portrety obu regionów oraz historię zacieśniania ich współpracy. To wydawnictwo pokazuje, jak wiele podobieństw – między innymi administracyjnych, komunikacyjnych i handlowych – łączy Wielkopolskę i Hesję. Przekładają się one na współpracę w dziedzinie gospodarki, promocji regionu, transportu lotniczego, kultury i wymiany młodzieży. Uwypuklenie tych podobieństw będzie z pewnością przyczynkiem do budowania wspólnej wizji przyszłości w Unii Europejskiej, a dzięki spostrzeżeniom zawartym w publikacji Hesja i Wielkopolska będą mogły odnaleźć nowe formy aktywności i pogłębiać więzi już istniejące.

Niniejsze wydawnictwo podsumowujące 10-lecie współpracy Wielkopolski z Hesją służy również temu, abyśmy lepiej poznali efekty naszej dotychczasowej współpracy i dostrzegli, że udało nam się zbudować solidny fundament naszego partnerstwa, oparty na wzajemnym zaufaniu i wspólnocie interesów. Jestem przekonany, że w nową dekadę partnerstwa wkroczymy bogatsi o dawne doświadczenia, otwarci na nowe i wciąż siebie ciekawi.

Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego

PARTNERZY W SERCU EUROPY
PARTNER IM HERZEN EUROPAS

Wielkopolska/Hessen

SEHR GEEHRTE DAMEN UND HERREN,

hinter uns liegt ein Jahrzehnt freundschaftlicher Beziehungen zwischen Wielkopolska und Hessen, die sich nicht nur hinsichtlich ihrer geographischen Lage im Herzen Europas nahe stehen, sondern vor allem auch in Bezug auf ihre Bereitschaft zur Aufnahme und Fortentwicklung der regionalen Zusammenarbeit in ganz Europa.

Die Partnerschaft von Wielkopolska und Hessen fügt sich nahtlos in den Prozess der europäischen Integration ein. Hessen hat unsere Region auf dem Weg in die Europäische Union, vor dem Beitritt und in den Jahren der Transformation begleitet. Die heutige Kooperation erfolgt auf Grundlage der Gemeinsamen Erklärung über die Zusammenarbeit zwischen der Woiwodschaft Wielkopolska und Hessen, und die Einwohner beider Länder profitieren seit Jahren von der Wirtschaftsberatung des Kooperationszentrums Hessen-Polen. Das Informationsbüro der Woiwodschaft Wielkopolska, unser "Fenster zu Europa", das uns bei der Einbindung von Wielkopolska in die aktuelle europäische Politik hilft, ist bei der hessischen EU-Vertretung angesiedelt.

Wielkopolska und Hessen finden sich gemeinsam in der vorliegenden Publikation, die beide Regionen porträtiert und die Geschichte ihrer immer enger werdenden Zusammenarbeit vorstellt. Diese Veröffentlichung zeigt, wie viele Gemeinsamkeiten, unter anderem in Verwaltung, Verkehr und Handel, Wielkopolska und Hessen verbinden. Diese schlagen sich in der Zusammenarbeit in Bereichen wie Wirtschaft, Werbung für die Regionen, Flugverkehr oder Kultur und Jugendaustausch nieder. Die Gemeinsamkeiten zwischen Hessen und Wielkopolska helfen zweifelsohne dabei, einen wesentlichen Beitrag beim Aufbau einer gemeinsamen Zukunftsvision in der Europäischen Union zu leisten; über die Anregungen, die die vorliegende Publikation bietet, werden die beiden Länder neue gemeinsame Projekte finden und die bereits bestehenden Bindungen vertiefen können.

Die vorliegende Publikation, die ein Jahrzehnt der Zusammenarbeit von Wielkopolska und Hessen Revue passieren lässt, dient auch dazu, dass wir die Ergebnisse unserer bisherigen Zusammenarbeit besser kennenlernen und erkennen, dass es uns gelungen ist, die Partnerschaft auf ein solides Fundament von gegenseitigem Vertrauen und gemeinsamen Interessen zu stellen. Ich bin davon überzeugt, dass wir das neue Jahrzehnt mit einem reichen Erfahrungsschatz, der Offenheit für Neues und gegenseitiger Neugierde beginnen werden.

Marek Woźniak
Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska

SZANOWNI PAŃSTWO,

kiedy 7 grudnia 2000 roku w Poznaniu ówcześni włodarze, Premier Hesji Roland Koch oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego Stefan Mikołajczak, podpisywali „Wspólną deklarację o współpracy pomiędzy województwem wielkopolskim a krajem związkowym Hesja", oba regiony współpracowały ze sobą już od lat.

W 1979 roku „zimna wojna" trwała w najlepsze, gdy izby rzemieślnicze z Kassel i Poznania zawierały umowę o współpracy. Dla Polski było to, z politycznego punktu widzenia wydarzenie niezwykłe. Izba Rzemieślnicza w Poznaniu nawiązała, zresztą jako pierwsza w Polsce, sformalizowaną współpracę z organizacją pochodzącą z kraju spoza ówczesnego bloku wschodniego. Dziś, po trzydziestu dwóch latach, prawie już nie pamiętamy o tamtych czasach.

Zjednoczenie Niemiec w roku 1990 oraz upadek bloku wschodniego zapoczątkowały nowy etap w stosunkach między Hesją i Wielkopolską. Dzięki nawiązanym wcześniej kontaktom, w latach 90. można było zauważyć wzmożone zainteresowanie na niwie gospodarczej, co doprowadziło do utworzenia Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja - Polska i do podpisania „Wspólnej deklaracji o współpracy" pomiędzy obydwoma regionami.

Na ten sam czas przypadło złożenie przez Polskę wniosku o członkostwo w Unii Europejskiej. Oczywiste było, że w związku z tym Hesja zaoferuje Wielkopolsce swoje wsparcie, czego dobitnym dowodem są liczne projekty, przeprowadzone w tym niezwykle ciekawym, obfitującym w wydarzenia okresie. Z momentem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej w roku 2004, zamknięty został jeden z najważniejszych rozdziałów w historii integracji europejskiej. Unia Europejska wykorzystała ową historyczną szansę, aby trwale umocnić pokój, wolność i bezpieczeństwo. Jestem głęboko przekonany o tym, że przyczyniły się do tego – i czynią to nadal – bliskie stosunki pomiędzy naszymi regionami.

Owo partnerstwo jest ewidentnym świadectwem, że Polaków i Niemców wiele łączy. Warto tu wspomnieć nie tylko o wielu rozmaitych wspólnych przedsięwzięciach w sferze gospodarczej i kulturalnej, ale też o dobrej, przyjaznej atmosferze panującej między mieszkańcami Hesji i Wielkopolski. Wspólne projekty partnerskie budzą ciekawość, pomagają rozwijać obustronne zainteresowanie, a ich efektem jest zrozumienie i wzajemny szacunek.

W minionych latach partnerstwo między naszymi regionami ewoluowało z poziomu współpracy o charakterze głównie gospodarczym we współdziałanie we wszystkich dziedzinach życia. Potwierdzają to różnorodne projekty kulturalne, udział Wielkopolski w Dniu Hesji oraz intensywna wymiana młodzieży. 10 lat partnerstwa z Województwem Wielkopolskim oznacza dekadę ściślej i bliskiej współpracy, opartej na zaufaniu. Powinniśmy dalej kroczyć tą drogą!

Volker Bouffier
Premier Hesji

SEHR GEEHRTE DAMEN UND HERREN,

als am 7. Dezember 2000 in Poznan die damaligen Regierungschefs Ministerpräsident Roland Koch und Marschall Stefan Mikołajczak die Gemeinsame Erklärung über die Zusammenarbeit zwischen der Woiwodschaft Wielkopolska und dem Land Hessen unterzeichneten, konnten beide Regionen bereits auf einige Jahre der Zusammenarbeit zurückblicken.

Bereits 1979, noch mitten im "Kalten Krieg", haben die Handwerkskammer in Kassel und die Handwerkskammer in Poznan einen Kooperationsvertrag abgeschlossen. Für Polen war dies politisch ein außerordentliches Ereignis. War doch die Handwerkskammer in Poznan die erste polnische Kammer, die mit einer solchen aus einem nicht den damaligen Ostblockstaaten angehörenden Land eine formell besiegelte Zusammenarbeit einging. Heute, zweiunddreißig Jahre später, ist diese Zeit nahezu in Vergessenheit geraten.

Mit der Wiedervereinigung Deutschlands im Jahr 1990 und dem Zusammenbruch des Ostblocks begann eine neue Phase in den Beziehungen zwischen Hessen und Wielkopolska. Aufbauend auf den bisherigen Kontakten vertiefte sich in den 90er Jahren insbesondere das wirtschaftliche Interesse aneinander, was letztlich zu der Gründung des Kooperationsbüros Hessen – Polen und zum Abschluss der Gemeinsamen Erklärung über die Zusammenarbeit zwischen beiden Regionen führte.

In diese Zeit fiel auch der Beitrittsantrag Polens zur Europäischen Union. Für Hessen war es eine Selbstverständlichkeit, Wielkopolska hierbei zu unterstützen. Zahlreiche Projekte dieser spannenden und ereignisreichen Jahre belegen dies eindrucksvoll.

Durch die Mitgliedschaft Polens in der Europäischen Union im Jahr 2004 ist eines der wichtigsten und bedeutendsten Kapitel der europäischen Integrationsgeschichte vollendet worden. Die Europäische Union hat diese historische Chance genutzt, Frieden, Freiheit und Sicherheit in ganz nachhaltig zu stärken. Und es ist meine feste Überzeugung, dass die enge Verbindung unserer beider Regionen nachhaltig zu diesem Prozess beigetragen hat und noch immer beiträgt.

Diese Partnerschaft ist ein anschauliches Zeugnis für die vielen Gemeinsamkeiten zwischen Polen und Deutschen. Dabei sind nicht nur die vielfältigen wirtschaftlichen und kulturellen Kooperationen erwähnenswert, sondern gerade auch das gute und freundschaftliche Klima, das zwischen den Menschen aus Hessen und Wielkopolska besteht. Gemeinsame Partnerschaftsprojekte wecken Neugier, fördern das gegenseitige Interesse und führen zu Verständnis und Respekt vor dem anderen.

In den zurückliegenden Jahren hat sich die Partnerschaft zwischen unseren beiden Regionen von einer überwiegend wirtschaftlich geprägten Zusammenarbeit hin zu einer Kooperation entwickelt, die sich auf alle Lebensbereiche erstreckt. Vielfältige kulturelle Projekte, die Teilnahme von Wielkopolska am Hessentag oder ein reger Jugendaustausch bestätigen dies. 10 Jahre Partnerschaft mit der Woiwodschaft Wielkopolska bedeuten 10 Jahre enge, vertrauensvolle und lebendige Zusammenarbeit! Lassen Sie uns diesen Weg weitergehen!

Volker Bouffier
Hessischer Ministerpräsident

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

1

/ 12 - 29

Wielkopolska i Hesja
mapa podobieństw i różnic

Hessen und Wielkopolska
Unterschiede und Gemeinsamkeiten

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, UKSZTAŁTOWANIE TERENU I ZASOBY NATURALNE

Wielkopolska to kraina historyczna i region (województwo) w środkowo-zachodniej Polsce, na Pojezierzu Wielkopolskim. Leży w pasie wielkich dolin europejskich i jest częścią Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Krajobraz jest tutaj pochodzenia polodowcowego, nizinny, jedynie z lekkimi pofałdowaniami. Dwie trzecie regionu zajmują obszary położone na wysokości nie przekraczającej 100 m n. p. m., a najwyższym wzniesieniem Wielkopolski jest Kobyla Góra (284 m) na terenie Wzgórz Ostrzeszowskich, w południowej części regionu. Ponad 80 procent obszaru Wielkopolski rozciąga się w dorzeczu środkowej i dolnej Warty, gdzie płyną także największe dopływy tej rzeki: Prosna, Wełna, Obra i Noteć. W regionie występuje około 800 jezior, zwłaszcza w rejonie Gniezna, Wolsztyna i Międzychodu, a największym z nich jest Jezioro Powidzkie (1036 ha) na Pojezierzu Gnieźnieńskim. Nieco ponad 25 procent powierzchni Wielkopolski zajmują lasy, wśród których przeważają bory

25%
powierzchni Wielkopolski zajmują lasy

sosnowe z niewielką domieszką drzew liściastych. Na południe od Poznania rozciąga się objęty ochroną Wielkopolski Park Narodowy. Do bogactw naturalnych regionu należą: węgiel brunatny, sól kamienna, gaz ziemny, torf, gips oraz piaski, żwiry i gliny.

GEOGRAFISCHE LAGE, BODENBESCHAFFENHEIT UND NATURRESSOURCEN

Wielkopolska ist ein historisches Land und eine Region (Woiwodschaft) im mittleren Westpolen, inmitten der Wielkopolska Seenplatte. Es liegt in einem Bereich großer europäischer Urstromtäler und ist Teil der Wielkopolska-Kujawischen Tiefebene. Die Landschaft ist hier postglazialen Ursprungs, flach, mit nur leichten Falten. Zwei Drittel der Region sind Gebiete, die nur bis zu 100 Metern über dem Meeresspiegel liegen, die höchste Erhebung Wielkopolska ist Kobyla Góra (284 m) auf dem Höhenrücken von Ostrzeszów im Süden der Region. Über 80 Prozent der Fläche von Wielkopolska erstreckt

Park na Dębinie w Poznaniu/ Dębina-Park in Posen

sich das Einzugsgebiet der mittleren und unteren Warthe, wo auch deren größte Nebenflüsse fließen: die Prosna, Welna, Obra und Noteć (Netze). In der Region gibt es ca. 800 Seen, besonders um Gniezno (Gnesen), Wolsztyn und Międzychód, der größte von ihnen ist der Powidzkie-See (1036 ha) auf der Gnesener Seenplatte. Etwas über 25 Prozent der Fläche von Wielkopolska werden von Wäldern eingenommen, unter denen Kiefernwälder mit geringen Laubwaldanteilen überwiegen. Südlich von Posen erstreckt sich der besonders geschützte Wielkopolski Nationalpark (Wielkopolski Park Narodowy). Zu den Bodenschätzen der Region gehören Braunkohle, Steinsalz, Erdgas, Torf, Gips sowie Sand, Kies und Lehm.

25%
der Fläche von Wielkopolska werden von Wäldern eingenommen

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

DZIEJE – KORZENIE HISTORYCZNE I PRZEMIANY POLITYCZNO-TERYTORIALNE

Wielkopolska obejmuje ziemie dawnego terytorium plemiennego Polan, które w VIII-X wieku wyodrębniło się spośród innych ziem Słowiańszczyzny. Polanie odegrali główną rolę w tworzeniu państwa polskiego, którego pierwsza stolica znajdowała się w Gnieźnie. Na przełomie XII i XIII pojawiło się po raz pierwszy łacińskie pojęcie Wielkopolski („Polonia Maior", czyli „Polska większa" – w znaczeniu: starsza, ważniejsza). W okresie rozbicia dzielnicowego na obszarze Wielkopolski wytworzyły się dwie dzielnice: poznańska i gnieźnieńsko-kaliska. Podział ten, po zjednoczeniu ziem polskich na początku XIV wieku, został utrwalony przez utworzenie województw poznańskiego i kaliskiego i funkcjonował aż do rozbiorów. W ich wyniku Wielkopolska, w dwóch etapach (1772 i 1793), dostała się pod panowanie pruskie. W latach 1807-1815 region wchodził w skład Księstwa Warszawskiego. Kongres wiedeński w roku 1815 podzielił Wielkopolskę między dwóch zaborców: część zachodnia, jako Wielkie Księstwo Poznańskie, weszła w skład państwa pruskiego, a wschodnia dostała się pod zabór rosyjski jako element Królestwa Polskiego. Po I wojnie światowej i powstaniu wielkopolskim, na mocy traktatu wersalskiego z 1919 roku, prawie cała Wielkopolska znalazła się w odrodzonej Polsce. W 1939 roku, podczas II wojny światowej, region został włączony do III Rzeszy Niemieckiej jako tzw. Kraj Warty (Warthegau). W roku 1945 Wielkopolska powróciła do Polski jako województwo poznańskie. Kiedy dołączono do niego spore obszary Ziem Odzyskanych, stało się ono największym regionem w kraju, ale w 1950 roku z większości nowych powiatów wykrojono województwo zielonogórskie. Poznańskie, utożsamiane z Wielkopolską, istniało do czasu reformy administracyjnej w 1975 roku, która przyniosła podział kraju na 49 małych województw, w tym 5 wielkopolskich (kaliskie, konińskie, leszczyńskie, pilskie, poznańskie). Obecnie (od 1999 roku) region ponownie mieści się w granicach administracyjnych zbliżonych do historycznych.

Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy / Museum der ersten Piasten auf Lednica

GESCHICHTE – HISTORISCHE WURZELN UND POLITISCH-TERRITORIALE VERÄNDERUNGEN

Wielkopolska umfasst das ehemalige Siedlungsgebiet der Polanen, das sich im 8.-10. Jahrhundert unter anderen slawischen Siedlungsgebieten herausbildete. Die Polanen spielten eine maßgebliche Rolle bei der Herausbildung des polnischen Staatswesens, dessen erste Hauptstadt sich in Gniezno (Gnesen) befand. Ende des 12. - Anfang des 13. Jahrhunderts tauchte zum ersten Mal der lateinische Begriff für Wielkopolska auf) "Polonia Maior" – in der Bedeutung: älter, wichtiger). Im Zuge des Zerfalls in Teilfürstentümer bildeten sich auf dem Gebiet von Wielkopolska die beiden Fürstentümer Posen und Gniezno - Kalisz heraus. Diese Einteilung wurde, nach der Vereinigung der polnischen Gebiete Anfang des 14. Jahrhunderts, durch die Bildung der Woiwodschaften Posen und Kalisz gefestigt und hatte Bestand bis zu den polnischen Teilungen. In deren Ergebnis geriet Wielkopolska in zwei Etappen (1772 und 1793) unter preußische Herrschaft. 1807-1815 war die Region Teil des Großherzogtums Warschau. Der Wiener Kongress 1815 teilte Wielkopolska zwischen zwei Teilungsmächten auf: der westliche Teil wurde als Großherzogtum Posen Teil Preußens, der östliche Teil geriet als Bestandteil des Königreiches Polen unter russische Herrschaft. Nach dem Ersten Weltkrieg und dem Aufstand von Wielkopolska kam gemäß den Beschlüssen des Versailler Vertrages von 1919 fast ganz Wielkopolska zum wiedererstandenen polnischen Staat. 1939 wurde die Region nach Ausbruch des Zweiten Weltkrieges als sogenannter "Warthegau" dem Deutschen Reich einverleibt. 1945 kehrte Wielkopolska als Woiwodschaft Posen zu Polen zurück. Erweitert um beträchtliche Teile der sogenannten "Wiedergewonnenen Gebiete" wurde diese zur größten Region Polens, bis 1950 aus der Mehrheit der neuen Kreise die Woiwodschaft Zielona Góra (Grünberg) gebildet wurde. Die mit Wielkopolska fast identische Woiwodschaft Posen existierte bis zur Verwaltungsreform von 1975, danach wurde Polen in 49 kleinere Woiwodschaften aufgeteilt, darunter 5 in Wielkopolska (Kalisz, Konin, Leszno, Piła, Posen). Seit 1999 stimmen die administrativen Grenzen der Region fast wieder mit den historischen Grenzen überein.

Katedra Gnieźnieńska / Dom zu Gnesen

SYMBOLE – HERB I FLAGA

Herb Województwa Wielkopolskiego, zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, stanowi w polu czerwonym orzeł srebrny, z przepaską złotą na skrzydłach, złotym dziobem zwróconym w prawo, złotymi nogami i złotą przewiązką na ogonie, w polu czerwonym umieszczony na planie trójkątnej gotyckiej tarczy herbowej. Jest to pozbawiony korony orzeł wzorowany na herbie z pieczęci majestatycznej Przemysła II.
Kolory wielkopolskiej flagi to czerwony i biały. Na tle koloru czerwonego umieszczony jest wizerunek orła identyczny jak w herbie województwa.

WIELKOPOLSKA

STATUS PRAWNO-ADMINISTRACYJNY I SYSTEM SPRAWOWANIA WŁADZY

Województwo Wielkopolskie to jeden z 16 regionów Rzeczpospolitej Polskiej. Utworzone zostało 1 stycznia 1999 roku w wyniku reformy administracyjnej, z połączenia województw: poznańskiego (w całości), kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego i pilskiego (w większości) oraz niektórych gmin bydgoskiego, gorzowskiego i zielonogórskiego. Województwo Wielkopolskie stanowi samorządową jednostkę administracyjną na szczeblu regionu, a jego status – tak jak 16 pozostałych – reguluje Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Organem stanowiącym i kontrolnym samorządu województwa jest Sejmik, który tworzy 39 radnych, wybieranych na 4-letnią kadencję w wyborach bezpośrednich. Organ wykonawczy to kolegialny, 5-osobowy Zarząd Województwa z Marszałkiem Województwa (obecnie Marek Woźniak), którego wybiera Sejmik. Na szczeblu krajowym Wielkopolskę reprezentuje 40 posłów w 460-osobowym Sejmie i 9 senatorów w 100-osobowym Senacie.

SYMBOLE – WAPPEN UND FLAGGE

Das Wappen der Woiwodschaft Wielkopolska zeigt laut Beschluss des Sejmik, des Regionalparlaments der Woiwodschaft Wielkopolska, einen silbernen Adler im roten Feld, mit einer goldenen Binde an den Flügeln, einem nach rechts gewendeten goldenen Schnabel, goldenen Füßen und einer goldenen Bilde am Schwanz, vor dem Hintergrund eines dreieckigen gotischen Wappenschildes. Der Adler ist nach dem Vorbild des königlichen Wappens von Przemysł II. ungekrönt.
Die Farben der Flagge sind rot und weiß. Vor rotem Hintergrund befindet sich ein mit dem im Wappen von Wielkopolska identischer Adler.

RECHTLICH-ADMINISTRATIVER STATUS UND POLITISCHE ORDNUNG

Die Woiwodschaft Wielkopolska ist eine von 16 Regionen der Republik Polen. Im Zuge der Verwaltungsreform wurde sie am 1. Januar 1999 aus dem Zusammenschluss der Woiwodschaften Posen (gesamt), Kalisz, Konin, Leszno und Piła (mehrheitlich) sowie einiger Kommunen der Woiwodschaften Bydgoszcz, Gorzów und Zielona Góra gebildet. Die Woiwodschaft Wielkopolska ist eine regionale Selbstverwaltungseinheit, deren Status – wie bei den 15 übrigen Woiwodschaften auch – das Gesetz vom 5. Juni 1998 über die Selbstverwaltung der Woiwodschaft regelt. Gesetzgebendes und Kontrollorgan der Selbstverwaltung ist das Regionalparlament Sejmik, das zur Zeit aus 39 Abgeordneten besteht, die für eine vierjährige Legislaturperiode in direkten Wahlen gewählt werden. Ausführendes Organ ist das aus 5 Personen bestehende Leitungsgremium der Woiwodschaft mit dem Marschall (gegenwärtig Marek Woźniak), der vom Sejmik gewählt wird. Ins polnische Parlament, den aus 460 Abgeordneten bestehenden Sejm, entsendet Wielkopolska 40 Abgeordnete, in den aus 100 Mitgliedern bestehenden polnischen Senat 9 Senatoren.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – STOLICA, MIASTA, POWIATY I GMINY

Województwo Wielkopolskie nie pokrywa się ściśle z historyczną Wielkopolską, bo nie należą do niego takie miasta jak Międzyrzecz, Wschowa, Mogilno czy Żnin, za to są w jego granicach Turek (ziemia sieradzka), Kępno (ziemia wieluńska), Okonek (Pomorze Tylne). Administracyjnie województwo dzieli się na 35 powiatów (31 ziemskich i 4 grodzkie) oraz 226 gmin. Stolicą regionu i zarazem największym ośrodkiem jest Poznań, w którym mieszka 567.000 osób. Wielkopolska ma 109 miast, a do największych należą: Kalisz (107.000 mieszkańców), Konin (81.000), Piła (75.000), Ostrów Wielkopolski (73.000), Gniezno (71.000), Leszno (65.000). Wielkopolska graniczy z siedmioma województwami: Zachodniopomorskim, Pomorskim, Kujawsko-Pomorskim, Łódzkim, Opolskim, Dolnośląskim i Lubuskim.

VERWALTUNGSAUFTEILUNG – HAUPTSTADT, STÄDTE, KREISE UND GEMEINDEN

Die Woiwodschaft Wielkopolska deckt sich nicht genau mit dem historischen Wielkopolska, zu dem auch Städte wie Międzyrzecz, Wschowa, Mogilno und Żnin gehörten, dafür befinden sich innerhalb seiner Grenzen Orte wie Turek (Sieradzer Land), Kępno (Wieluner Land) und Okonek (Hinterpommern). Verwaltungsmäßig ist die Woiwodschaft in 35 Kreise (31 Landkreise und 4 Landkreisfreie Städte) sowie 226 Gemeinden unterteilt. Hauptstadt und zugleich größtes Ballungszentrum der Region ist Posen (Poznań) mit 567.000 Einwohnern. Wielkopolska hat 109 Städte, die größten sind: Kalisz (107.000 Einwohner), Konin (81.000), Piła (75.000), Ostrów Wielkopolski (73.000), Gniezno (71.000) und Leszno (65.000). Es grenzt an die sieben Woiwodschaften Westpommern, Pommern, Kujawien-Pommern, Lodz, Oppeln, Niederschlesien und Lebuser Land.

ZIEMIA I LUDZIE – OBSZAR, MIESZKAŃCY, ZALUDNIENIE I ZATRUDNIENIE

Województwo Wielkopolskie rozciąga się na powierzchni 29.826 km² i pod względem wielkości jest drugim – po województwie Mazowieckim – regionem w Polsce. Obszar Wielkopolski odpowiada obszarowi Belgii. Z liczbą ludności na poziomie 3,4 mln osób Województwo Wielkopolskie zajmuje trzecie miejsce w kraju – po województwach Śląskim i Mazowieckim. Gęstość zaludnienia wynosi 114 osób na km² – przy średniej dla Polski 122 osoby na km². Około 58 procent Wielkopolan (1,93 mln osób) żyje w miastach, a 1,43 mln osób na wsi. Kobiety stanowią 51,5 procent, a mężczyźni 48,5 procent mieszkańców regionu. Prawie jedna trzecia Wielkopolan to ludzie młodzi w wieku 18-39 lat. Liczba ludności w wieku produkcyjnym kształtuje się na poziomie 2,1 mln (około 60 procent ogółu).

Panorama Poznania (Katedra Poznańska oraz most Św. Rocha) / Stadtansicht Posen (Posener Dom und Sankt-Rochus-Brücke)

LAND UND LEUTE – FLÄCHE, EINWOHNER, BEVÖLKERUNGSDICHTE UND BESCHÄFTIGUNG

Die Woiwodschaft Wielkopolska erstreckt sich über eine Fläche von 29.826 km² und ist damit flächenmäßig nach Masowien die zweitgrößte Region Polens und etwa so groß wie Belgien. Mit einer Bevölkerungszahl von 3,4 Millionen Menschen belegt die Woiwodschaft in Polen den dritten Platz, hinter Schlesien und Masovien. Die Bevölkerungsdichte beträgt 114 Personen pro km² – bei einer gesamtpolnischen Bevölkerungsdichte von 122 Personen pro km². Ca. 58 Prozent von Wielkopolska (1,93 Millionen Menschen) leben in Städten, 1,43 Millionen auf dem Land. Die Frauen stellen 51,5 Prozent der Bevölkerung, die Männer 48,5 Prozent. Fast jeder dritte Einwohner in Wielkopolska ist jung, d.h. im Alter von 18–39 Jahren. Die Anzahl der Menschen im arbeitsfähigen Alter liegt bei 2,1 Millionen (ca. 60 Prozent der Gesamtbevölkerung in Wielkopolska).

INFRASTRUKTURA – KOMUNIKACJA DROGOWA, KOLEJOWA, LOTNICZA

Województwo Wielkopolskie jest usytuowane na skrzyżowaniu głównych europejskich szlaków komunikacyjnych, prowadzących z zachodu na wschód i z północy na południe. Krzyżują się tutaj drogi wiodące z Berlina – przez Poznań i Konin do Warszawy i dalej do Moskwy oraz z Gdańska – przez Poznań i Leszno do Pragi i dalej na południe Europy. Największą inwestycją komunikacyjną w regionie jest obecnie budowa odcinka autostrady A2 z Nowego Tomyśla do granicy z Niemcami. Arteria ta docelowo połączy zachodnią Europę z Rosją. Wielkopolska ma dobrze rozwiniętą sieć połączeń kolejowych, a do najważniejszych należą węzły w Poznaniu, Pile i Ostrowie Wlkp. Na zmodernizowanej trasie z Warszawy do Berlina kursują pociągi „EuroCity", którymi z Poznania do stolicy Niemiec można dojechać w trzy godziny. Jest to pierwsza w Polsce linia kolejowa, która została przystosowana do europejskiego systemu szybkich przewozów. Port Lotniczy Poznań-Ławica im. Henryka Wieniawskiego pełni funkcję lotniska krajowego i międzynarodowego. Warunki techniczne pasa startowego i urządzeń kontroli lotów umożliwiają przyjmowanie w Poznaniu samolotów każdego typu. Obecnie lotnisko poznańskie obsługuje ok. 1,3 mln pasażerów rocznie.

PRZEMYSŁ – PRODUKCJA, TECHNOLOGIE, INWESTYCJE

Gospodarka Wielkopolski opiera się głównie na małych i średnich przedsiębiorstwach, które dają zatrudnienie jednej trzeciej ogółu pracujących Wielkopolan i zapewniają ponad 11 procent krajowej produkcji. Dominuje przetwórstwo rolno-spożywcze oparte na miejscowych surowcach (25 procent wartości sprzedaży), ale w ostatnich latach w Poznaniu i okolicach bardzo rozwinęła się produkcja samochodów osobowych i dostawczych oraz autobusów (Volkswagen, Skoda, MAN, Solaris), a także akcesoriów do pojazdów. Duże znaczenie ma przemysł elektromaszynowy (obrabiarki, silniki samolotowe i okrętowe), meblarski, sprzętu oświetleniowego, farmaceutyczny, chemiczny, gumowy, tworzyw sztucznych, ceramiczny, szklany, włókienniczy, odzieżowy. Ważną gałęzią gospodarki jest przemysł wydobywczy. Odkrywkowe kopalnie węgla brunatnego w rejonie Konina, Turku i Koła są bazą dla Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin, który produkuje 10 procent polskiej energii. Z kopalni w Kłodawie pochodzi 20 procent soli pozyskiwanej w Polsce, a w Wapnie eksploatuje się duże pokłady gipsu. Z kolei w Kościanie działa największa i najnowocześniejsza w Polsce kopalnia gazu ziemnego. W Wielkopolsce (głównie w subregionie poznańskim) działa wielu zagranicznych inwestorów, głównie z Niemiec, Wielkiej Brytanii, USA, Holandii, Szwecji. Spośród światowych potentatów na wielkopolskim rynku, poza potęgami motoryzacyjnymi, działają takie koncerny, jak: Alcatel, Beiersdorf, Bridgestone, Exide, Glaxo, Nestle, Philips, Samsung, Buderus, Kreisel, Lorenz-Bahlsen Snack World, Selgros, Viessmann, Wrigley. Powstało prawie 5000 przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego, a podmiotów gospodarczych w regionie działa łącznie około 360.000.

INFRASTRUKTUR – VERKEHRSWEGE, EISENBAHN- UND FLUGVERBINDUNGEN

In Wielkopolska kreuzen sich die europäischen Hauptverkehrswege von Westen nach Osten und von Norden nach Süden, von Berlin über Posen und Konin nach Warschau und weiter nach Moskau, von Gdańsk über Posen und Leszno nach Prag und weiter in den Süden Europas. Größtes Verkehrsinfrastrukturprojekt der Region ist gegenwärtig der Bau des Autobahnabschnitts der A2 von Nowy Tomyśl bis zur deutschen Grenze. Diese Verkehrsader verbindet Westeuropa mit Russland. Wielkopolska verfügt über ein gut entwickeltes Eisenbahnnetz, zu den wichtigsten Knotenpunkten gehören Posen, Piła und Ostrów Wlkp. Auf der modernisierten Strecke Warschau – Berlin verkehren "EuroCity"-Züge, mit denen man von Posen aus die deutsche Hauptstadt in drei Stunden erreicht. Das ist die erste Eisenbahnverbindung in Polen, die an das europäische Schnellzugsystem angeschlossen wurde. Vom Henryk- Wieniawski-Flughafen Posen - Ławica werden nationale und internationale Ziele angeflogen. Die technischen Voraussetzungen von Startbahn und Flugkontrolle ermöglichen die Landung von Flugzeugen jeden Typs in Posen. Gegenwärtig hat der Posener Flughafen ein Passagieraufkommen von ca. 1,3 Millionen im Jahr.

INDUSTRIE – PRODUKTION, TECHNOLOGIEN, INVESTITIONEN

Die Wirtschaft von Wielkopolska stützt sich hauptsächlich auf kleinere und mittlere Unternehmen, die einem Drittel aller Berufstätigen in Wielkopolska Arbeit geben und über 11 Prozent der gesamtpolnischen Produktion ausmachen. Vorherrschend ist die Lebensmittelproduktion auf Basis heimischer Erzeugnisse (25 Prozent des Verkaufswertes), aber in den letzten Jahren hat sich in Posen und Umgebung auch die Autoindustrie (Personenwagen und Busse) stark entwickelt (Volkswagen, Skoda, MAN, Solaris), Zulieferer und Herstellung von Autoteilen eingeschlossen. Von großer Bedeutung sind auch die Elektromaschinen- (Werkzeugmaschinen, Flugzeug- und Schiffsmotoren), Möbel-, Beleuchtungs-, Pharmazeutische, Chemische, Gummi-, Kunststoff- Keramik-, Glas-, Textil- und Bekleidungsindustrie. Ein wichtiger Wirtschaftszweig ist die Bergbauindustrie. Der Braunkohlentagebau um Konin, Turek und Koło versorgt das Kraftwerk Pątnów-Adamów-Konin, das 10 Prozent der polnischen Energie produziert. Aus der Salzgrube in Kłodawa stammen 20 Prozent des in Polen geförderten Salzes, in Wapno werden große Gipsvorkommen ausgebeutet. In Kościan arbeitet wiederum die größte und modernste Erdgasförderanlage Polens. Viele ausländische Investoren, hauptsächlich aus Deutschland, Großbritannien, USA, den Niederlanden und Schweden, sind in Wielkopolska (vor allem in der Subregion Posen) aktiv. Dazu gehören neben den großen Autokonzernen auch Weltkonzerne wie Alcatel, Beiersdorf, Bridgestone, Exide, Glaxo, Nestle, Philips, Samsung, Buderus, Kreisel, Lorenz-Bahlsen Snack World, Selgros, Viessmann und Wrigley. Es sind fast 5000 Unternehmen mit ausländischer Kapitalbeteiligung entstanden, bei einer Gesamtzahl von ca. 360.000 Unternehmen in der Region.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

USŁUGI – FINANSE I UBEZPIECZENIA

Sektor usług finansowych i ubezpieczeniowych w Wielkopolsce, a szczególnie w Poznaniu, jest bardzo dobrze rozwinięty na tle kraju. W stolicy Wielkopolski swoje oddziały mają największe banki i towarzystwa ubezpieczeniowe działające na polskim rynku, w tym instytucje związane z kapitałem niemieckim, jak Deutsche Bank, Commerzbank, czy Allianz. Szczególną pozycję zajmuje Bank Zachodni WBK – jeden z trzech największych banków w Polsce, który powstał w wyniku połączenia w 2001 roku Banku Zachodniego SA i Wielkopolskiego Banku Kredytowego SA, mającego główną siedzibę w Poznaniu. Silna jest w regionie bankowość spółdzielcza, która nawiązuje do tradycji Związku Spółek Zarobkowych i Gospodarczych – jednego z pierwszych banków spółdzielczych na ziemiach polskich. Od 1994 roku usługi finansowe świadczy też Wielkopolska Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (WSKOK), zrzeszająca ponad 75.000 członków i utrzymująca 70 oddziałów w sześciu województwach.

TARGI I WYSTAWY

Jedną z głównych wizytówek Wielkopolski są Międzynarodowe Targi Poznańskie (ponad 110.000 m² powierzchni w halach), z niemal 50-procentowym udziałem w rynku, są liderem polskiego sektora targowego. Poznań jako jedyny polski ośrodek figuruje w światowym rankingu miast targowych AUMA (33 miejsce w 2009 roku). MTP to drugi organizator targów w Europie Środkowo-Wschodniej. W roku 2010 w 65 wydarzeniach organizowanych na terenie MTP brało udział 11.185 wystawców, w tym 2244 firmy zagraniczne z 64 krajów. Imprezy odwiedziło ponad 310.000 zwiedzających, co czyni z MTP czołowy ośrodek turystyki biznesowej w Polsce. Do najbardziej znanych poznańskich targów należą: Budma (budownictwo), Drema (maszyny do obróbki drewna), ITM (innowacje, technologie, maszyny), Polagra Farm i Polagra Food (rolnictwo i przetwórstwo), Poleko (ekolgia), Salmed (ochrona zdrowia), Securex (zabezpieczenia), Taropak (opakowania), Tour Salon (turystyka), Meble (branża meblarska).

Biurowiec PGK Centrum II w Poznaniu / Bürogebäude PGK Centrum II in Posen

DIENSTLEISTUNGEN – FINANZEN UND VERSICHERUNGEN

Der Sektor der Finanz- und Versicherungsdienstleistungen ist in Wielkopolska im Vergleich zu Polen insgesamt sehr gut entwickelt, besonders in Posen. In der Hauptstadt von Wielkopolska haben die größten Banken und Versicherungsgesellschaften, die auf dem polnischen Markt aktiv sind, ihre Niederlassungen, darunter auch deutsche Einrichtungen wie Deutsche Bank, Commerzbank und der Allianz-Konzern. Eine besondere Position nimmt die Bank Zachodni WBK ein, eine der drei größten Banken in Polen, entstanden 2001 durch den Zusammenschluss von Bank Zachodni SA und Wielkopolski Bank Kredytowy SA, die ihren Hauptsitz in Posen hatten. Stark sind in der Region auch die Genossenschaftsbanken, die an die Tradition des Verbandes der Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften anknüpfen, eine der ersten Genossenschaftsbanken auf polnischem Boden. Finanzleistungen bietet seit 1994 auch die Wielkopolska Genossenschaftliche Spar- und Kreditkasse (WSKOK) an, die über 75.000 Mitglieder hat und 70 Filialen in sechs Woiwodschaften unterhält.

MESSEN UND AUSSTELLUNGEN

Eines der wichtigsten Aushängeschilder von Wielkopolska ist die Internationale Posener Messe (über 110.000 m² Ausstellungsfläche in den Hallen), die mit einem fast fünfzigprozentigen Marktanteil polnischer Marktführer im Messesektor ist. Posen taucht als einzige polnische Metropole im AUMA-Ranking der internationalen Messestädte auf (33. Platz 2009). Die Internationale Posener Messe ist der zweitgrößte Messeplatz in Mittel- und Osteuropa. 2010 nahmen an den 65 dort organisierten Veranstaltungen 11.185 Aussteller teil, darunter 2244 ausländische Firmen aus 64 Ländern. Über 310.000 Besucher wurden gezählt, was die Internationale Posener Messe zum führenden Zentrum des Geschäftstourismus in Polen macht. Zu den bekanntesten Posener Messen zählen Budma (Bauwesen), Drema (Holzindustrie), ITM (Innovationen, Technologien, Maschinen), Polagra Farm und Polagra Food (Landwirtschaft und Lebensmittelindustrie), Poleko (Umweltschutz), Salmed (Gesundheitsschutz), Securex (Sicherheitsbranche), Taropak (Verpackungen), Tour Salon (Tourismus) und Meble (Möbelbranche).

ROLNICTWO – UPRAWY I HODOWLA

Jednym z gospodarczych atutów Województwa Wielkopolskiego jest bardzo dobrze rozwinięte rolnictwo. Wielkopolska to zdecydowany lider w produkcji żywności w Polsce. W regionie nazywanym żartobliwie „Pyrlandią" (od gwarowego słowa „pyra" – ziemniak) zmniejsza się systematycznie powierzchnia upraw ziemniaków, rośnie natomiast stale areał zbóż. W Wielkopolsce uprawia się także buraki cukrowe i rzepak. Wyższy niż przeciętnie w kraju jest obszar uprawy warzyw, w tym szparagów i pieczarek. Użytki rolne stanowią dwie trzecie powierzchni województwa, czyli prawie 1,9 mln ha. Przeważają niezbyt urodzajne gleby bielicowe i rdzawe (60 procent powierzchni) oraz płowe i brunatne (20 procent), a reszta to tereny podmokłe. Mimo takich niesprzyjających warunków glebowych oraz klimatycznych (mała ilość opadów), wielkopolskie rolnictwo ma opinię najbardziej wydajnego w kraju, a znaczna część gospodarstw – dzięki wysokiej kulturze rolnej – uzyskuje plony zbliżone do osiąganych w krajach Europy Zachodniej. Rolnicy wielkopolscy preferują hodowlę bydła oraz trzody chlewnej, której pogłowie stanowi niemal czwartą część pogłowia krajowego.

EDUKACJA I NAUKA – SZKOŁY, UCZELNIE, BADANIA

W całej Wielkopolsce szybko rozwija się edukacja na poziomie wyższym, a głównym ośrodkiem akademickim regionu (trzecim w Polsce) pozostaje Poznań. Działa tutaj największa i najstarsza uczelnia w regionie – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, który powstał w 1919 roku. Obecnie na 49 kierunkach i 183 specjalnościach na UAM wiedzę zdobywa przeszło 47.000 studentów i ponad 1300 doktorantów. W stolicy województwa jest też kilka innych, ważnych uczelni publicznych (Politechnika Poznańska, Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Przyrodniczy, Uniwersytet Artystyczny, Akademia Muzyczna, Akademia Wychowania Fizycznego) oraz wiele niepublicznych szkół wyższych. W sumie studiuje w Województwie Wielkopolskim ponad 177.000 osób. Funkcjonuje tutaj także oddział Polskiej Akademii Nauk z takimi placówkami, jak: Instytut Chemii Bioorganicznej, Instytut Fizyki Molekularnej, Instytut Genetyki Roślin czy Instytut Genetyki Człowieka. Istnieją również samodzielne jednostki, między innymi Instytut Włókien Naturalnych, Instytut Ochrony Roślin, Instytut Przemysłu Zielarskiego, Instytut Technologii Drewna. Szczególną pozycję zajmuje Instytut Zachodni w Poznaniu – jedyny w Polsce instytut badawczy o profilu niemcoznawczym.

LANDWIRTSCHAFT – ACKERBAU UND VIEHZUCHT

Einer der wirtschaftlichen Trümpfe der Woiwodschaft Wielkopolska ist eine sehr gut entwickelte Landwirtschaft. Wielkopolska ist führend in der polnischen Lebensmittelproduktion. In der scherzhaft "Pyrlandia" genannten Region (von dem Posener Dialektwort "pyra" für Kartoffel) wird die Anbaufläche für Kartoffeln systematisch vermindert, die für Getreide hingegen vergrößert. Auch Zuckerrüben und Raps werden angebaut. Die Anbaufläche für Gemüse, darunter auch Spargel und Champignons, ist höher als im Landesdurchschnitt. Landwirtschaftliche Nutzflächen machen zwei Drittel der Gesamtfläche der Woiwodschaft aus, also fast 1,9 Millionen Hektar. Dabei überwiegen nicht besonders fruchtbare Bleicher- de- und Rostböden (60 Prozent der Fläche) sowie Gelb- und Braunböden (20 Prozent), der Rest sind Feuchtgebiete. Trotz dieser widrigen Boden- und Klimabedingungen (wenig Niederschläge), gilt die Landwirtschaft in Wielkopolska als die ertragreichste Polens, und ein beträchtlicher Anteil der Höfe erzielt dank der hohen Bodenkultur ähnlich gute Erträge wie in westeuropäischen Ländern. Die Landwirte in Wielkopolska bevorzugen Viehzucht und Schweinehaltung, deren Bestand fast ein Viertel des gesamtpolnischen Bestandes ausmacht.

BILDUNG UND WISSENSCHAFT – SCHULEN, HOCHSCHULEN, FORSCHUNG

In ganz Wielkopolska entwickelt sich die Bildung schnell und auf hohem Niveau, der akademische Hauptstandort der Region (an dritter Stelle in Polen) bleibt Posen. Hier steht die größte und älteste Hochschule in der Region, die Adam-Mickiewicz--Universität (UAM), die 1919 entstand. Heute studieren an den 49 Fakultäten und 183 Fachrichtungen der UAM über 47.000 Studenten und über 1300 Doktoranden. In der Woiwodschaftshauptstadt gibt es auch einige andere wichtige öffentliche Hochschulen (Technische Universität Posen, Ökonomische Universität, Medizinische Universität, Naturwissenschaftliche Universität, Universität für Kunst, Musikakademie und Sportakademie) sowie viele private Hochschulen. Insgesamt studieren in der Woiwodschaft Wielkopolska über 177.000 Menschen. Es gibt hier auch eine Zweigstelle der Polnischen Akademie der Wissenschaften mit Einrichtungen wie den Instituten für Bioorganische Chemie, Molekularphysik, Pflanzengenetik oder Humangenetik. Zu den unabhängigen Einrichtungen zählen die Institute für Naturfasern, Pflanzenschutz, Heilpflanzenforschung und Holztechnologie. Eine besondere Position nimmt das Westinstitut in Posen ein – ist das einzige Forschungsinstitut in Polen mit dem Profil Deutschlandforschung.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

KULTURA I SZTUKA – INSTYTUCJE ORAZ WYDARZENIA ARTYSTYCZNE

Województwo Wielkopolskie zajmuje istotne miejsce na mapie kulturalnej Polski. Głównym ośrodkiem kulturalnym regionu jest Poznań, gdzie działa 8 scen dramatycznych i muzycznych, np. Teatr Polski, Teatr Wielki, jedyny w kraju Polski Teatr Tańca, a także Filharmonia Poznańska. Z Poznania pochodzą cieszące się światową sławą trzy chóry chłopięce i męskie: „Poznańskie Słowiki", „Poznański Chór Chłopięcy", Poznański Chór Katedralny. Dużą renomą cieszy się także Orkiestra Kameralna „Amadeus". Międzynarodowe znaczenie i światowy rozgłos ma organizowany w Poznaniu co pięć lat Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego wraz z towarzyszącym mu konkursem lutniczym. Dorocznym wydarzeniem jest także Festiwal Teatralny Malta, na który zjeżdżają do Poznania artyści teatrów plenerowych oraz tysiące widzów z Polski, Europy i świata. Poznań nie jest jednak jedynym ośrodkiem kultury w Województwie Wielkopolskim. Kalisz i Gniezno również mają swoje sceny dramatyczne. Wierną publiczność mają festiwale chopinowskie w Antoninie. Do ważnych imprez należą też Międzynarodowe Targi Inicjatyw Teatralnych w Pile oraz Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca w Koninie. W Kaliszu organizowane są Kaliskie Spotkania Teatralne oraz Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych. Ważnym elementem kulturalnego pejzażu województwa są muzea, których w Poznaniu jest 33, a w regionie prawie 100.

KUNST UND KULTUR – INSTITUTIONEN UND VERANSTALTUNGEN

Die Woiwodschaft Wielkopolska nimmt einen wichtigen Platz in der Kulturlandschaft Polens ein. Wichtigstes kulturelles Zentrum ist Posen mit 8 Theater- und Musikbühnen, z.B. dem Teatr Polski, dem Teatr Wielki, dem einzigen Tanztheater Polens sowie der Posener Philharmonie. Aus Posen stammen auch drei Knaben- und Männerchöre von Weltruhm: die "Posener Nachtigallen", der "Posener Knabenchor" und der "Posener Domchor". Hohes Ansehen genießt das Kammerorchester "Amadeus". Von internationaler Bedeutung und Weltrang ist auch der alle fünf Jahre in Posen stattfindende Internationale Henryk-Wieniawski-Violinwettbewerb mit dem ihn begleitenden Geigenbauwettbewerb. Das Theaterfestival Malta in Posen lockt mit seinen Freilichtkünstlern alljährlich Tausende Zuschauern aus Polen, Europa und der ganzen Welt an. Posen ist jedoch nicht das einzige kulturelle Zentrum der Woiwodschaft. Kalisz und Gniezno haben ebenfalls ihre Theaterbühnen. Ein treues Publikum haben auch die Chopin-Festivals in Antonin. Weitere wichtige Veranstaltungen sind die Internationale Messe der Theaterinitiativen in Piła und das Lieder- und Tanzfestival für Kinder in Konin. In Kalisz finden das Kalischer Theatertreffen und das Internationale Festival der Jazzpianisten statt. Ein weiterer wichtiger Bestandteil der kulturellen Landschaft der Woiwodschaft sind die Museen, von denen es in Posen 33 und in der gesamten Region fast 100 gibt.

Pałac w Kobylnikach / Schloss Kobylniki

TURYSTYKA I WYPOCZYNEK – ATRAKCJE, KURORTY, ZABYTKI

Wielkopolska, kolebka państwa polskiego, bywa nazywana „krainą magiczną", gdyż pełna jest zabytków z odległej przeszłości i malowniczych miejsc, gdzie można wypocząć. W regionie oznakowano ponad 3000 km szlaków dla turystyki pieszej, konnej, a także rowerowej. Dostrzegając rosnącą popularność turystycznych odbiorników GPS, Departament Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu opracował – jako pierwszy w Polsce – system śladów GPS wszystkich tras rowerowych, należących do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych – łącznie ok. 1500 km. System ten wyróżniony został Certyfikatem Polskiej Organizacji Turystycznej. Nizinny krajobraz Wielkopolski urozmaicają rzeki i naturalne jeziora polodowcowe, zwłaszcza na pojezierzach: Międzychodzko-Sierakowskim, Gnieźnieńskim i Leszczyńskim oraz w okolicach Ślesina. Wszędzie tam istnieje baza dla miłośników kąpieli, sportów wodnych i wędkarstwa, działa też wiele gospodarstw agroturystycznych. Ozdobą województwa są lasy, w tym Puszcza Notecka, która stanowi drugi co do wielkości kompleks leśny w Polsce. W regionie rozciąga się Wielkopolski Park Narodowy (o powierzchni 7584 ha), a częściowo także Drawieński Park Narodowy. Istnieje ponadto 12 parków krajobrazowych, 96 rezerwatów przyrody, 48 obszarów Natura 2000, 32 obszary chronionego krajobrazu oraz 3601 pomników przyrody, w tym dęby rogalińskie – największe w Europie skupisko pomnikowych dębów, z trzema najsłynniejszymi (Lech, Czech i Rus), które mają po 700 lat. Magnesem jest Szlak Piastowski, który prowadzi przez miejscowości związane z początkami polskiej państwowości (w tym Poznań, Pobiedziska, Moraczewo, Ostrów Lednicki, Gniezno, Trzemeszno) i odtwarza dzieje piastowskich władców i ich dworów. Uwagę zwracają pozostałości po rezydencjach księcia Mieszka I na poznańskim Ostrowie Tumskim oraz Ostrowie Lednickim. Najstarsze zabytki architektury w Wielkopolsce pochodzą z II połowy X wieku i związane są z przyjęciem przez Polskę chrześcijaństwa. Wśród nich perłami budownictwa sakralnego są katedry w Gnieźnie i Poznaniu. W całym regionie zachowały się liczne zabytkowe kościoły, ratusze, pałace z parkami (np. w Kórniku, Rogalinie, Gołuchowie), dwory i wiatraki. Do atrakcji turystycznych należą też: jedyna w Europie czynna parowozownia w Wolsztynie, rezerwat archeologiczny w Gieczu, park etnograficzny na Lednicy, skansen pszczelarski w Swarzędzu, dwa ogrody zoologiczne w Poznaniu oraz wiele innych miejsc i obiektów. Magnesem dla turystów jest też Stare Miasto w Poznaniu ze wspaniałym renesansowym ratuszem.

3000 km
szlaków dla turystyki pieszej, konnej, a także rowerowej

3000 km
Wege für Wander-, Reit- und Fahrradtourismus angelegt

TOURISMUS UND ERHOLUNG – ATTRAKTIONEN, KURORTE, DENKMÄLER

Wielkopolska, die Wiege des polnischen Staates, wird auch als "magisches Land" bezeichnet, denn es ist voller Denkmäler aus ferner Vergangenheit und malerischer Orte, an denen man sich erholen kann. In der Region wurden über 3000 km Wege für Wander-, Reit- und Fahrradtourismus angelegt. Um der wachsenden Popularität touristischer GPS-Geräte Rechnung zu tragen, hat das Departement für Sport und Tourismus des Marschallamtes in Posen – als Erste in Polen – ein GPS-Koordinaten-System für alle Fahrradrouten des Radwegesystems in Wielkopolska, in einer Länge von insgesamt ca. 1500 km, erstellt, was mit einem Preis der Polnischen Tourismusorganisation honoriert wurde. Die Landschaft der Wielkopolska Tiefebene wird von reizvollen Flüssen und natürlichen postglazialen Seen durchzogen, besonders im Gebiet der Seenplatten von Międzychód-Sieraków, Gniezno und Leszno sowie in der Gegend um Ślesin. Überall dort gibt es auch eine Infrastruktur für Bade-, Wassersport- und Angelfreunde, auch Ferien auf dem Bauernhof werden verbreitet angeboten. Die Zierde der Woiwodschaft sind die Wälder, darunter die Puszcza Notecka (Netzebruch), die das zweitgrößte geschlossene Waldgebiet Polens bildet. Über die Region erstrecken sich der Wielkopolski Nationalpark (Wielkopolski Park Narodowy) mit einer Fläche von 7584 ha und teilweise auch der Drawa-Nationalpark (Drawieński Park Narodowy). Es gibt 12 Landschaftparks, 96 Naturreservate, 48 Natura-2000-Gebiete, 32 Landschaftsschutzgebiete sowie 3601 Naturdenkmäler, darunter die Eichen von Rogalin – die größte Ansammlung unter Denkmalschutz stehender Eichen in Europa, mit den drei berühmtesten (Lech, Czech und Rus), die über 700 Jahre alt sind. Ein Anziehungspunkt ist auch die Piasten-Route (Szlak Piastowski); sie führt durch Orte, die mit den Anfängen des polnischen Staatswesens verbunden sind (z.B. Posen, Pobiedziska, Moraczewo, Ostrów Lednicki, Gniezno und Trzemeszno) und die Geschichte der Piastenherrscher und ihrer Höfe wieder lebendig werden lässt. Erwähnenswert sind auch die Überreste der Fürstenresidenzen von Mieszko I. auf der Posener Dominsel (Ostrów Tumski) sowie die Insel Ostrów Lednicki. Die ältesten Architekturdenkmäler in Wielkopolska entstammen in der zweiten Hälfte des 10. Jahrhunderts und sind mit der Christianisierung Polens verbunden. Darunter sind Perlen unter den Sakralbauten, wie die Dome in Gniezno und Posen. In der gesamten Region sind zahlreiche denkmalgeschützte Kirchen, Rathäuser, Schlösser mit Parkanlagen (z.B. in Kórnik, Rogalin und Gołuchów), Bauernhöfe und Windmühlen erhalten. Zu den touristischen Attraktionen zählen auch das einzige Dampflokmuseum Europas mit noch fahrenden Eisenbahnen in Wolsztyn, das Archäologische Reservat in Giecz, der Ethnographische Park in Lednica, das Imkermuseum in Swarzędz, zwei zoologische Gärten in Posen sowie viele andere Orte und Objekte. Ein Touristenmagnet ist auch die Posener Altstadt mit dem berühmten Renaissancerathaus.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, UKSZTAŁTOWANIE TERENU I ZASOBY NATURALNE

Hesja (niem. Hessen) to kraina historyczna i zarazem kraj związkowy (land) Republiki Federalnej Niemiec, który leży w środkowo-zachodniej części Niemiec, na średniogórzu Niemieckim, w dorzeczu Renu i Menu, między środkowym Renem a górną Wezerą. Rzeźba terenu jest zróżnicowana, występują tutaj zarówno góry, jak i równiny. Tereny górzyste tworzą Reńskie Góry Łupkowe na zachodzie (pasma Taunus, Westerwald, Rothaar), góry Rhön (z najwyższym w regionie szczytem Wasserkuppe – 950 m) i Spessart na wschodzie oraz góry Odenwald na południu. Centralną część regionu kształtuje Obniżenie Heskie, będące północno-wschodnim przedłużeniem Niziny Górnoreńskiej. Główne rzeki Hesji to Ren, Men, Lahn, Fulda i Werra. Spotyka się także jeziora i tereny bagienne. Największe równiny leżą na obszarze doliny Renu oraz Menu. W Hesji występują rozmaite formy roślinności – od wrzosowisk po pierwotne obszary leśne. Około 40 procent powierzchni landu zajmują lasy liściaste i mieszane (głównie dębowe, bukowe i bukowo-jodłowe). Podstawowe bogactwa naturalne Hesji to węgiel brunatny, gaz ziemny i sole potasowe.

Pomnik Germanii nad Renem (Wacht am Rhein) / Niederwalddenkmal (Wacht am Rhein)

GEOGRAFISCHE LAGE, BODENBESCHAFFENHEIT UND NATURRESSOURCEN

Hessen ist ein historisches Land und zugleich Bundesland der Bundesrepublik Deutschland, das sich in der westlichen Mitte Deutschlands, in den deutschen Mittelgebirgen, im Einzugsgebiet von Rhein und Main sowie zwischen Mittelrhein und Oberweser erstreckt. Die Bodenbeschaffenheit ist unterschiedlich, es gibt sowohl Bergland als auch Ebenen. Zum Bergland gehören das Rheinische Schiefergebirge im Westen (Taunus, Westerwald und Rothaargebirge), die Rhön (mit der Wasserkuppe als höchster Erhebung – 950 m), der Spessart im Osten sowie der Odenwald im Süden. Den zentralen Teil der Region bildet die Hessische Tiefebene als nordöstliche Fortsetzung der Oberrheinischen Tiefebene. Die wichtigsten hessischen Flüsse sind Rhein, Main, Lahn, Fulda und Werra. Es gibt auch Seen und Sumpfgebiete. Die größten Ebenen liegen im Rhein- und im Maintal. Die vielfältige Fauna Hessens reicht von Heideland bis zu Urwäldern. Ca. 40 Prozent der Landfläche werden von Blatt- und Mischwäldern eingenommen (vor allem Eichen-, Buchen- und Tannen-Buchenwälder). Die Hauptbodenschätze Hessens sind Braunkohle, Erdgas und Kalisalze.

DZIEJE – KORZENIE HISTORYCZNE I PRZEMIANY POLITYCZNO-TERYTORIALNE

Hesja w czasach starożytnych stanowiła część imperium rzymskiego. Jej chrystianizacja nastąpiła w VIII wieku w wyniku misji św. Bonifacego. We wczesnym średniowieczu Hesja była najpierw pod władztwem książąt frankońskich, a potem landgrafów turyńskich. Jako samodzielne państwo (Landgrafschaft Hessen) zaistniała w roku 1264 po wojnie o sukcesję w Turyngii. W latach 1264–1567 wchodziła w skład świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego. Jej pierwszym władcą (landgrafem) został Henryk I Dziecko (Heinrich I das Kind). Po śmierci ostatniego władcy Filipa I Wspaniałomyślnego, w roku 1567 Hesja została podzielona między jego czterech synów. Z jednego państwa powstały cztery nowe: Hesja-Kassel i Hesja-Darmstadt (dwie główne linie) oraz Hesja-Rheinfels i Hesja-Marburg. Kiedy książęta Hesja-Kassel w wojnie w 1866 roku stanęli po stronie Austrii, ich państwo zostało wcielone do zwycięskich Prus, tworząc wraz z włączonym w tym samym roku Księstwem Nassau (Wiesbaden i okolice) pruską prowincję Hessen-Nassau. W tymże roku Prusy anektowały również Frankfurt nad Menem posiadający dotąd status Wolnego Miasta Rzeszy i atrybuty stołeczności. W średniowieczu we Frankfurcie nad Menem znajdowała się bowiem rezydencja cesarzy rzymsko-niemieckich, od 1562r. koronowano tu cesarzy, a w latach 1848–1849 obradował we Frankfurcie/M ogólnoniemiecki parlament (Frankfurter Nationalversammlung) zwołany w celu zjednoczenia Niemiec w jedno państwo. Tymczasem Hesja-Darmstadt istniała aż do 1918 roku, przy czym w roku 1806 została podniesiona do rangi Wielkiego Księstwa Hesji (Grossherzogtum Hessen). Był to skutek wojen napoleońskich, które przyniosły likwidację świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego.
W 1867 roku północna część Wielkiego Księstwa, nazywana Górną Hesją (Oberhessen), stała się częścią Związku Północnoniemieckiego (Norddeutscher Bund), a druga połowa, czyli Starkenburg i Hesja Reńska (Rheinhessen), leżące na południe od rzeki Men, pozostały poza tym związkiem. W 1871 roku Wielkie Księstwo Hesji stało się częścią Cesarstwa Niemieckiego. Ostatni wielki książę Ernest Ludwik został zmuszony do opuszczenia tronu pod koniec I wojny światowej – księstwo zmieniło wtedy nazwę na Ludowa Republika Hesji (Volksstaat Hessen). Po II wojnie światowej z większości terenów Wielkiego Księstwa, wraz z Frankfurtem nad Menem i obszarem Waldeck, utworzono wspólnie z byłą pruską prowincją Hesja-Nassau dzisiejszy kraj związkowy o nazwie Hesja.

GESCHICHTE – HISTORISCHE WURZELN UND POLITISCH--TERRITORIALE VERÄNDERUNGEN

In der Antike war Hessen Teil des Römischen Reiches. Seine Christianisierung erfolgte im 8. Jahrhundert durch die Mission des Heiligen Bonifatius. Im frühen Mittelalter befand sich Hessen zunächst unter der Herrschaft der fränkischen Fürsten, später der thüringischen Landgrafen. Als eigenständiger Staat (Landgrafschaft Hessen) entstand es 1264 nach dem Erbfolgekrieg in Thüringen. 1264-1567 gehörte es zum Heiligen Römischen Reich Deutscher Nation. Sein erster Herrscher (Landgraf) wurde Heinrich I. das Kind. Nach dem Tode des letzten Landgrafen Philipps I. des Großmütigen 1567 wurde Hessen zwischen dessen vier Söhnen aufgeteilt. So entstanden aus einem Staat vier neue: Hessen-Kassel und Hessen-Darmstadt (die beiden Hauptlinien) sowie Hessen-Rheinfels und Hessen-Marburg. Als die Kurfürsten von Hessen-Kassel sich im Krieg von 1866 auf die Seite Österreichs stellten, wurde ihr Staat dem siegreichen Preußen einverleibt und bildete zusammen mit dem im selben Jahr angeschlossenen Herzogtum Nassau (Wiesbaden und Umgebung) die preußische Provinz Hessen-Nassau. Im selben Jahr annektierte Preußen auch Frankfurt am Main, das bis dahin den Status einer Freien Reichsstadt und Hauptstadtrechte innegehabt hatte. Denn im Mittelalter war Frankfurt am Main die Residenz der römisch-deutschen Kaiser gewesen, die ab 1562 hier gekrönt wurden, 1848-1849 tagte in Frankfurt am Main das erste gesamtdeutsche Parlament, die Frankfurter Nationalversammlung, die einberufen wurde, um Deutschland in einem Staat zu vereinen. Das bis 1918 bestehende Hessen-Darmstadt wurde 1806 in den Rang eines Großherzogtums Hessen erhoben, im Zuge der Napoleonischen Kriege, die die Auflösung des Heiligen Römischen Reiches Deutscher Nation zur Folge hatten. 1867 wurde der nördliche Teil des Großherzogtums, Oberhessen genannt, Teil des Norddeutschen Bundes, während die südlich des Mains befindliche andere Hälfte, d.h. Starkenburg und Rheinhessen, außerhalb des Norddeutschen Bundes blieb. 1871 wurde das Großherzogtum Hessen Teil des Deutschen Reiches. Der letzte Großherzog Ernst Ludwig wurde Ende des Ersten Weltkrieges zur Abdankung gezwungen, und das Großherzogtum änderte seinen Namen in Volksstaat Hessen. Nach dem Zweiten Weltkrieg wurde aus dem überwiegenden Teil der Gebiete des Großherzogtums, zusammen mit Frankfurt am Main und Waldeck sowie der ehemaligen preußischen Provinz Hessen-Nassau das heutige Bundesland Hessen gegründet.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

SYMBOLE – HERB I FLAGA

Herb współczesnej Hesji przedstawia na tarczy w polu błękitnym wspiętego lwa, przez którego w poziome przechodzą srebrno-czerwone pasy. Na tarczy u góry widnieje złota korona, będąca symbolem lokalnego patriotyzmu i autonomii. W latach 1808-1902 w herbie księstwa Hesja-Darmstadt lew trzymał w łapie miecz. Obecny herb Hesji przyjęty został 4 sierpnia 1948 roku. Jest odniesieniem do historycznego herbu landgrafów Turyngii, którzy w latach 1130-1247 rządzili Hesją. Nawiązuje do XIII wiecznego herbu księcia Konrada, zmarłego w 1234 roku.
Barwy flagi Hesji, uchwalone 22 listopada 1949 roku, to czerwień i biel, czyli odwrotność polskiej flagi. Barwy te pochodzą z heskiego herbu, który umieszczony jest na fladze urzędowej Hesji. Cywilna flaga nie ma herbu na płacie.

STATUS PRAWNO-ADMINISTRACYJNY I SYSTEM WŁADZY LOKALNEJ

Hesja jest jednym z 16 niemieckich krajów związkowych Republiki Federalnej Niemiec. Podstawą polityki landu jest konstytucja heska z 1 grudnia 1946 roku, będąca najstarszym tego typu aktem w Niemczech. Zgodnie z jej postanowieniami, w Hesji istnieje klasyczny trójpodział władzy. Władza ustawodawcza jest sprawowana przez Heski Parlament Krajowy (Hessischer Landtag), w którym zasiada 110 deputowanych wybieranych w wyborach bezpośrednich na 5-letnią kadencję. Władza wykonawcza należy do Rządu Krajowego Hesji (Hessische Landesregierung), w skład którego wchodzi premier (od sierpnia 2010 roku funkcję tę pełni Volker Bouffier z CDU) oraz ministrowie. Władzę sądowniczą sprawuje natomiast Heski Trybunał Krajowy oraz pozostałe sądy. W 69-osobowej Radzie Federalnej Niemiec (Bundesrat), czyli izbie parlamentu będącej przedstawicielstwem krajów związkowych, zasiada 5 posłów z Hesji.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – STOLICA, MIASTA, POWIATY I GMINY

Pod względem administracyjnym Hesja dzieli się na 3 rejencje, czyli okręgi administracyjne (Darmstadt, Kassel i Gießen), 5 miast na prawach powiatu, 21 powiatów ziemskich i 426 gmin. Stolicą kraju związkowego jest Wiesbaden, które – mając 287.000 mieszkańców – jest drugim co do wielkości miastem w landzie. Największym heskim ośrodkiem jest natomiast Frankfurt nad Menem, zamieszkany przez 655.000 osób. Inne duże miasta to: Kassel (199.450), Darmstadt (138.600), Offenbach nad Menem (119.000), Hanau (88.000), Marburg (78.000), Gießen (73.000), Fulda (64.000), Rüsselsheim (59.000), Wetzlar (53.000), Bad Homburg vor der Höhe (52.000). Hesja graniczy z sześcioma krajami związkowymi: Badenią-Wirtembergią, Bawarią, Turyngią, Dolną Saksonią, Północną Nadrenią-Westfalią i Nadrenią-Palatynatem.

HESSEN

SYMBOLE – WAPPEN UND FLAGGE

Das heutige hessische Landeswappen zeigt im blauen Schild einen aufgerichteten Löwen, der von silberroten Querstreifen geteilt wird. Oben auf dem Schild prangt eine goldene Krone, Symbol von lokalem Patriotismus und Autonomie. 1808-1902 hielt der Löwe im Wappen des Herzogtums Hessen-Darmstadt ein Schwert in der Pranke. Das heutige Wappen Hessens wurde am 4. August 1948 angenommen. Es nimmt Bezug auf das historische Wappen der Landgrafen von Thüringen, die 1130-1247 über Hessen herrschten, und knüpft an das Wappen des Herzogs Konrad aus dem 13. Jahrhundert an, der 1234 starb.
Die Farben der hessischen Landesflagge, wie sie am 22. November 1949 beschlossen wurden, sind Rot und Weiß, also die umgekehrte Reihenfolge der polnischen Landesfarben. Diese Farben entstammen dem hessischen Wappen, das die Amtsflagge Hessens schmückt. Die zivile Flagge hat kein Wappen im Blatt.

RECHTLICH-ADMINISTRATIVER STATUS UND POLITISCHE ORDNUNG

Hessen ist eines von 16 Bundesländern der Bundesrepublik Deutschland. Grundlage der Landespolitik ist die hessische Verfassung vom 1. Dezember 1946, die älteste Landesverfassung in Deutschland. Ihr gemäß gibt es in Hessen die klassische Dreiteilung der Macht. Die Legislative übt das Parlament, der Hessische Landtag, aus, in dem 110 Abgeordnete sitzen, die in direkten Wahlen für fünf Jahre gewählt werden. Die Exekutive hat die Hessische Landesregierung inne, die aus dem Ministerpräsidenten (seit August 2010 Volker Bouffier, CDU) und den Ministern besteht. Die Judikative übt der Hessische Staatsgerichtshof aus. In dem aus 69 Mitgliedern bestehenden Bundesrat, der Ländervertretung des Parlaments, sitzen fünf Abgeordnete aus Hessen.

VERWALTUNGSAUFTEILUNG – HAUPTSTADT, STÄDTE, KREISE UND GEMEINDEN

Verwaltungsmäßig ist Hessen in 3 Regierungsbezirke (Darmstadt, Kassel und Gießen), 5 kreisfreie Städte, 21 Landkreise und 426 Kommunen aufgeteilt. Hauptstadt und mit 287.000 Einwohnern zugleich zweitgrößte Stadt des Bundeslandes ist Wiesbaden. Größte hessische Stadt ist hingegen Frankfurt am Main mit 655.000 Einwohnern. Andere große Städte sind: Kassel (199.450), Darmstadt (138.600), Offenbach am Main (119.000), Hanau (88.000), Marburg (78.000), Gießen (73.000), Fulda (64.000), Rüsselsheim (59.000), Wetzlar (53.000) und Bad Homburg vor der Höhe (52.000). Hessen grenzt an die sechs Bundesländer Baden-Württemberg, Bayern, Thüringen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen und Rheinland-Pfalz.

Ratusz Römer we Frankfurcie nad Menem
Frankfurt am Main – Römer

ZIEMIA I LUDZIE – OBSZAR, MIESZKAŃCY, ZALUDNIENIE I ZATRUDNIENIE

Kraj związkowy Hesja zajmuje powierzchnię 21.115 km². Pod względem wielkości obszaru jest to siódmy land Republiki Federalnej Niemiec. Ludność Hesji wynosi 6,1 mln mieszkańców, co w tej mierze daje temu krajowi związkowemu piąte miejsce w RFN – po Nadrenii Północnej-Westfalii, Bawarii, Badenii-Wirtembergii i Dolnej Saksonii. Gęstość zaludnienia wynosi 288 mieszkańców na km² i jest znacznie większa od średniej dla całych Niemiec, która kształtuje się na poziomie 230 osób na km². Prawie połowa ludności (2,9 mln) to osoby aktywne zawodowo, przy stopie bezrobocia oscylującej w granicach 7-8 procent. Z ogółu pracowników aż 71 procent zatrudnionych jest w sektorze usług. W Hesji mieszka i pracuje około 40.000 obywateli Polski, z tego połowa w regionie leżącym w widłach rzek Ren i Men.

INFRASTRUKTURA – KOMUNIKACJA LOTNICZA, DROGOWA, KOLEJOWA

Centralne położenie Hesji – zarówno w Niemczech, jak i Europie – sprawia, że przecinają się tutaj najważniejsze szlaki komunikacyjne kontynentu, a land wykorzystuje ten atut. Pierwszoplanowe znaczenie ma port lotniczy we Frankfurcie nad Menem, największy w Niemczech i jeden z 10 największych na świecie. W ciągu roku obsługuje on około 54 mln pasażerów i uczestniczy w transporcie ponad 2,1 mln ton ładunków. 119 linii lotniczych zapewnia połączenia z Frankfurtu do 300 miejsc docelowych w 110 krajach. Z portem lotniczym powiązany jest węzeł autostradowy Frankfurt, najbardziej uczęszczany w Niemczech, który stanowi skrzyżowanie najważniejszych europejskich tras kołowych oraz 2 dworce kolejowe: pociągów regionalnych i pociągów dalekobieżnych wielkich prędkości ICE. Ważne dopełnienie w tym systemie stanowi główny dworzec kolejowy we Frankfurcie, najbardziej przepustowy w Europie, przez który w ciągu dnia przewija się około 350.000 podróżnych. Także inne heskie miasta, choć w mniejszej skali, mają bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturę komunikacyjną. Na głównych rzekach landu rozwinięta jest żegluga śródlądowa.

119 linii lotniczych
zapewnia połączenia z Frankfurtu
do 300 miejsc docelowych
w 110 krajach

Port lotniczy we Frankfurcie nad Menem / Frankfurt am Main – Flughafen

119 Fluglinien
sorgen für die Verbindungen von
Frankfurt an 300 Zielorte in 110
Ländern

LAND UND LEUTE – FLÄCHE, EINWOHNER, BEVÖLKERUNGSDICHTE UND BESCHÄFTIGUNG

Das Bundesland Hessen hat eine Fläche von 21.115 km² und ist damit flächenmäßig das siebtgrößte Land der Bundesrepublik Deutschland. Mit seinen 6,1 Millionen Einwohnern nimmt es nach Nordrhein-Westfalen, Bayern, Baden-Württemberg und Niedersachsen den fünften Platz in der BRD ein. Die Bevölkerungsdichte beträgt 288 Einwohner pro km² und ist wesentlich höher als der deutsche Durchschnitt von 230 Einwohnern pro km². Fast die Hälfte der Bevölkerung (2,9 Millionen) ist berufstätig, die Arbeitslosenquote bewegt sich bei 7-8 Prozent. 71 Prozent aller Berufstätigen sind im Dienstleistungssektor beschäftigt. In Hessen leben und arbeiten ca. 40.000 polnische Staatsbürger, die Hälfte davon im Rhein-Main-Gebiet.

INFRASTRUKTUR – VERKEHRSWEGE, EISENBAHN- UND FLUGVERBINDUNGEN

Aufgrund der zentralen Lage Hessens – sowohl innerhalb Deutschlands als auch in Europa – kreuzen sich hier die wichtigsten Verkehrsverbindungen des Kontinents, und diesen Vorteil nutzt das Land. Von höchster Bedeutung ist der Flughafen in Frankfurt am Main, der größte in Deutschland und einer der größten weltweit. Jährlich werden hier 54 Millionen Passagiere und über 2,1 Millionen Tonnen Luftfracht abgefertigt. 119 Fluglinien sorgen für die Verbindungen von Frankfurt an 300 Zielorte in 110 Ländern. Anbindung an den Flughafen hat das Autobahnkreuz Frankfurt, das meistbefahrene in Deutschland, an dem sich auch die wichtigsten europäischen Eisenbahnverbindungen und zwei Bahnhöfe für Regionalzüge und ICE kreuzen. Eine wichtige Ergänzung in diesem System bildet der Frankfurter Hauptbahnhof, der meistfrequentierte in Europa, an dem jeden Tag ca. 350.000 Reisende ein- oder umsteigen. Andere hessische Städte verfügen ebenfalls über eine gute Verkehrsinfrastruktur. Gut ausgebaut ist auch die Binnenschifffahrt auf den wichtigsten Flüssen des Landes.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

PRZEMYSŁ – PRODUKCJA, TECHNOLOGIE, INWESTYCJE

Hesja to najsilniejszy gospodarczo kraj związkowy w Niemczech, a jej południowa część to jeden z najbardziej uprzemysłowionych regionów w Niemczech i Europie. Pod względem wielkości produkcji przemysłowej land ustępuje jedynie Północnej Nadrenii-Westfalii, w której leży Zagłębie Ruhry. Rozwinięty jest przemysł samochodowy (np. centrala Opla w Rüsselsheim), maszynowy, metalowy, chemiczny, farmaceutyczny, energetyczny, elektrotechniczny, elektroniczny, precyzyjny, włókienniczy, odzieżowy, skórzano-obuwniczy. Strukturę produkcji można scharakteryzować w układzie terytorialnym: na północy przeważa branża logistyczna, budowa pojazdów i technologie energetyczne, w centrum – optyka, biotechnologia i technika medyczna, a na południu motoryzacja, chemia oraz technologie informatyczne. W Hesji działa największy w Niemczech zespół dwóch elektrowni atomowych (Biblis). Wskaźnik eksportu przemysłu przetwórczego w Hesji wynosi 45 procent (samochodowego nawet 55 procent), co znacznie przewyższa średnią w Niemczech. Także produkt krajowy brutto na głowę mieszkańca o około 15 procent przekracza niemiecką średnią i tylko wydzielone miasta-landy (Hamburg, Berlin, Brema) wyprzedzają pod tym względem Hesję. Land zdołał przyciągnąć 17 procent ogółu zagranicznych inwestycji w Niemczech. Najwięksi pracodawcy w Hesji to: Lufthansa, REWE, Deutsche Bahn AG, Adam Opel AG, Deutsche Bank.

USŁUGI – FINANSE I UBEZPIECZENIA

Usługi w zakresie bankowości i ubezpieczeń to jeden z filarów heskiego biznesu. We Frankfurcie nad Menem siedzibę lub filię ma około 300 banków komercyjnych z ponad 50 państw, w tym największe w Niemczech (Deutsche Bank, Commerzbank), a także Niemiecki Bank Federalny i Europejski Bank Centralny. Działają tutaj także największe w kraju koncerny ubezpieczeniowe: DBV Winterthur, Sparkassen Versicherung, Delta Lloyd Gruppe. We Frankfurcie nad Menem funkcjonuje ponadto Niemiecka Giełda Papierów Wartościowych (Deutsche Börse), stanowiąca centrum inwestycyjno-finansowego rynku w Niemczech i będąca jednym z głównych ośrodków giełdowych na świecie, z powszechnie znanym indeksem kursu akcji DAX (Deutscher Aktienindex). Siatka firm świadczących usługi finansowe oplata cały region Men-Ren.

300 banków
komercyjnych z ponad 50 państw

INDUSTRIE – PRODUKTION, TECHNOLOGIEN, INVESTITIONEN

Hessen ist das wirtschaftlich stärkste deutsche Bundesland, sein südlicher Teil eine der am stärksten industrialisierten Regionen Deutschlands und Europas. Bei der Industrieproduktion wird das Land nur von Nordrhein-Westfalen mit dem Ruhrgebiet übertroffen. Stark vertreten sind Autoindustrie (z.B. die Opel-Zentrale in Rüsselsheim), Maschinenbau-, Metall-, Chemie-, Pharma-, Energie- und Elektrotechnik- und Präzisionsgeräteindustrie sowie die Textil-, Bekleidungs- und Lederbranche. Die Struktur der Produktion ist unterschiedlich verteilt: im Norden überwiegen Logistikbranche, Fahrzeugbau und Energietechnologien, in der Mitte die Optische Industrie, Biotechnologie und Medizintechnik, im Süden Autoindustrie, Chemie und Informationstechnologien. Im hessischen Biblis arbeitet das mit zwei Meilern größte Atomkraftwerk Deutschlands. Der Exportanteil der verarbeitenden Industrie in Hessen beträgt 45 Prozent (bei der Autoindustrie sogar 55 Prozent), was den Durchschnitt in Deutschland beträchtlich hebt. Auch das Bruttoinlandsprodukt pro Einwohner übersteigt den deutschen Durchschnittswert um ca. 15 Prozent, nur die Stadtstaaten Hamburg, Berlin und Bremen übertreffen Hessen in dieser Hinsicht. 17 Prozent der gesamten Auslandsinvestitionen in Deutschland werden von Hessen angezogen. Größte hessische Arbeitgeber sind Lufthansa, REWE, Deutsche Bahn AG, Adam Opel AG und Deutsche Bank.

Frankfurt nad Menem – centrum finansowe / Frankfurt am Main – Skyline

300 Geschäftsbanken

DIENSTLEISTUNGEN – FINANZEN UND VERSICHERUNGEN

Die Dienstleistungen im Bereich des Banken- und Versicherungswesens sind eine der Säulen der hessischen Wirtschaft. Ca. 300 Geschäftsbanken haben in Frankfurt am Main ihren Sitz oder eine Filiale, darunter die größten in Deutschland (Deutsche Bank, Commerzbank), sowie die Deutsche Bundesbank und die Europäische Zentralbank. Hier sitzen auch die größten Versicherungskonzerne in Deutschland: DBV Winterthur, SparkassenVersicherung und Delta Lloyd Gruppe. Frankfurt am Main ist zudem Sitz der Deutschen Börse, dem Zentrum des Investitions- und Finanzmarktes in Deutschland und mit dem allgemein bekannten Deutschen Aktienindex DAX einer der größten Börsenplätze der Welt. Ein Netz von Finanzdienstleistern durchzieht das gesamte Rhein-Main-Gebiet.

TARGI I WYSTAWY

Wizytówką heskiego handlu są Targi Frankfurckie, trzecie co do wielkości na świecie, zajmujące powierzchnię 578.000 m². Organizują one w ciągu roku około 100 imprez wystawienniczych, w tym kilkanaście międzynarodowych, które odwiedza około 2,6 mln osób. Do najbardziej znanych należą: Międzynarodowy Salon Samochodowy IAA, Frankfurckie Targi Książki, Ambiente (towary konsumpcyjne), Achema (chemia), Automechanika (części zamienne), ISH (woda i energia), Heimtextil (tekstylia), Paperworld (wyposażenie biur). Główne imprezy koncentrują się na dobrach konsumpcyjnych oraz środkach transportu i komunikacji. Od 1987 roku Targi Frankfurckie zaczęły budować sieć zagranicznych przedstawicielstw i mają ich obecnie 64 w 103 krajach. Działa także 6 samodzielnych spółek-córek w Tokio, Atlancie, Hongkongu, Singapurze, Sao Paulo i New Delhi.

ROLNICTWO – UPRAWY I HODOWLA

Prawie jedną trzecią obszaru Hesji zajmują użytki rolne. Tradycyjne rolnictwo w Hesji to głównie uprawy pszenicy, jęczmienia, ziemniaków, buraków cukrowych i warzyw. Mocną pozycję ma również sadownictwo, w którym przeważają plantacje wiśni i czereśni. Hodowla, głównie bydła i trzody chlewnej, w Hesji znacznie skurczyła się w ostatnich latach i obecnie koncentruje się w zaledwie kilku dużych gospodarstwach zlokalizowanych na północy i wschodzie regionu. Istotną rolę odgrywa natomiast gospodarka leśna. Lasy pokrywają ponad 42% obszaru Hesji, co stanowi najwyższy wskaźnik wśród wszystkich landów niemieckich. W ostatnich latach rośnie w Hesji znaczenie biomasy w produkcji energii elektrycznej. Odnawialne źródła energii są ważnym bogactwem naturalnym Hesji. Ich wykorzystanie i wzrost bioenergii w bilansie energetycznym jest jednym z priorytetów w rozwoju regionu. Największym heskim zagłębiem winiarskim jest Rheingau – obszar położony na opadających ku rzece Ren zboczach gór Taunus w pobliżu Wiesbaden. Pod względem wielkości upraw region ten zajmuje w Niemczech dopiero 7 miejsce (z winnic Rheingau pochodzi 2,5% niemieckich zbiorów), jednak wyróżnia się bardzo wysoką jakością produkowanego wina. Rocznie produkuje się tu ponad 27 milionów litrów wina, z czego 85% to wino białe. Wśród odmian - niekwestionowanym liderem jest Riesling (80% upraw).

MESSEN UND AUSSTELLUNGEN

Das Aushängeschild des hessischen Handels ist die Frankfurter Messe, die drittgrößte Messe der Welt, die eine Fläche von 578.000 m² einnimmt. Sie organisiert im Jahr ca. 100 Ausstellungen, darunter einige Dutzend internationaler Messen, die von ca. 2,6 Millionen Menschen besucht werden. Zu den bekanntesten von ihnen zählen die Internationale Automobilausstellung IAA, die Frankfurter Buchmesse, die Konsumartikelmesse Ambiente, Achema (Chemie), Automechanika (Ersatzteile), ISH (Wasser und Energie), Heimtextil (Textilien) und Paperworld (Büroausstattung). Die wichtigsten Veranstaltungen konzentrieren sich auf Konsumgüter und Verkehrs- und Transportmittel. Seit 1987 hat die Frankfurter Messe begonnen, ein Netz ausländischer Vertretungen aufzubauen, von denen sie gegenwärtig über 64 in 103 Ländern verfügt. Außerdem hat sie 6 eigenständige Tochtergesellschaften in Tokio, Atlanta, Hongkong, Singapur, Sao Paulo und New Delhi.

LANDWIRTSCHAFT – ACKERBAU UND VIEHZUCHT

Fast ein Drittel der Fläche Hessens wird von landwirtschaftlichen Nutzflächen eingenommen. Traditionell werden in Hessen Weizen, Gerste, Kartoffeln, Zuckerrüben und Gemüse angebaut. Eine starke Position hat auch der Obstbau, bei dem Apfel- und Kirschbaumplantagen vorherrschen. Die Viehzucht, hauptsächlich von Rindern und Schweinen, ist den letzten Jahren in Hessen stark geschrumpft und konzentriert sich gegenwärtig auf wenige Großbetriebe im Norden und Osten der Region. Eine sehr wichtige Rolle spielt die Forstwirtschaft. Wälder bedecken über 42% der Fläche Hessens, womit das Land den größten Waldanteil aller deutschen Bundesländer zu verzeichnen hat. In den letzten Jahren wächst in Hessen die Bedeutung von Biomasse bei der Energieproduktion. Erneuerbare Energiequellen sind ein wichtiger Naturreichtum Hessens. Ihre Nutzung und die Steigerung des Bioenergieanteils an der Energiebilanz ist eines der vorrangigen Ziele bei der Entwicklung der Region. Das größte hessische Weinbaugebiet ist das Rheingau, ein Gebiet an den Rheinhängen des Taunus in der Nähe von Wiesbaden. Beim Weinbau belegt das Rheingau nur den 7. Platz in Deutschland (2,5% der deutschen Bestände), doch sticht es durch die sehr hohe Weinqualität hervor. Jährlich werden hier über 27 Millionen Liter Wein produziert, davon 85% Weißweine. Unangefochtene Marktführer unter den Sorten ist der Riesling (80% des Anbaus).

Winobranie / Weinlese

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

EDUKACJA I NAUKA – SZKOŁY, UCZELNIE, BADANIA

Hesja to ważny ośrodek edukacji i badań naukowych o bogatych tradycjach w tej dziedzinie. Dwa najstarsze instytuty badawcze w strefie języka niemieckiego – Fundacja Wolne Niemieckie Arcybiskupstwo (zał. 1859) i Zakład Badawczy w Geisenheim – działają właśnie Hesji. Trzech naukowców z Hesji zostało dotychczas laureatami Nagrody Nobla (dwóch fizyków, jeden bakteriolog). Obecnie na terenie landu funkcjonuje 18 szkół wyższych, 5 Instytutów Maxa Plancka, 32 parki technologiczne, klastry i inkubatory przedsiębiorczości oraz ponad 100 ośrodków naukowo-badawczych. W ciągu roku na heskich uczelniach edukację rozpoczyna ponad 150.000 studentów, w tym około 20.000 z zagranicy. Do najważniejszych i najchętniej wybieranych uczelni należą: Uniwersytet Johanna Wolfganga Goethego we Frankfurcie nad Menem (największy w Hesji), Uniwersytet Justusa Liebiga w Gießen (druga co do wielkości uczelnia w landzie), Uniwersytet Philippa w Marburgu, Uniwersytet w Kassel i Uniwersytet Techniczny w Darmstadt.

400
muzeów, skansenów
i archiwów

KULTURA I SZTUKA – INSTYTUCJE ORAZ WYDARZENIA ARTYSTYCZNE

Życie kulturalne Hesji toczy się w licznych instytucjach: teatrach, orkiestrach, salach koncertowych, galeriach i bibliotekach rozsianych po całym kraju związkowym. W heskich miastach działa także około 400 muzeów, skansenów i archiwów. Land znany jest z cyklicznych, prestiżowych imprez o charakterze międzynarodowym, wśród których do najważniejszych należą: organizowana w Kassel co pięć lat Documenta, czyli wystawa sztuki współczesnej uchodząca za najważniejszą na świecie, Festiwal Muzyczny Rheingau ze 150 koncertami, przyciągający nawet 120.000 słuchaczy, czy mający równie liczną widownię Międzynarodowy Festiwal Teatralny, który odbywa się w Bad Hersfeld. Hesja znana jest także z Niemieckiego Festiwalu Jazzowego, najstarszego i najbardziej renomowanego w państwie, Festiwalu Wybrzeża Muzeów we Frankfurcie nad Menem, Koncertów Zamkowych w Weilburgu. Wydarzeniem miary europejskiej jest również każdorazowe przyznanie Nagrody im. Georga Büchnera w Darmstadt i Pokojowej Nagrody Księgarzy Niemieckich we Frankfurcie nad Menem.

Kassel – wystawa sztuki współczesnej Documenta / Kassel – Documenta

BILDUNG UND WISSENSCHAFT – SCHULEN, HOCHSCHULEN, FORSCHUNG

Hessen ist ein wichtiger und traditionsreicher Bildungs- und Forschungsstandort. Die beiden ältesten Forschungseinrichtungen im Bereich der deutschen Sprache – das Freie Deutsche Hochstift (gegründet 1859) und die Forschungsanstalt Geisenheim – sind hier aktiv. Drei hessische Wissenschaftler wurden bisher mit dem Nobelpreis ausgezeichnet (zwei Physiker, ein Bakteriologe). Gegenwärtig gibt es in dem Bundesland 18 Hochschulen, 5 Max-Planck-Institute, 32 Technologieparks, Cluster und Existenzgründerzentren sowie über 100 wissenschaftliche Forschungseinrichtungen. Jedes Jahr beginnen an den hessischen Universitäten über 150.000 Studenten mit ihrem Studium, darunter ca. 20.000 aus dem Ausland. Zu den wichtigsten und begehrtesten Hochschulen zählen die Johann-Wolfgang-Goethe-Universität in Frankfurt am Main (die größte in Hessen), die Justus- Liebig-Universität in Gießen (die zweitgrößte), die Philipp-Universität in Marburg, die Universität Kassel sowie die Technische Universität Darmstadt.

KUNST UND KULTUR – INSTITUTIONEN UND VERANSTALTUNGEN

Das kulturelle Leben Hessens spielt sich an zahlreichen Einrichtungen ab, an Theatern, in Orchestern, Konzertsälen, Galerien und Bibliotheken, die über das gesamte Bundesland verstreut liegen. In den hessischen Städten gibt es auch ca. 400 Museen, Freilichtmuseen und Archive. Das Land ist bekannt für seine regelmäßig stattfindenden renommierten Veranstaltungen von internationalem Rang, wie etwa der alle fünf Jahre in Kassel stattfindenden Ausstellung für zeitgenössische Kunst Documenta, die weltweit als wichtigste ihrer Art gilt, das Musikfestival Rheingau mit 150 Konzerten, das 120.000 Zuhörer anlockt oder das ebenfalls immer sehr gut besuchte Internationale Theaterfestival in Bad Hersfeld. Hessen ist auch bekannt für das Deutsche Jazzfestival, das älteste und renommierteste in Deutschland das Museumsuferfest in Frankfurt am Main und die Weilburger Schlosskonzerte. Ein Ereignis europäischer Dimension sind auch die jährliche Verleihung des Georg-Büchner-Preises in Darmstadt und des Friedenspreises des Deutschen Buchhandels in Frankfurt am Main.

TURYSTYKA I WYPOCZYNEK – ATRAKCJE, KURORTY, ZABYTKI

Hesja to atrakcyjny region turystyczny. Znajduje się tu 30 uzdrowisk, dzięki którym land ten stał się światowym ekspertem w dziedzinie zdrowia i fitnessu. Tradycje zabiegów pielęgnacyjnych i wypoczynku są tu najstarsze i najsilniej rozwinięte wśród wszystkich niemieckich landów. Już starożytni Rzymianie wysoko cenili moc źródeł leczniczych np. w Bad Vilbel czy Wiesbaden. Obecnie w regionie znajduje się 26 łaźni termalnych z wodą o temperaturze do 67°C, zawierającą sód i chlor. W landzie wytyczono 40.000 km pieszych szlaków, 2200 km ścieżek rowerowych oraz trasy dla uprawiających kolarstwo górskie. Zachowały się tutaj pozostałości z czasów rzymskich, germańskich i średniowiecznych, a Saalburg jest jedynym na świecie odtworzonym fortem Rzymian. Miłośnicy starych legend i budowli (takich jak 850-letni zamek Breuberg) odwiedzają góry Odenwald. Średniogórze przyciąga wzniesieniami i dolinami, gdzie położone są miasteczka z domkami szachulcowymi. Uwagę zwraca skansen Hessenpark i Droga św. Jakuba, czyli odcinek szlaku historycznego Via Regia. Atrakcją jest też Wilhelmshöhe – największy park górski w Europie. Popularnością cieszą się również wycieczki statkiem po Renie z widokami na zamki, pałace i winnice. Rheingau to region winiarski, który wchodzi w skład Górnej Doliny środkowego Renu, wpisanej na Listę światowego Dziedzictwa Ludzkości UNESCO. Są na tej liście także: kopalnia Messel z naturalną kolekcją skamielin, klasztor Lorsch z czasów Karolingów oraz limes górnogermańsko-retycki, czyli fragment systemu rzymskich umocnień granicznych. Do rejestru UNESCO „Pamięć świata" wpisano rękopisy baśni braci Grimm, przechowywane w muzeum w Kassel i uważane za drugą najbardziej znaną książkę w niemieckiej historii po Biblii Martina Lutra. Atrakcją są także zabytki architektury: od średniowiecznych twierdz po obiekty postmodernistyczne, a w tej liczbie 900-letni klasztor Eberbach, niemal 800-letnia katedra w Limburgu, okazałe kościoły i katedra w Fuldzie, secesyjne Wzgórze Matyldy w Darmstadt, a także liczne przykłady architektury baroku w Kassel i Fuldzie, rokoko w Darmstadt i Bad Nauheim oraz historyzmu w Wiesbaden.

26 łaźni termalnych
z wodą o temperaturze
do 67°C

TOURISMUS UND ERHOLUNG – ATTRAKTIONEN, KURORTE, DENKMÄLER

Hessen ist eine attraktive Tourismusregion. Hier befinden sich 30 Kurorte, durch die das Land zu einem weltweit anerkannten Experten im Bereich Gesundheit und Fitness geworden ist. Es verfügt über die ältesten und reichsten Traditionen an Erholungs- und Pflegebehandlungen von allen deutschen Bundesländern. Schon die alten Römer schätzten die Kraft der Heilquellen, z.B. in Bad Vilbel oder Wiesbaden. Gegenwärtig gibt es in der Region 26 Thermalbäder mit bis zu 67°C warmem Wasser, das Natrium und Chlor enthält. Angelegt wurden 40.000 km Wanderwege und 2200 km Fahrradwege, einschließlich einer Strecke für Mountainbike-Freunde. In Hessen haben sich Überreste aus römischer und germanischer Zeit sowie aus dem Mittelalter erhalten, und die Saalburg ist die einzige wieder aufgebaute römische Festung weltweit. Liebhaber alter Sagen und Bauwerke (wie etwa der 850 Jahre alten Burg Breuberg) besuchen den Odenwald. Dieses Mittelgebirge lockt mit seinen Hügeln und Tälern, in denen kleine Städte mit Fachwerkhäusern liegen. Attraktionen sind auch das Freilichtmuseum Hessenpark und der Jakobsweg, d.h. ein Abschnitt des historischen Pilgerpfades Via Regia. Der größte Bergpark Europas, die Kasseler Wilhelmshöhe, lockt ebenfalls viele Besucher an. Großer Popularität erfreuen sich auch die Schiffstouren auf dem Rhein mit Blick auf Burgen, Schlösser und Weinberge. Die Weinbauregion Rheingau, die zum Oberen Mittelrheintal gehört, steht auf der UNESCO-Welterbeliste, ebenso wie die Grube Messel mit ihrer Fossiliensammlung, das Kloster Lorsch aus der Karolingerzeit und der obergermanisch-rätische Limes, ein Teil der altrömischen Grenzbefestigungen. Zum Weltdokumentenerbe der UNESCO wurden die handschriftlichen Einträge der Brüder Grimm erhoben, die im Museum in Kassel aufbewahrt werden und nach der Bibelübersetzung Martin Luthers als berühmtestes Buch in der deutschen Geschichte gelten. Touristenmagneten sind auch die Architekturdenkmäler, von mittelalterlichen Festungen bis zu postmodernen Bauten, etwa das 900 Jahre alte Kloster Eberbach, der beinahe 800 Jahre alte Dom in Limburg, stattliche Kirchen und der Dom in Fulda, die im Jugendstil erbaute Mathildenhöhe in Darmstadt sowie zahlreiche Beispiele für die Architektur des Barock in Kassel und Fulda, des Rokoko in Darmstadt und Bad Nauheim oder des Historismus in Wiesbaden.

26 Thermalbäder
mit bis zu 67°C
warmem Wasser

Klasztor Eberbach / Kloster Eberbach

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

2 / 30 - 39

Na dobry początek...
Wie alles begann...

CO ZBLIŻA WIELKOPOLSKĘ I HESJĘ?

Wystarczy spojrzeć na mapę Europy, by uzmysłowić sobie, że bliska współpraca Wielkopolski i Hesji to wybór wręcz naturalny. Oba regiony znajdują się w sercu naszego kontynentu i dzieli je relatywnie nieduża odległość – dystans drogowy z Poznania do Wiesbaden wynosi 816 km, a w linii prostej zaledwie 659 km. Zarówno Wielkopolska, jak i Hesja są niemal identycznie umiejscowione w obrębie swoich państw, czyli w zachodnio-środkowej części Polski (Wielkopolska) i Niemiec (Hesja).

Obydwa regiony nie charakteryzują się wprawdzie ani bardzo zbliżonym obszarem (przewaga Wielkopolski o jedną trzecią), ani identyczną liczbą ludności (niemal dwukrotna przewaga Hesji), ale – będąc rozciągnięte w układzie południkowym – są do siebie niemal bliźniaczo podobne pod względem kształtu swoich granic na mapie administracyjnej.

Także w sferze regionalnych symboli – herbów i flag – istnieje między nimi spora zbieżność, gdyż w obu przypadkach dominuje w nich czerwień i biel.

Naturalnym argumentem przemawiającym za bliską współpracą jest także podobna struktura obu gospodarek. I chociaż Hesja, niemiecki land średniej wielkości, ale bardzo rozwinięty i zamożny, w przybliżeniu wytwarza rocznie tyle towarów i usług, co cała Polska, to także w sferze ekonomicznej oba regiony mogą znaleźć wiele punktów stycznych. Wielkopolska i Hesja to bowiem ważne centra finansowe (banki) i handlowe (targi), a także strategiczne węzły komunikacyjne, które swoim znaczeniem daleko wykraczają poza granice macierzystych państw.

Wspólną cechą obu regionów jest także otwartość na kontakty ze światem i wola wszechstronnej kooperacji z sąsiadami. Dość powiedzieć, że pomiędzy wielkopolskimi i heskimi miastami, gminami oraz powiatami ukształtowało się ponad 10 partnerstw o różnej formie i poziomie aktywności. Partnerstwo Wielkopolski i Hesji, trwające od 10 lat, ma na tym tle charakter szczególny, gdyż łączy poprzez różne płaszczyzny i formy współpracy całe regiony, czyli dwa duże i silne organizmy administracyjne, zamieszkane w sumie przez prawie 10 mln ludzi.

Dodatkową okolicznością sprzyjającą stało się – w maju 2004 roku – przyjęcie Polski do Unii Europejskiej, które pozwoliło zintensyfikować kooperację, w tym wymianę handlową.

PRAWIE 10 MLN LUDZI

10 MILLIONEN MENSCHEN

WAS VERBINDET WIELKOPOLSKA UND HESSEN?

Ein Blick auf die europäische Landkarte genügt, um zu sehen, dass eine enge Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen in der Natur der Sache liegt. Beide Regionen befinden sich im Herzen des Kontinents und dies in relativ geringer Entfernung voneinander – von Posen nach Wiesbaden fährt man 816 km, die Entfernung in Luftlinie beträgt sogar nur 659 km. Sowohl Wielkopolska als auch Hessen liegen auf dem Territorium ihrer Staaten in fast identischer Position, nämlich jeweils in der westlichen Mitte.

Zwar unterscheiden sich beide Regionen sowohl von ihrer flächenmäßigen Größe (Wielkopolska ist um ein Drittel größer) als auch von der Einwohnerzahl (Hessen zählt fast das Doppelte), aber in ihrer räumlichen Ausdehnung und von den Umrissen ihrer Grenzen her gleichen sie sich auf der Verwaltungskarte fast wie Zwillinge.

Auch was die regionalen Symbole – Wappen und Flaggen – angeht, gibt es Gemeinsamkeiten, denn in beiden Fällen dominieren Rot und Weiß.

Ein natürliches Argument für eine enge Zusammenarbeit ist auch die ähnliche Wirtschaftsstruktur beider Regionen. Obwohl Hessen, ein deutsches Bundesland mittlerer Größe, aber hoch entwickelt und wohlhabend, im Jahr annähernd so viele Waren und Dienstleistungen generiert wie ganz Polen, können beide Regionen im wirtschaftlichen Bereich viele Berührungspunkte finden. Denn Wielkopolska und Hessen sind bedeutende Finanz- (Banken) und Handelszentren (Messen) und strategisch wichtige Verkehrsknoten, die in ihrer Bedeutung weit über die Grenzen ihrer jeweiligen Staaten hinausreichen.

Beiden Regionen gemeinsam sind auch die Weltoffenheit und der Wunsch nach einer umfassenden Kooperation mit den Nachbarn. So haben sich zwischen den Städten, Kommunen und Kreisen aus beiden Regionen bereits mehr als zehn Partnerschaften verschiedenster Art und Ausprägung gebildet. Die Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen, die seit 10 Jahren Bestand hat, ist vor diesem Hintergrund etwas ganz Besonderes, denn sie verbindet über verschiedene Ebenen und Formen der Zusammenarbeit zwei große und starke Verwaltungsgebilde, in denen insgesamt fast 10 Millionen Menschen leben.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

Oba regiony stanowią dziś dla siebie atrakcyjne rynki zbytu, co jeszcze bardziej sprzyja wzajemnym kontaktom.
Mieszkańcy Wielkopolski i Hesji nie tylko na co dzień współpracują w różnych dziedzinach, ale także pogłębiają wiedzę o sobie nawzajem. Temu służy między innymi działalność Niemieckiego Instytutu Polskiego w Darmstadt oraz Instytutu Zachodniego w Poznaniu. Młodzi Polacy, w tym Wielkopolanie, są czwartą grupą narodową wśród studentów-obcokrajowców uczących się na heskich uczelniach. Wielu z nich po studiach karierę zawodową podejmuje właśnie w Hesji.
Warto wreszcie zauważyć, że w zjednoczonej Europie wymiar zgoła symboliczny ma fakt, iż przedstawicielstwa Wielkopolski i Hesji, wraz z regionami Emilia Romania (Włochy) i Akwitania (Francja), działają w Brukseli pod jednym dachem.
Wszystkie te podobieństwa i punkty styczne pokazują, że dekada owocnej, partnerskiej współpracy to nie dzieło przypadku, lecz następstwo logicznego wyboru oraz mądrego wykorzystywania wspólnych celów i szans.
Postęp i skalę wspólnych dokonań pokazują zresztą bilanse partnerstwa dokonywane z okazji jubileuszy. W 2005 roku odbyły się obchody 5-lecia podpisania porozumienia o partnerskiej współpracy Wielkopolski i Hesji, które jednocześnie promowały dialog polsko-niemiecki i inicjatywę rządów RP i RFN pod nazwą Rok Polsko-Niemiecki 2005-2006. Podczas uroczystości 18 listopada 2005 roku w Wiesbaden przedstawiciele obu stron mówili z dumą o osiągnięciach, ale wskazywali też na potrzebę szukania nowych płaszczyzn porozumienia i współpracy. Teraz, przy okazji 10-lecia wielkopolsko-heskiego partnerstwa, widać wyraźnie, że oba regiony potrafiły znaleźć nowe punkty styczne i nowe pola kooperacji, takie jak innowacje technologiczne, odnawialne źródła energii, czy międzyregionalne projekty unijne. Im dłużej trwa wielokierunkowa współpraca, tym lepiej widać wspólnotę interesów i dobrodziejstwa integracji Wielkopolski i Hesji – partnerów w sercu Europy.

Ein weiterer günstiger Umstand war im Mai 2004 die Aufnahme Polens in die EU, durch die die Kooperation abermals intensiviert wurde, auch der gegenseitige Handel. Beide Regionen sind heute attraktive Absatzmärkte füreinander, was die gegenseitigen Kontakte noch stärker fördert.
Die Einwohner von Wielkopolska und Hessen arbeiten nicht nur im Alltag in unterschiedlichen Bereichen, sondern vertiefen auch ihr jeweiliges Wissen übereinander. Diesem Ziel dienen unter anderem die Tätigkeit des Deutschen Polen-Instituts in Darmstadt sowie des West-Instituts in Posen. Junge Polen, darunter auch aus Wielkopolska, stellen die viertgrößte ausländische Studentengruppe an hessischen Hochschulen. Viele von ihnen werden nach ihrem Studium ihre berufliche Laufbahn in Hessen starten.
Schließlich ist es im vereinigten Europa von hoher Symbolik, dass die Vertretungen von Wielkopolska und Hessen mit den Regionen Emilia-Romagna (Italien) und Aquitanien (Frankreich) in Brüssel zusammen unter einem Dach arbeiten.
Alle diese Ähnlichkeiten und Berührungspunkte zeigen, dass das Jahrzehnt einer fruchtbaren und partnerschaftlichen Zusammenarbeit kein Werk des Zufalls ist, sondern aus einer logischen Entscheidung und der klugen Verfolgung gemeinsamer Ziele und Chance herrührt.
Den Fortschritt und die Dimension des gemeinsam Erreichten zeigen auch die Bilanzen der Partnerschaft, die anlässlich des Jubiläums gezogen wurden. 2005 fanden die Feierlichkeiten zum fünften Jahrestag der Unterzeichnung der Vereinbarung über die partnerschaftliche Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen statt, die den deutsch-polnischen Dialog und das von der deutschen und der polnischen Regierung initiierte Deutsch-Polnische Jahr 2005/2006 voranbrachten. Bei der Feier am 18. November 2005 in Wiesbaden sprachen Vertreter beider Seiten stolz von den erbrachten Leistungen, wiesen aber auch auf die Notwendigkeit hin, neue Ebenen der Verständigung und Zusammenarbeit zu suchen. Jetzt, anlässlich des zehnjährigen Bestehens der Partnerschaft, ist deutlich zu sehen, dass beide Regionen es geschafft haben, neue Verbindungen

und Kooperationsfelder zu erschließen, wie etwa im Bereich technologischer Innovationen, erneuerbarer Energien oder transregionaler EU-Projekte. Je länger die vielseitige Zusammenarbeit dauert, desto deutlicher wird die Interessengemeinschaft und die segensreiche Integration von Wielkopolska und Hessen – zweier Partner im Herzen Europas.

WSPÓŁPRACA WIELKOPOLSKI I HESJI PRZED UMOWĄ Z 2000 ROKU

Oficjalna i bardzo ożywiona współpraca partnerska Województwa Wielkopolskiego i Kraju Związkowego Hesja trwa od grudnia 2000 roku, kiedy obie strony podpisały w tej kwestii formalne porozumienie, ale pierwsze formy kooperacji zaistniały w poprzednich dekadach. Już w październiku 1979 roku Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu zawarła umowę o współpracy z Izbą Rzemieślniczą w Kassel. Stanowiło to wręcz polityczny ewenement, gdyż Izba w Poznaniu była pierwszą izbą w PRL, która nawiązała bliskie kontakty z organizacją rzemieślniczą spoza ówczesnego bloku socjalistycznego. Nawet w trudnych latach politycznego podziału Europy na dwa przeciwstawne bloki obie strony organizowały wspólnie imprezy wystawiennicze, spotkania kooperacyjne drobnych przedsiębiorców, szkolenia z udziałem niemieckich ekspertów oraz staże pracownicze.
Nowy impuls współpracy Wielkopolski i Hesji nadała transformacja ustrojowa zapoczątkowana w Polsce w 1989 roku oraz zjednoczenie Niemiec dokonane w roku 1990. Od początku lat 90. Heska Agencja Promocji Gospodarczej (Wirtschaftsförderung Hessen Investitionsbank AG – HLT) w różnych miastach Polski, w tym także w Poznaniu, organizowała seminaria i inne imprezy mające na celu doprowadzenie do współpracy pomiędzy heskimi i polskimi firmami, co doprowadziło do powstania kooperacyjnego banku danych o możliwościach współpracy ekonomicznej. Począwszy od roku 1991 małe i średnie heskie przedsiębiorstwa zainteresowane współpracą z polskimi firmami mogły liczyć na szerokie wsparcie ze strony władz landu.
Aktywność i prężność wielkopolskich firm, sukcesy w postępującej transformacji gospodarczej, istnienie w Poznaniu przedstawicielstw innych regionów europejskich stanowiły dla gości z Hesji ważne przesłanki do podjęcia decyzji o stałej obecności w Wielkopolsce.

DIE ZUSAMMENARBEIT ZWISCHEN WIELKOPOLSKA UND HESSEN VOR DEM VERTRAG VON 2000

Die offizielle und sehr rege Zusammenarbeit im Rahmen der Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen besteht seit Dezember 2000, als beide Seiten eine diesbezügliche formelle Vereinbarung unterzeichneten, doch erste Formen der Kooperation gab es schon in den vorangegangenen Jahrzehnten. Bereits im Oktober 1979 schloss die Wielkopolska Handwerkskammer in Posen einen Kooperationsvertrag mit der Handwerkskammer in Kassel ab. Das war ein politisches Unikum, denn die Posener Handwerkskammer war die erste im kommunistischen Polen, die nähere Kontakte mit einer Partnerorganisation außerhalb des Ostblocks knüpfte. Selbst in den schwierigen Jahren der politischen Teilung Europas in zwei gegnerische Blöcke organisierten beide Seiten gemeinsame Ausstellungen, Kooperationstreffen von Kleinunternehmern, Fortbildungen unter Beteiligung deutscher Experten sowie Arbeitspraktika.
Die politische Wende in Polen 1989 und die Wiedervereinigung Deutschlands 1990 gaben der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen seit Beginn der neunziger Jahre neue Impulse. Die damalige HLT Wirtschaftsförderung Hessen Investitionsbank AG organisierte in verschiedenen polnischen Städten, auch in Posen, Seminare und andere Veranstaltungen, um die Zusammenarbeit zwischen hessischen und polnischen Firmen zu fördern, was zur Einrichtung einer gemeinsamen Datenbank zu möglichen Wirtschaftskooperationen führte. Ab 1991 konnten kleine und mittlere hessische Unternehmen, die an einer solchen Zusammenarbeit mit polnischen Firmen interessiert waren, auf breite Unterstützung durch die hessischen Behörden zählen.
Die Aktivität und Dynamik der Firmen aus Wielkopolska, die Erfolge bei der fortschreitenden wirtschaftlichen Transformation und die Präsenz der Vertretungen anderer europäischer Regionen in Posen waren für die Gäste aus Hessen wichtige Voraussetzungen, um die Entscheidung für ihre ständige Präsenz in Wielkopolska zu treffen.
Entsprechend unterzeichneten am 18. Juni 1996 das Woiwodschaftsamt Posen und das Hessische Ministerium für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung eine Absichtserklärung über die wirtschaftliche Zusammenarbeit zwischen der (damaligen) Woiwodschaft Posen und dem Bundesland Hessen. Unterzeichner waren der damalige Posener Woiwo-

DR JAROSŁAW FRĄCKOWIAK

Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska w Poznaniu

Zarówno w Hesji jak i w Wielkopolsce małe i średnie przedsiębiorstwa tworzą podstawę działalności gospodarczej. Z myślą o fachowcach, osobach zakładających firmy, a także osobach prowadzących już małe lub średnie przedsiębiorstwa Heskie Ministerstwo Gospodarki utworzyło portale internetowe hesja-polska.pl i hessen-polen.de.
Na stronach polskojęzycznych zainteresowani znajdą informacje o sytuacji gospodarczej i szansach rozwoju w Hesji, natomiast strony niemieckojęzyczne informują przedsiębiorców z Hesji o możliwościach, jakie daje Wielkopolska. Oprócz informacji o regionie partnerskim na stronach tych znaleźć można internetowy bank ofert firm polskich i niemieckich. Od momentu uruchomienia banku ofert w 2004r., zgromadzono ponad 800 ofert firm polskich i niemieckich oraz udzielono ponad 2600 odpowiedzi na zapytania ofertowe, czyli skojarzono ponad 5200 potencjalnych partnerów gospodarczych. Portale hesja-polska.pl i hessen-polen.de są ważnym instrumentem wspierania kontaktów gospodarczych pomiędzy firmami z obu partnerskich regionów.

Kooperationszentrum Hessen – Polen in Posen

Sowohl in Hessen als auch in Wielkopolska bilden die kleinen und mittelständigen Unternehmen die Basis der wirtschaftlichen Tätigkeit. Im Hinblick auf die Fachleute, Firmengründer oder Leiter kleiner und mittelständigen Unternehmen hat das Hessische Wirtschaftsministerium die Webportals hesja-polska.pl und hessen-polen.de errichtet. Auf den polnischsprachigen Seiten können die Interessierten Informationen über die Wirtschaftslage und Entwicklungsperspektiven in Hessen finden, und die deutschsprachigen Seiten informieren die Unternehmer aus Hessen über die Möglichkeiten, die sich in Wielkopolska bieten. Außer Informationen über die Partnerregion befindet sich auf den Seiten eine Online-Datenbank mit Angeboten polnischer und deutscher Firmen. Seit der Einrichtung der Datenbank im Jahre 2004 wurden dort über 800 Angebote von Firmen aus Polen und Deutschland gesammelt und über 2600 Antworten auf Anfragen erteilt. Also über 5200 potentielle Geschäftspartner wurden gepaart. Die Portals hesja-polska.pl und hessen-polen.de sind ein wichtiges Instrument zur Förderung der Geschäftskontakte zwischen Firmen aus beiden Partnerregionen.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

W efekcie 18 czerwca 1996 roku Urząd Wojewódzki w Poznaniu i Heskie Ministerstwo Gospodarki, Transportu i Rozwoju Regionalnego podpisały list intencyjny w sprawie współpracy gospodarczej pomiędzy (ówczesnym) Województwem Poznańskim a Krajem Związkowym Hesja. Podpisy pod tym dokumentem złożyli: ówcześni Wojewoda Poznański Włodzimierz Łęcki oraz Sekretarz Stanu w Heskim Ministerstwie Gospodarki, Transportu i Rozwoju Regionalnego Matthias Kurth. Obie strony stwierdziły, że współpraca gospodarcza „jest niezbędnym czynnikiem rozwoju szerokich, dwustronnych stosunków opartych na stabilnej i trwałej podstawie", a także służy zmniejszaniu różnic rozwojowych oraz umacnia obustronne zaufanie. Województwo Poznańskie i Hesja realizację celów wymienionych w preambule „Listu intencyjnego" powierzyły utworzonemu tego samego dnia w Poznaniu Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska, którego głównymi zadaniami stało się: informowanie o możliwościach dwustronnej współpracy ekonomicznej, pośredniczenie w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych między firmami polskimi i heskimi, zwłaszcza w zakresie produkcji, handlu i marketingu, ułatwianie kooperacji małych i średnich firm z obu państw, w tym działalności inwestycyjnej, opracowywanie ofert współpracy gospodarczej, sprawowanie opieki nad misjami gospodarczymi, przygotowywanie imprez gospodarczo-promocyjnych, a także wspieranie kontaktów między instytucjami życia gospodarczego i kręgami opiniotwórczymi. Jego dyrektorem został Jarosław Frąckowiak.

Poznańskie Centrum stało się elementem programu „Pośrednictwo współpracy gospodarczej Hesja – Polska", prowadzonego przez Heską Agencję Promocji Gospodarczej HLT na zlecenie Heskiego Ministerstwa Gospodarki, Transportu i Rozwoju Regionalnego. Z banku danych na temat podmiotów gospodarczych w Hesji mogli i nadal mogą korzystać bezpłatnie polscy przedsiębiorcy. Pod koniec 1996 roku bank informacji w Wiesbaden miał w dyspozycji ponad 2000 polskich ofert, z których skorzystało około 600 firm niemieckich.

Wraz z powstaniem Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska narodziła się idea stworzenia Koła Gospodarczego Hesja – Polska, które szybko, bo już w roku 1997 stało się faktem. Koło nie jest stowarzyszeniem ani grupą zinstytucjonalizowaną. Są to branżowe spotkania w sprawach gospodarczych firm heskich zainteresowanych kontaktami z Polską, nawiązaniem kontaktów handlowych, uzyskaniem informacji o aktualnym stanie prawnym w Polsce. Spotkania odbywają się najczęściej w Wiesbaden, zwykle 2-4 razy do roku, a uczestniczy w nich od 40 do nawet 100 firm.

de Włodzimierz Łęcki und der Staatssekretär im Hessischen Ministerium für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung Matthias Kurth. Beide Seiten stellten fest, dass die wirtschaftliche Zusammenarbeit "ein unverzichtbarer Faktor für die Entwicklung breiter bilateraler Beziehungen auf einer stabilen und dauerhaften Grundlage ist", der Verminderung von Entwicklungsunterschieden dient und das gegenseitige Vertrauen stärkt. Sie übertrugen die Realisierung der in der Präambel der "Absichtserklärung" genannten Ziele dem am selben Tag in Posen gegründeten Kooperationszentrum Hessen – Polen, dessen Hauptaufgaben waren: die Information über Möglichkeiten der bilateralen wirtschaftlichen Zusammenarbeit, Vermittlung von Wirtschaftskontakten zwischen polnischen und hessischen Firmen, besonders in den Bereichen Produktion, Handel und Marketing, die Erleichterung der Kooperation von kleinen und mittleren Unternehmen aus beiden Staaten, darunter auch von Investitionstätigkeiten, die Erstellung von Angeboten für eine wirtschaftliche Zusammenarbeit, die Aufsicht über Wirtschaftsmissionen, die Vorbereitung von wirtschaftlichen Werbeveranstaltungen sowie die Förderung von Kontakten zwischen Wirtschaftsinstitutionen und meinungsbildenden Einrichtungen. Direktor des Zentrums wurde Jarosław Frąckowiak.

Das Kooperationszentrum in Posen wurde Teil des Programms "Vermittlung wirtschaftlicher Kooperationen Hessen-Polen", das von der HLT Wirtschaftsförderung im Auftrag des Hessischen Ministeriums für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung aufgelegt wurde. Polnische Unternehmer konnten und können weiterhin kostenlos eine Datenbank für Wirtschaftsunternehmen in Hessen nutzen. Ende 1996 verfügte diese in Wiesbaden über mehr als 2000 polnische Angebote, die von etwa 600 deutschen Firmen genutzt wurden.

Mit der Entstehung des Kooperationszentrums Hessen – Polen wurde auch die Idee geboren, einen Wirtschaftskreis Hessen-Polen zu gründen, der auch bald darauf, nämlich bereits 1997, ins Leben gerufen wurde. Dieser Kreis ist weder ein Verein noch eine institutionalisierte Gruppe. Er organisiert Branchentreffen hessischer Firmen, die an Wirtschaftskontakten zu Polen interessiert sind, knüpft Handelskontakte und sammelt Informationen über die aktuelle Rechtslage in Polen. Die Treffen finden 2-4-mal jährlich meist in Wiesbaden statt, zwischen 40 und 100 Firmen nehmen an ihnen teil.

1997 begannen Vertreter beider Regionen aus verschiedenen wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Bereichen, systematische Treffen abzuhalten, die Rahmen und Grundsätze einer wirtschaftlichen Zusammenarbeit zwischen Hessen und Wielkopolska zum Thema hatten. 1998 wurde in Wiesbaden damit begonnen, Seminare für Unternehmer zu organisieren. In Kassel und Posen wurden Kooperationsbörsen für Handwerksbetriebe aus Hessen und Wielkopolska veranstaltet. Die erste stand unter dem Motto "Zusammenarbeit macht stark".

Od 1997 roku przedstawiciele obu regionów z różnych środowisk biznesowych i społecznych zaczęli systematycznie odbywać spotkania dotyczące ram i zasad współpracy gospodarczej Hesji i Wielkopolski. W 1998 roku w Wiesbaden zapoczątkowano organizowanie seminariów dla przedsiębiorców. Zorganizowano giełdy kooperacyjne w Kassel i Poznaniu dla firm rzemieślniczych z Hesji i Wielkopolski. Pierwsza odbyła się pod hasłem „Współpraca czyni mocnym".

Widocznym przejawem bliskich kontaktów obu regionów jest stała obecność Hesji na Międzynarodowych Targach Poznańskich, najpierw ze wspólnym stoiskiem heskich firm na czerwcowych targach przemysłowo-technologicznych, a później także na innych, specjalistycznych imprezach wystawienniczych, takich jak Poleko w dziedzinie ochrony środowiska. Corocznie od roku 1999 na poznańskich targach turystycznych Tour Salon wspólne stoisko prezentują lotniska z obu regionów, czyli Fraport AG z Frankfurtu nad Menem i Lotnisko Poznań – Ławica Sp. z o.o., które są związane od listopada 2000 roku umową o bliskiej współpracy. Z kolei firmy z Wielkopolski w 1998 roku pokazały się ze swoją ofertą w ramach przedsięwzięcia kooperacyjnego Interprise, zorganizowanego w Darmstadt.

W październiku 1999 roku z okazji 20-lecia współpracy Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej z Izbą Rzemieślniczą w Kassel zorganizowano w Hesji spotkanie rzemieślników i działaczy cechowych obu stron. W Kassel otwarta została wystawa polskiego rzemiosła artystycznego.

Kamieniem milowym na drodze do formalnej współpracy obu regionów stało się zaproszenie, w październiku 1999 roku - przez Heską Kancelarię Stanu, Departament Spraw Europejskich - urzędnika Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu na miesięczny staż w administracji heskiej w ramach programu Zgromadzenia Regionów Europy CENTURIO. Staż, którego celem było zdobywanie wiedzy i doświadczeń praktycznych w regionalnej administracji Europy Zachodniej, doprowadził faktycznie do zbliżenia administracji regionalnych obu partnerów, a w efekcie do rozpoczęcia rozmów przez polityków Hesji i Wielkopolski na temat ujęcia tej współpracy w formalne ramy.

Wszystkie te udane przedsięwzięcia stały się dla obu stron zachętą oraz solidną podstawą do zacieśnienia i intensyfikacji współpracy pomiędzy Wielkopolską i Hesją, co znalazło formalny wyraz we wspomnianej już umowie o partnerstwie, zawartej w grudniu 2000 roku.

Sichtbarer Ausdruck der engen Kontakte zwischen beiden Regionen ist die ständige Präsenz Hessens auf der Internationalen Messe in Posen, zuerst an einem gemeinsamen Stand hessischer Firmen auf der Industrie- und Technologiemesse im Juni, später auch auf anderen spezielleren Ausstellungen, wie der Umweltmesse "Poleko". Seit 1999 präsentieren sich alljährlich auf der Posener Tourismusmesse "Tour Salon" die Flughäfen aus beiden Regionen, die Fraport AG aus Frankfurt am Main und die Flughafen Posen-Ławica GmbH, die seit November 2000 durch einen Kooperationsvertrag verbunden sind, an einem gemeinsamen Stand. Firmen aus Wielkopolska präsentierten sich wiederum 1998 mit ihrem Angebot im Rahmen des Kooperationsprojekts "Interprise" in Darmstadt.

Im Oktober 1999 wurde anlässlich der 20-jährigen Zusammenarbeit zwischen der Wielkopolska Handwerkskammer und der Handwerkskammer in Kassel ein Treffen von Handwerkern und Innungsfunktionären beider Seiten in Hessen organisiert. In Kassel wurde eine Ausstellung über polnisches Kunsthandwerk eröffnet.

Ein Meilenstein auf dem Weg zu einer formellen Zusammenarbeit beider Regionen war im Oktober 1999 die Einladung eines Mitarbeiters des Marschallamtes in Posen durch die Hessische Staatskanzlei, Abteilung für Europaangelegenheiten, zu einem einmonatigen Praktikum in der hessischen Verwaltung im Rahmen des CENTURIO-Programms zur Annäherung europäischer Regionen. Dieses Praktikum, dessen Ziel es war, Wissen und praktische Erfahrungen in einer westeuropäischen Regionalverwaltung zu sammeln, führte zu einer Annäherung der Regionalverwaltungen beider Partner und in der Folge zum Beginn von Gesprächen zwischen Politikern aus Hessen und Wielkopolska über eine formelle Verstetigung dieser Zusammenarbeit.

Alle diese erfolgreichen Projekte wurden für beide Seiten zum Ansporn und zu einer soliden Grundlage, die beiderseitige Zusammenarbeit noch weiter zu intensivieren, was seinen formalen Ausdruck in dem erwähnten, im Jahr 2000 abgeschlossenen Partnerschaftsvertrag fand.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

WSPÓLNA DEKLARACJA O WSPÓŁPRACY MIĘDZY WOJEWÓDZTWEM WIELKOPOLSKIM W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ A KRAJEM ZWIĄZKOWYM HESJA W REPUBLICE FEDERALNEJ NIEMIEC

UMOWA O WSPÓŁPRACY MIĘDZY WIELKOPOLSKĄ I HESJĄ Z 7 GRUDNIA 2000 ROKU

Dla obu stron – Wielkopolski i Hesji – było oczywiste, że konsekwencją i logicznym następstwem bardzo dobrze układającej się współpracy na różnych polach powinno być podpisanie formalnej umowy między województwem i landem, która umocni wzajemne kontakty, nada im trwały charakter oraz nową dynamikę. Koniec roku 2000, zamykającego tysiąclecie i symbolizującego przełomowy moment w dziejach świata, był doskonałym czasem na zawarcie takiego porozumienia. Tym bardziej, że dla wielkopolsko-heskiej deklaracji o współpracy istniały już mocne podstawy polityczne i prawne – w postaci traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między RP i RFN (z 17 czerwca 1991 r.) oraz brukselskiej rezolucji Komitetu Regionów (z 17 listopada 1999 r.) w sprawie trwającego procesu rozszerzania Unii Europejskiej. I właśnie na te dwa akty prawne powołały się obie strony, podpisując w Poznaniu 7 grudnia 2000 roku „Wspólną Deklarację o współpracy między Województwem Wielkopolskim w Rzeczypospolitej Polskiej a Krajem Związkowym Hesja w Republice Federalnej Niemiec". Tego dnia do stolicy Wielkopolski przybył ówczesny Premier Hesji Roland Koch, który podpis pod „Wspólną Deklaracją" złożył wraz z ówczesnym Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego Stefanem Mikołajczakiem.

Władze Wielkopolski i Hesji, zatwierdzając dokument o wzajemnym partnerstwie, wpisały się w ogólnopaństwowy proces polsko-niemieckiego pojednania i integracji europejskiej, ale zarazem podkreśliły, że dla pomyślnej przyszłości integrującej się Europy „szczególne znaczenie ma rozwój współpracy regionalnej", będącej „niezbędnym czynnikiem wzbogacania kulturalnego, społecznego i gospodarczego obu regionów". Obie strony w oparciu o istniejące dotychczas kontakty postanowiły „rozwinąć wzajemną współpracę i ją zintensyfikować, nadając jej trwały partnerski charakter".

DER VERTRAG ÜBER DIE ZUSAMMENARBEIT ZWISCHEN WIELKOPOLSKA UND HESSEN VOM 7. DEZEMBER 2000

Für beide Seiten war klar, dass die Konsequenz und logische Folge aus der sich sehr gut entwickelnden Zusammenarbeit auf den verschiedenen Feldern die Unterzeichnung eines formellen Vertrages zwischen Wielkopolska und Hessen sein sollte, der die gegenseitigen Kontakte festigen und ihnen Nachhaltigkeit und neue Dynamik verleihen würde. Das Ende des Jahres 2000, das ein Jahrtausend abschloss und einen weltgeschichtlichen Wendepunkt symbolisierte, war ein hervorragender Zeitpunkt für den Abschluss einer solchen Vereinbarung. Zumal für die zwischenregionale Erklärung über die Zusammenarbeit bereits starke politische und rechtliche Grundlagen existierten, nämlich der Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Polen über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit (vom 17. Juni 1991) sowie die Brüsseler Resolution des Ausschusses der Regionen (vom 17. November 1999) über den andauernden Erweiterungsprozess der Europäischen Union. Auf diese beiden Rechtsakte beriefen sich beide Seiten, als sie in Posen am 7. Dezember 2000 die "Gemeinsame Erklärung über die Zusammenarbeit zwischen der Woiwodschaft Wielkopolska in der Republik Polen und dem Bundesland Hessen in der Bundesrepublik Deutschland" unterzeichneten. An diesem Tag kam der damalige hessische Ministerpräsident Roland Koch in die Hauptstadt von Wielkopolska und setzte zusammen mit dem damaligen Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska Stefan Mikołajczak seine Unterschrift unter die "Gemeinsame Erklärung".

Die Regierungen von Wielkopolska und Hessen leisteten mit der Bestätigung des Partnerschaftsvertrages ihren Beitrag zum Gesamtprozess der deutsch-polnischen Versöhnung und der europäischen Integration, zugleich betonten sie, dass "von besonderer Bedeutung" für eine gute Zukunft des zusammenwachsenden Europa "die Entwicklung der regionalen Zusammenarbeit" sei, die ein "unerlässlicher Faktor für die kulturelle, gesellschaftliche und wirtschaftliche Bereicherung beider Regionen" sei. Beide Seiten beschlossen, auf der Basis der bisherigen Kontakte "die gegenseitige Zusammenarbeit zu entwickeln und sie zu intensivieren, indem man sie zu einer dauerhaften Partnerschaft macht".

GEMEINSAME ERKLÄRUNG ÜBER DIE ZUSAMMENARBEIT ZWISCHEN DER WOIWODSCHAFT WIELKOPOLSKA IN DER REPUBLIK POLEN UND DEM BUNDESLAND HESSEN IN DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Te wstępne postanowienia „Wspólnej Deklaracji" zostały w dalszej części dokumentu skonkretyzowane, poprzez wyliczenie obszarów życia, w których ma się odbywać intensywna współpraca. W szczególności zwrócono uwagę na takie dziedziny, jak: gospodarka i wymiana handlowa, rozwój regionalny i promocja regionów, integracja europejska, transport lotniczy, kultura i sztuka, wymiana młodzieży, sport i turystyka, współpraca obu lokalnych parlamentów, edukacja oraz ochrona środowiska.

Obie strony zapowiedziały, że doceniając pozytywną rolę Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska w Poznaniu, nadal będą wspierać jego funkcjonowanie. Wielkopolska i Hesja zobowiązały się także, że wesprą wszelkie inicjatywy, które mogą przyczynić się do zbliżenia między społecznościami obu regionów, a ponadto będą dążyć do wzajemnie uzgodnionego udziału w programach Unii Europejskiej i – w miarę potrzeb – włączać do wspólnych projektów inne regiony partnerskie.

W końcowej części dokumentu sygnatariusze „Wspólnej Deklaracji" oświadczyli, że zamierzają okresowo informować się o stanie realizacji wspólnych projektów, a także dokonywać regularnej oceny współpracy.

Diese Eingangsbeschlüsse der "Gemeinsamen Erklärung" wurden im weiteren Verlauf des Dokumentes, durch eine Auflistung der Bereiche konkretisiert, in denen eine intensive Zusammenarbeit stattfinden sollte. Dabei ging es insbesondere um Wirtschaft und Handelsaustausch, Regionalentwicklung und -förderung, europäische Integration, Flugverkehr, Kunst und Kultur, Jugendaustausch, Sport und Tourismus, Zusammenarbeit der beiden Regionalparlamente, Bildung und Umweltschutz.

Beide Seiten kündigten an, in Anerkennung der positiven Rolle des Kooperationszentrums Hessen-Polen in Posen dessen Arbeit weiterhin zu unterstützen. Außerdem verpflichteten sie sich, alle Initiativen zu fördern, die zu zwischenmenschlichen Begegnungen in beiden Regionen beitragen, die gemeinsame Teilnahme an EU-Programmen anzustreben und – soweit erforderlich – auch andere Partnerregionen in diese Projekte einzubeziehen. Im Schlussteil des Dokuments erklärten die Unterzeichner der "Gemeinsamen Erklärung" ihre Absicht, sich von Zeit zu Zeit über den Stand der Umsetzung der gemeinsamen Projekte zu informieren und eine regelmäßige Bewertung der Zusammenarbeit vorzunehmen.

STEFAN MIKOŁAJCZAK

Marszałek Województwa Wielkopolskiego w latach 1999-2005, radny wojewódzki

Współpraca z zagranicą to jedno z ważnych zadań województw samorządowych, które powstały w Polsce w 1999 roku. W Wielkopolsce wyszliśmy z założenia, że należy pielęgnować kontakty, które zostały nawiązane wcześniej przez wojewodę, czyli organ administracji rządowej. Z Hesją, zaliczaną do najsilniejszych gospodarczo i najbogatszych landów w Niemczech, ówczesne województwo poznańskie nawiązało pierwsze kontakty już w roku 1996 i my nie mieliśmy wątpliwości, że należy tę współpracę podtrzymać i rozwijać. Znaleźliśmy bowiem w Hesji bardzo dobrych partnerów – zarówno w kwestiach gospodarczych, jak i społecznych, kulturalnych, a także w działaniach związanych z przemianami ustrojowymi w Polsce oraz naszą akcesją do UE. Strona heska wykazała ogromne zaangażowanie i staranność w kontaktach, a Pan Premier Roland Koch wręcz postawił na współpracę z Wielkopolską.

Bardzo istotne okazało się wsparcie ze strony heskiej Fundacji „Hertie", która bardzo wspierała nas w przygotowywaniu samorządowej kadry administracyjnej do funkcjonowania w ramach UE. Staże w Niemczech pozwoliły wielkopolskim urzędnikom nie tylko nabyć nowe umiejętności i kompetencje, ale także przyczyniły się do wzajemnego poznania się obu społeczeństw. Bardzo cenna okazała się pomoc Hesji w zorganizowaniu przedstawicielstwa Wielkopolski w Brukseli. Uzyskaliśmy gościnę w doskonale położonym przedstawicielstwie heskim i wsparcie w działaniach na forum unijnym. Ważnym przejawem współpracy jest coroczny udział przedstawicieli Wielkopolski w Dniach Hesji i – z drugiej strony – obecność heskich partnerów w imprezach i targach w naszym regionie, bo sprzyja to kontaktom w dziedzinie gospodarki, technologii, turystyki. Krokiem milowym w naszej współpracy okazało się natomiast porozumienie zawarte pomiędzy portami lotniczymi i uruchomienie połączenia pomiędzy Poznaniem i Frankfurtem nad Menem. To był silny impuls do rozwoju współpracy wielkopolsko-heskiej, która z mojego punktu widzenia ma szerokie perspektywy i warta jest wszechstronnej kontynuacji.

Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska 1999-2005 Abgeordneter des Sejmik

Grenzüberschreitende Kooperationen gehören zu den bedeutsamen Aufgaben der 1999 in Polen eingerichteten selbstverwalteten Woiwodschaften. Von vornherein war es für uns in Wielkopolska selbstverständlich, dass die bereits durch den Woiwoden geknüpften Kontakte weiter gepflegt werden müssen. Mit Hessen, einem der wirtschaftlich stärksten und reichsten Bundesländer in Deutschland, waren die ersten Kontakte bereits 1996 von der damaligen Woiwodschaft Poznań aufgenommen worden, und wir zweifelten nicht einen Moment daran, dass es sinnvoll sei, diese Zusammenarbeit aufrechtzuerhalten und fortzuentwickeln. Denn wir hatten in Hessen sehr gute Partner gefunden, in wirtschaftlichen, sozialen und kulturellen Fragen sowie bei den Maßnahmen, die mit dem Systemwechsel in Polen und dem Beitritt unseres Landes zur Europäischen Union verbunden waren. Hessen zeigte in den Beziehungen starkes Engagement und große Sorgfalt, der Herr Ministerpräsident Koch stand voll hinter der Zusammenarbeit mit Wielkopolska.

Als überaus wichtig erwies sich die Unterstützung der hessischen Hertie-Stiftung, die wesentlich dazu beitrug, die Mitarbeiter unserer Selbstverwaltung auf die Bewältigung ihrer Arbeit im Rahmen der Europäischen Union vorzubereiten. Praktikumsaufenthalte in Deutschland ermöglichten es den Verwaltungsbediensteten, nicht nur neue Fertigkeiten und Kompetenzen zu erwerben, sondern trugen auch zum gegenseitigen Kennenlernen der Bevölkerung beider Regionen bei. Von unschätzbarem Wert war die hessische Unterstützung beim Aufbau der Vertretung von Wielkopolska in Brüssel. Wir erhielten Gastrecht im ausgezeichnet gelegenen hessischen Landesvertretung und Hilfestellung bei unseren Aktivitäten auf europäischer Ebene. Ebenfalls ein wichtiger Baustein der Zusammenarbeit ist die alljährliche Teilnahme von Vertretern aus Wielkopolska am Hessentag und umgekehrt, die Präsenz unserer hessischen Partner bei Veranstaltungen und Messen in unserer Region, denn dadurch werden Kontakte in den Bereichen Wirtschaft, Technologie und Tourismus gefördert. Einen Meilenstein stellt auch die Kooperationsvereinbarung zwischen den Flughäfen Poznań und Frankfurt am Main sowie die Einrichtung einer Direktverbindung zwischen den beiden Städten dar. Dies war ein maßgeblicher Impuls für die Entwicklung der Zusammenarbeit, die meiner Meinung nach große Perspektiven eröffnet und unbedingt fortgesetzt werden sollte.

ROLAND KOCH

Komentarz byłego Premiera Hesji, Pana Rolanda Kocha, z okazji jubileuszu 10-lecia współpracy z Województwem Wielkopolskim

Hesja i Wielkopolska spojrzeć mogą na 10-letnie, intensywne oraz owocne partnerstwo, którego powstanie i przebieg było mi dane obserwować przez niemal 10 lat.
Oba Narody, Niemcy oraz Polacy, wiążą ze słowem „Przyjaźń" wiarygodność, stabilność oraz trwałość. Przyjaźnie należy pielęgnować i rozwijać. Dowodem na to są stosunki z Wielkopolską. Kontakty, powstałe na gruncie współpracy gospodarczej z połowy lat 90., bardzo szybko rozwinęły się w kierunku współpracy, obejmującej wszystkie obszary życia społecznego. Nasze regionalne partnerstwo postrzegam zatem jako ważny wkład dla umocnienia przyjaźni polsko-niemieckiej.
Pamiętam bardzo dobrze uroczystości w Poznaniu, kiedy 7 grudnia 2000 roku podpisana została wspólna deklaracja o współpracy pomiędzy Województwem Wielkopolskim a Krajem Związkowym Hesja. Pamiętam ten wzruszający moment, kiedy wspólnie z ówczesnym Marszałkiem Mikołajczakiem podpisywaliśmy umowę. Po epoce przemocy i nienawiści pomiędzy naszymi krajami oraz po trwającym dziesiątki lat podziale żelazną kurtyną, wyczuwalne były przełom i wspólnota.
Od tego czasu zrealizowane zostały różnorodne projekty. Jednym z najważniejszych był bez wątpienia program podnoszenia kwalifikacji pracowników administracji naszego regionu partnerskiego, zainicjowany we współpracy z Fundacją Hertie w 2001 roku. W ten sposób mogliśmy w sposób praktyczny i konkretny wesprzeć sektor samorządowy Wielkopolski w procesie wstępowania do Unii Europejskiej.
Osobiście z wielkim zadowoleniem widzę, iż również Jubileusz 10-lecia naszej współpracy obchodzony będzie uroczyście. Pokazuje to witalność naszego partnerstwa oraz przywiązanie regionów, również po upływie dekady współpracy. Decydujące znaczenie w zacieśnieniu współpracy miało bez wątpienia osobiste zaangażowanie Marszałka Woźniaka, od samego początku objęcia stanowiska, oraz jego poprzednika Marszałka Mikołajczaka.
Panu Marszałkowi Woźniakowi oraz mojemu następcy, Panu Premierowi Bouffier, życzę wielu pomysłów, nowych impulsów oraz szczęścia w kontynuowaniu sukcesu naszych stosunków.

ROLAND KOCH

Kommentar von Herrn Ministerpräsidenten a. D. Roland Koch anlässlich des 10jährigen Partnerschaftsjubiläums mit der Woiwodschaft Wielkopolska

Hessen und Wielkopolska können auf eine 10jährige, intensive und fruchtbare Partnerschaft zurückblicken, deren Entstehung und Fortgang mir zu begleiten nahezu 10 Jahre vergönnt war.
Beide Völker, Deutsche und Polen, verbinden mit dem Wort Freundschaft Verlässlichkeit, Stabilität und Dauerhaftigkeit. Freundschaften muss man aufbauen und pflegen. Dass dies gelungen ist, zeigen die Beziehungen zu Wielkopolska.
Entstanden zunächst aus einer Mitte der 1990er Jahre beginnenden Wirtschaftskooperation haben sich die Beziehungen zwischen beiden Regionen sehr schnell hin zu einer alle gesellschaftlichen Bereiche umfassenden Zusammenarbeit entwickelt. Unsere Regionalpartnerschaft sehe ich daher als wichtigen Beitrag zur Verfestigung der deutsch-polnischen Freundschaft.
Ich erinnere mich noch gut an die Feierlichkeiten in Poznan, als am 7. Dezember 2000 die Gemeinsame Erklärung über die Zusammenarbeit zwischen der Woiwodschaft Wielkopolska und dem Land Hessen unterzeichnet wurde. An den bewegenden Moment, als der damalige Marschall Mikołajczak und ich das Vertragswerk unterzeichneten. Nach einer Epoche der Gewalt und des Hasses zwischen unseren Ländern und nach der jahrzehntelangen Trennung durch den Eisernen Vorhang war ein gemeinsamer Aufbruch, ein Miteinander, spürbar.
Vielfältige Projekte sind seit dieser Zeit durchgeführt worden. Eines der wichtigsten war dabei sicher das 2001 gemeinsam mit der Hertie-Stiftung aufgelegte Qualifizierungsprogramm für Verwaltungsbedienstete aus unserer Partnerregion. Damit konnten wir auf ganz praktische und konkrete Art und Weise die regionale Ebene in Wielkopolska im Beitrittsprozess zur Europäischen Union unterstützen.
Persönlich ist es mir eine große Freude zu sehen, dass auch das 10jährige Jubiläum wieder feierlich begangen werden soll. Dies zeigt die Lebendigkeit der Partnerschaft und die Verbundenheit unserer beider Regionen auch nach einem Jahrzehnt der Zusammenarbeit. Hieran haben Herr Marschall Woźniak, mit dem sich seit seinem Amtsantritt sehr eng und freundschaftlich zusammengearbeitet habe, wie auch sein Amtsvorgänger, Herr Marschall Mikołajczak, einen ganz entscheidenden Anteil. Herrn Marschall Woźniak und meinem Amtsnachfolger, Herrn Ministerpräsidenten Bouffier, wünsche ich viele Ideen, neue Impulse und ein gutes Geschick für die Fortführung unserer erfolgreichen Beziehungen.

RAMY KOOPERACJI OBU REGIONÓW I PIERWSZE PLANY WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Każdą ogólną deklarację o współpracy partnerskiej – mającą charakter politycznych intencji oraz zapowiedzi i wskazań – trzeba wypełnić konkretniejszą treścią. Takie zadanie spełnił dokument „Ustalenia robocze wynikające z rozmów między Wielkopolską a Hesją w dniu 7 grudnia 2000", sporządzony w dniu podpisania „Wspólnej Deklaracji". Podpisy pod nim złożyli: Eugeniusz Grabowski, ówczesny dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju i Promocji Województwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego i Johannes Beerman, ówczesny Sekretarz Stanu do Spraw Federalnych i Europejskich w Heskiej Kancelarii Stanu.
Strony zapowiedziały realizację umowy twinningowej (od angielskiego twin – bliźniak) mającej przygotować wielkopolską administrację do uczestnictwa w funduszach przedakcesyjnych i strukturalnych Unii Europejskiej. Twinning to nazwa podstawowego instrumentu Programu Rozwoju Instytucjonalnego w ramach programu Phare 2000, realizowanego od 1998 roku w celu stworzenia nowoczesnej i skutecznej administracji kraju kandydującego, zdolnej przyjąć dorobek prawny Wspólnot.
Niezależnie od umowy w tej sprawie, Wielkopolska i Hesja zapowiedziały przygotowanie wspólnych, wzajemnie korzystnych programów dotyczących przede wszystkim: współpracy gospodarczej, edukacji, nauki i kultury. Uzgodniono, że programy w tych sferach powinny być rozwijane głównie poprzez partnerstwa pomiędzy samorządami (gminami i powiatami) oraz takimi organizacjami gospodarczymi, jak izby rzemieślnicze czy izby przemysłowo-handlowe. Do realizacji wspomnianych programów postanowiono wyznaczyć z obu stron kilkuosobowe zespoły robocze, mające wspólnie opracować treść i procedury działań.
W ustaleniach roboczych przedstawiono wstępny spis zaplanowanych, konkretnych przedsięwzięć, wśród których znalazło się między innymi: przygotowanie listy instytucji samorządowych i gospodarczych z Wielkopolski i Hesji zainteresowanych współpracą, zorganizowanie spotkań izb gospodarczych i organizacji pozarządowych, zainicjowanie prac nad przygotowaniem misji gospodarczych i listy ofert kooperacyjnych, rozpoczęcie wymiany młodzieży, pomoc w założeniu Centrum Szkolenia Zawodowego w Pile przez Izbę Rzemieślniczą w Kassel, nawiązanie współpracy między uniwersytetami, oddelegowanie reprezentanta Wielkopolski do przedstawicielstwa Hesji w Brukseli oraz kilka innych przedsięwzięć.
Już wtedy było jasne, że wraz z upływem lat lista wspólnych programów i projektów będzie rosnąć, a zakres partnerskiej współpracy Wielkopolski i Hesji poszerzy się i obejmie niemal wszystkie sfery życia istotne nie tylko z punktu widzenia władz obu regionów, ale przede wszystkim mieszkańców województwa i landu.

DER RAHMEN FÜR DIE KOOPERATION DER BEIDEN REGIONEN UND ERSTE PLÄNE FÜR GEMEINSAME PROJEKTE

Jede allgemeine Erklärung über eine partnerschaftliche Zusammenarbeit, die aus politischen Absichtserklärungen, Ankündigungen und Hinweisen besteht, muss mit konkreten Inhalten gefüllt werden. Entsprechend wurde am Tag der Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung" das Dokument "Arbeitsbeschlüsse aufgrund der Gespräche zwischen Wielkopolska und Hessen am 7. Dezember 2000" erstellt. Unterzeichner waren Eugeniusz Grabowski, damaliger Direktor der Abteilung Entwicklungs- und Förderungsstrategien des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska und Johannes Beerman, damaliger Staatssekretär für Bundes- und Europaangelegenheiten in der Hessischen Staatskanzlei.
Beide Seiten kündigten die Umsetzung des Twinning-Vertrages (aus dem Englischen: twin – Zwilling) an, der die Verwaltung in Wielkopolska auf die Teilnahme an den Vorbeitritts- und Strukturfonds der Europäischen Union vorbereiten sollte. Twinning ist der Name eines grundlegenden Instruments des Programms für den Aufbau von Institutionen im Rahmen des "Phare 2000"-Programms, das seit 1998 umgesetzt wurde, um eine moderne und effektive Verwaltung in den Ländern der Beitrittskandidaten zu schaffen, die imstande war, den gemeinschaftlichen Besitzstand der EU zu übernehmen.
Unabhängig davon kündigten Wielkopolska und Hessen auch die Entwicklung gemeinsamer Programme zum beiderseitigen Nutzen an, vor allem eine Zusammenarbeit in Wirtschaft, Bildung, Forschung und Kultur. Es wurde vereinbart, dass die Programme in diesen Bereichen vor allem durch Partnerschaften zwischen den Selbstverwaltungen (Kommunen und Kreisen) sowie Wirtschaftsorganisationen wie Handwerks- und Industrie- und Handelskammern realisiert werden sollten. Zur Ausarbeitung entsprechender Inhalte und Verfahren wurde beschlossen, gemeinsame Arbeitsgruppen beider Seiten einzusetzen.
In den Arbeitsvereinbarungen wurde eine erste Liste konkreter Projekte vorgestellt, die u.a. Folgendes umfasste: Erstellung einer Liste von Institutionen der Selbstverwaltung und Wirtschaftsorganisationen in Wielkopolska und Hessen, die an einer Zusammenarbeit interessiert waren, Organisation von Treffen zwischen Wirtschaftskammern und freien Trägern, Vorbereitung von Wirtschaftsmissionen und Vorbereitung einer Liste mit Kooperationsangeboten, Beginn des Jugendaustausches, Unterstützung bei der Gründung eines Zentrums für berufliche Weiterbildung in Piła durch die Handwerkskammer in Kassel, Aufnahme der Zusammenarbeit zwischen den Universitäten und Entsendung eines Vertreters von Wielkopolska in die Vertretung Hessens in Brüssel.
Schon damals war klar, dass die Liste der gemeinsamen Programme und Projekte mit den Jahren wachsen, der Bereich der partnerschaftlichen Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen sich erweitern und beinahe alle Sphären des Lebens erfassen würde, die nicht nur aus Perspektive der Behörden, sondern vor allem auch der Einwohner beider Regionen wichtig waren.

3

/ 40 - 87

Wielkopolska i Hesja
partnerzy w działaniu

Hessen und Wielkopolska
Partner in Aktion

PARTNERSKIE REGIONY W PROCESIE ROZSZERZENIA UNII EUROPEJSKIEJ

Niespełna rok po podpisaniu w Poznaniu „Wspólnej Deklaracji" o współpracy pomiędzy Wielkopolską i Hesją, 11 września 2001 roku w Wiesbaden obie strony zatwierdziły dokument, który określił kierunki realizacji umowy partnerskiej w części dotyczącej procesów przedakcesyjnych związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Ze strony Wielkopolski podpis pod tym dokumentem złożył ówczesny Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Andrzej Nowakowski, a ze strony Hesji – ówczesny Premier Kraju Związkowego Roland Koch. Okazją do tego stała się oficjalna inauguracja heskiego Programu Podnoszenia Kwalifikacji pracowników administracji samorządowej Województwa Wielkopolskiego, w formie porozumienia zawartego pomiędzy Rządem Hesji a Fundacją Użyteczności Publicznej Hertie. Dzięki finansowaniu programu przez Fundację Hertie przeszkoleni zostali nie tylko pracownicy administracji regionalnej Wielkopolski, ale także samorządów lokalnych i instytucji współpracujących.

Sformułowanie i zatwierdzenie „Kierunków realizacji" w sprawie integracji europejskiej już na trzy lata przed spodziewanym rozszerzeniem UE o 10 nowych państw z Europy Środkowej i Wschodniej, w tym Polskę, było posunięciem dalekowzrocznym. Obie strony zadeklarowały zamiar umacniania i rozszerzania dwustronnej współpracy w kwestiach dotyczących przyszłego przyjęcia Polski do UE, w tym otwarcia Biura Informacyjnego Wielkopolski w Brukseli. Zgodzono się, że warunkiem pomyślnego przebiegu integracji europejskiej jest szerokie włączenie mieszkańców Wielkopolski i Hesji w proces przedakcesyjny. W „Kierunkach realizacji" podkreślono, że – dążąc do zrównoważonej współpracy – obie strony skupią się na podnoszeniu kwalifikacji urzędników Województwa Wielkopolskiego, intensyfikacji kontaktów Wielkopolski z przedstawicielstwem Hesji w Brukseli, realizacji umowy twinningowej, podejmowaniu i promowaniu wspólnego uczestnictwa w programach UE, inicjowaniu lokalnych (gminnych) umów partnerskich, a także rozwijaniu wymiany młodzieży z Wielkopolski i Hesji w ramach kontaktów szkolnych i pozaszkolnych oraz wspólnych działań na poziomie uniwersytetów.

Warunkiem sprawnego przebiegu procesu przedakcesyjnego w Wielkopolsce było przygotowanie tutejszych struktur

PARTNERREGIONEN IM ERWEITERUNGSPROZESS DER EUROPÄISCHEN UNION

Kaum ein Jahr nach Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung" in Posen bestätigten beide Seiten am 11. September 2001 in Wiesbaden ein Dokument, in dem es um die "Richtungen der Realisierung" des Partnerschaftsvertrages bezüglich der Vorbereitung des polnischen EU-Beitritts ging. Für Wielkopolska unterschrieb der damalige Vizemarschall der Woiwodschaft Andrzej Nowakowski das Dokument, für Hessen der damalige Ministerpräsident Roland Koch. Die Gelegenheit dazu bot der offizielle Start des hessischen Weiterbildungsprogramms für Mitarbeiter der Selbstverwaltung der Woiwodschaft Wielkopolska in Form einer Vereinbarung zwischen der hessischen Regierung und der Hertie School of Governance. Dank der Finanzierung des Programms durch die Hertie-Stiftung wurden nicht nur Mitarbeiter der Regionalverwaltung von Wielkopolska, sondern auch der lokalen Selbstverwaltungen sowie anderer Einrichtungen geschult, die mit diesen zusammenarbeiteten.

Die Formulierung und Annahme der "Richtungen der Realisierung" bezüglich der europäischen Integration bereits drei Jahre vor der geplanten EU-Erweiterung um 10 neue Staaten Mittel- und Osteuropas, darunter auch Polen, war ein weitsichtiger Schritt. Beide Seiten erklärten ihre Absicht, die bilaterale Zusammenarbeit in Fragen der zukünftigen Aufnahme Polens in die EU zu verstärken, wozu auch die Eröffnung eines Informationsbüros für Wielkopolska in Brüssel gehörte. Man stimmte darin überein, dass die Voraussetzung einer erfolgreichen europäischen Integration die umfangreiche Einbeziehung der Einwohner von Wielkopolska und Hes-

Podpisanie porozumienia nt. Programu Podnoszenia Kwalifikacji pracowników administracji samorządowej Województwa Wielkopolskiego (od lewej: Andrzej Nowakowski – ówczesny Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego, Roland Koch – ówczesny Premier Hesji oraz dr Michael Endres – Prezes Zarządu Fundacji Hertie), Poznań, 11 września 2001 r.

Unterzeichnung der Vereinbarung über das Weiterbildungsprogramm für Mitarbeiter der Selbstverwaltung der Woiwodschaft Wielkopolska (von links: Andrzej Nowakowski – damaliger Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska, Roland Koch – damaliger Hessischer Ministerpräsident und Dr. Michael Endres – Geschäftsführer Hertie-Stiftung), Posen, 11. September 2001

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

I wizyta delegacji heskiej w Poznaniu – 1997 r.
Spotkanie grupy roboczej ds. rozwoju regionalnego
Erster Besuch einer hessischen Delegation in Posen
– Treffen der Arbeitsgruppe für Regionalentwicklung 1997

"Nowi członkowie już są – przełom na drodze do Europy obywateli"

instytucjonalnych, administracyjnych i budżetowych do przyszłego uczestnictwa w polityce spójności społecznej i gospodarczej Unii Europejskiej. I właśnie, aby region mógł sprostać temu zadaniu, w 2001 roku – w ramach Programu PHARE 2000 – podpisana została „Umowa twinningowa" między Województwem Wielkopolskim i Krajem Związkowym Hesja zakładająca „wzmocnienie administracji zajmującej się polityką regionalną". W dokumencie zagwarantowano obecność w Wielkopolsce pełnoetatowego, długoterminowego doradcy przedakcesyjnego, pomoc ekspertów z Niemiec, organizację seminariów, staży, szkoleń, warsztatów, podróży studyjnych oraz wykorzystanie publikacji i opracowań.
Funkcjonowanie programu zaplanowano na 16 miesięcy – od 1 października 2001 do 31 stycznia 2003 roku. Strony podkreśliły, że współpraca bliźniacza jest wspólnym projektem (z obowiązkami nałożonymi na obu partnerów) i nie polega ona na jednostronnym zapewnieniu pomocy technicznej ze strony regionu państwa członkowskiego UE. Przyznano jednak, że beneficjentami umowy mają być samorządowe władze Województwa Wielkopolskiego i ich partnerzy (wojewódzka administracja rządowa, administracja lokalna, podmioty społeczne i gospodarcze).

Bardzo ważnym gestem – w wymiarze symbolicznym i praktycznym – było w 2001 roku nieodpłatne udostępnienie Wielkopolsce pomieszczenia biurowego w brukselskim Przedstawicielstwie Kraju Związkowego Hesja. Dzięki temu wsparciu strona polska mogła nie tylko zdobyć niezbędną wiedzę i doświadczenie z zakresu funkcjonowania UE, ale także przygotować się do otwarcia Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego w Brukseli. Za sprawą przyjaznych relacji z heskim partnerem zostało ono uruchomione w 2003 roku w zabytkowej kamienicy, w której mieszczą się również przedstawicielstwa trzech zaprzyjaźnionych regionów: Hesji, francuskiej Akwitanii i włoskiej Emilii-Romanii. Strategiczne położenie siedziby wielkopolskiego biura w dzielnicy europejskiej (obok pięknego parku Cinquantenaire) i bliskość najważniejszych instytucji UE ułatwia dostęp do informacji oraz promocję Wielkopolski – w samym sercu Unii Europejskiej.
Wielkim wydarzeniem był dzień 1 maja 2004 roku, kiedy Polska wraz z 9 innymi państwami, została przyjęta do Unii Europejskiej. W całym kraju świętowano ten historyczny moment, a na wielkopolskich uroczystościach Hesję reprezentował ówczesny Minister ds. Federalnych i Europejskich Jochen Riebel. Uroczystą oprawę miała także wielkopolska impreza pod hasłem „Europa – nasz wspólny dom", w której uczestniczyły delegacje z Hesji i pozostałych regionów partnerskich Wielkopolski, a także przedstawiciel Przewodniczącego Komitetu Regionów w Brukseli, Manfred Dammeyer. Okolicznościowy list do uczestników skierował Przewodniczący Komisji Europejskiej, Romano Prodi.
Tydzień później w Wiesbaden (7 maja 2004) odbyła się uroczystość powitalna pod hasłem „Nowi członkowie już są – przełom na drodze do Europy obywateli". Szeroka prezentacja walorów turystycznych i dorobku kulturalnego Wielkopolski i Polski (i innych nowych

sen in den Vorbeitrittsprozess sei. In den "Richtungen der Realisierung" wurde betont, dass beide Seiten sich zwecks einer ausgewogenen Zusammenarbeit auf die Weiterbildung der Woiwodschaftsmitarbeiter, die Intensivierung der Kontakte Wielkopolska zur hessischen Landesvertretung in Brüssel, die Umsetzung des Twinning-Vertrages, die gemeinsame Teilnahme an EU-Programmen, die Initiierung lokaler (kommunaler) Partnerschaftsverträge sowie die Entwicklung des Jugendaustausches zwischen Wielkopolska und Hessen im Rahmen von schulischen und außerschulischen Kontakten sowie gemeinsamen Projekten zwischen den Universitäten konzentrieren wollten.

Voraussetzung für einen erfolgreichen Verlauf des Vorbeitrittsprozesses in Wielkopolska war die Vorbereitung der dortigen Verwaltungs- und Haushaltsstrukturen auf die zukünftige Teilnahme an der gemeinsamen Wirtschafts- und Sozialpolitik der Europäischen Union. Dafür wurde 2001 im Rahmen des PHARE-2000-Programms der "Twinning-Vertrag" zwischen Wielkopolska und Hessen unterzeichnet, zur "Stärkung der mit der Regionalpolitik befassten Verwaltung". In diesem Dokument wurde die Einrichtung einer ganzen Stelle für einen langfristig tätigen Berater zum Vorbeitrittsprozess in Wielkopolska, die Hilfe von Experten aus Deutschland, die Organisation von Seminaren, Praktika, Weiterbildungen, Workshops, Studienreisen und die Nutzung von Fachliteratur gewährleistet.
Das Programm sollte über 16 Monate laufen, vom 1. Oktober 2001 bis 31. Januar 2003. Beide Seiten betonten, dass die Twinning-Zusammenarbeit ein gemeinsames Projekt sei (mit Verpflichtungen für beide Partner) und nicht auf der einseitigen Gewährung technischer Hilfe durch Hessen beruhe. Eingeräumt wurde jedoch, dass Nutznießer des Vertrages die Selbstverwaltungsorgane der Woiwodschaft Wielkopolska und deren Partner (Woiwodschafts- und Lokalverwaltungen, soziale und wirtschaftliche Einrichtungen) sein sollten.

Eine sehr wichtige Geste – symbolisch wie auch praktisch – war 2001 die kostenlose Bereitstellung eines Büroraumes in der hessischen Landesvertretung in Brüssel für Wielkopolska. Dank dieser Unterstützung konnte die polnische Seite nicht nur unverzichtbares Wissen und Erfahrungen über die Funktionsweise der EU sammeln, sondern auch die Eröffnung des Informationsbüros der Woiwodschaft Wielkopolska in Brüssel vorbereiten. Dank der freundschaftlichen Beziehungen zum hessischen Partner wurde dieses 2003 in einem denkmalgeschützten Haus in Betrieb genommen, in dem sich auch die Vertretungen der drei befreundeten Regionen Hessen, Aquitanien (Frankreich) und Emilia-Romagna (Italien) befinden. Die strategisch günstige Lage des Büros im EU-Bezirk (neben dem schönen Cinquantenaire-Park) und die Nähe der wichtigsten EU-Institutionen erleichtern den Informationszugang und die Werbung für Wielkopolska – im Herzen der Europäischen Union.

członków UE) oraz degustacja regionalnych produktów została połączona z panelową dyskusją z udziałem przedstawicieli świata polityki i dyplomacji z Hesji i Polski.
W przeddzień polskiego Narodowego święta Niepodległości, 10 listopada 2004 roku, w gmachu przedstawicielstwa Hesji w Berlinie zorganizowano wydarzenie pod nazwą „Hesja wita Polskę w Unii Europejskiej", którego głównym kontekstem było partnerstwo gospodarcze obu regionów. Odbyła się dyskusja panelowa na temat współpracy ekonomicznej Polski i Niemiec w ramach UE, a patronat nad całym przedsięwzięciem objął Minister Jochen Riebel wraz z ówczesnym Ministrem Gospodarki Aloisem Rhielem. Ze strony Wielkopolski uczestniczył w nim ówczesny Członek Zarządu Województwa Józef Lewandowski.

W dniach 11-14 września 2007 roku odbyła się w Wiesbaden konferencja ministrów do spraw europejskich z partnerskich regionów Hesji. Wielkopolskę reprezentował Wicemarszałek Województwa Leszek Wojtasiak. Omówiono wiele zagadnień, w tym Strategię Lizbońską i program ekologiczny Natura 2000 w kontekście planowanych inwestycji, a także liczne projekty współpracy międzyregionalnej w dziedzinie badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży.

Sprawy europejskie są omawiane w czasie roboczych kontaktów przedstawicieli obu zaprzyjaźnionych regionów, a dogodnym miejscem do dyskusji i uzgodnień w tych kwestiach jest wspólna siedziba w Brukseli. Tam 2 grudnia 2008 roku Marszałek Marek Woźniak spotkał się z ówczesnym heskim Ministrem Spraw Federalnych i Europejskich, Volkerem Hoffem. Ich rozmowa dotyczyła bieżącej kooperacji Wielkopolski i Hesji, ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych działań na forum Unii Europejskiej w takich dziedzinach, jak zmiany klimatu i rolnictwo. Obie strony zapowiedziały przygotowanie wspólnych stanowisk lobbingowych do Komisji Europejskiej w sprawach szczególnie istotnych dla obu partnerskich regionów.

Wspólna siedziba przedstawicielstw Wielkopolski oraz Hesji w Brukseli
Gemeinsamer Sitz der Vertretungen von Wielkopolska und Hessen in Brüssel

Patrząc z perspektywy dekady, nikt nie ma wątpliwości, że na przygotowanie Wielkopolski do akcesji oraz jej płynne i sprawne włączenie się (wraz z całym państwem) do struktur Unii Europejskiej, a także na jej obecne funkcjonowanie we Wspólnocie, pozytywny wpływ miała i ma nadal współpraca z Krajem Związkowym Hesja.

"Die neuen Mitglieder sind schon da – Durchbruch auf dem Weg zu einem Europa der Bürger"

Ein großes Ereignis war der 1. Mai 2004, als Polen zusammen mit neun anderen Staaten in die Europäische Union aufgenommen wurde. Im ganzen Land wurde dieser historische Moment gefeiert, und bei den Feierlichkeiten in Wielkopolska wurde Hessen vom damaligen Minister für Bundes- und Europaangelegenheiten Jochen Riebel repräsentiert. Einen feierlichen Rahmen hatte auch die Veranstaltung unter dem Motto "Europa – unser gemeinsames Haus", an der Delegationen aus Hessen und den anderen Partnerregionen von Wielkopolska sowie der Vizepräsident des Ausschusses der Regionen in Brüssel Manfred Dammeyer teilnahmen. Der Vorsitzende der Europäischen Kommission Romano Prodi richtete einen Glückwunschbrief an die Teilnehmer.
Eine Woche später, am 7. Mai 2004, fand in Wiesbaden eine Begrüßungsfeier unter dem Motto "Die neuen Mitglieder sind schon da – Durchbruch auf dem Weg zu einem Europa der Bürger" statt. Eine umfangreiche Präsentation der touristischen Attraktionen und des kulturellen Reichtums von Wielkopolska und Polen (und der anderen neuen EU-Mitglieder) sowie die Verköstigung mit regionalen Produkten wurden mit einer Podiumsdiskussion verbunden, an der Vertreter von Politik und Diplomatie aus Hessen und Polen teilnahmen.
Am Vortag des polnischen Unabhängigkeitstages, dem 10. November 2004, fand in der hessischen Vertretung in Berlin eine Veranstaltung unter dem Motto "Hessen begrüßt Polen in der Europäischen Union" statt, deren Hauptinhalt die wirtschaftliche Partnerschaft beider Regionen war. Es gab eine Podiumsdiskussion zum Thema der wirtschaftlichen Zusammenarbeit zwischen Polen und Deutschland im Rahmen der EU, die Schirmherrschaft über die gesamte Veranstaltung übernahm Minister Jochen Riebel zusammen mit dem damaligen Wirtschaftsminister Alois Rhiel. Für Wielkopolska nahm das damalige Mitglied des Woiwodschaftsvorstandes Józef Lewandowski teil.

Vom 11. – 14. September 2007 fand in Wiesbaden eine Konferenz der Minister für Europaangelegenheiten aus den hessischen Partnerregionen statt. Wielkopolska wurde vertreten von Vizemarschall Leszek Wojtasiak. Dabei wurden viele Themen besprochen, darunter die Lissabon-Strategie und das Umweltschutzprogramm "Natura 2000" im Zusammenhang mit geplanten Investitionen, aber auch zahlreiche Projekte der interregionalen Zusammenarbeit in den Bereichen Wissenschaft, Kultur, Bildung und Jugend.

Die europäischen Themen werden im Rahmen von Arbeitskontakten zwischen Vertretern der beiden befreundeten Regionen besprochen, der geeignete Ort dafür ist der gemeinsame Sitz in Brüssel. Dort trafen sich am 2. Dezember 2008 der Marschall Marek Woźniak und der damalige hessische Minister für Bundes- und Europaangelegenheiten Volker Hoff. Ihr Gespräch drehte sich um die laufende Kooperation zwischen Wielkopolska und Hessen, unter besonderer Berücksichtigung der gemeinsamen Aktivitäten auf EU-Ebene in Bereichen wie Klimawandel und Landwirtschaft. Beide Seiten kündigten die Verfassung gemeinsamer Stellungnahmen an die Europäische Kommission in Angelegenheiten an, die für die beiden Partnerregionen von besonderer Bedeutung sind.

Schaut man auf das vergangene Jahrzehnt zurück, kann es keinen Zweifel daran geben, dass die Vorbereitung von Wielkopolska auf den EU-Beitritt, seine fließende und erfolgreiche Integration (zusammen mit ganz Polen) in die Strukturen der Europäischen Union und seine gegenwärtige Entwicklung in der EU von der Zusammenarbeit mit Hessen positiv beeinflusst wurde und wird.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

THOMAS BAX

Prezes BAX Baumaschinen GmbH z siedzibą w Borken (Hesja) i Poznaniu

Doświadczenie i know-how z Hesji okazują się bardzo cenne za granicą, zwłaszcza w naszej poznańskiej siedzibie. Powiązania między Polską i Hesją na pewno są bardzo pomocne w prowadzeniu biznesu w obu tych krajach. Wiedza techniczna i rzemiosło, które wypracowaliśmy w ciągu 30 lat prowadzenia rodzinnej firmy średniej wielkości w Borken, są najlepszym kapitałem startowym w walce o rynki Europy Wschodniej.

Geschäftsführer BAX Baumaschinen GmbH mit Sitz in Borken und Posen (Polen)

Erfahrung und Know-how aus Hessen sind im Ausland und insbesondere an unserem polnischen Firmensitz in Posen sehr gefragt. Dazu beigetragen haben sicher auch die guten Verbindungen Hessens nach Polen. Das technische Wissen und die handwerklichen Fähigkeiten, die wir uns als mittelständischer Familienbetrieb in über 30 Jahren am Standort Borken angeeignet haben, ist die beste Ausgangslage für einen erfolgreichen Einstieg in die Märkte Osteuropas.

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE GOSPODARKI I INNOWACJI TECHNOLOGICZNYCH

Pierwsze kontakty Wielkopolski i Hesji, jeszcze na początku lat 90. ubiegłego wieku, dotyczyły gospodarki i do dzisiaj ta sfera jest jednym z głównych pól kooperacji województwa i kraju związkowego. Ma w tym wydatny udział otwarte w Poznaniu w 1996 roku Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska, które od początku prowadzi Jarosław Frąckowiak. Silnym katalizatorem rozwoju współpracy ekonomicznej, otwierającym nowe możliwości, stało się podpisanie w 2000 roku „Wspólnej Deklaracji" o partnerstwie heskowielkopolskim. Dziś nie ma prawie dziedziny gospodarki, w której nie byłoby wzajemnych kontaktów obu regionów. Lista wspólnych przedsięwzięć gospodarczych na poziomie regionów, powiatów, gmin, a zwłaszcza poszczególnych firm, jest zbyt obszerna, by ją tutaj przytoczyć w całości. Można jednak pokusić się o wymienienie tych najważniejszych czy najbardziej spektakularnych.

W 2001 roku dzięki wsparciu Izby Rzemieślniczej w Kassel wielkopolscy rzemieślnicy mogli prezentować swoje wyroby na targach w tym mieście. Na początek pojechała kilkuosobowa grupa stolarzy z podpoznańskiego Swarzędza. Wyjazdy na rzemieślnicze targi w Kassel stały się już tradycją, podobnie jak staże dla wielkopolskich uczniów rzemiosła w Hesji, które trwają nieprzerwanie od roku 1998.

Na przełomie lat 2002/2003 zostały stworzone bliźniacze portale internetowe www.hessen-polen.de oraz www.hesja-polska.pl. Zainteresowane osoby i podmioty w języku polskim mogą znaleźć informacje o sytuacji gospodarczej w Hesji i warunkach współpracy, a na stronie niemieckojęzycznej – o możliwościach, jakie daje Wielkopolska. Na portalach prowadzony jest również bank ofert współpracy gospodarczej dla firm.

Poznań był 11 listopada 2002 roku gospodarzem Forum Informacyjno-Kooperacyjnego dla przedsiębiorców i rzemieślników, które odbyło się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Była to kontynuacja forum z Kassel, które zorganizowano 9 października 2000 roku w miejscowym Centrum Kształcenia przy Izbie Rzemieślniczej. Podobne spotkania dla rzemiosła i drobnego biznesu organizowano co dwa lata.

ZUSAMMENARBEIT IN WIRTSCHAFT UND NEUEN TECHNOLOGIEN

Die ersten Kontakte zwischen Wielkopolska und Hessen noch zu Beginn der neunziger Jahre des vergangenen Jahrhunderts betrafen die Wirtschaft, und bis heute ist dieser Bereich eines der wichtigsten Kooperationsfelder zwischen beiden Seiten. Einen wichtigen Anteil daran hat das 1996 in Posen eröffnete Kooperationszentrum Hessen-Polen, das von Beginn an von Jarosław Frąckowiak geführt wird. Zu einem starken Katalysator für die Entwicklung der ökonomischen Zusammenarbeit wurde auch die Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung" im Jahr 2000. Heute gibt es fast keinen Wirtschaftsbereich mehr, in dem es keine gegenseitigen Kontakte gibt. Die Liste der gemeinsamen Wirtschaftsunternehmen auf der Ebene von Regionen, Kreisen und Kommunen insbesondere auch zwischen einzelnen Firmen, ist zu umfangreich, um sie hier ausführlich auflisten zu können. Die wichtigsten oder spektakulärsten von ihnen sollte man jedoch erwähnen.

2001 konnten dank der Unterstützung der Handwerkskammer Kassel die Handwerker aus Wielkopolska ihre Produkte auf einer Messe in dieser Stadt vorführen. Zum Anfang kam eine Gruppe von mehreren Tischlern aus Swarzędz bei Posen. Inzwischen sind die Fahrten zur Handwerksmesse in Kassel zur Tradition geworden, wie auch die Praktika für Handwerkerlehrlinge aus Wielkopolska in Hessen, die bereits seit 1998 ununterbrochen angeboten werden.

Wystawa heskiego wzornictwa przemysłowego „Designlandschaft Hessen. Making quality visable", Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, 2003 r.
Ausstellung von hessischem Industriedesign "Designlandschaft Hessen. Making quality visable", Kulturzentrum Schloss Posen, 2003

Wizualizacja tramwaju „Hesja – partner Wielkopolski w Niemczech"
Straßenbahnwerbung "Hessen – Partner von Wielkopolska in Deutschland"

W nawiązaniu do wcześniejszych prezentacji Wielkopolski i Poznania w Berlinie, Hamburgu, Wiedniu i Brukseli, w dniach 20-23 września 2003 roku odbyła się „Gospodarcza Prezentacja Wielkopolski" w Hesji, w jej dwóch największych miastach – Frankfurcie nad Menem i Wiesbaden. Była to wspólna inicjatywa Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiej Izby Przemysłowo Handlowej, Wojewody Wielkopolskiego i Prezydenta Poznania. Województwo przedstawiło swój potencjał gospodarczy i atrakcyjność inwestycyjną, a w programie imprezy, połączonej z misją

Zur Jahreswende 2002/2003 wurden im Internet die Zwillingsportale www.hessen-polen.de und www.hesja-polska.pl geöffnet. Interessierte Personen und Einrichtungen können in polnischer Sprache dort Informationen über die wirtschaftliche Situation in Hessen und Bedingungen für eine Zusammenarbeit finden, während man sich auf der deutschsprachigen Seite über die Möglichkeiten in Wielkopolska informieren kann. Auf den genannten Portalen gibt es auch einen Angebotspool zur wirtschaftlichen Zusammenarbeit zwischen interessierten Firmen.

Posen war am 11. November 2002 Gastgeber des Informations- und Kooperationsforums für Unternehmer und Handwerker auf dem Internationalen Messegelände. Diese Veranstaltung war die Fortsetzung eines Forums in Kassel, das am 9. Oktober 2000 im dortigen Bildungszentrum der Handwerkskammer stattfand. Ähnliche Treffen für Handwerker und Kleinunternehmer werden alle zwei Jahre organisiert.

Im Juni 2003 fand unter der Schirmherrschaft des Hessischen Ministeriums für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung im Posener Kulturzentrum "Zamek" eine Ausstellung über hessisches Industriedesign unter dem Motto "Designlandschaft Hessen. Making quality visable" statt, die die Zusammenhänge zwischen Design im weiteren Sinne und dem Image von Unternehmen aufzeigte. Am Beispiel von 18 Firmen aus Hessen und ihren Produkten wurde ein modernes Verständnis des Begriffes "Design" präsentiert, deutlich wurde seine Bedeutung für die Akzeptanz durch den Kunden und sein Einfluss auf Position und Produktivität eines Unternehmens. Die Ausstellung wurde vom Design Zentrum Hessen in Darmstadt unter Mitwirkung des Marschallamtes und des Kooperationszentrums Hessen-Polen erstellt, eröffnet wurde sie von Herbert Hirschler, Staatssekretär im Hessischen Wirtschaftsministerium. Begleitend fand ein Meinungsaustausch über die Philosophie der Markenbildung statt, durch Teilnehmer des Seminars "Europäischer Dialog Design" und der Podiumsdiskussion "Die Corporate Identity von Unternehmen und das Industriedesign".
Anknüpfend an vorherige Präsentationen von Wielkopolska und Posen in Berlin, Hamburg, Wien und Brüssel fand vom 20. - 23. September 2003 die "Wirtschaftspräsentation Wielkopolska" in den beiden größten hessischen Städten Frankfurt am Main und Wiesbaden statt. Dabei handelte es sich um eine gemeinsame Initiative des Marschalls der Woiwodschaft Wielkopolska, der Industrie- und Handelskammer, des Wojewoden von Wielkopolska und des Stadtpräsidenten von Posen. Die Woiwodschaft stellte ihr wirtschaftliches Potential und ihre Attraktivität für Investoren vor, zum Programm der Veranstaltung gehörte auch ein Wirtschaftsseminar für deutsche Unternehmen und Einrichtungen aus Politik und Selbstverwaltung.

wielkopolskich przedsiębiorców, znalazło się seminarium gospodarcze przeznaczone dla niemieckiego biznesu oraz środowisk politycznych i samorządowych.

W czerwcu 2004r. w Poznaniu w czasie trwania targów ITM Innowacje-Technologie-Maszyny zorganizowano „Gospodarczą Prezentację Hesji w Wielkopolsce". Land, przy organizacyjnej pomocy Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska oraz Wielkopolskiej Izby Przemysłowo Handlowej, pokazał przykłady zaawansowanych innowacji, zwłaszcza w informatyce, ochronie środowiska, chemii i biotechnologii. Z okazji prezentacji oficjalną wizytę w Województwie Wielkopolskim złożył (15-16 czerwca 2004) Bernd Abeln, Sekretarz Stanu w Heskim Ministerstwie Gospodarki, Transportu i Rozwoju Regionalnego. Widowiskowym elementem przedsięwzięcia był specjalnie pomalowany tramwaj z napisem "Hesja – partner Wielkopolski w Niemczech". który w ramach akcji promocyjnej landu jeździł po Poznaniu (głównie na linii nr 8) przez 2 lata.

Podczas Targów Mebli, Akcesoriów i Wyposażenia Wnętrz Meble 2005 w Poznaniu (31 maja - 3 czerwca) w przedsięwzięciu pod hasłem "transFORM" uczestniczyła, zajmująca się między innymi designem, poznańska Grupa Inspira oraz specjaliści w tej branży z Hesji. Omawiano nowe możliwości we wzornictwie. Holger Burckhardt, dyrektor Design Zentrums Hessen, mówił na przykład o zarządzaniu projektowaniem w firmie, a prof. Justus Theinert z Wyższej Szkoły Projektowania i Wzornictwa w Darmstadt, o wzornictwie wizerunkowym i marketowym.

Okazją do podsumowań, ale i wytyczenia nowych celów we współpracy ekonomicznej były w listopadzie 2005 roku spotkania przy okazji obchodów 5-lecia partnerstwa obu regionów. W ramach Koła Gospodarczego Hesja – Polska na zamku w Bad Homburg odbyło się seminarium gospodarcze, na którym potencjalnych kontrahentów i inwestorów z Niemiec zapoznano z możliwościami kooperacji w Polsce i programami wsparcia dla przedsiębiorców.

Pomysłem na zintensyfikowanie współpracy obu regionów był udział w projektach europejskich. Przykładami są projekty Arca Nova i Global Cluster służące firmom z regionów partnerskich w nawiązywaniu kontaktów biznesowych. Projekty te realizowały w latach 2005-2008 Agencja Rozwoju Landu Hesja (HA Hessen Agentur) z Wiesbaden, Polska Izba Gospodarcza Importerów, Eksporterów i Kooperacji z Poznania oraz Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości z Kalisza. Inny projekt europejski TCAS, wspierający współpracę w branży motoryzacyjnej, realizowały w latach 2007-2008 HA Hessen Agentur i WARP (Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości).

Im Juni 2004 fand in Posen während der Messe Innovation-Technologie-Maschinen (ITM) die "Wirtschaftspräsentation Hessens in Wielkopolska" statt. Das Bundesland zeigte mit organisatorischer Hilfe des Kooperationszentrums Hessen-Polen und der Wielkopolska Industrie- und Handelskammer Beispiele für Innovationen, insbesondere in Informatik, Umweltschutz, Chemie und Biotechnologie. Anlässlich dieser Präsentation absolvierte Bernd Abeln, Staatssekretär im Hessischen Ministerium für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung, einen offiziellen Besuch in der Woiwodschaft Wielkopolska (15./16. Juni 2004). Ein spektakulärer Bestandteil des Projektes war eine extra bemalte Straßenbahn mit der Aufschrift "Hessen – Partner von Wielkopolska in Deutschland", die im Rahmen einer Werbeaktion des Bundeslandes zwei Jahre lang durch Posen fuhr (hauptsächlich auf der Linie 8).

Auf der Fachmesse "Meble 2005" für Möbel und Inneneinrichtung in Posen (31. Mai – 3. Juni) nahm an dem Projekt "transFORM" die Posener Gruppe "Inspira" teil, die sich unter anderem mit Design beschäftigt, sowie hessische Experten aus dieser Branche. Neue Möglichkeiten des Designs wurden diskutiert. Holger Burckhardt, Direktor des Design Zentrums Hessen, redete zum Beispiel über Projektmanagement im Unternehmen und Prof. Justus Theinert vom Fachbereich Gestaltung und Design der Hochschule Darmstadt über Image- und Marketingdesign.

Eine Gelegenheit zum Resümee aber auch zur Formulierung neuer Ziele in der wirtschaftlichen Zusammenarbeit boten im November 2005 Begegnungen anlässlich der Feiern zum fünfjährigen Bestehen der beiderseitigen Partnerschaft. Im Rahmen des Wirtschaftskreises Hessen-Polen auf dem Schloss in Bad Homburg fand ein Wirtschaftsseminar statt, bei dem potentielle Wettbewerber und Investoren aus Deutschland mit Kooperationsmöglichkeiten in Polen und Förderprogrammen für Unternehmen bekannt gemacht wurden.

Eine Idee für die Intensivierung der Zusammenarbeit beider Regionen war die Teilnahme an europäischen Projekten. Beispiele sind die Projekte "Arca Nova" und "Global Cluster", die Firmen aus den Partnerregionen beim Knüpfen von Geschäftskontakten behilflich sind. Diese Projekte realisierten in den Jahren 2005-2008 die Wirtschaftsförderungsgesellschaft HA Hessen Agentur aus Wiesbaden, die Polnische Wirtschaftskammer für Importeure, Exporteure und Kooperationen aus Posen sowie das Gründerzentrum Kalisz. Ein weiteres Projekt, das EU-Projekt TCAS zur Förderung der Zusammenarbeit in der Fahrzeugbranche, realisierten in den Jahren 2007-2008 die HA Hessen Agentur und die Wielkopolska Agentur für Unternehmensentwicklung (WARP).

Wirtschaftsfragen werden bei Arbeitstreffen zwischen Vertretern der beiden befreundeten Regionen besprochen. So war es auch anlässlich des Besuchs (31. Juli 2008) des hessischen Ministers für Bundes- und Europaangelegenheiten Volker Hoff, als beide Seiten das Financial Engineering als neues Feld einer möglichen Zusammenarbeit erkannten und den Ausbau der Kontakte im Bereich Design ankündigten.

Unter den Bedingungen der wachsenden Wirtschaftskrise (29. September – 1. Oktober 2008) fand in Frankfurt und Hanau ein internationales Seminar statt, das den Ursachen für den Zusammenbruch eines großen Teils der neugegründeten Unternehmen im ersten Jahr nach ihrer Gründung nachgehen sollte. Der Veranstalter, die deutsche Hertie Stiftung, lud Vertreter von Regionen aus zehn europäischen Staaten ein, darunter auch Wirtschaftswissenschaftler und Unternehmer aus Wielkopolska.

Den durch beide Regionen geförderten Innovationen in der Wirtschaft waren Workshops zu Technologieparks gewidmet, die am 7. Juli 2009 in Frankfurt am Main stattfanden. An einem Seminar unter der Überschrift "Die strategische Ausrichtung von Technologieparks auf die Biotechnologie" nahmen Vertreter des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska sowie der Posener Firma Nickel Technology Park teil. Ziel des Treffens war es, von den Erfahrungen des hessischen FIZ (Frankfurter Innovationszentrum Biotechnologie) zu profitieren, die bei Maßnahmen zur Stärkung der Innovationskraft der Wirtschaft in Wielkopolska sehr nützlich sein können.

„Polski Dzień Gospodarczy – 10 lat partnerstwa regionów Hesja i Wielkopolska"

Sprawy gospodarcze omawiane są w czasie roboczych spotkań przedstawicieli obu zaprzyjaźnionych regionów. Tak było również przy okazji wizyty (31 lipca 2008) heskiego Ministra Spraw Federalnych i Europejskich Volkera Hoffa, kiedy obie strony uznały inżynierię finansową za nowy obszar możliwej współpracy i zapowiedziały rozwijanie kontaktów w dziedzinie designu.

W warunkach narastającego kryzysu gospodarczego (29 września - 1 października 2008) we Frankfurcie i Hannau odbyło się międzynarodowe seminarium, które miało pomóc w ustaleniu przyczyn upadania znacznej części nowo powstających przedsiębiorstw w ciągu roku od ich założenia. Organizator, niemiecka Fundacja Hertie, zaprosił przedstawicieli regionów z 10 państw europejskich, a w tej liczbie także teoretyków i praktyków gospodarki z Wielkopolski.

Wspieranym przez oba regiony innowacjom w gospodarce były poświęcone warsztaty dotyczące parków technologicznych, które odbyły się 7 lipca 2009 roku we Frankfurcie nad Menem. W seminarium pod hasłem „Strategiczne ukierunkowanie parków technologicznych na biotechnologię" wzięli udział przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz poznańskiej firmy Nickel Technology Park. Celem spotkania było zapoznanie się z doświadczeniami heskiego FIZ (Frankfurter Innovatioszentrum Biotechnologie), które mogą być bardzo cenne w działaniach zmierzających do wzmocnienia innowacyjności wielkopolskiej gospodarki.

W 2010 roku przyszedł czas na podsumowanie dekady współpracy obu regionów w sferze ekonomii. Podczas Dni Hesji (27 maja 2010) odbyło się seminarium pod hasłem „Polski Dzień Gospodarczy – 10 lat partnerstwa regionów Hesja i Wielkopolska", na którym z prelekcją wystąpił gość honorowy spotkania Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak. Celem seminarium było przedstawienie Wielkopolski jako regionu z silną i stabilną gospodarką, wykształconą kadrą pracowniczą i silnym zapleczem naukowym, która jest otwarta na inwestorów z wszystkich gałęzi biznesu. Województwo jest istotnym kooperantem landu zaliczanego do najbogatszych i ekonomicznie najprężniejszych w Niemczech. Dziesięć lat partnerstwa Wielkopolski i Hesji pokazało, że współpraca gospodarcza obu regionów ma przed sobą jasne i szerokie perspektywy.

Seminarium „Polski Dzień Gospodarczy – 10 lat partnerstwa regionów Hesja i Wielkopolska" (od lewej: Małgorzata Wejtko – Konsul ds. Gospodarczych RP w Kolonii, Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Klaus Sturmfels – Konsul Honorowy RP we Frankfurcie nad Menem, Bernd Kistner – Heskie Ministerstwo Gospodarki Transportu i Rozwoju Regionalnego, Jarosław Frąckowiak – Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja-Polska w Poznaniu), Wiesbaden, 27 maja 2010 r.

Seminar "Polnischer Wirtschaftstag – 10 Jahre Partnerschaft der Regionen Hessen und Wielkopolska" (von links: Małgorzata Wejtko – Leiterin der Abteilung für Handel und Investitionen im Generalkonsulat der Republik Polen in Köln, Marek Woźniak – Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska, Klaus Sturmfels – Ehrenkonsul der Republik Polen in Frankfurt am Main, Bernd Kistner – Hessisches Ministerium für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung, Jarosław Frąckowiak – Kooperationszentrum Hessen-Polen Posen), Wiesbaden, 27. Mai 2010

2010 kam die Zeit für die Bilanz eines Jahrzehnt der Zusammenarbeit beider Regionen im Wirtschaftsbereich. Während des Hessentages (27. Mai 2010) fand daher ein Seminar zum Thema "Polnischer Wirtschaftstag – 10 Jahre Partnerschaft der Regionen Hessen und Wielkopolska" statt, auf dem der Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska Marek Woźniak als Ehrengast einen Vortrag hielt. Ziel des Seminars war die Präsentation von Wielkopolska als Region mit einer starken und stabilen Wirtschaft, gut ausgebildeten Arbeitskräften und einem starken wissenschaftlichen Hinterland, die offen für Investoren aus allen Wirtschaftszweigen ist. Die Woiwodschaft ist ein wichtiger Kooperationspartner des Bundeslandes, das zu den reichsten und wirtschaftlich dynamischsten Regionen in Deutschland zählt. Zehn Jahre Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen haben gezeigt, dass die wirtschaftliche Zusammenarbeit beider Regionen glänzende Zukunftsperspektiven besitzt.

"Polnischer Wirtschaftstag – 10 Jahre Partnerschaft der Regionen Hessen und Wielkopolska"

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

PARTNERSTWO PORTÓW LOTNICZYCH POZNAŃ-ŁAWICA I FRANKFURT NAD MENEM

Jednym z warunków powodzenia partnerskiej współpracy europejskich regionów, szczególnie w sferze biznesu, jest szybka i dogodna komunikacja, zwłaszcza lotnicza. Pierwszy liniowy samolot pasażerski Polskich Linii Lotniczych LOT z Poznania do Frankfurtu nad Menem odleciał 27 października 2002 roku. Uruchomienie tego bardzo ważnego połączenia lotniczego było następstwem zainicjowanej w 1997r. przez Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska współpracy pomiędzy portem lotniczym Frankfurt nad Menem a portem lotniczym Poznań-Ławica i podpisania 22 listopada 2000 roku – „Porozumienia o partnerstwie". Obie strony w preambule do umowy podkreśliły wówczas, że „w okresie globalizacji rynków o rozwoju ekonomicznym narodów decydują systemy transportowe, a zapewnienie odpowiedniej infrastruktury dla ruchu powietrznego stanowi podstawę dalszego wzrostu gospodarczego". Oba porty lotnicze, Frankfurt nad Menem i Poznań, określane w kodach Międzynarodowego Zrzeszenia Przewoźników Powietrznych (IATA) symbolami FRA i POZ, ustanowiły „pełne wzajemnego zaufania partnerstwo", którego strategicznym celem było uruchomienie stałego i bezpośredniego połączenia Frankfurt-Poznań. Strony zadeklarowały wspólne działania na rzecz wzmocnienia swojej pozycji rynkowej, a także wzajemne wspieranie rozwoju oraz współpracy z innymi towarzystwami lotniczymi. W „Porozumieniu o partnerstwie" przewidziano wymianę doświadczeń i informacji, wzajemny marketing, w tym wspólny udział w targach międzynarodowych, wspólny rozkład lotów i wspólne tworzenie analiz rynku i prognoz dla transportu lotniczego, a ponadto gościnną wymianę pracowników, z prawem wglądu w interesujące ich procedury.

Uczestnicy pierwszego lotu z Poznania do Frankfurtu nad Menem (od prawej: Wojciech Jankowiak – Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego, ówczesny Wicewojewoda Wielkopolski, Tomasz Kayser – Zastępca Prezydenta Poznania, Marceli Jakubowski – Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego), Poznań, 27 października 2002 r.

Fluggäste des ersten Flugs von Poznań nach Frankfurt am Main (von rechts: Wojciech Jankowiak – Vizemarschall der Woiwodschaft Wielkopolska, damaliger Stellvertreter des Woiwoden, Tomasz Kayser – stellvertretender Bürgermeister von Posen, Marceli Jakubowski – Marschallamt der Woiwodschaft Wielkopolska), Posen, 27. Oktober 2002

DIE PARTNERSCHAFT ZWISCHEN DEN FLUGHÄFEN POSEN-ŁAWICA UND FRANKFURT AM MAIN

Eine der Bedingungen für den Erfolg der partnerschaftlichen Zusammenarbeit europäischer Regionen, besonders im Bereich der Wirtschaft, sind gute und schnelle Verkehrsverbindungen, insbesondere im Bereich des Flugverkehrs. Der erste Linienflug der polnischen Fluggesellschaft LOT von Posen nach Frankfurt am Main fand am 27. Oktober 2002 statt. Die Inbetriebnahme dieser sehr wichtigen Flugverbindung war Folge der 1997 vom Kooperationszentrum Hessen-Polen initiierten Zusammenarbeit zwischen den Flughäfen Frankfurt am Main und Posen-Ławica und der Unterzeichnung der "Partnerschaftsvereinbarung" am 22. November 2000. Beide Seiten betonten damals in der Präambel des Vertrages, dass "im Zeitalter der Globalisierung der Märkte Transportsysteme über die ökonomische Entwicklung der Völker entscheiden und die Gewährleistung einer entsprechenden Infrastruktur für den Luftverkehr die Grundlage für weiteres Wirtschaftswachstum darstellt".

Beide Flughäfen, Frankfurt am Main und Posen, die gemäß der Codes der International Air Transport Association (IATA) mit den Symbolen FRA und POZ bezeichnet werden, gingen eine "vertrauensvolle Partnerschaft" miteinander ein, deren strategisches Ziel die Inbetriebnahme einer ständigen Direktverbindung Frankfurt-Posen war. Beide Seiten kündigten gemeinsame Aktivitäten zur Stärkung ihrer Marktposition, die gegenseitige Förderung der Entwicklung sowie die Zusammenarbeit mit anderen Fluggesellschaften an. In der "Partnerschaftsvereinbarung" wurden ein Erfahrungs- und Informationsaustausch, gemeinsames Marketing einschließlich einer gemeinsamen Teilnahme an internationalen Messen, ein gemeinsamer Flugplan und die gemeinsame Erstellung von Marktanalysen und Luftverkehrsprognosen vereinbart, außerdem ein Gastaustausch von Mitarbeitern, mit dem Recht der Einsichtnahme in diese interessierende Verfahrensabläufe.

Der Partnerschaftsvertrag von FRA und POZ war von besonderer Bedeutung, denn er wurde kaum zwei Wochen vor Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung" über die Zusammenarbeit zwischen Hessen und Wielkopolska abgeschlossen.
Die spätere Inbetriebnahme der Flugverbindung Posen-Frankfurt füllte den Vertrag zwischen den beiden Regionen mit einem konkreten Inhalt und setzte einen starken Impuls für die gegenseitige Zusammenarbeit auf verschiedenen Ebenen. Die Möglichkeit, innerhalb von nicht einmal zwei Stunden von Wielkopolska nach Hessen zu gelangen, stellte geradezu einen Durchbruch in den beiderseitigen Beziehungen dar. Die Direktverbindung von Posen nach Frankfurt am Main "beflügelte" buchstäblich und im übertragenen Sinne die partnerschaftliche Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen.

DR PETER PFRAGNER

Fraport AG, Frankfurt/M

Dla lotniska Poznań – Ławica i jednocześnie dla całej Wielkopolski i Poznania port lotniczy we Frankfurcie nad Menem jest oknem na świat. Dzięki trzem dziennie połączeniom lotniczym pomiędzy Poznaniem i Frankfurtem zarówno osoby podróżujące w celach biznesowych jak i turyści mają zapewniony wygodny dostęp do światowej siatki połączeń oferowanych przez frankfurcki port lotniczy. Loty pomiędzy Poznaniem i Frankfurtem pomagają intensyfikować kontakty biznesowe pomiędzy przedsiębiorcami z Wielkopolski i Hesji. Przyczyniają się również do utrzymywania kontaktów prywatnych i do wymiany kulturowej i naukowej oraz rozwoju turystyki. Natomiast dla lotniska we Frankfurcie loty te są rozszerzeniem oferty połączeń do Europy Środkowej. Partnerska współpraca pomiędzy lotniskami Poznań – Ławica oraz Frankfurt jest dla obu stron bardzo owocna, a dla przedstawicieli tych stron – również niezwykle sympatyczna. (Oby trwała jak najdłużej!)

Fraport AG, Frankfurt/M

Für den Flughafen Posen-Ławica und damit Wielkopolska und Posen ist der Frankfurter Flughafen quasi ein "Tor zur Welt". Mit den heute drei täglichen Flugverbindungen zwischen Posen und Frankfurt erhalten sowohl Geschäfts- als auch Freizeitreisende einen schnellen und bequemen Zugang zum weltweiten Netz an Flugverbindungen, die der Frankfurter Flughafen bietet. Darüber hinaus fördern die Flüge von Posen nach Frankfurt die Intensivierung der Geschäftsbeziehungen zwischen Unternehmen in Wielkopolska und Hessen. Natürlich tragen sie auch zur Pflege privater Kontakte und dem Austausch etwa in den Bereichen Kultur, Wissenschaften und Tourismus bei. Für den Frankfurter Flughafen stellen die Flüge eine Bereicherung des Angebots an Verbindungen nach Zentraleuropa dar. Die partnerschaftliche Zusammenarbeit zwischen den beiden Flughäfen Posen-Ławica und Frankfurt ist eine für beide Seiten gleichermaßen nutzbringende und erfolgreiche, für die Vertreter beider Seiten eine freundschaftliche und damit schöne. (Möge sie lange währen.)

Port lotniczy we Frankfurcie nad Menem – panorama / Frankfurt am Main – Flughafenansicht

Partnerska umowa FRA i POZ miała szczególne znaczenie, gdyż została sfinalizowana zaledwie dwa tygodnie przed podpisaniem „Wspólnej Deklaracji" o współpracy pomiędzy Wielkopolską i Hesją.
Późniejsze uruchomienie połączenia lotniczego Poznań--Frankfurt wypełniło umowę między obydwoma regionami konkretną treścią i dało silny impuls wzajemnej współpracy na różnych płaszczyznach. Możliwość dotarcia w ciągu niespełna dwóch godzin z Wielkopolski do Hesji stanowiła wręcz przełom we wzajemnych relacjach. Bezpośrednia łączność powietrzna Poznania z Frankfurtem nad Menem dosłownie i w przenośni „uskrzydliła" partnerską współpracę Wielkopolski i Hesji.
Linię Poznań-Frankfurt nad Menem obsługują obecnie narodowi przewoźnicy Polski i Niemiec, czyli Polskie Linie Lotnicze LOT (od października 2002) i Deutsche Lufthansa (od marca 2009 roku). W rozkładzie figurują obecnie trzy powrotne loty dziennie. Dziesięciolecie współpracy obu portów lotniczych 11 czerwca 2010 roku podsumowała uroczysta gala zorganizowana wraz z Wielkopolskim Klubem Kapitału oraz wspólna konferencja dla mediów na targach Tour Salon (21 października 2010). Gościem honorowym obu jubileuszowych przedsięwzięć był Peter Pfragner, który z ramienia Portu Lotniczego we Frankfurcie z dużym zaangażowaniem od początku opiekuje się współpracą z portem na poznańskiej Ławicy.

Die Flugverbindung Posen-Frankfurt am Main bedienen gegenwärtig die nationalen Fluggesellschaften Polens und Deutschlands, d.h. die polnische Fluggesellschaft LOT (seit Oktober 2002) und die Deutsche Lufthansa (seit März 2009). Momentan gibt es drei Hin- und Rückflüge täglich.
Die zehnjährige Zusammenarbeit der beiden Flughäfen wurde am 11. Juni 2010 von einer feierlichen Gala gekrönt, die zusammen mit dem Wielkopolski Kapitalklub organisiert wurde sowie eine gemeinsame Pressekonferenz auf der Messe Tour Salon (21. Oktober 2010). Ehrengast beider Jubiläumsveranstaltungen war Peter Pfragner, der sich im Namen des Flughafens Frankfurt von Anfang an mit großem Engagement der Zusammenarbeit mit dem Flughafen Posen-Ławica widmet.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

LECH DYMARSKI

Przewodniczący Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych w Poznaniu:

Współpraca Wielkopolski z Hesją obejmuje różne dziedziny życia, ale dla mnie szczególnym doświadczeniem okazały się – w 2008 roku – obchody polskiego Święta Niepodległości w Wiesbaden. Była to inicjatywa strony niemieckiej. W czasie spotkania w heskim parlamencie dałem wyraz swojemu wzruszeniu faktem, że 90. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości jest świętowana właśnie w Niemczech. Powiedziałem wtedy zebranym, że do Wiesbaden przyjechałem prosto ze spotkania z naszymi kombatantami II wojny światowej, z których jeden – zapominając o bolesnej przeszłości – poprosił mnie, abym wszystkich w Hesji pozdrowił. Niemcy z przejęciem przyjęli te słowa, bo pokazały one, jak wielkie zaszły zmiany w relacjach między naszymi narodami i jak konkretnego wymiaru nabrało pojednanie polsko-niemieckie.
Przy okazji poinformowałem, że jako dyrektor muzeum historycznego, parę dni przed przyjazdem do Hesji otworzyłem w Poznaniu wystawę poświęconą obaleniu muru berlińskiego. Złożyły się na nią moje niepublikowane wcześniej zdjęcia, które wykonałem w 1989 roku, będąc naocznym świadkiem burzenia muru. Gospodarze byli wzruszeni kiedy im wyjawiłem, że choć nie mój naród się wtedy jednoczył, to świętowałem to wydarzenie. Potem rozdałem foldery z wystawy pt. „Die Mauer ist kaputt!", które spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem. Okazało się, że historia potrafi Polaków i Niemców także łączyć.
Wielkopolska utrzymuje partnerstwo z regionami w różnych krajach, ale dla mnie bardzo ważną kwestią jest to, że to Niemcy wiedzą o nas najwięcej. W czasie wizyty w Wielkopolsce okazało się, że szef heskiego Landtagu, Norbert Kartmann, zapalony kibic, nie tylko wie, że Lech Poznań zdobył mistrzostwo Polski, ale nawet lepiej ode mnie zna drużyny naszej Ekstraklasy. To rzecz pozornie błaha, ale pokazująca, że Niemcy widzą w nas ważnego partnera. Wpływ na to ma nie tylko nasze sąsiedztwo, ale także fakt, że strona heska – na zasadzie wzajemności – jest po prostu autentycznie zainteresowana współpracą z Wielkopolską. To każe z optymizmem widzieć przyszłość naszej kooperacji.

LECH DYMARSKI

Vorsitzender des Sejmik der Woiwodschaft Wielkopolska, Direktor des Museums der Unabhängigkeitskämpfe in Poznań:

Die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen umfasst verschiedene Bereiche des Lebens, aber eine besondere Erfahrung waren für mich 2008 die Feiern des polnischen Unabhängigkeitstages in Wiesbaden. Dies war eine Initiative der deutschen Seite. Bei einer Begegnung im hessischen Parlament drückte ich meine Bewegung darüber aus, dass der 90. Jahrestag der Wiedererlangung der polnischen Unabhängigkeit gerade in Deutschland begangen wird. Ich sagte damals vor den Versammelten, dass ich direkt von einem Treffen mit Veteranen des Zweiten Weltkrieges nach Wiesbaden gekommen bin, von denen einer – die schmerzhafte Vergangenheit vergessend – mich bat, alle in Hessen zu grüßen. Die Deutschen nahmen diese Worte mit Bewegung auf, denn diese Worte zeigten, welche großen Veränderungen in den Beziehungen zwischen unseren Völkern vor sich gegangen sind und welche konkrete Dimension die deutsch-polnische Versöhnung angenommen hat.
Bei dieser Gelegenheit teilte ich mit, dass ich als Direktor eines Geschichtsmuseums ein paar Tage vor meiner Fahrt nach Hessen in Poznań eine Ausstellung über den Fall der Berliner Mauer eröffnet habe. Teil davon waren auch bisher nicht gezeigte Aufnahmen, die ich selbst 1989 als Augenzeuge des Mauerfalls gemacht hatte. Die Gastgeber waren gerührt, als ich ihnen erklärte, dass ich dieses Ereignis damals mitgefeiert hatte, obwohl es nicht mein Volk war, das sich vereinigte. Dann verteilte ich Prospekte von der Ausstellung unter dem Titel "Die Mauer ist kaputt!", die auf großes Interesse stießen. Es hat sich gezeigt, dass die Geschichte Polen und Deutsche auch verbinden kann.
Wielkopolska unterhält Partnerschaften mit Regionen in verschiedenen Ländern, aber mir ist die Tatsache sehr wichtig, dass es die Deutschen sind, die über uns am meisten wissen. Während seines Besuchs in Wielkopolska stellte ich heraus, dass der hessische Landtagspräsident Norbert Kartmann, ein glühender Fußballfan, nicht nur weiß, dass Lech Poznań polnischer Meister geworden ist, sondern sogar besser als ich über die Teams unserer obersten Spielklasse Bescheid wusste. Das ist scheinbar nebensächlich, zeigt aber, dass die Deutschen uns als wichtigen Partner ansehen. Grund dafür ist nicht nur unsere Nachbarschaft, sondern auch die Tatsache, dass die hessische Seite – nach dem Prinzip der Gegenseitigkeit – einfach ehrlich an der Zusammenarbeit mit Wielkopolska interessiert ist. Das lässt uns optimistisch in die Zukunft unserer Kooperation schauen.

PARTNERSKIE KONTAKTY SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO Z LANDTAGIEM HESJI

System przedstawicielski jest istotą demokracji w Polsce i Niemczech, dlatego też w partnerstwie Wielkopolski i Hesji bardzo ważny element stanowią kontakty regionalnych parlamentów – Sejmiku Województwa Wielkopolskiego i Landtagu Kraju Związkowego Hesja. W sensie ustrojowym oba gremia znacznie się wprawdzie różnią, ale nie stanowi to żadnej przeszkody we współpracy nakierowanej na kwestię zasadniczą, jaką jest budowa przyjaznych relacji między regionami i ich mieszkańcami.

Bliskie kontakty zaczęły się już w roku 2000 od symbolicznego wydarzenia, którym była wystawa Muzeum Początków Państwa Polskiego z Gniezna w siedzibie Landtagu Hesji. Ekspozycja, której ozdobę stanowiła kopia słynnych drzwi z katedry gnieźnieńskiej, nawiązywała do obchodów 1000-lecia Zjazdu Gnieźnieńskiego, w tym spotkania cesarza świętego Cesarstwa Rzymskiego Ottona III z polskim księciem Bolesławem Chrobrym.
W 2001 roku trwały już spotkania robocze. Wyjazdowe posiedzenie w Wiesbaden odbyła sejmikowa Komisja Współpracy Regionalnej i Zagranicznej, która zapoznała się z zasadami funkcjonowania Parlamentu Krajowego Hesji, a w Wielkopolsce gościli przedstawiciele dwóch komisji Landtagu: Spraw Europejskich oraz Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Przy pomocy bruksselskiego Przedstawicielstwa Hesji w marcu 2002 roku doszło z kolei do wyjazdowego posiedzenia w Brukseli trzech komisji Sejmiku: Współpracy Regionalnej i Zagranicznej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich oraz Strategii i Rozwoju Województwa. Europejski wymiar miało także spotkanie reprezentantów regionalnych parlamentów Hesji, Wielkopolski, Emilii-Romanii (Włochy) i Akwitanii (Francja), do którego doszło w Wiesbaden w dniach 13-15 maja 2003 roku. Była to okazja do nawiązania współpracy z nowo wybranym Parlamentem Hesji, czemu służyło spotkanie przewodniczącego Landtagu Norberta Kartmanna z ówczesnym Przewodniczącym Sejmiku Pawłem Arndtem.

Kopia drzwi z Katedry Gnieźnieńskiej w ramach wystawy Muzeum Początków Państwa Polskiego, Wiesbaden, 2000 r.
Kopie der Tür des Doms zu Gniezno, ausgestellt im Rahmen einer Ausstellung des Museums der Anfänge des polnischen Staates, Wiesbaden, 2000

PARTNERSCHAFTSKONTAKTE ZWISCHEN DEM SEJMIK DER WOIWODSCHAFT WIELKOPOLSKA UND DEM HESSISCHEN LANDTAG

Das repräsentative System gehört zum Wesen der Demokratie in Polen und Deutschland, daher sind die Kontakte zwischen den Regionalparlamenten, dem Sejmik der Woiwodschaft Wielkopolska und dem Hessischen Landtag, ebenfalls ein sehr wichtiger Bestandteil der Partnerschaft. Zwar unterscheiden sich die beiden Parlamente von ihrem Aufbau her beträchtlich, doch stellt dies kein Hindernis bei der Zusammenarbeit dar, die prinzipiell auf die Herstellung freundschaftlicher Beziehungen zwischen den Regionen und ihren Einwohnern ausgerichtet ist.

Die engen Kontakte begannen bereits 2000 mit einem symbolischen Ereignis, nämlich einer Ausstellung des Museums der Anfänge des polnischen Staates aus Gniezno im Gebäude des Hessischen Landtags. Die Ausstellung, deren Schmuckstück eine Kopie der berühmten Tür des Gnesener Doms darstellte, knüpfte an die Tausendjahrfeier des Gnesener Treffens zwischen dem Kaiser des Heiligen Römischen Reiches Otto III. und dem polnischen Fürsten Bolesław Chrobry an.

Bereits 2001 gab es Arbeitstreffen. Der Ausschuss für regionale und internationale Zusammenarbeit absolvierte eine Gastsitzung in Wiesbaden, um die Arbeitsweise des hessischen Landesparlaments kennenzulernen, und in Wielkopolska wurden Vertreter zweier hessischer Landtagsausschüsse, nämlich des Europaausschusses und des Ausschusses für Umwelt, Landwirtschaft und Forsten, begrüßt. Mit Hilfe der Brüsseler Vertretung Hessens kam es im März 2002 wiederum zu einer auswärtigen Sitzung dreier Sejmik-Ausschüsse in Brüssel, der für regionale und internationale Zusammenarbeit, für Landwirtschaft und Ländliche Gebiete sowie für Strategie und Entwicklung der Woiwodschaft. Von europäischem Rang war auch das Treffen von Vertretern der Regionalparlamente aus Hessen, Wielkopolska, Emilia-Romagna (Italien) und Aquitanien (Frankreich), das vom 13.-15. Mai 2003 in Wiesbaden stattfand. Dies bot Gelegenheit, eine Zusammenarbeit mit dem neugewählten hessischen Parlament aufzunehmen, so unter anderem durch das Treffen zwischen Landtagspräsidenten Norbert Kartmann und dem damaligen Sejmik-Präsidenten Paweł Arndt.

Der Gegenbesuch erfolgte vom 20.-24. März 2005, als der Europaausschuss des Hessischen Landtages zusammen mit dem hessischen Landtagspräsidenten zu Gesprächen mit Vertretern des Sejmik nach Posen kam. Thema waren die gegenseitigen politischen Kontakte, aber auch konkret messbare Projekte wie die hessische Unterstützung in Höhe von 25.000 Euro für das Marytärmuseum in Luboń-Żabikowo. An der dortigen "Todeswand" verneigten sich die Gäste aus Hessen und legten Blumengebinde nieder. Die hessischen Abgeordneten nahmen an der 32. Sitzung des Sejmik in Wielkopolska teil. Gespräche gab es nicht nur mit dem Sejmik-Präsidenten, den Chefs der Ausschüsse sowie Abgeordneten, sondern auch mit Sejmabgeordneten und Senatoren aus Wielkopolska. Bei einem Besuch in Gniezno kam es zu einem Treffen mit dem damaligen Metropoliten, dem Gnesener Erzbischof Henryk Muszyński. Die hessische Delegation nahm auch an einer Vorlesung des Leiters der Germanistischen Fakultät an der Adam-Mickiewicz-Universität Posen, Prof. Czesław Karolak über den Deutschunterricht und Orte deutscher Literatur in der polnischen Kultur teil.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

Rewizyta nastąpiła w dniach 20-24 marca 2005 roku, kiedy Komisja Spraw Europejskich Landtagu Hesji wraz z Przewodniczącym Heskiego Parlamentu przybyła do Poznania na rozmowy z przedstawicielami Sejmiku. Omówiono wzajemne kontakty polityczne, ale też bardzo wymierne przedsięwzięcia, jak heskie wsparcie dla Muzeum Martyrologicznego w Luboniu-Żabikowie, które wyniosło 25.000 euro. W tej placówce przy pomniku „ściana śmierci" goście z Hesji złożyli pokłon i wiązanki kwiatów. Hescy deputowani wzięli udział w XXXII sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Rozmowy odbyli nie tylko z Przewodniczącym Sejmiku oraz szefami komisji i radnymi, lecz także wielkopolskimi posłami i senatorami. Podczas wizyty w Gnieźnie doszło do spotkania z ówczesnym metropolitą gnieźnieńskim arcybiskupem Henrykiem Muszyńskim. Delegacja heska uczestniczyła także w wykładzie dyrektora Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. Czesława Karolaka, na temat nauczania języka niemieckiego i miejsca literatury niemieckiej w polskiej kulturze.

Umocnieniu współpracy parlamentów obu regionów i wymianie doświadczeń w planowaniu inwestycji dla regionu służył pobyt w Hesji Komisji Strategii Rozwoju i Współpracy Zagranicznej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w dniach 6-9 czerwca 2006 roku. Goście z Wielkopolski odwiedzili Heski Krajowy Urząd Drogownictwa i Komunikacji w Wiesbaden, gdzie wysłuchali wykładu na temat planowania, finansowania, zarządzania i eksploatacji autostrad. Walor poznawczy miała także wizyta w firmie Adam Opel AG w Rüsselsheim i jej ośrodku rozwojowym oraz w koncernie Braun Melsungen AG. W heskim Landtagu wielkopolska delegacja przeprowadziła szereg rozmów na temat perspektyw współpracy obu regionów.

Od 2 do 4 września 2008 roku w Wiesbaden gościli członkowie sejmikowej Komisji Budżetowej, z jej ówczesnym przewodniczącym Zbigniewem Czerwińskim, zaproszeni przez Komisję Budżetową Landtagu Hesji pod przewodnictwem Ulrike Gottschalck. Wielkopolscy radni poznali metody pracy nad heskim budżetem, który dysponuje po stronie wydatków imponującą kwotą 27 mld euro. Radni Sejmiku szczególnie interesowali się sposobami planowania i oceny nowych inwestycji infrastrukturalnych w Hesji. W landzie, obok ceny budowy obiektu, analizuje się korzyści społeczne i gospodarcze inwestycji oraz budżetowe koszty późniejszej eksploatacji. Interesującym rozwiązaniem jest specjalne biuro, które nie tylko pomaga członkom Landtagu zapoznać się z budżetem liczącym ponad 5300 stron, ale także pełni rolę niezależnego od rządu Hesji konsultanta w sprawie poprawek do budżetu. Wielkopolscy radni zostali oprowadzeni po siedzibie heskiego Parlamentu przez jego Wiceprezydenta Hermanna Schusa, a na uroczystej kolacji przyjął ich Przewodniczący Landtagu Hesji Norbert Kartmann i Minister do Spraw Federalnych i Europejskich Volker Hoff. Komisja Sejmiku uczestniczyła w uroczystości wręczenia Premierowi Hesji Rolandowi Kochowi statuetki Honorowego

Der Stärkung der Zusammenarbeit zwischen beiden Regionalparlamenten und dem Erfahrungsaustausch bei der Investitionsplanung für die Region diente auch der Aufenthalt der Kommission für Regionalentwicklungsstrategie und internationale Zusammenarbeit des Sejmik in Hessen vom 6.-9. Juni 2006. Die Gäste aus Wielkopolska besuchten das Hessische Landesamt für Straßen- und Verkehrswesen in Wiesbaden, wo sie einen Vortrag über die Planung, Finanzierung, das Management und die Nutzung von Autobahnen hörten. Erkenntnisgewinn brachte auch der Besuch bei der Adam Opel AG in Rüsselsheim und ihrem Entwicklungszentrum sowie dem Konzern Braun Melsungen AG. Im hessischen Landtag führte die Delegation eine Reihe von Gesprächen über die Perspektiven der Zusammenarbeit zwischen beiden Regionen.

Vom 2.-4. September 2008 weilten Mitglieder des Haushaltsausschusses des Sejmik mit ihrem damaligen Vorsitzenden Zbigniew Czerwiński auf Einladung des Haushaltsausschusses des hessischen Landtages unter ihrer Vorsitzenden Ulrike Gottschalck in Wiesbaden. Die Abgeordneten aus Wielkopolska lernten, wie man einen Haushalt aufstellt, der im Fall Hessens auf der Ausgabenseite die imponierende Summe von 27 Milliarden Euro vorwies Besonders interessierten sie sich für die Planung und Einschätzung neuer Infrastrukturinvestitionen in Hessen. In dem Bundesland werden neben dem Preis eines Bauvorhabens auch der gesellschaftliche Nutzen sowie die anfallenden Haushaltskosten für die spätere Nutzung untersucht. Eine interessante Lösung ist ein besonderes Büro, das nicht nur den Landtagsmitgliedern hilft, sich in dem über 5300 Seiten umfassenden Haushaltsplan zurechtzufinden, sondern bei Verbesserungsvorschlägen für den Haushalt auch die Rolle eines von der hessischen Landesregierung unabhängigen Beraters spielt. Die Abgeordneten wurden von Landtagsvizepräsidenten Hermann Schaus durch das hessische Parlament geführt, an einem festlichen Dinner nahmen Landtagspräsident Norbert Kartmann und der Hessische Minister für Bundes- und Europangelegenheiten Volker Hoff teil. Der Sejmik-Ausschuss nahm auch an der feierlichen Verleihung des von der Hipolit-Cegielski-Gesellschaft verliehenen "Goldenen Ehrenhipolits" sowie des Ehrentitels eines Freundes Polens an den hessischen Ministerpräsidenten Roland Koch teil. Die Auszeichnungen wurden überreicht von Vizemarschall Leszek Wojtasiak und dem Präsidenten der Hipolit-Cegielski-Gesellschaft Marian Król.

Sejmik und Landtag beschäftigen sich als politische Gremien auch mit heikleren Angelegenheiten wie der jüngeren Geschichte. Trotz der deutsch-polnischen Konflikte im 20. Jahrhundert finden die Partner aus Wielkopolska und Hessen Berührungspunkte. In Wiesbaden fand am 11. November 2009 im Landtagsgebäude eine Feier zum Unabhängigkeitstag Polens statt, gemeinsam vorbereitet vom hessischen Landtag und dem polnischen Generalkonsulat in Köln. Diese Feier knüpfte an das nicht weit zurückliegende Datum des 9. Novembers an, denn an diesem Tag fiel 1989 die Berliner Mauer. So konnten beide Seiten gemeinsam den Triumph von Freiheit, Bürgerrechten und Demokratie feiern. Gast des hessischen Landtagspräsidenten Norbert Kartmann war vom 10.-12. November 2009 in Wiesbaden der Präsident

Spotkanie Lecha Dymarskiego, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, (pierwszy od prawej) z Norbertem Kartmannem, Przewodniczącym Heskiego Parlamentu Krajowego (pierwszy od lewej), Wiesbaden, listopad 2009 r.

Treffen zwischen Lech Dymarski, Vorsitzender des Sejmik der Woiwodschaft Wielkopolska, (erster von rechts) und Norbert Kartmann, Hessischer Landtagspräsident (erster von links), Wiesbaden, November 2009

Złotego Hipolita przyznanej przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego, a także godności Przyjaciela Polski. Wyróżnienia wręczyli: Wicemarszałek Leszek Wojtasiak i Prezydent THC Marian Król.

Sejmik i Landtag, jako gremia polityczne, zajmują się sprawami także tak delikatnej natury, jak historia najnowsza. Mimo trudnych doświadczeń polsko-niemieckich w XX wieku, partnerzy z Wielkopolski i Hesji potrafią znaleźć punkty styczne. W Wiesbaden 11 listopada 2009 roku w gmachu parlamentu odbyły się uroczyste obchody Narodowego święta Niepodległości Polski, przygotowane wspólnie przez Landtag Hesji i Konsulat Generalny RP w Kolonii. Uroczystości nawiązywały do nieodległej w kalendarzu daty 9 listopada, gdyż w 1989 roku tego dnia upadł Mur Berliński. Obie strony mogły więc wspólnie świętować triumf wolności, swobód obywatelskich i demokracji. Gościem Przewodniczącego Parlamentu Hesji Norberta Kartmanna był w Wiesbaden w dniach 10-12 listopada 2009 roku Przewodniczący Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Lech Dymarski. Podczas obchodów w gmachu szef Landtagu nawiązał do polskich dążeń do niepodległości podczas I i II wojny światowej oraz roli, jaką odegrała polska „Solidarność" w obaleniu komunizmu w Europie, a w tym także Muru Berlińskiego.

Przewodniczący Lech Dymarski mówił z kolei o nowej jakości politycznej, historycznej i mentalnej, która sprawia, że polskie Narodowe Święto Niepodległości jest obchodzone również w niemieckim partnerskim kraju związkowym. Uroczystości związane z przeszłością były okazją do rozmów także o przyszłości. W czasie spotkań Przewodniczącego Sejmiku z prezydium Landtagu i szefami frakcji politycznych mówiono o możliwości zacieśnienia współpracy na polu parlamentarnym oraz poszerzeniu partnerskich związków między gminami i miastami z obu regionów.

Okazją do podsumowania 10-letniej współpracy między gremiami uchwałodawczymi obu regionów była wizyta, którą w dniach 27-28 maja 2010 roku złożył w Hesji Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak. Doszło do jego spotkania z Wiceprzewodniczącym Landtagu Frankiem Lortzem oraz Przewodniczącym Komisji ds. Europejskich Aloisem Lentzem, podczas którego rozmówcy pozytywnie ocenili dekadę partnerskich kontaktów Landtagu Hesji i Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Zgodnie przyznali, że to bardzo dobry kapitał na kolejne lata współpracy.

Wizyta Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka w Hesji (od prawej: Aloys Lentz – Przewodniczący Komisji ds. Europejskich, Frank Lortz – Wiceprzewodniczący Heskiego Parlamentu Krajowego, Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego), Wiesbaden, 27 maja 2010 r.

Besuch des Marschalls Marek Woźniak in Hessen (von rechts: Aloys Lenz – Vorsitzender des Europaausschusses, Frank Lortz – Vizepräsident des Hessischen Landtages, Marek Woźniak – Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska), Wiesbaden, 27. Mai 2010

des Sejmik Lech Dymarski. In seiner Rede auf der Feier nahm der Landtagspräsident Bezug auf den polnischen Unabhängigkeitskampf im Ersten und Zweiten Weltkrieg sowie auf die Rolle, die die polnische "Solidarność" bei der Überwindung des Kommunismus in Europa sowie am Fall der Berliner Mauer gespielt hatte.

Sejmik-Präsident Lech Dymarski sprach wiederum über die neue politische, historische und mentale Qualität, aufgrund derer es möglich sei, den polnischen Unabhängigkeitstag auch im deutschen Partnerland zu feiern. Diese mit der Vergangenheit verbundene Feier bot auch Gelegenheit für Gespräche über die Zukunft. Bei Treffen zwischen Sejmik-Präsidenten und Landtagspräsidium sowie den Chefs der Parteifraktionen wurden Möglichkeiten erörtert, die Zusammenarbeit auf parlamentarischer Ebene zu vertiefen und die Partnerbeziehungen zwischen den Städten und Gemeinden beider Regionen zu erweitern.

Gelegenheit zu einem Resümee der zehnjährigen Zusammenarbeit zwischen den gesetzgebenden Gremien beider Regionen bot der Besuch von Woiwodschaftsmarschall Marek Woźniak am 27./28. Mai 2010 in Hessen. Dabei kam es zu Begegnungen mit Landtagsvizepräsidenten Frank Lortz und dem Vorsitzenden des Europaausschusses Aloys Lenz, bei denen die Gesprächpartner das Jahrzehnt der Partnerschaftskontakte zwischen dem hessischen Landtag und dem Sejmik der Woiwodschaft Wielkopolska positiv bewerteten. Übereinstimmend erklärten sie, dies sei eine sehr gute Basis für die kommenden Jahre der Zusammenarbeit.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

WSPÓŁPRACA W DOSKONALENIU ADMINISTRACJI I JEJ KADR

Partnerstwo Wielkopolski i Hesji zakłada wzajemność i równowagę we wszystkich sferach współpracy, choć polska strona nie ukrywa, że w dziedzinie administracji chętnie czerpie z bogatszych doświadczeń heskich i europejskich. Republika Federalna Niemiec od chwili jej utworzenia 7 września 1949 roku jest demokratycznym państwem prawa, a od 25 marca 1957 roku także członkiem Unii Europejskiej (wtedy Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej), dzięki czemu zdołała wypracować stabilny model administracji publicznej i sprawny system doskonalenia jej kadr. Polska, która na drogę przemian demokratycznych weszła później, w latach 1989-1990, nadrabia jeszcze dystans w tej dziedzinie, korzystając z merytorycznego wsparcia UE, w tym Niemiec i regionów partnerskich.

W odniesieniu do Wielkopolski i Hesji przykładem takiej kooperacji jest „Program podnoszenia kwalifikacji pracowników Województwa Wielkopolskiego", finansowany ze źródeł Fundacji Użyteczności Publicznej Hertie. Zapoczątkowany został 11 września 2001 roku i już w pierwszej edycji, która trwała do 31 października 2003 roku, przeszkolonych zostało 17 urzędników z Wielkopolski, w większości (9) z Urzędu Marszałkowskiego, ale także z innych instytucji, takich jak Wojewódzki Urząd Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej czy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Do końca 2004 roku urzędnicze szkolenia przeszło kolejnych 18 Wielkopolan, czyli w sumie było ich 35. Odbywali kilkutygodniowe staże przeważnie w urzędach Hesji, z wyjazdami studyjnymi do instytucji unijnych, a kilka osób szkoliło się w Brukseli w Przedstawicielstwie Kraju Związkowego Hesja. Wszyscy stażyści zostali bardzo wysoko ocenieni przez stronę heską, a z każdą grupą spotykał się ówczesny heski Minister ds. Federalnych i Europejskich Jochen Riebel. Wielkopolscy urzędnicy bardzo pozytywnie wypowiadali się na temat warunków stażu, przyjaznego nastawienia heskich urzędników, a także przekazanej im wiedzy i uzyskanego doświadczenia. Podobne oceny dotyczyły trzeciej edycji programu, w której przeszkolone zostały 33 osoby z instytucji i urzędów administracji samorządowej i rządowej w Poznaniu, ale także w Gnieźnie, Pile, Wągrowcu i Wrześni. Staże kontynuowano także w latach 2005 i 2006.

Uczestnicy Programu Podnoszenia Kwalifikacji pracowników administracji samorządowej Województwa Wielkopolskiego, Poznań, 2004 r.

Teilnehmer am Weiterbildungsprogramm für Mitarbeiter der Selbstverwaltung der Woiwodschaft Wielkopolska, Posen, 2004

ZUSAMMENARBEIT BEI DER OPTIMIERUNG DER VERWALTUNG UND IHRES PERSONALS

Die Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen basiert auf Gegenseitigkeit und Gleichberechtigung in allen Bereichen der Zusammenarbeit, obwohl die polnische Seite nicht verhehlt, dass sie im Verwaltungsbereich gern von den reicheren hessischen und europäischen Erfahrungen profitiert. Die Bundesrepublik Deutschland ist seit ihrer Gründung am 7. September 1949 ein demokratischer Rechtsstaat und seit dem 25. März 1957 auch Mitglied der Europäischen Union (damals Europäische Wirtschaftsgemeinschaft), weswegen sie eine stabile öffentliche Verwaltung und ein effektives Weiterbildungssystem für deren Mitarbeiter aufbauen konnte. Polen, das erst später, nämlich 1989-1990 auf den Weg der Demokratie gelangte, ist noch dabei, die Rückstände in diesem Bereich aufzuholen und genießt dabei die Unterstützung der EU, darunter auch Deutschlands und der Partnerregionen.
Beispiel für eine solche Kooperation ist das "Weiterbildungsprogramm für Mitarbeiter der Woiwodschaft Wielkopolska", finanziert aus Mitteln der Gemeinnützigen Hertie-Stiftung. Gestartet wurde es am 11. September 2001 mit einem ersten Durchlauf, der bis zum 31. Oktober 2003 dauerte, geschult wurden 17 Beamte, in ihrer Mehrheit (9) aus dem Marschallamt, aber auch aus anderen Einrichtungen wie etwa dem Arbeitsamt der Woiwodschaft, dem Regionalzentrum für Sozialpolitik oder dem Lehrerweiterbildungszentrum. Bis Ende 2004 durchliefen weitere 18 Beamte die behördlichen Schulungen, was ihre Gesamtzahl auf 35 erhöhte. Sie absolvierten mehrwöchige Berufspraktika, hauptsächlich in hessischen Behörden sowie Bildungsreisen zu EU-Einrichtungen, außerdem wurden einige Mitarbeiter in Brüssel in der hessischen Landesvertretung geschult. Alle Berufspraktikanten wurden von der hessischen Seite sehr gut benotet, und mit jeder Gruppe traf sich der damalige hessische Minister für Bundes- und Europaangelegenheiten Jochen Riebel. Die Beamten aus Wielkopolska äußerten sich sehr positiv über ihre Praktika, die freundliche Behandlung durch die hessischen Behördenmitarbeiter und über das an sie weitergegebene Wissen und die gewonnenen Erfahrungen. Ähnlich positiv bewertet wurde der dritte Durchlauf des Programms, bei dem 33 Mitarbeiter aus Einrichtungen und Behörden von Selbstverwaltung und Regierung in Posen, aber auch in Gniezno, Piła, Wągrowiec und Września weitergebildet wurden. Auch 2005 und 2006 wurden die Praktika fortgeführt.

Eine neue Herausforderung für die öffentliche Verwaltung ist die Entwicklung der E-Verwaltung, das heißt die Entwicklung und Einführung von Funktionsstandards, einschließlich Kundenabfertigung, unter Nutzung der neuesten Informationstechnologien. Hessen hat in diesem Bereich bereits einige Errungenschaften vorzuweisen, aber auch Wielkopolska verzeichnet Erfolge. In den Jahren 2004-2006 wurde gemeinsam mit Hessen und anderen Regionen das Projekt "Understand" im Bereich E-Government und Informationssysteme realisiert. Sein Hauptziel waren Vergleich und Bewertung der Entwicklung der Informationsgesellschaft durch die Anwendung gemeinsamer E-Indikatoren zur Nutzung des Internets. Die Forschungen betrafen nicht nur die öffentliche Verwaltung und die Wirtschaft der Regionen, sondern auch die privaten Haushalte.

RADOSŁAW KRAWCZYKOWSKI

Dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

Miałem okazję uczestniczyć w kilku przedsięwzięciach wpisanych we współpracę Wielkopolski i Hesji i oceniam je wszystkie bardzo pozytywnie. Niezwykle pożyteczny był cykl szkoleń i praktyk w ramach twinningu, czyli unijnych procedur dostosowujących naszą administrację do struktur i działań stosowanych w UE. Przeprowadzono je przed wejściem Polski do Unii, a Hesja była naszym partnerem, ze strony którego otrzymaliśmy cenne wsparcie. Eksperci z Niemiec przyjeżdżali do nas, wielkopolscy urzędnicy jeździli z kolei na staże do heskich instytucji. Te szkolenia bardzo dobrze przygotowały pracowników UMWW do skutecznego zarządzania środkami wspólnotowymi. Sam uczestniczyłem w Brukseli w bardzo udanym stażu dotyczącym polityki regionalnej, który mogłem odbyć dzięki wsparciu heskiej Fundacji „Hertie". Współuczestniczyłem także w przedsięwzięciach związanych z promowaniem środków strukturalnych oraz możliwością ich pozyskiwania w Hesji. Na podstawie tych doświadczeń mogę stwierdzić, że współpraca Wielkopolski z Hesją układa się bardzo dobrze, zarówno w sferze merytorycznej, jak i organizacyjnej. Partnerstwo wielkopolsko-heskie bez wątpienia warto nadal prowadzić i rozwijać we wszystkich możliwych dziedzinach.

Direktor der Abteilung Umsetzung des Regionalprogramms beim Marschallamt der Woiwodschaft Wielkopolska in Poznań

Ich hatte Gelegenheit, an einigen Unternehmungen im Rahmen der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen teilzunehmen und bewerte diese alle als sehr positiv. Sehr nützlich war eine Reihe von Fortbildungen und Praktika im Rahmen des Twinnings, also der EU-Verfahren, die unsere Verwaltung an die in der EU praktizierten Strukturen und Abläufe anpassen sollten. Sie wurden vor dem EU-Beitritt Polens durchgeführt, und Hessen war unser Partner, von dem wir wertvolle Unterstützung erhielten. Experten aus Deutschland kamen zu uns, Beamte aus Wielkopolska fuhren wiederum zum Praktikum in hessische Einrichtungen. Diese Fortbildungen haben die Mitarbeiter des Marschallamtes unserer Woiwodschaft sehr gut auf eine erfolgreiche Handhabung der EU-Maßnahmen vorbereitet. Ich selbst habe in Brüssel an einem sehr erfolgreichen Praktikum zur Regionalpolitik teilgenommen, das ich dank der Unterstützung der hessischen Hertie-Stiftung absolvieren konnte. Ich habe auch an Projekten teilgenommen, die mit der Förderung von Strukturmitteln und der Möglichkeit ihrer Einwerbung in Hessen zu tun hatten. Aufgrund dieser Erfahrungen kann ich feststellen, dass die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen sich sehr gut entwickelt, sowohl inhaltlich als auch organisatorisch. Die Partnerschaft sollte unbedingt in allen möglichen Bereichen weitergeführt und entwickelt werden.

Dla administracji publicznej nowym wyzwaniem jest rozwój e-administracji, czyli stworzenie i wdrożenie w życie standardów funkcjonowania, w tym obsługi interesantów, z użyciem najnowszych technologii informatycznych. Hesja ma w tej mierze spore osiągnięcia, ale i Wielkopolska odnotowuje sukcesy. W latach 2004-2006, wraz z Hesją i innymi regionami europejskimi, zrealizowano projekt „Understand" w dziedzinie e-government i systemów informatycznych. Jego głównym celem było porównanie i ocena rozwoju społeczeństwa informacyjnego poprzez zastosowanie wspólnych e-wskaźników dotyczących wykorzystania internetu. Badania dotyczyły nie tylko administracji publicznej i gospodarki regionów, ale także gospodarstw domowych.

Podczas Kongresu IT we Frankfurcie nad Menem, który odbył się w dniach 29 listopada-1 grudnia 2006 roku, strona heska wyraziła zainteresowanie realizacją z Wielkopolską wspólnych projektów w dziedzinie mapy cyfrowej, telemedycyny, e-learningu. Reprezentujący Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego ówczesny dyrektor Adam Minkowski pozytywnie odpowiedział na te propozycje. Zaplanowano organizację wspólnej konferencji poświęconej e-administracji i e-regionowi. Podkreślono w rozmowach, że jednym z ważniejszych obszarów współpracy Hesji z Wielkopolską powinno być wdrażanie wysokiej technologii w usługach na rzecz mieszkańców województwa i landu.

Wyrazem współpracy obu regionów w dziedzinie e-administracji było seminarium Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz HA Agencji Rozwoju Kraju Związkowego Hesja pod hasłem "Pomysły, najlepsze praktyki i infrastruktura dla rozwoju e-administracji". Zorganizowano je 12 czerwca 2007 roku na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, we współpracy z Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym, Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska w Poznaniu oraz firmą Infosystem – Informatyka dla Przemysłu i Administracji. Spotkanie otworzył Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Wojciech Jankowiak, w obecności Dietera Kreuzigera, prezesa HA Hessen Agentur – Agencji Rozwoju Kraju Związkowego Hesja.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

Spotkanie Wojciecha Jankowiaka, Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego (trzeci od lewej) z Volkerem Hoffem – ówczesnym Ministrem Hesji ds. Europejskich (drugi od prawej), Hannover, 2008 r.

Treffen zwischen Wojciech Jankowiak, Vizemarschall der Woiwodschaft Wielkopolska (dritter von links) mit Volker Hoff, damaliger Hessischer Minister für Europaangelegenheiten (zweiter von rechts), Hannover, 2008

Seminarium poświęcono nowoczesnym technologiom, które wdrożono lub można wdrożyć w administracji, aby podnieść jej standard i uczynić ją bardziej dostępną dla obywateli. Przedstawiono najnowsze rozwiązania (w Wielkopolsce i Hesji) w zakresie szerokopasmowego internetu, transferu technologii, telemedycyny, cyfryzacji. Odbyła się między innymi prezentacja Wielkopolskiej Mapy Cyfrowej, która umożliwia gromadzenie i analizę danych przestrzennych, a całe seminarium było transmitowane w internecie w czasie rzeczywistym.
Współpracy w zakresie e-administracji poświęcone były także spotkania na targach CeBIT w Hanowerze: w 2008r. – spotkanie Wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka z Ministrem Volkerem Hoffem i Sekretarzem Stanu Haraldem Lemke, a w 2010r. – spotkanie przedstawicieli Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego z przedstawicielami HA Hessen Agentur i przedstawicielami Heskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych realizującymi projekty z zakresu e-administracji.

Z uwagi na gwałtowny rozwój technologii informatycznych w świecie, e-administracja to dziś jedna z najważniejszych i najbardziej perspektywicznych dziedzin we współpracy Wielkopolski i Hesji.

Bei dem IT-Kongress in Frankfurt am Main, der am 29. November – 1. Dezember 2006 stattfand, zeigte sich die hessische Seite an der Realisierung gemeinsamer Projekte mit Wielkopolska im Bereich digitales Luftbildkamerasystem, Telemedizin und E-Learning interessiert. Der Vertreter des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska, der damalige Direktor Adam Minkowski, reagierte positiv auf diese Vorschläge. Eine gemeinsame Konferenz über das Thema E-Administration und E-Region wurde geplant. In den Gesprächen wurde betont, dass einer der wichtigsten Bereiche der Zusammenarbeit zwischen Hessen und Wielkopolska die Einführung von hochmodernen Dienstleistungstechnologien für die Einwohner der Woiwodschaft und des Bundeslandes sein sollte.

Ausdruck der Zusammenarbeit beider Regionen im Bereich der E-Verwaltung war ein Seminar des Marschallamtes sowie der HA Hessen Agentur unter dem Motto "Ideen, Best-Practice und Infrastruktur für die Entwicklung der E-Verwaltung". Es fand am 12. Juni 2007 auf dem Gelände der Internationalen Messe in Posen statt, in Zusammenarbeit mit dem Posener Supercomputer-Netz-Zentrum dem Kooperationszentrum Hessen-Polen in Posen sowie der Firma "Infosystem – Informatik für Industrie und Verwaltung". Eröffnet wurde es vom Mitglied des Woiwodschaftsvorstands Wojciech Jankowiak, in Anwesenheit von Dieter Kreuziger, dem Geschäftsführer der HA Hessen Agentur.
In dem Seminar ging es um die modernen Technologien, die in der Verwaltung bereits eingeführt wurden oder die man dort einführen könnte, um diese zu verbessern und bürgerfreundlicher zu machen. Vorgestellt wurden neueste Lösungen (in Wielkopolska und Hessen) im Bereich von Breitband-Internet, Technologietransfer, Telemedizin und Digitalisierung. Es gab unter anderem eine Präsentation des "Digitalen Luftbildkamerasystems von Wielkopolska", das eine Sammlung und Analyse von Daten zur Raumordnung ermöglicht, dabei wurde das gesamte Seminar über Livestream im Internet übertragen.
Der Zusammenarbeit im Bereich der E-Verwaltung dienten auch Treffen auf der CeBIT-Messe in Hannover 2008 zwischen Vizemarschall Wojciech Jankowiak und Minister Volker Hoff sowie Staatssekretär Harald Lemke, und 2010 zwischen Vertretern des Posener Supercomputer-Netz-Zentrums und Vertretern der HA Hessen Agentur sowie des Hessischen Ministeriums des Innern und für Sport, die Projekte im Bereich E-Administration umsetzten.

Wegen der rasanten weltweiten Entwicklung der Informationstechnologien ist die E-Administration heute eine der wichtigsten und zukunftsträchtigsten Bereiche in der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen.

PROMOCJA REGIONÓW I WSPÓLNE STOISKA INFORMACYJNE

Katarzyna Schmidt-Przewoźna, artysta-plastyk, pracownik poznańskiego Instytutu Włókien Naturalnych – malowanie na jedwabiu, Weilburg, Dni Hesji 2005

Katarzyna Schmidt-Przewoźna, bildende Künstlerin, Mitarbeiterin des Posener Instituts für Naturfasern – Seidenmalerei, Weilburg, Hessentag 2005

Partnerstwo regionów zakłada coraz bliższe, wzajemne poznawanie się, a temu najlepiej służą prezentacje w formie stoisk, wystaw, pokazów, festynów, koncertów.

Odrębną i bardzo widowiskową formą współpracy Wielkopolski i Hesji jest impreza integracyjno-promocyjna pod nazwą Dni Hesji, organizowana co roku w jednym z heskich miast i uznawana za największe „festynowe" przedsięwzięcie regionalne w Niemczech. Po raz pierwszy Dzień Hesji (Hessentag) został zorganizowany w 1961 roku przez ówczesnego Premiera Georga Augusta Zinna. Ideą tego przedsięwzięcia była integracja rdzennych oraz stale napływających nowych mieszkańców Hesji. Z czasem jednodniowa impreza nabrała rozmachu, przerodziła się w trwające dłużej faktyczne Dni Hesji, zaczęła przyciągać setki tysięcy osób i przede wszystkim zyskała charakter europejski poprzez integracyjne uczestnictwo gości z partnerskich regionów, w tym z Wielkopolski. Co roku ten swoisty festiwal muzyki, kultury i międzyludzkiej przyjaźni, jest okazją do zademonstrowania dorobku i potencjału Kraju Związkowego Hesja, ale przy okazji także Województwa Wielkopolskiego, które tradycyjnie wystawia swoje stoisko. Nie sposób przedstawić tutaj wszystkich dotychczasowych imprez, prezentacji, koncertów, spotkań i rozmów. Pewien obraz daje jednak przegląd wybranych Dni Hesji z minionej dekady.

Po raz pierwszy Wielkopolska przedstawiła się podczas Dni Hesji 2002, które zostały zorganizowane w Idstein, w dniach 14–23 czerwca. Osoby zainteresowane otrzymywały materiały informacyjne na temat potencjału gospodarczego i kulturalnego Wielkopolski oraz jej walorów turystycznych. Region reprezentował ówczesny Członek Zarządu Województwa Bogdan Zastawny, który wizytę w Hesji wykorzystał na rozmowy z heskimi partnerami na temat planowanego połączenia lotniczego Frankfurt-Poznań oraz zasad funkcjonowania w landzie Regionalnego Związku Komunikacyjnego. Spotkał się także z Premierem Hesji Rolandem Kochem.

WERBUNG FÜR DIE REGIONEN UND GEMEINSAME INFORMATIONSSTÄNDE

Eine Partnerschaft zwischen verschiedenen Regionen bedeutet ein immer engeres gegenseitiges Kennenlernen, und dabei helfen am besten Präsentationen in Form von Ständen, Ausstellungen, Schauen, Festveranstaltungen und Konzerten.

Eine besondere und sehr spektakuläre Form der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen sind die Hessentage, eine Integrations- und Werbeveranstaltung, die jedes Jahr in einer hessischen Stadt veranstaltet wird und als größtes regionales Fest Deutschlands gilt. Der erste Hessentag wurde 1961 durch den damaligen Ministerpräsidenten Georg August Zinn organisiert. Grundidee war die Förderung der Integration zwischen alteingesessenen und neu zugewanderten Einwohnern Hessens. Im Laufe der Zeit gewann die eintägige Veranstaltung an Schwung, verwandelte sich in die mehrtägigen Hessentage, begann Hunderttausende Besucher anzuziehen und nahm durch die Teilnahme der Gäste aus den Partnerregionen, darunter auch aus Wielkopolska, einen europäischen Charakter an. Jedes Jahr bietet dieses besondere Festival der Musik, Kultur und zwischenmenschlichen Begegnung dem Bundesland Hessen Gelegenheit, seine Erfolge und sein Potential zu präsentieren, und bei dieser Gelegenheit stellt sich auch Wielkopolska vor, das dort traditionell seinen Stand aufbaut. Unmöglich, hier alle bisherigen Veranstaltungen, Präsentationen, Konzerte, Begegnungen und Gespräche aufzuführen. Einen Eindruck kann jedoch die folgende Übersicht ausgewählter Hessentage aus dem vergangenen Jahrzehnt vermitteln.

Zum ersten Mal präsentierte sich Wielkopolska auf den Hessentagen 2002 in Idstein, vom 14.-23. Juni. Interessierte bekamen Informationsmaterial über Wirtschaft und Kultur von Wielkopolska und seine touristischen Vorzüge. Die Region wurde vom damaligen Mitglied des Woiwodschaftsvorstandes Bogdan Zastawny vertreten, der seinen Besuch in Hessen für Gespräche mit den hessischen Partnern über die geplante Flugverbindung Frankfurt-Posen sowie einen Arbeitsbesuch beim Regionalen Verkehrsverbund in Hessen nutzte. Er traf sich auch mit dem hessischen Ministerpräsidenten Roland Koch.

2005 betonte Wielkopolska im Rahmen seiner Präsentation bei dem Hessentag in Weilburg (17.-26. Juni) die Modernität seiner Wirtschaft sowie die Pflege von Kultur und Tradition, stellte aber auch seine landschaftlichen Schönheiten heraus. Auf der Hauptbühne führte der Moderator kleine Gespräche über Polen und Wielkopolska. Neben dem Stand, der für die touristischen Attraktionen von Wielkopolska warb, wurde eine Ausstellung des Posener Instituts für Naturfasern eröffnet, die über die Verwendung von Leinen und Hanf in der Kosmetik-, Lebensmittel-, Bekleidungs- und Autoindustrie informierte. Eine wissenschaftliche Mitarbeiterin des Instituts, die Bildhauerin Katarzyna Schmidt-Przewoźna, demonstrierte die Kunst der Seidenmalerei. Großen Anklang fanden die Spezialitäten der regionalen Küche und kulinarische Präsentationen unter Teilnahme des hessischen Ministerpräsidenten Roland Koch, der... polnische Piroggen (Maultaschen) zubereitete. Die Delegation aus Wielkopolska wurde angeführt vom damaligen Marschall Stefan Mikołajczak.

W 2005 roku na Dniach Hesji w Weilburgu (17-26 czerwca) Wielkopolska w swej prezentacji położyła nacisk na nowoczesność swej gospodarki, ale jednocześnie podkreśliła dbałość o kulturę, tradycję, a także przedstawiła walory krajobrazowe regionu. Na głównej scenie niemiecki konferansjer prowadził pogadanki na temat Polski i Wielkopolski. Obok stoiska promującego atrakcje turystyczne Wielkopolski otwarto wystawę poznańskiego Instytutu Włókien Naturalnych, obrazującą możliwość wykorzystania lnu i konopi w przemyśle kosmetycznym, spożywczym, odzieżowym i samochodowym. Pracownik naukowy Instytutu, artysta-plastyk Katarzyna Schmidt-Przewoźna, demonstrowała sztukę malowania na jedwabiu. Dużą popularnością cieszyły się specjały regionalnej kuchni oraz pokazy sztuki kulinarnej, z udziałem Premiera Hesji Rolanda Kocha, który... przyrządzał polskie pierogi. Wielkopolskiej delegacji przewodniczył ówczesny Marszałek Stefan Mikołajczak.

Roland Koch – ówczesny Premier Hesji (pierwszy od prawej), podczas przyrządzania pierogów, Weilburg, Dni Hesji 2005
Roland Koch, damaliger hessischer Ministerpräsident (erster von rechts), bei der Zubereitung von Piroggen, Weilburg, Hessentag 2005

Dni Hesji 2007 (1-10 czerwca) odbyły się w Butzbach. Uczestniczyła w nich rekordowa liczba 1,1 mln osób, a prezentację rządu krajowego Hesji – w ramach której pokazywała się Wielkopolska – odwiedziło około 600 tysięcy zwiedzających. Województwo Wielkopolskie przedstawiło się jako region nowoczesny i innowacyjny. Instytut Informatyki Politechniki Poznańskiej zademonstrował projekt „Intelli Forest" umożliwiający bieżący monitoring i analizę danych o sytuacji w lasach, a Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe przedstawiło projekt „Pionier – Polski Internet Optyczny". W Dniach Hesji w Butzbach wzięła udział oficjalna delegacja Wielkopolski z Wicemarszałkiem Wojciechem Jankowiakiem.
Gospodarzem Dni Hesji w 2009 roku (5-14 czerwca) było miasto Langenselbold niedaleko Frankfurtu nad Menem, które na 9 dni stało się nieoficjalną stolicą landu. Wielkopolska miała stoisko informacyjno-promocyjne w hali wystawienniczej rządu Hesji, gdzie prezentowały się wszystkie ministerstwa, Landtag, frakcje parlamentarne, organizacje pożytku publicznego, fundacje i stowarzyszenia zajmujące się rozwojem demokracji obywatelskiej. Halę odwiedziło 500 tysięcy osób, a w całych Dniach Hesji wzięło udział 1.015.000 gości. Stoisko Wielkopolski odwiedzili między innymi ówcześni: Premier Hesji Roland Koch, Minister Obrony RFN Franz Josef Jung, heski Minister Finansów Karheinz Weimar, były Minister ds. Europejskich Volker Hoff oraz Sekretarz Stanu ds. Europejskich Nicola Beer.

Szczególny charakter miały Dni Hesji, które rozpoczęły się w miejscowości Stadtallendorf 28 maja 2010 roku – w roku obchodów dziesięciolecia partnerskiej współpracy obu regionów. Z tej okazji do Hesji z dwudniową wizytą przybył Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak. Stoisko informacyjno-promocyjne Wielkopolski, tak jak w poprzednim roku, zostało wystawione w hali wystawienniczej rządu Hesji. Aranżacja wielkopolskiego stoiska nawiązywała do jubileuszu 10-lecia współpracy obydwu regionów oraz motywu przewodniego Dni Hesji 2010, którym było jedno, ale wymowne słowo: „Integracja".

Hessentag 2007 (1.-10. Juni) fand in Butzbach statt. An ihn nahm die Rekordzahl von 1,1 Millionen Besuchern teil, während die Präsentation der hessischen Landesregierung – in deren Rahmen sich auch Wielkopolska darstellte – von ca. 600.000 Menschen besucht wurde. Die Woiwodschaft Wielkopolska präsentierte sich als moderne und innovative Region. Das Institut für Informatik an der Technische Universität Posen führte das Projekt "Intelli Forest" vor, das ein laufendes Monitoring und eine laufende Analyse der Daten über die Situation in den Wäldern ermöglichte, und das Posener Supercomputer-Netz-Zentrums präsentierte das Projekt "Pionier – Das Polnische Optische Internet". An dem Hessentag in Butzbach nahm eine offizielle Delegation aus Wielkopolska mit Vizemarschall Wojciech Jankowiak teil.

Gastgeber des Hessentages 2009 (5.-14. Juni) war die Stadt Langenselbold bei Frankfurt am Main, die für 9 Tage zur inoffiziellen Landeshauptstadt wurde. Wielkopolska hatte einen Informations- und Werbestand in der Ausstellungshalle der hessischen Landesregierung aufgebaut, wo sich alle Ministerien, der Landtag, die Landtagsfraktionen sowie gemeinnützige Organisationen, Stiftungen und Vereine präsentierten, die die Entwicklung der Zivilgesellschaft repräsentieren. 500.000 Menschen besuchten die Halle, die Gesamtzahl der Besucher der Hessentage betrug 1.015.000. Den Stand von Wielkopolska besuchten unter anderem der Hessische Ministerpräsident Roland Koch, Bundesverteidigungsminister Franz Josef Jung, der Hessische Finanzminister Karlheinz Weimar, der ehemalige Minister für Europaangelegenheiten Volker Hoff sowie die Staatssekretärin für Europaangelegenheiten Nicola Beer.

Marszałek Marek Woźniak oraz Sekretarz Stanu ds. Europejskich Nicola Beer podczas Dni Hesji 2010 w Stadtallendorf
Marschall Marek Woźniak und die Staatssekretärin für Europaangelegenheiten Nicola Beer beim Hessentag 2010 in Stadtallendorf

Einen besonderen Charakter hatte der Hessentag, der am 28. Mai 2010 in Stadtallendorf begann – in demselben Jahr, in dem auch die zehnjährige Partnerschaft zwischen den beiden Regionen gefeiert wurde. Zu dieser Gelegenheit kam der Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska Marek Woźniak zu einem zweitägigen Besuch nach Hessen. Wie auch schon im vorherigen Jahr wurde in der Ausstellungshalle der hessischen Regierung ein Informations- und Werbestand für Wielkopolska aufgestellt. Die Ausstattung des Standes knüpfte an das Jubiläum der zehnjährigen Zusammenarbeit zwischen beiden Regionen sowie an das Leitmotiv des Hessentages 2010 an, das aus einem einzigen, aber sehr aussagekräftigen Wort bestand: "Integration".

SPRAWY SPOŁECZNE I DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Współpraca Wielkopolski i Hesji została podjęta przede wszystkim z myślą o zbliżaniu mieszkańców obu regionów, a to sprawia, że w centrum uwagi partnerów pozostają niezmiennie sprawy społeczne, dotyczące codziennego życia ludzi, a także działalność organizacji pozarządowych, w których przejawiają aktywność obywatele.
Zapoznaniu się między innymi z systemem służby zdrowia i opieki społecznej w Polsce i Wielkopolsce służyła wizyta ówczesnej Minister Spraw Społecznych Hesji, Silke Lautenschläger, do której doszło w dniach 23-26 sierpnia 2004 roku. Szefowa heskiego resortu interesowała się także polskim rynkiem pracy, działaniami na rzecz ograniczenia bezrobocia, wspieraniem przedsiębiorczości, pracą z młodzieżą oraz sprawami równego statusu kobiet i mężczyzn.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu (ROPS) podjął współpracę z Internationaler Bund-Behindertenhilfe Hessen – jedną z największych w Niemczech organizacji pozarządowych, która zajmuje się głównie pracą z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną. Jej przedstawiciele podczas wizyty w Wielkopolsce (1-4 września 2004) odwiedzili placówki opieki społecznej w województwie, wymieniając doświadczenia w zakresie pomocy dziennej, usług stacjonarnych i ambulatoryjnych, wsparcia dla rodzin, mieszkań socjalnych, prowadzenia wspólnot mieszkaniowych. Określono dalsze formy kooperacji, koncentrując się na współdziałaniu w poprawie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych marginalizacją społeczną, w tym niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Od lipca 2004 ROPS uczestniczył w projekcie „Niebo jest granicą" (The Sky is The Limit), realizowanym przez Internationaler Bund-Behindertenhilfe Hessen w ramach unijnego programu doskonalenia umiejętności opiekunów młodzieży.
Okazją do konsultacji i wymiany doświadczeń była robocza wizyta w Hesji (11-14 maja 2005) delegacji z Wielkopolski (przedstawiciele Zarządu Województwa, Departamentu Zdrowia, ROPS, Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz lokalnych instytucji opieki społecznej). Wielkopolanie zapoznali się między innymi z funkcjonowaniem Związku ds. Wspierania Integracyjnych Przedszkoli w Neu Aspach, ośrodka dla osób niepełnosprawnych w Oberursel, Centrum Pracy Powiatu Hochtaunus, Domu Opieki Osób Starszych Clemenshaus i Kliniką Heską działającą w Systemie Związków Szpitali Komunalnych. Wizytowano także szpital Północno-Zachodni we Frankfurcie nad Menem, największą w landzie klinikę ze specjalnym programem leczenia onkologicznego.
Przedstawiciele Internationaler Bund-Behindertenhilfe Hessen w dniach 27-30 września 2005 roku przyjechali do Wielkopolski z kolejną wizytą studyjną, której towarzyszyły konferencje i seminaria na temat systemu wspierania osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie, a także zarządzania organizacjami typu non-profit.
Współpracują także wielkopolskie i heskie środowiska kobiece. Jedną z form takiej kooperacji była wizyta w Wielkopolsce 40-osobowej delegacji z Hesji. Panie z Niemiec spotkały się z polskimi przedstawicielkami organizacji biznesowych, charytatywnych, społecznych i politycznych, a także edukacji, sportu, świata mody. Rozmowy dotyczyły sytuacji kobiet w Polsce i Niemczech w okresie integracji europejskiej oraz sposobów przezwyciężania szkodliwych stereotypów w postrzeganiu roli kobiety.

SOZIALE ANGELEGENHEITEN UND DIE TÄTIGKEIT VON VERBÄNDEN UND NICHTREGIERUNGSORGANISATIONEN

Die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen wurde vor allem mit dem Ziel einer Annäherung der Menschen beider Regionen aufgenommen, und daher stehen im Zentrum der Aufmerksamkeit beider Partner unverändert die Dinge, die den Alltag der Menschen betreffen sowie die Tätigkeit der Sozialverbände und freien Träger, in denen sich Bürger engagieren.
Dem Kennenlernen unter anderem des Gesundheits- und Sozialsystems in Polen und Wielkopolska diente der Besuch der damaligen hessischen Sozialministerin Silke Lautenschläger vom 23.-26. August 2004. Die Ressortchefin interessierte sich auch für den polnischen Arbeitsmarkt, Maßnahmen zur Bekämpfung der Arbeitslosigkeit, Unternehmensförderung, Jugendarbeit und die Gleichstellung von Mann und Frau.

Das Regionalzentrum für Sozialpolitik (ROPS) in Posen nahm eine Kooperation auf mit dem Internationalen Bund-Behindertenhilfe Hessen, einem der größten Sozialverbände in Deutschland, der sich hauptsächlich der Arbeit mit behinderten Kindern und Jugendlichen widmet. Dessen Vertreter besichtigten bei ihrem Besuch in Wielkopolska (1.-4. April 2004) soziale Einrichtungen in der Woiwodschaft, tauschten Erfahrungen im Bereich der Tageshilfe, stationärer und ambulanter Leistungen, der Hilfe für Familie, von Sozialwohnungen und Wohngemeinschaften aus. In Aussicht gestellt wurden auch weitere Formen der Zusammenarbeit, etwa bei der Verbesserung der Leistungen für von gesellschaftlicher Marginalisierung Bedrohte, darunter für behinderte Kinder und Jugendliche aus Problemfamilien. Seit Juli 2004 nahm die ROPS an dem Projekt "Der Himmel ist die Grenze" (The Sky is The Limit) teil, das vom Internationalen Bund-Behindertenhilfe Hessen im Rahmen eines EU-Programms für die Fortbildung von Jugendbetreuern durchgeführt wurde.
Gelegenheit zu Konsultation und Erfahrungsaustausch bot der Arbeitsbesuch einer Delegation aus Wielkopolska (Vertreter des Woiwodschaftsvorstandes, des Gesundheitswesens, der ROPS, des Woiwodschaftsamtes für Arbeit und lokaler Sozialeinrichtungen) in Hessen (11.-14. Mai 2005). Die Gäste aus Wielkopolska lernten unter anderem den Verband zur Förderung von Integrationskindergärten in Neu Anspach, eine Behinderteneinrichtung in Oberursel, das Arbeitszentrum des Hochtaunuskreises, das Altenpflegeheim Clemenshaus und den Hessenklinik im Interessenverband kommunaler Krankenhäuser kennen. Besucht wurde außerdem das Krankenhaus Nordwest in Frankfurt am Main, der größten Landesklinik mit ihrem speziellen Programm zur Krebstherapie.
Vertreter des Internationalen Bundes - Behindertenhilfe Hessen kamen vom 27.-30. September 2005 nach Wielkopolska zu einem erneuten Studienbesuch, der von Konferenzen und Seminaren über die Förderung Behinderter und Ausgegrenzter begleitet wurde sowie über das Management ehrenamtlicher Non-profit-Organisationen.
Auch Frauenorganisationen aus beiden Regionen arbeiten zusammen. Ausdruck einer solchen Kooperation war der Besuch einer 40-köpfigen Delegation aus Hessen in Wielkopolska. Die Frauen aus Deutschland trafen sich mit polnischen Vertreterinnen aus Wirtschaftsverbänden, karitativen, sozialen und politischen Organisationen sowie aus dem Bildungs-, Sport- und Modesektor. Die Gespräche drehten sich um die Situation der Frauen in Polen und Deutschland in der Phase der europäischen Integration sowie Wege zur Überwindung schädlicher Stereotype bezüglich der Rolle der Frau.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

PARTNERSTWA POWIATÓW I GMIN

1.
Szamotuły i Gross-Gerau – dwustronna współpraca z Europą w tle

Partnerska współpraca Wielkopolski i Hesji nie ogranicza się jedynie do kontaktów i przedsięwzięć na poziomie regionów, lecz „schodzi" w dół i rozwija się w powiatach i gminach.
Przykład tego, jak można udanie kooperować w skali lokalnej dają Szamotuły i Gross-Gerau – miasta i gminy, które pierwsze kontakty nawiązały już pod koniec lat 80.
Wzajemne relacje w 1987 roku zapoczątkowały występy w Gross--Gerau regionalnego zespołu folklorystycznego „Szamotuły".

Wizyta delegacji samorządowej Szamotuł w partnerskim mieście Gross-Gerau
Besuch einer Selbstverwaltungsdelegation aus Szamotuły in der Partnerstadt Gross-Gerau

Wkrótce rozwinęły się dalsze kontakty na poziomie oficjalnym, których ukoronowaniem w 1989 roku stało się podpisanie umowy o współpracy partnerskiej pomiędzy Szamotułami i Gross-Gerau. Początkowo porozumienie zawarto tylko na cztery lata i ustalono, że współpraca obejmie głównie kulturę, szkolnictwo oraz sport i turystykę. Szybko jednak, poza wymienionymi dziedzinami, doszły kolejne: kontakty społeczności i rodzin, wymiana organizacji społecznych, gospodarka komunalna, pomoc materialna, opieka społeczna, ekologia i ochrona środowiska, rozwój społeczeństwa informacyjnego, wspieranie przedsiębiorczości, promocja miast i gmin, a także wykorzystanie środków finansowych z Unii Europejskiej. Bliskie kontakty nawiązały również biblioteki z obu miast. W ramach współpracy pomiędzy Szamotułami i Gross-Gerau regularnie odbywają się Dni Europy, organizowane są obozy młodzieżowe oraz konferencje burmistrzów, które są doskonałą okazją do podsumowań oraz określenia nowych kierunków współpracy.
Współpraca przebiegała na tyle udanie, że w przełomowym 2000 roku postanowiono zamknąć cykl okresowego odnawiania umów partnerskich. Obie strony uznały, że warto i należy podpisać bezterminową umowę o współpracy. Najpierw (14 maja 2000) uroczystość zawarcia stałej umowy odbyła się w Gross-Gerau, a następnie (27 maja 2000) w Szamotułach.
Oba miasta w ostatnich latach podjęły szereg nowych inicjatyw i form współpracy, wśród których do najważniejszych należą: wymiana pomiędzy klubami rowerowymi z Szamotuł i Gross-Gerau, prezentacja w Hesji kolekcji ikon szamotulskiego Muzeum Zamek Górków, wymiana doświadczeń w zakresie ochrony środowiska, składowania odpadów, a także funkcjonowania jednostek administracyjnych, w tym takich zagadnień, jak struktura organizacyjna urzędów czy kształtowanie gminnych budżetów. Nową jakość zyskują praktykowane już wcześniej plenery i wystawy z udziałem artystów z obu miast, wymiana pomiędzy strażakami, dzięki której Szamotuły otrzymały w darze wozy strażackie wycofywane z użytkowania w Gross-Gerau oraz kontakty bractw kurkowych.
Ważne jest to, że we współpracę partnerską angażują się nie tylko władze, urzędy i agendy samorządowe, lecz także oddolnie mieszkańcy obu miast. Wyrazem ich aktywności są stowarzyszenia powołane dla wspierania wzajemnych kontaktów oraz podejmowania nowych inicjatyw. W Gross-Gerau funkcjonuje organizacja „Europäischer Freundeskreis", a w Szamotułach Stowarzyszenie „Europa bez Granic". I takie jest właśnie założenie partnerstwa obu miast: budowanie przyjaźni bez ograniczeń i barier.

2.
Pleszew i Spangenberg – więzi między tradycją a nowoczesnością

Począwszy od drugiej połowy lat 90. kontakty z partnerami z Hesji zaczęły nawiązywać kolejne wielkopolskie miasta i gminy. Wola współpracy, wynikająca zarówno z pewnych podobieństw w sferze społecznej, gospodarczej i kulturalnej, jak i wspólnoty interesów w tych dziedzinach, zbliżyły Pleszew i Spangenberg. Umowa o współpracy partnerskiej podpisana została 12 października 1996 roku w Pleszewie.
Na co dzień współpraca Pleszewa i Spanenbergu odbywa się na różnych płaszczyznach życia społecznego i gospodarczego, a przejawia się w kontaktach między instytucjami, środowiskami zawodowymi, rodzinami, a nawet poszczególnymi osobami prywatnymi. Nie brakuje przyjacielskich gestów: Ochotnicza Straż Pożarna w Pleszewie od swoich kolegów ze Spangenbergu otrzymała już trzy samochody strażackie. Kontynuuje także

KREIS - UND GEMEINDEPARTNERSCHAFTEN

1.
Szamotuły und Groß-Gerau – bilaterale Zusammenarbeit mit europäischem Hintergrund

Die partnerschaftliche Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen beschränkt sich keineswegs auf regionale Kontakte und Aktionen, sie umfasst auch die Basis und findet in Kreisen und Gemeinden statt.
Wie erfolgreich eine Kooperation auf lokaler Ebene sein kann, zeigt das Beispiel der Stadtgemeinden Szamotuły und Groß-Gerau, die ihre ersten Kontakte bereits Ende der achtziger Jahre knüpften.
Die gegenseitigen Beziehungen begannen 1989 mit einem Auftritt des Folkloreensembles "Szamotuły" in Groß-Gerau. Binnen kurzer Zeit entwickelten sich daraus Kontakte auf offizieller Ebene, die noch 1989 zur Unterzeichnung eines Partnerschaftsvertrages zwischen Szamotuły und Groß-Gerau führten. Anfangs wurde eine vierjährige Zusammenarbeit vereinbart, die vor allem Kultur, Schulwesen, Sport und Tourismus umfassen sollte. Zu den genannten Bereichen kamen jedoch schnell weitere hinzu: gemeinschaftliche und familiäre Kontakte, Austausch zwischen gesellschaftlichen Gruppen, Kommunalwirtschaft, materielle Hilfen, Sozialfürsorge, Ökologie und Umweltschutz, Entwicklung der Informationsgesellschaft, Unternehmensförderung, Städte- und Gemeindewerbung sowie die Verwendung von EU-Mitteln. Enge Kontakte verbinden auch die Bibliotheken beider Städte. Im Rahmen der Zusammenarbeit zwischen Szamotuły und Groß-Gerau finden regelmäßig "Europa-Tage" statt, werden Jugendcamp organisiert und Bürgermeisterkonferenzen veranstaltet, die eine gute Gelegenheit bieten, Bilanz zu ziehen und neue Richtungen der Zusammenarbeit festzulegen.

Die Zusammenarbeit entwickelte sich derart erfolgreich, dass im Jahr 2000, das den Durchbruch brachte, beschlossen wurde, die Phase der regelmäßigen Verlängerung von Partnerschaftsverträgen zu beenden. Beide Parteien kamen überein, dass es nun an der Zeit sei, einen unbefristeten Vertrag über die Zusammenarbeit abzuschließen.
Die feierlichen Vertragsunterzeichnungen fanden zunächst in Groß-Gerau (14. Mai 2000) und anschließend in Szamotuły (27. Mai 2000) statt.
In den letzten Jahren leiteten die beiden Städte eine ganze Reihe neuer Initiativen und neue Formen der Zusammenarbeit ein. Zu den wichtigsten zählen: Austausch zwischen den Fahrradclubs von Szamotuły und Groß-Gerau, Ausstellung der Ikonensammlung des Schloss-Museums Górków in Hessen, Erfahrungsaustausch bei Umweltschutz, Abfalllagerung sowie der Arbeit der Verwaltung, unter Berücksichtigung der behördlichen Organisationsstruktur und der Aufstellung von kommunalen Haushalten. Bereits früher begonnene Initiativen erreichen eine neue Qualität, beispielsweise Malworkshops in der Natur und Ausstellungen unter Beteiligung von Künstlern aus beiden Städten, der Austausch zwischen den Feuerwehren, der dazu führte, dass Szamotuły die in Groß-Gerau ausgemusterten Feuerwehrfahrzeuge überlassen wurden, sowie die Kontakte zwischen den Schützengilden.

Wichtig ist dabei, dass sich an der partnerschaftlichen Zusammenarbeit nicht nur Behörden, Ämter und Selbstverwaltungen beteiligen, sondern auf zwischenmenschlicher Ebene auch die Einwohner beider Städte. Dies drückt sich darin aus, dass Vereine zur Unterstützung der Kontakte und neue Initiativen ins Leben gerufen werden. In Groß-Gerau ist der "Europäische Freundeskreis" tätig, in Szamotuły der Verein "Europa bez Granic" (Europa ohne Grenzen). Und genau das ist der Grundsatz der Partnerschaft beider Städte: der Aufbau einer Freundschaft ohne Einschränkungen und Barrieren.

2.
Pleszew und Spangenberg – Tradition und Modernität verbinden

Von der zweiten Hälfte der neunziger Jahre an begannen weitere Städte und Gemeinden aus beiden Regionen Kontakte zu knüpfen. Der Wille zur Zusammenarbeit, sowohl aufgrund einer gewissen Ähnlichkeit, als auch durch gleiche Interessen in gesellschaftlichen, wirtschaftlichen und kulturellen Belangen, brachte Pleszew und Spangenberg einander näher. Am 12. Oktober 1996 in Pleszew wurde der Partnerschaftsvertrag unterzeichnet.

PLESZEW SPANGENBERG

Im Alltag erfolgt die Zusammenarbeit zwischen Pleszew und Spangenberg auf verschiedenen Ebenen des sozialen und wirtschaftlichen Lebens und drückt sich in Kontakten zwischen Einrichtungen, Berufsgruppen, Familien und Privatpersonen aus. Es mangelt nicht an freundschaftlichen Gesten: Die Freiwillige Feuerwehr in Pleszew erhielt bereits drei Feuerwehrfahrzeuge von den Kollegen aus Spangenberg. Mit gemeinsamen Treffen und Übungen wird die Zusammenarbeit der beiden Feuerwehren fortgesetzt. Einen ständigen Erfahrungsaustausch mit häufigen gegenseitigen

obustronną współpracę w ramach wzajemnych spotkań i ćwiczeń. Stałą wymianę doświadczeń z heskim odpowiednikiem prowadzi Nadleśnictwo Taczanów podczas częstych, wzajemnych wizyt. Systematycznie organizowane są również praktyki rolników z Pleszewa w gospodarstwach rolniczych gminy Spangenberg.
Wymiernym rezultatem partnerstwa jest uzyskana w 1997 roku – dzięki referencjom Spangenbergu – dotacja dla Miasta i Gminy Pleszew ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie w kwocie 500.000 złotych. Przedmiotem dotacji był projekt polegający na budowie łącznika szkolnego w ramach rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 1 w Pleszewie. W roku 1999 miasto ponownie otrzymało dofinansowanie na dokończenie tej inwestycjiz wymienionej wyżej fundacji.
Bardzo dobrze rozwija się współpraca w sferze edukacji i wymiany młodzieżowej. Zespół Szkół Publicznych nr 1 w Pleszewie podpisał umowę o współpracy ze szkołą w Spangenbergu, co umożliwia integrację młodzieży polskiej i niemieckiej. Wykorzystując dobre relacje między szkołami, już wielokrotnie organizowano międzynarodowe wymiany młodzieży w obu miastach. To za każdym razem świetna okazja do doskonalona znajomości języka polskiego i niemieckiego.
Mieszkańcy Spangenbergu i Pleszewa aktywnie uczestniczą w różnorodnych, obustronnych spotkaniach partnerskich. Co roku w obu miastach odbywają się imprezy o charakterze masowym, które weszły już do standardu wzajemnych kontaktów. Są to: czerwcowe Dni Pleszewa oraz listopadowy Jarmark Adwentowy w Spangenbergu.
Obie strony podczas spotkań i wspólnych przedsięwzięć zgodnie podkreślają, że partnerstwo sprzyja międzynarodowej promocji miast i gmin, ale nadrzędnym celem i nieocenioną wartością współpracy jest konsekwentne budowanie szacunku, tolerancji i przyjaźni.

3.
Gołańcz i Allendorf/ Lumda – pielęgnowanie dobrych kontaktów

Współpraca wielkopolsko-heska udaje się także na szczeblu mniejszych miast i gmin, w których nie ma dużego przemysłu i zagęszczonej urbanizacji, ale rozwija się drobny biznes i rolnictwo, a mieszkańcom zależy na budowaniu przyjaznych, europejskich kontaktów. Przykładem są w tej mierze partnerskie relacje pomiędzy miastem i gminą Gołańcz w powiecie wągrowieckim a heskim miastem i gminą Allendorf/ Lumda w powiecie Gießen. Oba miasta są zbliżone pod względem liczby mieszkańców – w Gołańczy żyje około 3500 osób, a w Allendorf – 4100.
Do oficjalnego nawiązania współpracy między miastami i gminami doszło w 1997 roku, za sprawą zaproszenia ze strony Związku Pielęgnacji Stosunków Międzynarodowych w Allendorf. W latach 1997-1998 z udziałem delegacji z obu gmin zorganizowano szereg wzajemnych wizyt w Wielkopolsce oraz Hesji. Odwiedzający mieli okazję zapoznać się z funkcjonowaniem administracji samorządowej, odbywały się także bezpośrednie rozmowy z mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji społecznych, szkół oraz straży pożarnych.
Punktem kulminacyjnym wizyty gołanieckich samorządowców w lipcu 1998 roku było podpisanie umowy o współpracy i partnerstwie. Podpisy złożyli burmistrz miasta i gminy Gołańcz Aleksander Ostojski oraz Walter Deissmann. Odnowienia umowy dokonano w dniu 19 czerwca 1999 roku podczas uroczystej sesji Rady Miasta i Gminy w Gołańczy z okazji 600-lecia miasta. Inicjator współpracy, Walter Deissmann, burmistrz Allendorfu w latach 1972-1983 i zarazem przewodniczący Związku Pielęgnacji Stosunków Międzynarodowych, wyróżniony został tytułem Honorowego Obywatela Miasta Gołańcz. Niemieccy goście przekazali władzom miasta kamienną tablicę z napisem „Partnerstwo Allendorf – Gołańcz 1998-1999", która obecnie jest umieszczona przed budynkiem Urzędu Miasta i Gminy.

Besuchen betreibt das Forstamt Taczanów mit seinem hessischen Pendant. Regelmäßig werden in landwirtschaftlichen Betrieben der Gemeinde Spangenberg Praktika für Landwirte aus Pleszew organisiert.
Ein zählbares Ergebnis der Partnerschaft war die Finanzhilfe in Höhe von 500.000 PLN, die die Stadt und Gemeinde Pleszew 1997 – dank einer Empfehlung von Spangenberg – aus den Mitteln der Stiftung für Deutsch-Polnische Zusammenarbeit erhielt. Durch diese Unterstützung wurde der Bau eines Verbindungsgebäudes im Rahmen des Ausbaus der Grundschule Nr. 1 in Pleszew gefördert. Im Jahr 1999 erhielt die Stadt von der genannten Stiftung erneut eine Zuwendung für den Abschluss des Projektes.

Erfolgreich gestaltet sich auch die Zusammenarbeit im Bereich von Bildung und Jugendaustausch. Die Unterzeichnung eines Vertrages über die Zusammenarbeit zwischen dem Öffentlichen Schulzentrum Nr. 1 in Pleszew und einer Schule in Spangenberg ermöglicht Begegnungen zwischen polnischen und deutschen Jugendlichen. Durch die freundschaftlichen Beziehungen zwischen den beiden Schulen wurden bereits mehrfach internationale Austauschbesuche in beiden Städten organisiert. Dabei bieten sich viele Gelegenheiten, die Kenntnisse der polnischen und deutschen Sprache zu vertiefen.

Die Einwohner von Spangenberg und Pleszew nehmen an verschiedenen bilateralen Partnerschaftstreffen aktiv teil. Jedes Jahr finden in beiden Städten gut besuchte Veranstaltungen statt, die inzwischen zum Standard der gegenseitigen Kontakte gehören, in Pleszew das Stadtfest im Juni, in Spangenberg der Adventsmarkt im November.
Bei Treffen und gemeinsamen Aktionen betonen beide Seiten übereinstimmend, dass die Partnerschaft förderlich für die internationale Städte- und Gemeindewerbung sei, das übergeordnete Ziel und der unschätzbare Wert der Partnerschaft jedoch im stetigen Aufbau von Respekt, Toleranz und Freundschaft liege.

3.
Gołańcz und Allendorf/ Lumda – gute Kontakte pflegen

Die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen gelingt auch zwischen kleineren Städten und Gemeinden, in denen zwar keine Großindustrie und dichte Besiedlung vorhanden sind, sich aber Kleinunternehmertum und Landwirtschaft entwickeln und den Einwohnern daran gelegen ist, freundschaftliche europäische Kontakte aufzubauen. Ein Beispiel dafür sind die Partnerschaftsbeziehungen zwischen der Stadt und Gemeinde Gołańcz im Landkreis Wągrowiec und der hessischen Stadt und Gemeinde Allendorf/Lumda im Landkreis Gießen. Die beiden Städte ähneln sich in ihrer Einwohnerzahl – in Gołańcz leben ca. 3500 Personen, in Allendorf 4100.
Eine offizielle Aufnahme der Zusammenarbeit erfolgte 1997 auf eine Einladung des Vereins zur Pflege internationaler Beziehungen in Allendorf hin. In den Jahren 1997-1998 wurde eine Reihe gegenseitiger Besuche von Delegationen aus beiden Gemeinden in Wielkopolska und Hessen organisiert. Die Besucher hatten Gelegenheit, die Arbeitsweise der Selbstverwaltungen kennenzulernen, es fanden Gespräche mit Einwohnern, Unternehmern, Vertretern von gesellschaftlichen Gruppen, Schulen und Feuerwehren statt.
Die Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages bildete den Höhepunkt des Besuches von Mitgliedern der Selbstverwaltung aus Gołańcz im Juli 1998. Der Vertrag wurde unterzeichnet vom Bürgermeister der Stadt und Gemeinde Gołańcz Aleksander Ostojski und von Walter Deissmann. Eine Erneuerung des Vertrages erfolgte am 19. Juni 1999 bei der feierlichen Sitzung des Stadt- und Gemeinderates in Gołańcz anlässlich

Partnerstwo obu gmin koncentruje się w głównej mierze na obustronnych oficjalnych wizytach przedstawicieli władz – w tym również członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Połanieckiej oraz Związku Pielęgnacji Stosunków Międzynarodowych w Allendorf, spotkaniach młodzieży w ramach współpracy szkół, współorganizacji wydarzeń kulturalnych oraz udziału młodzieży w międzynarodowych zawodach sportowych.

4.
Powiat Pilski i Powiat Schwalm-Eder – partnerstwo w wielu odsłonach

Przykładem udanego współdziałania wielkopolsko-heskiego na szczeblu powiatów jest wieloletnia kooperacja powiatu pilskiego z powiatem Schwalm-Eder. Samorządy obu stron 18 września 2000 roku – a więc niemal trzy miesiące przed formalnym zawarciem umowy o współpracy przez Wielkopolskę i Hesję – w Hombergu (Efze), stolicy heskiego powiatu, podpisały „Akt Partnerski". Porozumienie to przewiduje, że obydwa powiaty będą wspierać i pielęgnować bezpośrednie kontakty pomiędzy mieszkańcami swoich regionów, szczególnie dbając o współpracę szkół i wymianę młodzieży oraz organizowanie wzajemnych praktyk samorządowych. Partnerzy zapowiedzieli rozwijanie ścisłej kooperacji w dziedzinie ekonomii, kultury, sportu i turystyki. W sferze ich wspólnych zainteresowań jest również ochrona środowiska, w tym gospodarka odpadami i wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii.
Postanowienia „Aktu Partnerskiego" są konsekwentnie realizowane przez oba powiaty. Tradycją stały się już coroczne, oficjalne spotkania władz, w czasie których podsumowuje się wspólne dokonania i określa program działań na najbliższy rok. Współpraca przejawia się także w organizowaniu zawodów sportowych, głównie lekkoatletycznych w Pile, Melsungen i Felsbergu. Przedstawiciele obu powiatów uczestniczą w lokalnych targach i wystawach gospodarczych (Piła, Borken, Schwalmstadt) oraz targach turystycznych ITB w Berlinie, gdzie wspólnie prezentują walory i atrakcje swoich stron. W sferze współpracy kulturalnej dużą popularnością cieszą się wystawy dzieł pilskich artystów w powiecie Schwalm-Eder i odwrotnie – ekspozycje prac twórców z heskiego powiatu w Pile. Wspólnym przedsięwzięciem są także coroczne plenery malarskie dla artystów z obu zaprzyjaźnionych regionów, które odbywają się w Luchowie, w gminie Łobżenica.

Wspólna prezentacja Powiatu Pilskiego oraz Powiatu Schwalm-Eder przez Tomasza Bugajskiego – ówczesnego Starosty Pilskiego (trzeci od lewej) oraz Franka-Martina Neupärtl (pierwszy od prawej)
Gemeinsame Vorstellung des Landkreises Piła und des Schwalm-Eder-Kreises durch Tomasz Bugajski, damaliger Landrat von Piła (dritter von links) und Frank-Martin Neupärtl (erster von rechts)

des 600-jährigen Bestehens der Stadt. Walter Deissmann, Initiator der Zusammenarbeit, Bürgermeister von Allendorf von 1972 bis 1983 und Vorsitzender des Vereins zur Pflege internationaler Beziehungen, wurde die Ehrenbürgerschaft der Stadt Gołańcz verliehen. Die deutschen Gäste überreichten der Stadtverwaltung eine Steintafel mit der Aufschrift: "Partnerschaft Allendorf – Gołańcz 1998-1999", die jetzt vor dem Gebäude des Stadt- und Gemeindeamtes aufgestellt ist.
Die Partnerschaft der beiden Gemeinden besteht vor allem in gegenseitigen offiziellen Besuchen von Verwaltungsvertretern sowie Mitgliedern des Połaniecer Heimatvereins und des Vereins zur Pflege internationaler Beziehungen in Allendorf, in Jugendbegegnungen im Rahmen der Zusammenarbeit von Schulen, in gemeinsamer Organisation von kulturellen Veranstaltungen und der Beteiligung der Jugend an internationalen Sportwettkämpfen.

4.
Landkreis Piła und der Schwalm-Eder-Kreis – Partnerschaft in mehreren Akten

Ein Beispiel für eine gelungene Zusammenarbeit auf Kreisebene ist die langjährige Kooperation zwischen dem Landkreis Piła und dem Schwalm-Eder-Kreis. Am 18. September 2000, das heißt fast drei Monate vor dem offiziellen Abschluss des Vertrages über die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen, unterzeichneten die Selbstverwaltungen beider Seiten einen "Partnerschaftsakt" in Homberg (Efze), der Hauptstadt des Schwalm-Eder-Kreises. Die Vereinbarung sieht vor, dass beide Landkreise direkte Kontakte zwischen ihren Einwohnern fördern und pflegen, wobei ein besonderes Augenmerk auf die Zusammenarbeit von Schulen, den Jugendaustausch und gegenseitige Praktika in den Selbstverwaltungen gelegt werden soll. Die beiden Partner kündigten die Entwicklung einer engen Zusammenarbeit in den Bereichen Wirtschaft, Kultur, Sport und Tourismus an. Ihr gemeinsames Interesse gilt auch dem Umweltschutz, vor allem der Abfallwirtschaft und der Nutzung alternativer Energiequellen.
Die Beschlüsse des "Partnerschaftsaktes" werden von beiden Landkreisen konsequent umgesetzt. Offizielle jährliche Treffen der Verwaltungen, bei denen eine Bilanz gemeinsamer Aktionen gezogen und ein Programm für das nächste Jahr festgelegt wird, haben inzwischen Tradition. Die Zusammenarbeit kommt ebenfalls in der Veranstaltung sportlicher Wettkämpfe, vor allem in der Leichtathletik, in Piła, Melsungen und Felsberg zum Ausdruck. Vertreter beider Landkreise nehmen an lokalen Messen und Ausstellungen (Piła, Borken, Schwalmstadt) sowie an der Tourismusmesse ITB in Berlin teil, wo sie gemeinsam touristische Attraktionen ihrer Regionen präsentieren.
Auf dem Gebiet der Kultur erfreuen sich Ausstellungen von Künstlern aus dem Landkreis Piła im Schwalm-Eder-Kreis sowie hessischer Künstler in Piła großer Beliebtheit. Eine gemeinsame Aktivität sind auch die jährlichen Malworkshops in der Natur für Künstler aus den Partnerregionen, die in Luchów in der Gemeinde Łobżenica stattfinden.
Mit dem Jahr 2010 wurde mit einer touristischen Idee, Neuland betreten, die bis in die einzelnen Familien reicht. In einem Wettbewerb wird eine Familie aus dem Landkreis Piła ausgewählt, die dann einen zweiwöchigen Urlaub in Hessen verbringt, während eine Familie aus dem Schwalm-Eder-Kreis für die Sommerferien in die Nähe von Piła reist. Diese Aktion bringt die Einwohner der Partnerregionen einander näher und trägt zugleich wesentlich zur Steigerung des Bekanntheitsgrades der beiden Kreise, ihrer Kultur, Sehenswürdigkeiten und Attraktionen sowie ihres Tourismus- und Freizeitangebotes bei. Die Aktion "Urlaub gegen Urlaub" wird in den nächsten Jahren erweitert, damit noch mehr Familien ihren Urlaub in der jeweiligen Partnerregion verbringen können. Beide Partner haben eine Intensivierung der Zusammenarbeit in den folgenden Bereichen angekündigt: Praktika für Beamte des Schwalm-Eder-Kreises beim Kreislandratsamt in Piła und umgekehrt, Treffen

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

Od 2010 roku współpraca w dziedzinie turystyki zyskała nową jakość, schodząc już nie tylko na poziom bardzo lokalnych społeczności, ale wręcz rodzin. W wyniku konkursu wyłaniana jest jedna rodzina z powiatu pilskiego, która spędza 2-tygodniowy urlop w Hesji, a jedna rodzina z powiatu Schwalm-Eder przyjeżdża na wakacje w okolice Piły. Jest to przedsięwzięcie, które bardzo zbliża mieszkańców partnerskich regionów, a zarazem skutecznie promuje obydwa powiaty, ich kulturę, zabytki i atrakcje oraz bazę turystyczno-rekreacyjną. Akcja „urlop za urlop" w kolejnych latach będzie rozwijana – tak, aby wakacje w zaprzyjaźnionych powiatach mogło spędzać znacznie więcej rodzin z obu stron. Partnerzy zapowiadają także intensyfikację współpracy w takich dziedzinach, jak: praktyki w Starostwie Powiatowym w Pile dla urzędników z powiatu Schwalm-Eder i odwrotnie, spotkania radnych oraz kontakty i wspólne projekty organizacji pozarządowych.
Udana współpraca na poziomie powiatów sprawiła, że oficjalne porozumienia partnerskie podpisały także gminy wchodzące w skład zaprzyjaźnionych jednostek terytorialnych: Wysoka z Jesberg oraz Kaczory z Wabern. W czasie jednej z ostatnich wizyt władz powiatu pilskiego w Niemczech uzgodniono, że do bezpośredniej współpracy partnerskiej włączy się także gmina Białośliwie, która jest zainteresowana między innymi organizowaniem – na zasadzie wzajemności – praktyk dla młodzieży ze szkoły rolniczej w gospodarstwach i zakładach rolnych w powiecie Schwalm-Eder.

5.
Jarocin i Schlüchtern – społeczny wymiar współpracy miast i gmin

Partnerstwo pomiędzy miastami (i gminami) Jarocin i Schlüchtern jest przykładem tego, jak współpraca nawiązana najpierw na szczeblu regionów (Wielkopolski i Hesji) promieniuje szeroko, schodzi „na dół" i rozwija się w lokalnych społecznościach, także bezpośrednio między mieszkańcami, rodzinami, grupami zawodowymi.
Już niespełna rok po podpisaniu wielkopolsko-heskiej umowy o partnerstwie, radni w Schlüchtern (20 sierpnia 2001 roku) jednogłośnie zdecydowali, że w jednoczącej się Europie warto i należy podjąć kooperację z miastem zza wschodniej granicy Niemiec. Naturalne było zwrócenie się w kierunku zaprzyjaźnionej z Hesją Wielkopolski – i wkrótce wspólny język znalazły Jarocin i Schlüchtern. Odbyły się pierwsze rozmowy, w efekcie których jarocińskie gremia samorządowe 28 maja 2003 roku zadecydowały o rozpoczęciu stałej współpracy z heskimi partnerami, a 16 czerwca 2003 roku podobną deklarację w sprawie kooperacji z Jarocinem podjęli radni w Schlüchtern. Od tego był już tylko krok do uroczystego podpisania oficjalnej umowy o partnerstwie przez władze Jarocina i Schlüchtern, co nastąpiło 24 października 2003 roku w jarocińskim Ratuszu. Ten dokument został następnie kontrasygnowany przez burmistrzów obu miast w auli klasztoru w Schlüchtern. Na tym nie koniec – w obu ośrodkach rychło zostały utworzone bliźniacze organizacje społeczne stawiające sobie za cel wspomaganie partnerstwa: Stowarzyszenie Jarocin-Schlüchtern po polskiej stronie i Förderverein Jarocin-Schlüchtern po stronie niemieckiej. Członkowie tych stowarzyszeń zaangażowali się mocno w rozwijanie kontaktów między mieszkańcami obu miast i wypracowywanie nowych form współpracy.

Sukcesem okazało się także współdziałanie na płaszczyźnie historycznej, które sprawiło, że wielu osobom udało się odnaleźć miejsca i osoby związane z ich dzieciństwem lub historią rodziny. Prężnie rozwija się partnerstwo w dziedzinie kultury, między innymi za sprawą bliskich kontaktów Stowarzyszenia Jarocin XXI z heskim partnerem Werkstatt-Theather w Schlüchtern (od roku 2010: Kulturwerk Bergwinkel e.V.). Obie grupy zrealizowały już wiele wspólnych projektów scenicznych, zawsze związanych z historią Polski i Niemiec. Od 2004 roku co roku w Jarocinie lub Schlüchtern odbywają się warsztaty teatralne, które tradycyjnie kończy spektakl powarsztatowy.

von Ratsmitgliedern sowie Kontakte und gemeinsame Projekte von Sozialverbänden und freien Trägern.
Inspiriert von der erfolgreichen Zusammenarbeit auf Kreisebene unterzeichneten auch einige der zugehörigen Gemeinden offizielle Partnerschaftsvereinbarungen: Wysoka und Jesberg sowie Kaczory und Wabern. Bei einem der letzten Besuche der Verwaltung des Landkreises Piła in Deutschland wurde vereinbart, dass auch die Gemeinde BiałoĎliwie sich an direkten Kooperationen beteiligen wird. Hier besteht der Wunsch, nach dem Gegenseitigkeitsprinzip Praktika für Schüler der Landwirtschaftschule auf Bauernhöfe und in Landwirtschaftsbetriebe des Schwalm-Eder-Kreises zu vermitteln und selbst Praktika anzubieten.

5.
Jarocin und Schlüchtern – der gesellschaftliche Aspekt der Städte- und Gemeindezusammenarbeit

Die Partnerschaft zwischen den Städten (und Gemeinden) Jarocin und Schlüchtern ist ein Beispiel dafür, wie eine auf Regionalebene (Wielkopolska und Hessen) geknüpfte Zusammenarbeit ausstrahlen, die Basis einbeziehen und sich in den lokalen Gemeinschaften entwickeln kann, auch direkt zwischen Einwohnern, Familien und Berufsgruppen.
Knapp ein Jahr nach der Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages zwischen Wielkopolska und Hessen fanden die Mitglieder des Stadtrates in Schlüchtern (20. August 2001), es sei nun an der Zeit, im zusammenwachsenden Europa eine Kooperation mit einer Stadt jenseits der östlichen Grenze einzugehen. Die Freundschaft zwischen Hessen und Wielkopolska gab dabei selbstverständlich die Richtung vor – und bald fanden sich in Jarocin und Schlüchtern gleichgesinnte Partner.
Erste Gespräche fanden statt, in deren Folge die Jarociner Selbstverwaltungsgremien am 28. Mai 2003 beschlossen, eine regelmäßige Zusammenarbeit mit den hessischen Partnern aufzunehmen. Ebenso sprach sich am 16. Juni 2003 der Rat von Schlüchtern für eine Kooperation mit Jarocin aus. Von da an war es nur ein kleiner Schritt bis zur feierlichen Unterzeichnung der Partnerschaftsverträge durch die Vertreter der Stadtverwaltung von Jarocin und Schlüchtern. Diese fand am 24. Oktober 2003 im Jarociner Rathaus statt. Das Vertragsdokument wurde anschließend von den Bürgermeistern beider Städte in der Aula des Klosters in Schlüchtern gegengezeichnet. Dies war jedoch lediglich der Anfang. In beiden Städten wurden binnen kurzer Zeit Organisationen gegründet, die sich zum Ziel setzten, die Partnerschaft zu fördern: auf polnischer Seite der Verein Jarocin-Schlüchtern (Stowarzyszenie Jarocin-Schlüchtern), auf deutscher Seite der Förderverein Schlüchtern-Jarocin. Die Vereinsmitglieder setzen sich intensiv für die Entwicklung von Kontakten zwischen den Einwohnern der beiden Städte und neue Formen der Zusammenarbeit ein.
Als Erfolg erwies sich auch die Kooperation in Bezug auf die Bewältigung der Vergangenheit, die vielen Menschen dazu verhalf, Orte und Personen ausfindig zu machen, welche mit ihrer Kindheit oder ihrer Familiengeschichte verbunden sind. Hervorragend entwickelt sich die Partnerschaft im Bereich der Kultur, unter anderem durch enge Kontakte des Vereins "Jarocin XXI" mit seinem hessischen Partner, der Werkstatt-Theater Schlüchtern (seit 2010: Kulturwerk Bergwinkel e.V.). Beide Gruppen führten bereits viele gemeinsame Bühnenprojekte durch, die immer die deutsche und polnische Geschichte thematisierten. Seit 2004 findet jedes Jahr in Jarocin oder in Schlüchtern ein Theater-Workshop statt, der traditionell mit einer Aufführung endet.
Ein anderer wichtiger Baustein der Zusammenarbeit der beiden Städte und Gemeinden ist die Kooperation der Feuerwehren. Durch gegenseitige Besuche tauschen die

Zupełnie inną w charakterze, ale istotną częścią partnerstwa obu miast i gmin jest współpraca jednostek straży pożarnej. Dzięki wzajemnym wizytom, strażacy wymieniają się doświadczeniami, poznają odrębne modele funkcjonowania, zasady i procedury działań, a stałym i emocjonującym punktem tej współpracy są coroczne polsko-niemieckie zawody strażackie. Obie strony przywiązują dużą wagę do kooperacji w sferze edukacji oraz rozwijania kontaktów młodzieży z obu miast i gmin. M.in. w roku 2009 uczniowie z gimnazjum społecznego byli z 6-dniową wizytą u rodzin niemieckich. Mieli możliwość zapoznania się z oświatą niemiecką, wspólnego uczenia się z kolegami niemieckimi oraz doskonalenia języka niemieckiego. Mieszkanie u rodzin daje nieocenioną szansę bezpośredniego poznawania realiów życia w Niemczech i w Polsce. W spotkaniach polsko-niemieckich wzięło dotychczas udział około 300 uczniów i 15 nauczycieli. Szkoły mają już plany kooperacji na kolejne lata. Chęć współpracy z partnerami ze Schlüchtern zgłosiły kolejne jarocińskie organizacje, co każe mieć pewność, że partnerstwo obu miast i gmin nadal będzie się prężnie rozwijać.

6.
Kórnik i Königstein im Taunus – współpraca gmin zbliża mieszkańców

Jeszcze innym przykładem udanej, oddolnej kooperacji na poziomie samorządów i społeczności lokalnych jest partnerstwo pomiędzy gminami (i miastami) Kórnik oraz Königstein im Taunus, które trwa od 2004 roku. Z ideą współpracy wyszła grupa mieszkańców heskiego Königstein, którzy uznali, że skoro owocne partnerstwo łączy Wielkopolskę i Hesję, to warto nawiązać kontakty z którąś z wielkopolskich gmin. Wybór padł na Kórnik, co nie było dziełem przypadku, gdyż oba miasta mają szczególną aurę, związaną z dziedzictwem historycznym oraz walorami turystycznymi.

Przełomowym momentem dla partnerstwa Kórnika i Königstein było utworzenie w heskiej gminie – w sierpniu 2004 roku – stowarzyszenia stawiającego sobie z cel bliską, przyjacielską współpracę z wielkopolską gminą. Ogromne znaczenie miało wsparcie ze strony konsul generalnej RP w Niemczech, Elżbiety Sobótki, która najpierw pomogła w nawiązaniu pierwszych kontaktów, a potem otoczyła opieką partnerstwo obu miast.

Dobry klimat pierwszych kontaktów sprawił, że 6 października 2005 roku – w pięknej scenerii wnętrz kórnickiego zamku – została podpisana formalna umowa o partnerstwie pomiędzy gminami Kórnik i Königstein. Potem, w dniach 1-5 grudnia 2005 roku, kórnicka delegacja przebywała w heskiej gminie, gdzie (na zasadzie wzajemności) doszło do powtórnego, równie uroczystego podpisania umowy o bliskiej współpracy. Od 2005 roku partnerstwo obu miast i gmin jest stale rozwijane, czemu służą regularne, wzajemne odwiedziny delegacji z obu stron. Do spotkań dochodzi przynajmniej kilka razy w roku, przy różnych okazjach, ale szczególnie barwny charakter mają wizyty związane z historycznymi tradycjami Kórnika i Königstein.

Od 2005 roku, dzięki zaangażowaniu stowarzyszenia Königstein-Kórnik, dochodzi do systematycznej wymiany młodzieży, w tym odwiedzin w szkołach, a także do wzajemnych występów chórów i innych zespołów artystycznych z obu gmin. Poza ucztą dla ducha ważne znaczenie mają też przedsięwzięcia „dla ciała", czyli między innymi kiermasze z prezentacją i degustacją lokalnych przysmaków. Od pięciu lat, zawsze na początku grudnia, delegacja z Kórnika wyjeżdża do Königstein na świąteczny jarmark

Feuerwehrleute Erfahrungen aus, lernen verschiedene Arbeitsabläufe und -verfahren kennen. Ein fester Bestandteil der Zusammenarbeit, der großen Anklang findet, ist der jährlich stattfindende deutsch-polnische Feuerwehrwettbewerb. Beide Partner legen großen Wert auf die Kooperation im Bildungsbereich und den Aufbau von Kontakten zwischen Jugendlichen aus den beiden Städten und Gemeinden. Im Jahr 2009 waren polnische Gymnasiasten sechs Tage bei deutschen Familien zu Besuch. Sie hatten Gelegenheit, das deutsche Schulsystem kennenzulernen, mit ihren deutschen Mitschülern gemeinsam zu lernen und ihre Sprachkenntnisse zu verbessern. Die Unterbringung in Familien bietet eine gute Möglichkeit, den Alltag in Deutschland und in Polen direkt kennenzulernen. An den deutsch-polnischen Treffen beteiligten sich bisher ca. 300 Schüler und 15 Lehrer. Die Schulen haben bereits ein Kooperationsprogramm für die kommenden Jahre aufgestellt. Weitere Organisationen aus Jarocin haben ihren Willen zur Zusammenarbeit mit Partnern in Schlüchtern angekündigt, wodurch gesichert ist, dass sich die Partnerschaft zwischen den beiden Städten und Gemeinden auch weiterhin dynamisch entwickeln wird.

6.
Kórnik und Königstein im Taunus – die Zusammenarbeit der Gemeinden bringt die Einwohner einander näher

Ein weiteres Beispiel für eine gelungene Kooperation auf lokaler Ebene ist die Partnerschaft zwischen den Gemeinden (und Städten) Kórnik und Königstein im Taunus, die bereits seit 2004 besteht. Die Idee der Zusammenarbeit ging von einer Gruppe von Einwohnern aus dem hessischen Königstein aus, die angesichts der erfolgreichen Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen auch gern Kontakte mit einer Kommune in Wielkopolska knüpfen wollten. Die Wahl fiel nicht von ungefähr auf Kórnik, denn beide Städte haben aufgrund ihres historischen Erbes und ihrer touristischen Vorzüge eine besondere Atmosphäre.

Ein Markstein in der Partnerschaft zwischen Kórnik und Königstein war die Gründung eines Vereins in der hessischen Kommune im August 2004, der sich eine enge, freundschaftliche Zusammenarbeit mit der Gemeinde in Wielkopolska zum Ziel gesetzt hat. Von entscheidender Bedeutung war dabei die Unterstützung durch die Generalkonsulin der Republik Polen in Deutschland, Frau Elżbieta Sobótka, die nicht nur die Kontaktaufnahme vermittelte, sondern hinterher die Partnerschaft der beiden Städte unter ihre Obhut nahm.

Das gute Klima der ersten Kontakte trug dazu bei, dass am 6. Oktober 2005 vor der malerischen Kulisse des Kórniker Schlosses ein offizieller Partnerschaftsvertrag zwischen Kórnik und Königstein unterzeichnet wurde. Vom 1. bis 5. Dezember 2005 reiste wiederum eine Kórniker Delegation in die hessische Gemeinde, wo eine ebenso feierliche Unterzeichnung des Vertrages über die enge Zusammenarbeit stattfand. Seit 2005 wird diese Partnerschaft durch regelmäßige Besuche von Delegationen beider Seiten systematisch entwickelt. Gemeinsame Treffen finden mehrmals im Jahr zu unterschiedlichen Anlässen statt, besonders bunt und fröhlich sind Besuche mit Bezug auf die historischen Traditionen von Kórnik und Königstein.

Dank des Engagements des Vereins Königstein-Kórnik findet seit 2005 auch ein regelmäßiger Jugendaustausch statt, etwa durch gegenseitige Besuche der Schulen sowie gemeinsame Auftritte von Chören und anderen Künstlergruppen aus beiden Gemeinden. Neben geistigen Anregungen spielen auch Angebote "für den Körper" eine wichtige Rolle, unter anderem Jahrmärkte, auf denen kulinarische Spezialitäten präsentiert werden. Seit fünf Jahren fährt immer Anfang Dezember eine Delegation aus Kórnik nach Königstein zum

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

nazywany „Weihnachtsmarkt", na którym obaj partnerzy wystawiają wspólny stragan. Polska kiełbasa, bigos i ciasta cieszą się coraz większym uznaniem Niemców. Sprawdza się w tym przypadku polskie przysłowie „przez żołądek do serca".
W grudniu 2009 roku, podczas uroczystości z okazji 5-lecia kooperacji obu gmin, która została zorganizowana w budynku Centrum Katolickiego w Königstein (gdzie w 2004 roku podpisano umowę partnerską), wszyscy byli zgodni, że decyzja o bliskiej współpracy Kórnika i Königstein była słusznym wyborem. I wszyscy podkreślali, że stwarza ona jeszcze wiele perspektyw i możliwości.

7.
Siła Wspólnoty - współpraca Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski z partnerami z Hesji

W zacieśnianiu kontaktów pomiędzy Wielkopolską i Hesją ogromne znaczenie ma rozwijanie współpracy na poziomie gmin, miast i powiatów, gdyż głównie tam toczy się codzienne życie mieszkańców i – jak pokazuje doświadczenie – właśnie tam najłatwiej o bliskie więzi międzyludzkie, które wpływają na efektywność działań podejmowanym przez władze, organizacje oraz środowiska społeczne i zawodowe.
Współpraca m.in. Powiatu Pilskiego z Powiatem Schwalm-Eder, Jarocina ze Schlüchtern, czy Kórnika z Königstein im Taunus to przykłady obrazujące, jak wiele można zdziałać w ramach wielkopolsko-heskiego partnerstwa, ale także wskazujące, jak ogromne są jeszcze możliwości kooperacyjne i jak wiele wspólnych przedsięwzięć czeka wciąż na realizację.
Potrzebę stałego rozszerzania i dynamizowania współpracy Wielkopolski i Hesji podkreśla Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski (SGiPW) – jedna z największych regionalnych organizacji jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Działa ona od 1991 roku i obecnie skupia 112 gmin i 14 powiatów z terenu Wielkopolski. Członkami Stowarzyszenia są z jednej strony największe ośrodki miejskie w regionie (Poznań, Kalisz, Konin, Piła, Leszno i Ostrów Wielkopolski), a z drugiej strony – kilkadziesiąt niedużych gmin wiejskich.
Jedną z aktywności SGiPW jest prowadzenie współpracy zagranicznej z podobnymi organizacjami, między innymi poprzez nawiązywanie, wspieranie i rozwijanie wszechstronnych kontaktów bilateralnych. Do strategicznych partnerów zagranicznych SGiPW należą pokrewne stowarzyszenia z Hesji, czyli: Heski Związek Powiatów, Heski Związek Miast oraz Heskie Stowarzyszenie Miast i Gmin.
Oficjalną współpracę zapoczątkował – w dniach 21-25 września 2008 roku – pobyt delegacji Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski w Hesji. Celem tej roboczej wizyty było nawiązanie kontaktów z organizacjami reprezentującymi samorząd lokalny w Hesji i stworzenie planów współpracy. W siedzibie związków komunalnych w Wiesbaden odbyło się spotkanie, na którym przedstawione zostały propozycje współpracy, zapoznano się z oczekiwaniami stowarzyszeń reprezentujących samorządy lokalne i ustalono ramy współdziałania. Obie strony były zgodne, że wzajemne kontakty samorządów to jeden z filarów, na którym może i powinno się wspierać partnerstwo Wielkopolski i Hesji. Dlatego ustalono, że powołana zostanie stała grupa robocza, która będzie odpowiedzialna za gromadzenie i wymianę informacji o samorządach zainteresowanych wielkopolsko-heskim i – szerzej – międzynarodowym partnerstwem.
Podczas rewizyty w dniach 27-29 lipca 2009 roku do Wielkopolski przybyli przedstawiciele Heskiego Związku Powiatów, Heskiego Związku Miast oraz Heskiego Stowarzyszenia Miast i Gmin. Partnerzy przedstawili projekty wspólnych przedsięwzięć – na tle niemal 10-letniej współpracy Wielkopolski i Hesji.

Weihnachtsmarkt, wo beide Partner einen gemeinsamen Stand betreiben. Polnische Wurst, Bigos und Kuchen erfreuen sich bei den Deutschen immer größerer Beliebtheit. Hier bewahrheitet sich das polnische Sprichwort: "Durch den Magen ins Herz", zu Deutsch: "Liebe geht durch den Magen."

Im Dezember 2009, bei einer Feier zum 5-jährigen Bestehen der Kooperation zwischen den beiden Kommunen im Katholischen Gemeindezentrum Königstein (dem Schauplatz für die Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages von 2004), waren sich alle einig, dass die Entscheidung für eine enge Zusammenarbeit zwischen Kórnik und Königstein goldrichtig war. Alle betonten auch, dass die Kooperation noch viele weitere Perspektiven und Möglichkeiten biete.

Podpisanie umowy o partnerstwie pomiędzy gminami Kórnik i Königstein im Taurus, Zamek Kórnicki, 6 października 2005 r.

Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages zwischen den Gemeinden Kórnik und Königstein im Taunus, Kórniker Schloss, 6. Oktober 2005

7.
Gemeinsam sind wir stark – die Zusammenarbeit des Gemeinde- und Kreisverbandes Wielkopolska (SGiPW) mit den hessischen Partnern

Bei der Intensivierung der Kontakte zwischen Wielkopolska und Hessen ist die Entwicklung der Zusammenarbeit auf der Ebene von Kreisen, Gemeinden und Städten von außerordentlicher Bedeutung, denn dort spielt sich das Leben der Einwohner ab, und dort kommen, wie die Erfahrung zeigt, enge zwischenmenschliche Beziehungen am schnellsten zustande, die auch einen positiven Einfluss auf die Arbeit von Behörden, Organisationen, Berufsverbänden und anderen gesellschaftlichen Organisationen haben.

Die Kooperationen zwischen dem Landkreis Piła und dem Schwalm-Eder-Kreis, zwischen Jarocin und Schlüchtern oder Kórnik und Königstein im Taunus zeigen, was im Rahmen der Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen alles möglich ist, aber auch, wie groß das Potential für die Zusammenarbeit ist und wie viele gemeinsame Vorhaben noch auf ihre Umsetzung warten.

Wie wichtig die ständige Erweiterung und Intensivierung der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen ist, betont auch der Gemeinde- und Kreisverband Wielkopolska (SGiPW), eine der größten regionalen Selbstverwaltungsorganisationen in Polen. Dem seit 1991 aktiven Verband gehören derzeit 112 Gemeinden und 14 Landkreise aus Wielkopolska an. Mitglieder sind sowohl die größten Städte der Region (Posen, Kalisz, Konin, Piła, Leszno und Ostrów Wielkopolski), als auch mehrere Dutzend kleiner Landgemeinden.

Pobyt niemieckiej delegacji był także okazją do kontaktów, wymiany doświadczeń i ustaleń o charakterze bardziej szczegółowym, branżowym i środowiskowym. Zakres rozmów był bardzo szeroki – od zasad funkcjonowania samorządu i administracji rządowej w Wielkopolsce, poprzez zagadnienia dotyczące ekologii, ochrony przyrody, gospodarki wodnej i zagospodarowywania odpadów, po dane dotyczące wymiany handlowej i inwestycji oraz kwestie związane z bilateralnymi kontaktami jednostek samorządu terytorialnego.
Przedstawiciele Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski reprezentowani są także na targach Dni Hesji. W 2009 roku uczestniczyli w 49. Dniach Hesji, które w dniach 5-14 czerwca odbyły się w Langenselbold koło Frankfurtu nad Menem. Podobnie w dniach 28 maja- 6 czerwca 2010 roku w miejscowości Stadtallendorf, gdzie odbywały się kolejne, doroczne Dni Hesji. Wielkopolskie stoisko promocyjne, prowadzone jak poprzednio przez UMWW i SGiPW, miało tym razem charakter szczególny, gdyż zostało wystawione w roku jubileuszu 10-lecia oficjalnej współpracy Wielkopolski i Hesji. W ceremonii otwarcia Dni Hesji uczestniczył Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, a wielkopolskie stoisko parokrotnie odwiedzał Premier Hesji Roland Koch.
Takie jest też strategiczne założenie Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, które kooperację z heskimi organizacjami samorządowymi oraz poszukiwanie partnerów dla wielkopolskich samorządów lokalnych traktuje jako bardzo istotny element swojej współpracy zagranicznej. Dzięki wsparciu Stowarzyszenia nawiąna została współpraca pomiędzy Powiatem Złotowskim a Powiatem Odenwald, W obu regionach powstanie zatem kolejna płaszczyzna współpracy lokalnej.

Spotkanie Michała Chojary, Przewodniczącego Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski (w środku) oraz Marka Woźniaka, Marszałka Województwa Wielkopolskiego (pierwszy od prawej), z przedstawicielami heskich związków samorządowych, Pniewy, lipiec 2009 r.

Treffen zwischen Michał Chojara, Vorsitzender des Gemeinde- und Kreisverbandes von Wielkopolska (Mitte), Marek Woźniak, Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska (erster von rechts) und Vertretern Hessischer Kommunalverbände, Pniewy, Juli 2009

Eine der Aktivitäten des SGiPW besteht in der internationalen Zusammenarbeit mit vergleichbaren Organisationen, unter anderem durch Aufnahme, Förderung und Entwicklung umfassender bilateraler Kontakte. Zu den strategischen Partnern des SGiPW im Ausland gehören die entsprechenden Verbände in Hessen: der Hessische Landkreistag, der Hessische Städtetag sowie der Hessische Städte- und Gemeindebund.

Den Beginn der offiziellen Zusammenarbeit markierte der Aufenthalt einer SGiPW-Delegation in Hessen vom 21. bis 25. September 2008. Ziel dieses Arbeitsbesuches war die Kontaktaufnahme mit den hessischen Selbstverwaltungsorganisationen zwecks Anbahnung einer Zusammenarbeit. Am Sitz der kommunalen Verbände in Wiesbaden fand ein Treffen statt, bei dem entsprechende Vorschläge vorgestellt, die Erwartungen der Verbände formuliert und ein Kooperationsrahmen festgelegt wurde. Beide Seiten waren sich einig, dass diese Kontakte zwischen den Selbstverwaltungsorganisationen eine der Grundlagen der Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen darstellen. Daher wurde die Gründung einer ständigen Arbeitsgruppe für die Sammlung und den Austausch von Informationen über diejenigen Einrichtungen vereinbart, die an der Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen sowie darüber hinaus an internationalen Partnerschaften teilhaben wollen.

Beim Gegenbesuch in Wielkopolska von 27. bis 29. Juli 2009 waren der Hessische Landkreistag, der Hessische Städtetag sowie der Hessische Städte- und Gemeindebund vertreten. Die Partner präsentierten vor dem Hintergrund der beinahe zehnjährigen Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen Projekte für gemeinsame Vorhaben.

Der Besuch der deutschen Delegation bot auch Gelegenheit für Kontakte, Erfahrungsaustausch und Vereinbarungen zu spezifischen Branchen und Verbänden. Das Themenspektrum war breit, es reichte von Fragen zu Arbeitsabläufen in Selbstverwaltung und staatlicher Administration in Wielkopolska, über Umwelt- und Naturschutz, Wasser- und Abfallwirtschaft bis hin zu Warenaustausch und bilateralen Kontakten zwischen den beiden Verwaltungen.

Der SGiPW ist auch auf dem Hessentag vertreten. Im Jahr 2009 nahmen Vertreter des Verbandes am 49. Hessentag in Langenselbold bei Frankfurt am Main teil (5. bis 14. Juni), ebenso vom 28. Mai bis 6. Juni 2010 in Stadtallendorf, wo der folgende Hessentag stattfand. Der Werbestand von Wielkopolska, der wie im Vorjahr vom Marschallamt der Woiwodschaft Wielkopolska (UMWW) und dem SGiPW verantwortet wurde, war diesmal wegen des zehnjährigen Jubiläums der offiziellen Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen besonders aufgemacht. Bei der feierlichen Eröffnung des Hessentages war der Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska, Marek Woźniak, zugegen. Der Stand wurde mehrmals vom hessischen Ministerpräsidenten Roland Koch besucht.

Das ist das strategische Ziel des SGiPW, der die Kooperation mit den hessischen Selbstverwaltungsorganisationen und die Suche nach geeigneten Partnern für Kommunen aus Wielkopolska als wesentliches Element der internationalen Zusammenarbeit ansieht. Dank der Unterstützung des Verbandes wurde etwa eine Kooperation zwischen dem Landkreis Złotów und dem Odenwald-Kreis begründet. So entsteht in beiden Regionen eine weitere Ebene der lokalen Zusammenarbeit.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

KULTURA I SZTUKA, TWÓRCY I ODBIORCY – PARTNERSTWO W SFERZE ARTYSTYCZNEJ

Nic tak nie zbliża ludzi, jak kultura i sztuka, bo one ze swej natury wykraczają poza granice, niosą uniwersalne przesłanie i sprzyjają budowaniu wspólnoty i przyjaźni. We współpracy Wielkopolski i Hesji ta sfera od początku ma bardzo duże znaczenie. Już w 2000 roku, podczas Międzynarodowych Targów Książki we Frankfurcie nad Menem, na których Polska była gościem honorowym, rząd Hesji przyznał stypendium wielkopolskiemu poecie Eugeniuszowi Sterna-Wachowiakowi. W tym samym roku działający w Poznaniu Polski Teatr Tańca i Baletu Ewy Wycichowskiej uświetnił obchody 20-lecia istnienia Niemieckiego Instytutu Polskiego w Darmstadt.

W ramach partnerstwa zawartego oficjalnie w 2000 roku odbywa się wiele ważnych imprez ze wspólnym udziałem artystów z obu regionów. W 2002 roku na Jazz Band Festival w Nowym Tomyślu wystąpiła Młodzieżowa Orkiestra Jazzowa z Hesji, której towarzyszyła znana amerykańska wokalistka jazzowa Madeline Bell. Natomiast w 2004 roku heski zespół muzyki klasycznej Bärmann Trio dał koncert w Zamku Kórnickim w ramach przedsięwzięcia pod nazwą „świat brzmienia klarnetu", które było częścią składową Akademii Pieśni Polskiej, realizowanej przez Fundację im. Antoniny Kaweckiej. Pobyt muzyków z Hesji współorganizował Departament Kultury i Sztuki wraz z Departamentem Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Niezwykłą okazją do prezentacji wielkopolskiej kultury heskim partnerom w 2004 roku była seria imprez związanych z przyjęciem Polski do Unii Europejskiej. Część artystyczną powitania nowych członków UE w Wiesbaden (7 maja 2004) uświetnił występ Poznańskiego Chóru Chłopięcego pod dyrekcją Jacka Sykulskiego. Z kolei na oprawę kulturalną wydarzenia „Hesja wita Polskę w Unii Europejskiej" złożyły się: recital muzyki klasycznej prof. Andrzeja Tatarskiego, występ zespołu jazzowego Dixie Company oraz wystawa fotografii Macieja Fiszera pod tytułem „Od świtu do zmierzchu".

W marcu 2005 roku wydarzeniem była wystawa polskiej sztuki nowoczesnej „Złudne oczekiwania – Falsche Erwartung" (z pracami artystów wielkopolskich, warszawskich i krakowskich), którą pokazano w Galerii Miejskiej w Darmstadt przy współpracy z Niemieckim Instytutem Polskim i Heskim Ministerstwem Nauki i Sztuki.

KUNST UND KULTUR, KÜNSTLER UND KUNSTINTERESSIERTE – DIE PARTNERSCHAFT IM BEREICH DER KUNST

Nichts bringt Menschen einander näher als Kunst und Kultur, denn diese überschreiten von Natur aus Grenzen, tragen eine universelle Botschaft mit sich und fördern Gemeinschaft und Freundschaft. In der Zusammenarbeit von Wielkopolska und Hessen hatte dieser Bereich von Anfang an eine große Bedeutung. Bereits im Jahr 2000, auf der Internationalen Buchmesse in Frankfurt am Main, bei der Polen Gastland war, gewährte die hessische Landesregierung dem Lyriker aus Wielkopolska Eugeniusz Sterna-Wachowiak ein Stipendium. Im selben Jahr trat das Polnische Theater für Tanz und Ballett aus Posen unter Leitung von Ewa Wycichowska bei der Feier zum 20-jährigen Bestehen des Deutschen Polen-Instituts in Darmstadt auf.

Im Rahmen der im Jahr 2000 offiziell geschlossenen Partnerschaft finden viele bedeutende Kulturereignisse unter Beteiligung von Künstlern aus beiden Regionen statt. 2002 trat beim Jazz Band Festival in Nowy Tomyśl das hessische Jugendjazzorchester auf, begleitet von der bekannten amerikanischen Jazzsängerin Madeline Bell. Und 2004 gab das hessische Bärmann-Trio für klassische Musik bei der Veranstaltung "Die Welt des Klarinettenklangs" im Rahmen des von der Antonina-Kawecka-Stiftung veranstalteten Polnischen Liederfestes ein Konzert im Schloss Kórnik. Die Teilnahme der hessischen Musiker wurde von dem Departement für Kunst und Kultur und dem Departement für regionale Entwicklung des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska organisiert.

Eine einmalige Gelegenheit, den hessischen Partnern Kultur aus Wielkopolska zu präsentieren, bot eine Veranstaltungsreihe anlässlich des polnischen EU-Beitritts 2004. Der Auftritt des Knabenchors unter Leitung von Jacek Sykulski verlieh dem künstlerischen Teil der Begrüßung der neuen EU-Mitglieder in Wiesbaden (am 7. Mai 2004) eine besondere Note. Den künstlerischen Rahmen der Veranstaltung "Hessen begrüßt Polen in der Europäischen Union" bildeten ein Klassik-Recital von Prof. Andrzej Tatarski, der Auftritt der Jazzband Dixie Company sowie eine Fotoausstellung von Maciej Fiszer unter dem Titel "Vom Morgengrauen bis zur Abenddämmerung".

Ein Kunstereignis ersten Ranges war im März 2005 die Ausstellung polnischer zeitgenössischer Kunst "Złudne oczekiwania – Falsche Erwartung" (mit Werken von Künstlern aus Wielkopolska, Warschau und Krakau), in der Stadtgalerie Darmstadt auf Initiative des Deutschen Polen-Instituts und des Hessischen Ministeriums für Wissenschaft und Kunst.

Bärmann Trio

PROFESOR DIETER BINGEN

Dyrektor Niemiecko-Polskiego Instytutu w Darmstadt

Podpisanie traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy pomiędzy Niemcami i Polską, do którego doszło 17 czerwca 1991 roku, stanowiło zapowiedź dalszego rozwoju i pogłębiania stosunków niemiecko-polskich. Istotne było to, że na płaszczyźnie regionalnej, w sferze społecznej i komunalnej, powstała sieć kontaktów oraz programów współpracy, stanowiących fundament dla międzypaństwowej umowy. Te liczne więzi sprawiły, że zadeklarowana w traktacie współpraca mogła stać się bardziej konkretna i namacalna dla społeczeństw obu krajów.
Partnerstwa pomiędzy niemieckimi landami i polskimi województwami mają w tej mierze szczególne znaczenie. Dlatego decyzja Hesji o podjęciu współpracy z Wielkopolską i jego dynamiczną stolicą Poznaniem był bardzo dobrym posunięciem.
Współpraca Hesji i Wielkopolski prowadzi do bliższego wzajemnego poznania się lepszego zrozumienia kwestii politycznych, społecznych, ekonomicznych oraz kulturowych niemieckiego regionu partnerskiego przez stronę polską.
I odwrotnie, wszystkie wspomniane kwestie w odniesieniu do polskiego regionu partnerskiego są dogłębniej poznawane i lepiej rozumiane przez stronę niemiecką.
Wzajemne poznanie się stwarza możliwość wszechstronnej oceny potencjałów obu stron, które mogą zostać wykorzystane w regionach partnerskich dla obopólnej korzyści.
Ważnym rezultatem współpracy powinna być intensyfikacja kontaktów gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy małych i średnich przedsiębiorstw w Hesji i Wielkopolsce. Równie istotne jest także podtrzymywanie współpracy w zakresie badań naukowych między uczelniami i pozauczelnianymi jednostkami naukowymi w partnerskich regionach.

Direktor des Deutschen Polen-Instituts Darmstadt und Honorarprofessor an der Hochschule Zittau/Görlitz

Für die Weiterentwicklung und Vertiefung der deutsch-polnischen Beziehungen nach der Unterzeichnung des Vertrags über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit vom 17. Juni 1991 war es wesentlich, dass auf der regionalen und kommunalen Ebene ein Netzwerk von Kontakten und Programmen der Zusammenarbeit entstand, um den Vertrag zu unterfüttern und Partnerschaft für die Gesellschaft und ihre Institutionen erlebbar zu machen. In diesem Rahmen sind die Vereinbarungen zwischen deutschen Ländern und polnischen Woiwodschaften von besonderer Bedeutung. Deshalb war es erfreulich, dass sich das Land Hessen dazu entschied, eine Partnerschaft mit der Woiwodschaft Wielkopolska mit ihrer dynamischen Hauptstadt Posen einzugehen.
Die partnerschaftliche Zusammenarbeit von Hessen und Wielkopolska führt zu einem näheren Kennenlernen und besseren Verständnis der politischen, gesellschaftlichen, wirtschaftlichen und kulturellen Eigenheiten der deutschen bzw. polnischen Partnerregion und schafft Voraussetzungen für die Einschätzung von Potenzialen, die zum gegenseitigen Nutzen in der Partnerschaftsregion eingesetzt werden können. Ein wichtiges Resultat der Zusammenarbeit sollte die Stärkung wirtschaftlicher Kontakte, die Einbeziehung kleiner und mittlerer Unternehmen in Hessen und Wielkopolska in die Zusammenarbeit sowie eine Verstetigung von Kooperation in Wissenschaft und Forschung zwischen den Hochschulen und außeruniversitären wissenschaftlichen Einrichtungen sein.

Koncert Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus z okazji Jubileuszu 5-lecia współpracy partnerskiej Wielkopolski i Hesji (od lewej: Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Agnieszka Duczmal – Dyrektor Orkiestry Amadeus, Danuta Dominiak-Woźniak – ówczesna Konsul ds. Gospodarczych RP w Kolonii), Bad Homburg, listopad 2005 r.

Konzert des Kammerorchesters des polnischen Rundfunks Amadeus zum fünfjährigen Jubiläum der partnerschaftlichen Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen (von links: Marek Woźniak – Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska, Agnieszka Duczmal – Orchesterleiterin, Danuta Dominiak-Woźniak – damalige Wirtschaftskonsulin der Republik Polen in Köln), Bad Homburg, November 2005

W listopadzie 2005 roku, na zakończenie oficjalnej wizyty Marszałka Województwa w Hesji z okazji uroczystości jubileuszu 5-lecia współpracy partnerskiej Hesja-Wielkopolska, na Zamku w Bad Homburg miał miejsce koncert Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus pod Dyrekcją Pani Agnieszki Duczmal, który został przyjęty owacją na stojąco. W programie koncertu znalazły się: Eine Kleine Nachtmusik W.A.Mozarta oraz Serenada Op.2, Mieczysława Karłowicza i Orawa, Wojciecha Kilara.
Przejawem współpracy obu regionów w dziedzinie kultury i zarazem edukacji historycznej była wystawa „Wielkopolska. Kolebka chrześcijaństwa w Polsce", która została otwarta 28 października 2007 roku w kościele ewangelickim w Darmstadt. Ekspozycja powstała przy współpracy Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie i Niemieckiego Instytutu Polskiego w Darmstadt. Uroczystego otwarcia wystawy dokonali wspólnie Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Leszek Wojtasiak i Minister Spraw Federalnych i Europejskich Hesji, Volker Hoff.
Ważnym przykładem współpracy Wielkopolski i Hesji w dziedzinie kultury jest partnerstwo pomiędzy Teatrem Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu i Heskim Teatrem Państwowym w Wiesbaden (Hessisches Staatstheater Wiesbaden). Spektakularnym przedsięwzięciem w ramach tej stałej kooperacji artystycznej był w 2008 roku autorski spektakl Janusza Wiśniewskiego (scenariusz i inscenizacja), z muzyką

Im November 2005 wurde zum Abschluss des offiziellen Besuchs des Marschalls in Hessen, anlässlich des 5-jährigen Jubiläums der Partnerschaft zwischen Hessen und Wielkopolska im Schloss von Bad Homburg ein Konzert des Kammerorchesters des polnischen Rundfunks "Amadeus" unter Leitung von Agnieszka Duczmal aufgeführt, für das es stehende Ovationen gab. Gespielt wurden "Eine kleine Nachtmusik" von Wolfgang Amadeus Mozart, die "Serenade Op. 2" von Mieczysław Karłowicz sowie "Orawa" von Wojciech Kilar.
Ausdruck der Zusammenarbeit beider Regionen auf dem Gebiet der Kultur und der historischen Bildung war die Ausstellung "Wielkopolska. Wiege des Christentums in Polen", die am 28. Oktober 2007 in einer evangelischen Kirche in Darmstadt eröffnet wurde. Die Ausstellung wurde vom Museum der Anfänge des polnischen Staates in Gniezno und dem Deutschen Polen-Institut Darmstadt organisiert. Die feierliche Eröffnung nahmen gemeinsam der Vizemarschall der Woiwodschaft Wielkopolska Leszek Wojtasiak und der Hessische Minister für Europaangelegenheiten Volker Hoff vor.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

Jerzego Satanowskiego i choreografią Emila Wesołowskiego, pod tytułem „Arka Noego. Nowy koniec Europy". Reżyser tak tłumaczył ideę swojego spektaklu: „My wszyscy, aktorzy z rożnych krajów, będziemy nie tylko grali „Arkę", ale też niejako będziemy Arką, bo budując spektakl, zbudujemy go ze świętych słów, które w >>strasznych dniach, kiedy umierają wartości<<, zawsze wynosiły ludzi na nową suchą ziemię, gdzie człowiek odradzał się". Prapremiera „Arki" odbyła się 13 września 2008 roku na Dużej Scenie Teatru Nowego w Poznaniu i zbiegła się z 85. rocznicą pierwszego spektaklu na deskach tego poznańskiego teatru. Premiera w Wiesbaden miała miejsce 24 maja 2010 roku.
Innym przykładem kooperacji obu teatrów była prezentacja przez Staatstheater w Wiesbaden spektaklu „Woyzeck" na deskach Teatru Nowego, 8 grudnia 2007 r.

Udane są wspólne przedsięwzięcia muzyczne. Ponad 600 osób przyciągnął do Stadthalle w heskim Oberursel (4 marca 2008) występ młodego, utalentowanego pianisty Jacka Kortusa, wielkopolskiego finalisty XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Jego koncert, przyjęty z wielkim uznaniem przez heską publiczność, zorganizowało Niemieckie Towarzystwo Chopinowskie Taunus w ramach cyklu „Chopiniade". W koncercie uczestniczył Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, z którego inicjatywy doszło

Premiera „Arki Noego. Nowy koniec Europy" Teatru Nowego w Poznaniu w Staatstheater Wiesbaden, 24 maja 2010 r.
Premiere von "Arche Noah. Das neue Ende von Europa" des Neuen Theaters Posen im Staatstheater Wiesbaden, 24. Mai 2010 r.

Otwarcie wystawy „Wielkopolska. Kolebka chrześcijaństwa w Polsce" przez Leszka Wojtasiaka – Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego (pierwszy od lewej) oraz Volkera Hoffa – ówczesnego Ministra ds. Europejskich Hesji (trzeci od prawej), Darmstadt, 28 października 2007 r.
Eröffnung der Ausstellung "Wielkopolska. Wiege des Christentums in Polen" durch Leszek Wojtasiak, Vizemarschall der Woiwodschaft Wielkopolska (erster von links) und Volker Hoff, damaliger Hessischer Minister für Europaangelegenheiten (dritter von rechts), Darmstadt, 28. Oktober 2007

Ein weiteres wichtiges Beispiel der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen im Bereich der Kultur ist die Partnerschaft des Neuen Tadeusz-Łomnicki-Theaters in Posen und des Hessischen Staatstheaters Wiesbaden. Ein spektakuläres Projekt im Rahmen dieser ständigen Kooperation war das Autorenstück von Janusz Wiśniewski (Skript und Inszenierung) "Arche Noah. Das neue Ende von Europa", mit der Musik von Jerzy Satanowski und der Choreographie von Emil Wesołowski. Der Regisseur erklärte die Idee seines Stückes folgendermaßen: "Wir alle, Schauspieler aus verschiedenen Ländern, werden die "Arche" nicht nur spielen, sondern gewissermaßen selbst Arche sein, denn wir bauen das Stück aus heiligen Wörtern auf, die "in den schrecklichen Tagen, wenn die Werte sterben", die Menschen immer auf neues trockenes Land führten, wo der Mensch auferstand." Die Uraufführung der "Arche" fand am 13. September 2008 auf der großen Bühne des Neuen Theaters in Posen statt, zum 85. Jahrestag der ersten Aufführung an diesem Theater. In Wiesbaden wurde das Stück zum ersten Mal am 24. Mai 2010 aufgeführt.
Ein weiteres Beispiel für die Kooperation der beiden Theater stellt die Aufführung des Stückes "Woyzeck" durch das Staatstheater Wiesbaden auf der Bühne des Neuen Theaters am 8. Dezember 2007 dar.

do występu poznańskiego wirtuoza fortepianu. Na zaproszenie Marszałka, przedstawiciele towarzystwa Chopinowskiego w Taunus uczestniczyli w festiwalu „Chopin w barwach jesieni", organizowanym corocznie w Pałacu Radziwiłłów w Antoninie.

W ramach partnerskiej współpracy województwa i landu, z inicjatywy Kancelarii Stanu Hesji, zainicjowany został projekt muzyczny pod nazwą „European Jazz School", do którego zaproszono także przedstawicieli włoskiego regionu Emilia Romania i regionu francuskiego Akwitania. Wizytówką tego projektu stał się międzynarodowy zespół jazzowy, którego inauguracyjny występ odbył się w czasie Dni Hesji, zorganizowanych w dniach 5-7 czerwca 2008 roku w Hombergu (Efze). Projekt „European Jazz School" kontynuowany jest z powodzeniem i dużym zainteresowaniem w ramach kolejnych Dni Hesji.

W czasie niecodziennego wydarzenia, jakim były obchody Narodowego Święta Niepodległości Polski zorganizowane 11 listopada 2009 roku w gmachu Landtagu Hesji, stosowną oprawę muzyczną zapewnił poznański kwartet Astigmatic, który wykonał utwory Krzysztofa Komedy. W holu heskiego parlamentu otwarto w tym uroczystym dniu wystawę młodych polskich artystów. Kulinarnym akcentem zamykającym imprezę był natomiast poczęstunek złożony z polskich potraw, w tym wielkopolskich specjałów – rogali świętomarcińskich.

Z kolei wielkopolską muzykę i taniec folklorystyczny heska publiczność mogła poznać w czasie Folklorfestivalu odbywającego się w Hesji w dniach 20-28 sierpnia 2008 roku. Prezentacji dokonał Zespół Pieśni i Tańca „Wiwaty", działający przy Ośrodku Kultury w Pobiedziskach i propagujący polską muzykę ludową. Swoją nazwę zespół przyjął od niegdyś bardzo popularnego w Wielkopolsce tańca ludowego.
W ramach szeroko rozumianej współpracy kulturalnej z Hesją przedstawiciele wielkopolskiego samorządu i tutejszych

European Jazz School

Erfolgreich verliefen ebenfalls gemeinsame Musikprojekte. Über 600 Zuhörer lockte der Auftritt des jungen talentierten Klavierspielers aus Wielkopolska Jacek Kortus, des Finalisten des 15. Internationalen Frédéric-Chopin-Klavierwettbewerbs, in die Stadthalle im hessischen Oberursel (am 4. März 2008). Das Konzert, das beim hessischen Publikum großen Anklang fand, wurde von der Chopin-Gesellschaft Taunus im Rahmen der Veranstaltungsreihe "Chopiniade" organisiert. Dem Konzert wohnte der Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska Marek Woźniak bei, auf dessen Initiative der Auftritt des Posener Klaviervirtuosen zustande kam. Auf Einladung des Marschalls nahmen Vertreter der Chopin-Gesellschaft Taunus am Festival "Chopin in herbstlichen Farben" teil, das alljährlich im Schloss Antonin veranstaltet wird.
Im Rahmen der partnerschaftlichen Zusammenarbeit zwischen der polnischen Woiwodschaft und dem deutschen Bundesland wurde auf Anregung der Abteilung für Europa- und Internationale Angelegenheiten der Hessischen Staatskanzlei und des Hessischen Ministeriums für Wissenschaft und Kunst ein Musikprojekt unter dem Namen "European Jazz School" ins Leben gerufen, zu dem auch Vertreter der italienischen Region Emilia-Romagna und des französischen Aquitanien eingeladen wurden. Markenzeichen des Projektes ist eine internationale Jazzband, die ihren ersten Auftritt auf dem Hessentag (5. bis 7. Juni 2008) in Homberg (Efze) hatte. Das Projekt "European Jazz School" wurde im Rahmen der folgenden Hessentage erfolgreich und unter großem Publikumsinteresse fortgesetzt.

Bei den bemerkenswerten Feierlichkeiten zum Polnischen Unabhängigkeitstag am 11. November 2009 im Hessischen Landtag sorgte das Posener Quartett Astigmatic mit Stücken von Krzysztof Komeda für den angemessenen musikalischen Rahmen. Am selben Tag wurde in der Vorhalle des Hessischen Landtages eine Ausstellung junger polnischer Künstler eröffnet. Den kulinarischen Abschluss der Veranstaltung bildete ein Empfang mit polnischen Gerichten, bei dem unter anderem die regionale Spezialität Martinshörnchen angeboten wurde.

Dem hessischen Publikum wurden auch Volkstänze und Folklore präsentiert. Gelegenheit dazu bot das Folklorefestival vom 20. bis 28. August 2008 in Hessen. Daran nahm die Tanz- und Gesangsgruppe "Wiwaty" vom Kulturzentrum Pobiedziska teil, die sich der Förderung der polnischen Volksmusik verschrieben hat. Der Name der Gruppe leitet sich von einem früher in Wielkopolska sehr verbreiteten Volkstanz ab.
Im Rahmen der kulturellen Zusammenarbeit mit Hessen stehen Vertreter der Selbstverwaltung und Künstlerkreise aus Wielkopolska in ständigem Kontakt mit dem bereits erwähnten Deutschen Polen-Institut Darmstadt. Diese Einrichtung geht auf eine Initiative von Karl Dedecius und Marion Gräfin Dönhoff im Jahre 1977 mit dem Ziel zurück, die Beziehungen zwischen beiden Nationen zu verbessern. Gegründet wurde das Deutsche Polen-Institut am 11. März 1980 in Darmstadt. Der Initiator, eine Institution auf seinem Gebiet, Schöpfer kon-

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

środowisk twórczych są w stałej łączności ze wspomnianym wcześniej Niemieckim Instytutem Polskim w Darmstadt. Placówka ta powstała 11 marca 1980 roku z inicjatywy Karla Dedeciusa w celu polepszenia wzajemnych stosunków między obu narodami. Inicjator, człowiek-instytucja, autor genialnych przekładów, dzięki którym Niemcy od połowy XX wieku poznawali najnowszą polską literaturę, był pierwszym dyrektorem Instytutu. Obecnie funkcję tę pełni prof. Dieter Bingen.
Głównym celem Instytutu, wspieranym aktywnie przez Wielkopolskę, jest pełnienie roli łącznika pomiędzy obydwoma krajami, popularyzacja polskości w Niemczech, wzajemne pogłębianie znajomości życia kulturalnego i duchowego Polaków i Niemców. Odbywa się to poprzez tłumaczenia, debaty, wykłady, odczyty, wystawy, koncerty, pokazy filmowe, projekty badawcze, wymianę naukową, koordynację sieci kontaktów polsko-niemieckich oraz własne publikacje. Od 1980 roku Instytut wydał w języku niemieckim ponad 100 książek: głównie polską literaturę piękną, ale także prace z dziedziny nauk społecznych, monografie historyczno-polityczne, biografie, artykuły naukowe i podręczniki szkolne do nauki języka polskiego. Instytut posiada bibliotekę, której księgozbiór obejmuje 57.000 pozycji i rocznie powiększa się o 1500 wolumenów.

Uroczystość 25-lecia Niemieckiego Instytutu Polskiego w Darmstadt – przypadająca w Roku Polsko-Niemieckim ogłoszonym przez rządy RP i RFN – odbyła się 22 czerwca 2005 roku w obecności ówczesnych prezydentów Polski i Niemiec, Aleksandra Kwaśniewskiego i Horsta Köhlera. Udział Województwa Wielkopolskiego polegał na zorganizowaniu prezentacji kulturalnej, której punktem kulminacyjnym był występ Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego Ewy Wycichowskiej. Polscy tancerze na scenie Staatstheater w Darmstadt zaprezentowali sztukę baletową „Barocco", spotykając się z ogromnym uznaniem publiczności.

W 2010 roku Niemiecki Instytut Polski w Darmstadt wszedł w wiek dojrzały – skończył 30 lat. Jubileuszowa uroczystość odbyła się 17 listopada w Teatrze Miejskim w Darmstadt z udziałem prezydenta RFN Christiana Wulffa i prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. W obchodach uczestniczyli Premier Hesji oraz Minister Finansów Nadrenii-Palatynatu, którzy wspomagają finansowo Instytut. Wśród gości byli także przedstawiciele władz i środowisk twórczych Wielkopolski. Część artystyczną uświetnił koncert wspomnianego już pianisty z Poznania, Jacka Kortusa, laureata wyróżnienia na XV Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina, który zagrał utwory największego polskiego kompozytora.

genialer Übersetzungen, die es den Deutschen seit Mitte des 20. Jahrhunderts ermöglichen, die zeitgenössische polnische Literatur kennenzulernen, war zugleich der erste Direktor des Instituts. Derzeit hat Prof. Dieter Bingen diese Funktion inne.
Die vorrangigen Ziele des Instituts, das von Wielkopolska aktiv unterstützt wird, bestehen darin, Bindeglied zwischen den beiden Ländern zu sein, in Deutschland für Polen zu werben sowie zum gegenseitigen Kennenlernen des kulturellen und intellektuellen Lebens beizutragen. Dies geschieht durch Übersetzungen, Diskussionen, Vorträge, Lesungen, Ausstellungen, Konzerte, Filmvorführungen, Forschungsprojekte, wissenschaftlichen Austausch, Koordinierung von deutsch-polnischen Kontakten sowie durch eigene Publikationen. Seit 1980 hat das Institut über 100 Bücher in deutscher Sprache herausgegeben: vor allem polnische Belletristik, aber auch Werke auf Gebieten wie den Sozial- und Geschichtswissenschaften und Politik sowie Biografien, wissenschaftliche Artikel und Schulbücher für den Polnischunterricht. Die Bibliothek des Instituts umfasst 57.000 Werke und wird jedes Jahr um 1500 zusätzliche Titel erweitert.

Am 22. Juni 2005, in dem von der deutschen und polnischen Regierung proklamierten Deutsch-Polnischen Jahr, fand im Beisein der damaligen Präsidenten beider Länder, Aleksander Kwaśniewski und Horst Köhler, eine Feier zum 25-jährigen Bestehen des Deutschen Polen-Instituts Darmstadt statt. Der Woiwodschaft Wielkopolska oblag dabei die Organisation des Kulturprogramms, dessen Höhepunkt ein Auftritt des Polnischen Tanztheaters, des Poznaner Balletts von Ewa Wycichowska war. Die polnischen Tänzer präsentierten auf der Bühne des Staatstheaters Darmstadt unter großem Beifall das Ballettstück "Barocco".

Im Jahr 2010 erreichte das Deutsche Polen-Institut Darmstadt ein reifes Alter – es wurde 30 Jahre alt. Eine Jubiläumsfeier fand am 17. November im Staatstheater Darmstadt im Beisein von Bundespräsidenten Christian Wulff und dem polnischen Staatspräsidenten Bronisław Komorowski statt. An den Feierlichkeiten nahmen auch der Hessische Ministerpräsident und der Finanzminister von Rheinland-Pfalz teil, die an der Finanzierung des Instituts beteiligt sind. Unter den Gästen waren Behördenvertreter und Künstler aus Wielkopolska. Höhepunkt des künstlerischen Teils der Veranstaltung war ein Konzert des bereits erwähnten Posener Pianisten Jacek Kortus, Preisträger des 15. Internationalen Frédéric-Chopin-Klavierwettbewerbs, mit Werken des größten polnischen Komponisten.

EDUKACJA I NAUKA DLA PARTNERSTWA REGIONÓW

W ramach partnerstwa Wielkopolski i Hesji w dziedzinie edukacji i nauki odbywa się wiele przedsięwzięć: konferencji, seminariów, wymian młodzieży szkolnej oraz akademickiej, staży, szkoleń, wyjazdów studyjnych, a także spotkań i rozmów na szczeblu politycznym.

Ważnym wydarzeniem była oficjalna wizyta ówczesnego Premiera Kraju Związkowego Hesja, Rolanda Kocha z małżonką i towarzyszącą mu delegacją (8-9 września 2004), w efekcie której przyjęto „Protokół ustaleń" dotyczący współpracy uczelni z obu regionów oraz inicjatywy utworzenia Centrum Wymiany Informacji Naukowej Hesja – Wielkopolska, mającego być bazą danych dla wszystkich szkół wyższych w obu regionach. Przy okazji spotkania Premiera Hesji z rektorami wielkopolskich uczelni oraz przedstawicielami świata gospodarki, w tym inwestorami z Niemiec, odbyła się debata nad możliwościami stymulowania wzrostu gospodarczego poprzez rozwój nauki.
Wielkopolskę odwiedziła także delegacja przedstawicieli Towarzystwa Kształcenia Europejskiego z Gladenbach. Wynikiem tej wizyty było zorganizowanie w Poznaniu, w dniach 23-26 marca 2006 roku, konferencji oświatowej na temat zintensyfikowania i pogłębienia współpracy pomiędzy szkołami z Województwa Wielkopolskiego i Kraju Związkowego Hesja. W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy i nauczyciele z placówek oświatowych w obu regionach, którzy uzgodnili kierunki i zasady nawiązywania partnerstwa pomiędzy wielkopolskimi i heskimi szkołami. Obie strony zobowiązały się do wymiany informacji na temat systemów edukacji w województwie i landzie oraz wspierania wszelkich inicjatyw służących pogłębieniu międzyszkolnej współpracy.

Okazją do zweryfikowania zamierzeń oraz ustalenia dalszych wspólnych działań w sferze edukacji i nauki była kolejna wizyta w Wielkopolsce (24-25 stycznia 2007) Premiera Hesji Rolanda Kocha wraz z delegacją. Szef heskiego rządu odbył spotkanie z młodzieżą pod hasłem „Od edukacji do innowacji", podczas którego wręczono certyfikaty stypendystom Fundacji Hertie. Instytut Informatyki Politechniki Poznańskiej przedstawił gościom z Hesji swoje osiągnięcia i innowacyjne projekty możliwe do zastosowania w biznesie i administracji. Premier Roland Koch uczestniczył także w konferencji podsumowującej wielkopolsko-heski projekt badawczy „Dostosowanie do wymogów UE. Przykład Polski ze szczególnym uwzględnieniem Wielkopolski", prowadzony od 2005 roku wspólnie przez Instytut Zachodni w Poznaniu, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Akademię Ekonomiczną, Uniwersytet Marburski, Instytut Herdera w Marburgu oraz Wyższą Szkołę Zawodową w Pforzheim. Projekt ten sfinansowany ze środków Heskiego Ministerstwa Gospodarki, Transportu i Rozwoju Regionalnego zainaugurowano w marcu 2005 r. w trakcie wizyty w Instytucie Zachodnim Heskiego Ministra Gospodarki Aloisa Rhiela.

Istotnym przedsięwzięciem w wielkopolsko-heskiej współpracy w dziedzinie edukacji jest doroczna Nagroda Młodzieżowa, przyznawana zwycięzcom uczniowskiego konkursu na pisemne prace i projekty badawcze z zakresu ochrony środowiska oraz

prof. ANDRZEJ SAKSON

Dyrektor Instytutu Zachodniego w Poznaniu w latach 2004-2011

Instytut Zachodni od wielu lat współpracuje z placówkami naukowymi z Hesji. W ramach różnorodnej kooperacji z Herder Instytut w Marburgu zrealizowano projekty badawcze dotyczące m.in. niemieckiego dziedzictwa kulturowego na Ziemiach Zachodnich i Północnych Polski po 1945 r. oraz dostosowania Polski do wymogów Unii Europejskiej. Najnowszym wspólnym projektem było zorganizowanie w Instytucie Zachodnim wraz ze Stowarzyszeniem Niemców Bałtyckich (Deutsch-Baltische Gesellschaft), które swą siedzibę ma w heskim Darmstadzie, wspólnej konferencji w 2009 r. na temat wypędzeń Polaków i przesiedleń Niemców Bałtyckich w Wielkopolsce (Kraju Warty) w czasie II wojny światowej.

Direktor des Westinstituts Poznań 2004-2011

Das Westinstitut arbeitet seit vielen Jahren mit wissenschaftlichen Einrichtungen in Hessen zusammen. Im Rahmen verschiedener Kooperationen mit dem Herder-Institut Marburg wurden Forschungsprojekte u. a. zum Umgang mit dem deutschen Kulturerbe in den West- und Nordgebieten Polens nach 1945 sowie zur Anpassung Polens an die Anforderungen der Europäischen Union durchgeführt. Das jüngste gemeinsame Projekt war 2009 eine in Zusammenarbeit mit der Deutsch-Baltischen Gesellschaft Darmstadt im Westinstitut veranstaltete Konferenz zum Thema der Vertreibung von Polen und der Umsiedlung von Baltendeutschen in Wielkopolska (Warthegau) im Zweiten Weltkrieg.

BILDUNG UND WISSENSCHAFT FÜR DIE PARTNERSCHAFT

Im Rahmen der zwischenregionalen Partnerschaft im Bereich von Bildung und Wissenschaft finden zahlreiche Veranstaltungen statt: Konferenzen, Seminare, Schüler- und Studentenaustausch, Praktika, Schulungen, Studienaufenthalte sowie Treffen und Gespräche auf politischer Ebene.

Ein wichtiges Ereignis war der offizielle Besuch des damaligen Hessischen Ministerpräsidenten Roland Koch mit seiner Ehefrau und einer Delegation in Wielkopolska (8.-9. September 2004), in dessen Folge ein "Vereinbarungsprotokoll" über die Zusammenarbeit der Hochschulen beider Regionen aufgenommen wurde sowie über die Initiative zur Gründung eines wissenschaftlichen Austauschzentrums Hessen-Wielkopolska, das als Datenbank für alle Hochschulen in beiden Regionen fungieren sollte. Bei einem Treffen des Hessischen Ministerpräsidenten

Spotkanie w Instytucie Zachodnim w Poznaniu w ramach wizyty w Wielkopolsce Rolanda Kocha – ówczesnego Premiera Hesji (w środku), wrzesień 2004 r.

Treffen im Westinstitut Posen im Rahmen des Besuches von Roland Koch, damaliger Hessischer Ministerpräsident (Mitte), in Wielkopolska, September 2004

rozwoju otoczenia, w tym najbliższej, lokalnej przestrzeni życia. Prowadzeniem konkursu i przyznawaniem nagrody zajmuje się Fundacja Nagrody Młodzieżowej założona w 1991 roku przez Heską Akademię Badań i Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu zachęcenia młodych ludzi do aktywnego działania na rzecz środowiska, kultury i turystyki w swoim otoczeniu, regionie i Europie. Nagroda Młodzieżowa jest przyznawana od roku 1992 i – poza Hesją – obejmuje historycznie z nią związany powiat Schmalkalden-Meiningen (Turyngia). W konkursie biorą udział również pozostałe regiony partnerskie Hesji: Emilia Romania (Włochy) i Akwitania (Francja). Wielkopolska dołączyła do tego grona w roku 2006. Patronat nad tym przedsięwzięciem sprawuje co roku Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.
Hescy organizatorzy konkursu o Nagrodę Młodzieżową dbają, aby jego coroczne hasło niosło ważne, integracyjne przesłanie. I tak na przykład w roku 2007 temat brzmiał „Turystyka na terenach wiejskich", potem „Życie na wsi w 2030 roku" (2008), później „Sport, zabawa i zdrowie" (2009), następnie – "Integracja na obszarach wiejskich" (2010), a na rok 2011 hasło przewodnie konkursu (z finałem organizowanym tym razem w Wielkopolsce) to: „Ochrona środowiska z perspektywy ludzi młodych w sąsiedztwie, regionie, Europie". Nagroda Młodzieżowa, którą jako główni zwycięzcy zdobywają także przedstawiciele Wielkopolski (Ewa Juszczak z III LO w Kaliszu w roku 2007 i Alicja Szczap z I LO w Pile w 2008) jest sposobnością do prezentacji opinii i dyskusji na temat roli edukacji i nauki w umacnianiu partnerstwa regionów.

W Poznaniu w dniu 4 lutego 2010 roku odbyło się podsumowanie konkursu o Nagrodę Młodzieżową w Wielkopolsce w latach 2006-2009 (z udziałem laureatów i ich opiekunów), w którym uczestniczyli goście z Hesji: przewodniczący Fundacji Nagrody Młodzieżowej prof. Heinrich Klose i jej wiceprzewodniczący

mit den Rektoren der Hochschulen und Wirtschaftsvertretern aus Wielkopolska sowie Investoren aus Deutschland, fand eine Diskussion darüber statt, wie das Wirtschaftswachstum durch die Entwicklung der Wissenschaft angekurbelt werden kann.

Auch eine Delegation der Gesellschaft für europäische Bildung aus Gladenbach besuchte Wielkopolska. Als Ergebnis dieses Besuches wurde vom 23. bis 26. März 2006 in Posen eine Bildungskonferenz veranstaltet, die die Intensivierung und Vertiefung der Zusammenarbeit zwischen den Schulen in Wielkopolska und Hessen zum Thema hatte. An diesem Treffen nahmen Direktoren und Lehrer von Bildungseinrichtungen beider Regionen teil, die die Grundlagen für die Aufnahme einer Partnerschaft zwischen den Schulen aus beiden Regionen festlegten. Beide Seiten verpflichteten sich zum Austausch von Informationen über das jeweilige Bildungssystem und zur Unterstützung jeglicher Initiativen zur Intensivierung der Zusammenarbeit zwischen Schulen.
Eine Gelegenheit, die begonnen Vorhaben zu prüfen und neue gemeinsame Maßnahmen auf dem Gebiet von Bildung und Wissenschaft zu beschließen, bot ein weiterer Besuch des Hessischen Ministerpräsidenten Roland Koch samt Delegation in Wielkopolska (24.-25. Januar 2007). Der hessische Regierungschef nahm an einem Treffen mit Jugendlichen unter dem Motto "Von der Bildung zur Innovation" teil, bei dem Stipendiaten der Hertie-Stiftung ihre Zertifikate überreicht bekamen. Das Institut für Informatik der Technischen Hochschule Posen präsentierte den Gästen aus Hessen seine Leistungen und innovative Projekte, die in Wirtschaft und Verwaltung zur Anwendung kommen können. Ministerpräsident Roland Koch nahm auch an der Abschlusskonferenz des bilateralen Forschungsprojektes "Anpassung an die EU-Anforderungen. Das Beispiel Polens unter besonderer Berücksichtigung Wielkopolska" teil, das seit 2005 vom Westinstitut Posen, der Adam-Mickiewicz-Universität, der Wirtschaftshochschule Posen, der Universität Marburg, dem Herder-Institut Marburg und der Fachhochschule Pforzheim gemeinsam durchgeführt wird. Das mit Mitteln des Hessischen Ministeriums für Wirtschaft, Verkehr und Landesentwicklung finanzierte Projekt wurde im März 2005 während des Besuches des hessischen Wirtschaftsministers Alois Rhiel beim Westinstitut, gestartet.

Ein wichtiges Vorhaben im Rahmen der Zusammenarbeit im Bereich der Bildung stellt der alljährliche Jugendpreis dar, der den Gewinnern des Schülerwettbewerbs für schriftliche Arbeiten und Forschungsprojekte auf dem Gebiet von Umweltschutz und -entwicklung, unter besonderer Berücksichtigung des lokalen Lebensraumes, verliehen wird. Für die Durchführung des Wettbewerbes und die Verleihung des Preises ist die Jugendpreisstiftung zuständig, die 1991 durch die Hessische Akademie der Forschung und Planung im ländlichen Raum ins Leben gerufen wurde, um junge Menschen zum aktiven Handeln zugunsten von Umwelt, Kultur und Tourismus in ihrem Umfeld, ihrer Region und in Europa anzuregen. Der Jugendpreis wird seit 1992 vergeben und umfasst neben Hessen den mit diesem Bundesland historisch verbundenen Landkreis Schmalkalden-Meiningen (Thüringen). An dem Wettbewerb nimmt auch hessischer Partnerregion Emilia-Romagna teil. Wielkopolska stieß 2006 dazu. Das Projekt steht jedes Jahr unter der Schirmherrschaft des Marschalls Marek Woźniak.

ALICJA SZCZAP

Polski Ambasador Nagrody Młodzieżowej

Moim zdaniem konkurs Nagrody Młodzieżowej ma ogromne znaczenie zarówno w rozwoju osobistym młodzieży jak i rozwoju społeczeństwa. Młodzi ludzie przez swój aktywny udział w konkursie mają szansę na zaprezentowanie własnych inicjatyw odnośnie istotnych współczesnych problemów. Jest to jedyny konkurs i fundacja, które doceniają potencjał młodzieży i wspierają ją, a także pielęgnują przyjaźń polsko-niemiecko-włoską. Zdobycie przeze mnie Narody Młodzieżowej 2008 oraz otrzymanie tytułu polskiego ambasadora Nagrody Młodzieżowej nie było tylko uznaniem i nagrodzeniem mojej ciężkiej pracy. Ten sukces był dopiero początkiem, a Nagroda Młodzieżowa otworzyła mi „furtkę" do dalszej kariery i jeszcze intensywniejszego rozwoju. Oprócz tego, sam pobyt w Wiesbaden pozwolił mi poznać wielu wyjątkowych ludzi i zawrzeć nowe znajomości.

Die polnische Botschafterin des Jugendpreises

Meiner Ansicht nach hat der Wettbewerb des Jugendpreises eine enorme Bedeutung sowohl für die persönliche Entwicklung der Jugendlichen als auch für die Entwicklung der Gesellschaft. Die jungen Menschen haben durch ihre aktive Teilnahme am Wettbewerb die Chance, ihre eigenen Initiativen zu wichtigen Problemen von heute zu präsentieren. Das ist der einzige Wettbewerb und die einzige Stiftung, die das Potential der Jugend zu schätzen wissen und sie fördern, so wie sie auch die deutsch-polnisch-italienische Freundschaft pflegen. Dass ich 2008 den Preis der Jugend sowie den Titel einer polnischen Botschafterin des Jugendpreises erhalten habe, war nicht nur Anerkennung und Belohnung meiner schweren Arbeit. Dieser Erfolg war nur der Anfang, und der Jugendpreis hat mir eine "Pforte" für meine weitere Laufbahn und eine noch intensivere Entwicklung geöffnet. Abgesehen davon habe ich durch meinen Aufenthalt in Wiesbaden viele außergewöhnliche Menschen kennengelernt und neue Bekanntschaften geknüpft.

Friedhelm Flug. Szef fundacji podtrzymał propozycję, by finał był organizowany i wręczenie Nagrody Młodzieżowej w 2011 roku odbyło się w Wielkopolsce, a kolejne edycje w regionach Emilia Romania i Akwitania.

Okazją do ocen i wymiany doświadczeń były obchody 20-lecia heskiej Akademii Badań i Rozwoju Obszarów Wiejskich. Podczas uroczystej gali odczytany, a następnie wręczony został gospodarzom list gratulacyjny podpisany przez wielkopolskiego Marszałka Marka Woźniaka. W spotkaniu wzięły również udział delegacje z zaprzyjaźnionych regionów Emilii-Romanii (Włochy) i Akwitanii (Francja).

Wyrazem współpracy naukowej regionów i zarazem wsparcia ze strony rządu Hesji jest również – prowadzona od początku partnerstwa – przyjazna polityka stypendialna. Już w 2000 roku pracownik Instytutu Zachodniego w Poznaniu otrzymał stypendium naukowe w Instytucie Herdera w Marburgu. Coroczne stypendia przekazywane są studentom poznańskich uczelni, którzy uczestniczą w zajęciach Międzynarodowego Uniwersytetu Letniego w Marburgu. Program stypendialny, obejmujący studentów i młodych pracowników nauki z Wielkopolski, prowadzi także wspomniana już wcześniej Fundacja Hertie z siedzibą we Frankfurcie nad Menem – jedna z największych prywatnych fundacji działających w Niemczech. Przewodniczącym Kuratorium Fundacji jest były prezydent RFN Roman Herzog, co dodaje tej instytucji splendoru i politycznego znaczenia.

Die hessischen Organisatoren des Jugendpreiswettbewerbes achten darauf, dass das Motto jedes Jahr eine wichtige Integrationsbotschaft beinhaltet. 2007 lautete das Thema beispielsweise "Tourismus im ländlichen Raum", im folgenden Jahr "Das Leben auf dem Land im Jahre 2030" (2008), ein Jahr später "Sport, Spielen und Gesundheit" (2009), dann "Integration in ländlichen Gebieten" (2010), und 2011 lautet das Leitmotto des Wettbewerbes (dessen Finale diesmal in Wielkopolska veranstaltet wird) "Was denkst DU über Umweltschutz in der Nachbarschaft, in der Region, in Europa?". Der Jugendpreis, der auch an Jugendliche aus Wielkopolska verliehen wurde (Ewa Juszczak, Schülerin des III. Allgemeinbildenden Lyzeums in Kalisz 2007 und Alicja Szczap, Schülerin des I. Allgemeinbildenden Lyzeums in Piła 2008), bietet eine Gelegenheit zur Meinungsäußerung und zu Gesprächen über die Rolle von Bildung und Wissenschaft bei der Festigung der Partnerschaft zwischen den Regionen.

Am 4. Februar 2010 fand in Posen eine Rückschau über die Jugendpreiswettbewerbe in Wielkopolska 2006-2009 (unter Beteiligung der Preisträger und ihrer Betreuer) statt, an der als Gäste aus Hessen der Vorsitzende der Jugendpreisstiftung Prof. Heinrich Klose und sein Stellvertreter Friedhelm Flug teilnahmen. Der Stiftungsvorsitzende bekräftigte den Vorschlag, das Finale und die Preisverleihung 2011 in Wielkopolska und die folgenden Durchläufe in der Emilia-Romagna und Aquitanien zu veranstalten.
Eine Gelegenheit für Bilanz und Erfahrungsaustausch boten die Feierlichkeiten zum 20-jährigen Bestehen der Hessischen Akademie der Forschung und Planung im ländlichen Raum. Während eines Galaempfangs wurde ein vom Marschall Marek Woźniak unterzeichnetes Gratulationsschreiben verlesen und anschließend den Veranstaltern überreicht. An dem Treffen nahmen ebenfalls Delegationen aus den befreundeten Regionen Emilia-Romagna und Aquitanien teil.

Ausdruck der wissenschaftlichen Zusammenarbeit der Regionen und zugleich der Unterstützung durch die hessische Regierung ist auch die seit Beginn der Partnerschaft betriebene Stipendienförderung. Bereits im Jahr 2000 erhielt ein Mitarbeiter des Westinstitutes Posen ein wissenschaftliches Stipendium am Herder-Institut in Marburg. Jedes Jahr werden Stipendien an Studierende der Posener Hochschulen vergeben, die dann die Veranstaltungen der Internationalen Sommeruniversität in Marburg besuchen. Ein Stipendienprogramm, das sich an Studierende und junge wissenschaftliche Mitarbeiter aus Wielkopolska richtet, bietet auch die bereits erwähnte Hertie-Stiftung mit Sitz in Frankfurt am Main an, eine der größten privaten Stiftungen in Deutschland. Den Vorsitz des Stiftungskuratoriums führt der ehemalige Bundespräsident Roman Herzog, was dieser Institution zusätzlichen Glanz und politische Bedeutung verleiht.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY – KLUCZ DO PRZYSZŁOŚCI

Współdziałanie w kręgu młodzieży należy do priorytetów partnerstwa Wielkopolski i Hesji, gdyż – zdaniem obu stron – wzajemne poznawanie się młodych ludzi jest fundamentem w budowie przyjaźni między narodami i zarazem najlepszą inwestycją w przyszłość. Wielkopolska i Hesja, współdziałając na tym polu, odwołują się do polsko-niemieckiej „Umowy o wymianie młodzieży" z 10 listopada 1989 roku oraz „Umowy o polsko-niemieckiej współpracy młodzieży" z 17 czerwca 1991 roku.

Przedsięwzięć w tym zakresie w obu regionach jest bardzo dużo – prowadzą je liczne szkoły, uczelnie, stowarzyszenia, fundacje i inne organizacje pozarządowe. Obecnie kontakty, spotkania, akcje, obozy i inne wspólne przedsięwzięcia można już liczyć w setkach. W 2001 roku 9-osobowa grupy młodzieży z wielkopolskich szkół i klubów europejskich uczestniczyła w I Europejskim Forum Młodzieży w Wiesbaden, zorganizowanym przez Młodzieżowy Parlament Europy i heskie władze.
Oba regiony sprzyjają oryginalnym formom współpracy młodzieży, w tym takim projektom, jak „Muzyka młodzieży Wielkopolski i Hesji", którego plonem było nagranie płyty CD. W 2002 roku wsparcie i oficjalny patronat Marszałka Województwa Wielkopolskiego otrzymał projekt „Europejska Firma Junior". Jego celem było symulacyjne stworzenie przez młodzież firmy i jej produktu (lub usługi), który można by oferować na rynku przy zachowaniu reguł ze świata „dorosłej" ekonomii. „Uruchomienie" firmy, jej wprowadzenie na rynek i utrzymanie odbywało się w Internecie, a w tym oryginalnym projekcie uczestniczyli uczniowie z trzech szkół: Zespołu Szkół Komunikacji im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu, heskiej Szkoły Zawodowej Herwig-Blankertz-Berufsschule z Hofgeismar Kassel oraz Szkoły Zawodowej Serra w Cesena z włoskiego regionu Emilia Romania. Podmiotami współprowadzącymi były: Stowarzyszenie Forum Kultur w Poznaniu (organizacja pozarządowa) oraz Referat ds. Młodzieży w Ministerstwie Spraw Socjalnych Kraju Związkowego Hesja. Przedsięwzięcie „Europejska Firma Junior" uzyskało dofinansowanie ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Kancelarii Stanu Hesji, Powiatu Kassel i organizacji Niemiecko-Polska Wymiana Młodzieży (Deutsch-Polnisches Jugendwerk) jako projekt realizowany na podstawie „Wspólnej Deklaracji" z 2000 roku o partnerstwie między Wielkopolską i Hesją.

JUGENDKOOPERATION ALS SCHLÜSSEL ZUR ZUKUNFT

Die Zusammenarbeit unter Jugendlichen gehört zu den Prioritäten der Partnerschaft, weil nach Meinung beider Seiten das gegenseitige Kennenlernen von jungen Menschen Grundlage für den Aufbau der Freundschaft zwischen den Nationen und die beste Investition in die Zukunft ist. Bei der Zusammenarbeit auf diesem Gebiet beziehen sich Wielkopolska und Hessen auf das "Abkommen über Jugendaustausch" vom 10. November 1989 sowie das "Abkommen über das Deutsch-Polnische Jugendwerk" vom 17. Juni 1991.

Auf diesem Gebiet gibt es in beiden Regionen zahlreiche Vorhaben, die von vielen Schulen, Hochschulen, Verbänden, Stiftungen und anderen Institutionen durchgeführt werden. Heute erreicht die Zahl der Kontakte, Treffen, Aktionen, Feriencamps und sonstigen gemeinsamen Projekte bereits mehrere Hundert. 2001 nahm eine neunköpfige Gruppe von Jugendlichen aus Schulen in Wielkopolska und europäischen Vereinen am Ersten Europäischen Jugendforum in Wiesbaden teil, das vom Europäischen Jugendparlament und hessischen Behörden organisiert wurde.

Beide Regionen fördern originelle Formen der Jugendzusammenarbeit, wie etwa das Projekt "Musik der Jugend aus Wielkopolska und Hessen", das von der Aufnahme einer gemeinsamen CD gekrönt wurde. 2002 wurde das Projekt "Europejska Firma Junior" ("Europäische Jugendfirma") vom Marschall unterstützt, der auch die offizielle Schirmherrschaft übernahm. Ziel dieses Projektes war es, eine fiktive Firma und ein Produkt (oder eine Dienstleistung) zu kreieren, das auf dem Markt unter Einhaltung der Wirtschaftsregeln der "Erwachsenen" angeboten werden könnte. Die "Inbetriebnahme" der Firma, ihre Markteinführung und -behauptung fanden im Internet statt. An dem originellen Projekt nahmen Schüler dreier Schulen teil, nämlich des Hipolit-Cegielski-Kommunikationsschulzentrums Posen, der Herwig-Blankertz-Berufsschule Hofgeismar/Kassel und der Serra-Berufsschule Cesena in der italienischen Emilia-Romagna. Mitverantwortlich für die Durchführung des Projektes waren der nichtstaatliche Verband Forum der Kulturen in Posen sowie das Jugend-Referat des Hessischen Sozialministeriums. Das Projekt "Europäische Jugendfirma" wurde aus Mitteln des Marschallamtes, der Hessischen Staatskanzlei, des Landkreises Kassel und des Deutsch-Polnischen Jugendwerkes gefördert, auf Grundlage der "Gemeinsamen Erklärung" über die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen von 2000.

Im Jahr 2004 wurden bereits ca. 30 bilaterale Jugendprojekte durchgeführt. Das Marschallamt beteiligte sich an der Finanzierung des Projektes "Fünf vor zwölf – Polen und Deutsche auf dem Weg in die neue Europäische Union", das durch die Internationale Jugendbegegnungsstätte Mikuszewo in Zusammenarbeit mit dem Haus am Maiberg im hessischen Heppenheim realisiert wurde. Die letztere Einrichtung organisierte gemeinsam mit dem Haus der Jugend in Oberursel Konferenzen unter dem Motto "Jugendarbeit in den Partnerregionen", an denen auch Vertreter aus Wielkopolska teilnahmen. Teamer aus Hessen, die in Jugendarbeit und sozialen Angelegenheiten engagiert sind, reisten nach Wielkopolska (24. Juni - 1. Juni 2004), wo sie die dortigen Einrichtungen und Formen der Jugendarbeit kennenlernten, insbesondere in lokalen Einrichtungen und in der Arbeitsförderung. Einen informativen Charakter hatte auch der Besuch von Studierenden und Hochschullehrern der Verwaltungsfachhochschule Kassel in Wielkopolska. Die hessische Delegation gewann einen Einblick in die Arbeitsweise des Marschallamtes, der Selbstverwaltung der Gemeinde Tarnowo Podgórne sowie der Hochschule für Ökonomie in Piła.

Eine weitere Etappe der Jugendzusammenarbeit war die Teilnahme von zehn Verbänden aus Wielkopolska und anderen freien Trägern am Deutsch-Polnischen Jugendforum, das vom 1. bis 3. März 2005 im hessischen Arnoldshain stattfand. Das Forum wurde vom Hessischen Jugendring, dem Zusammenschluss der wichtigsten Jugendverbände des Bundeslandes, den eine Kooperation mit Wielkopolska verbindet, organisiert.

Im Jahr 2007 (vom 29. November bis 7. Dezember) fand in Frankfurt am Main die Infobörse für internationale Jugendbegegnungen "Hessen total International" statt, an der eine sechsköpfige Gruppe junger Menschen aus Wielkopolska teilnahm. Auf der Messe wurden Jugendaustauschprojekte präsentiert (internationale Feriencamps, thematische Programme: Integration, Toleranz, Fairplay im Spiel) sowie Workshops für junge Menschen, die an solchen Projekten teilnehmen und Kontakte zu hessischen Partnerregionen knüpfen wollten. Die Jugend aus Wielkopolska stellte auch die touristischen und sportlichen Attraktionen ihrer Region vor.
Im europäischen Maßstab einzigartig ist die dank der gemeinsamen Anstrengungen Hessens und Wielkopolska im Rahmen des "Memorandums zur internationalen Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Jugendpolitik" entwickelte Kooperation. Seit dem 26. März 2007, dem Tag der Unterzeichnung des Ersten Memorandums, nehmen Aquitaine (Frankreich), Aragonien (Spanien), das Departement Loire (Frankreich), die Emilia-Romagna (Italien), Hessen, Wales, Valencia (Spanien), Västergötland (Schweden) und Niederschlesien (Polen) an der Umsetzung der Beschlüsse teil. Die Initiative betrifft gemeinsame Jugendvorhaben und -projekte, die jungen Menschen eine überregionale Zusammenarbeit auf verschiede-

W 2004 roku zrealizowanych zostało już około 30 wielkopolsko-heskich projektów młodzieżowych. Urząd Marszałkowski dofinansował projekt „Za pięć dwunasta – Polacy i Niemcy w drodze do nowej Unii", realizowany przez Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży Mikuszewo we współpracy z Haus am Maiberg w Heppenheim w Hesji. Ta ostatnia instytucja, wspólnie z Domem Młodzieży Heskiej w Oberursel, zorganizowała konferencje pod hasłem „Praca z młodzieżą w regionach partnerskich", w których brali udział przedstawiciele Wielkopolski. Animatorzy z Hesji, zajmujący się sprawami młodzieżowymi i socjalnymi, odbyli podróż studyjną do Wielkopolski (24 czerwca - 1 lipca 2004), podczas której poznali tutejsze instytucje i formy pracy z młodzieżą, zwłaszcza w środowisku lokalnym i na rynku pracy. Poznawczy charakter miał także pobyt w Województwie Wielkopolskim studentów i wykładowców z Wyższej Szkoły Zawodowej Administracji w Kassel. Heska delegacja zaznajomiła się z funkcjonowaniem Urzędu Marszałkowskiego i samorządu gminy Tarnowo Podgórne oraz Wyższej Szkoły Biznesu w Pile.

Kolejnym etapem współpracy w sprawach młodzieży był udział 10 wielkopolskich stowarzyszeń i innych organizacji pozarządowych w Forum Młodzieży Polsko-Niemieckiej, które odbyło się w heskim Arnoldshain w dniach 1-3 marca 2006 roku. Forum zorganizowało współpracujące z Wielkopolską Heskie Koło Młodzieży – organizacja zrzeszająca najważniejsze stowarzyszenia młodzieżowe w landzie.

W 2007 roku (29 listopada - 7 grudnia) we Frankfurcie nad Menem odbyły się Międzynarodowe Targi Wymiany Młodzieży „Hessen total International", w których wzięła udział 6-osobowa grupa młodych Wielkopolan. Podczas targów zorganizowano prezentację projektów wymiany młodzieży (międzynarodowe obozy wakacyjne, programy tematyczne: integracja, tolerancja, gra fair play) oraz warsztaty dla młodych ludzi chcących uczestniczyć w projektach tego rodzaju i nawiązywać kontakty z regionami partnerskimi Hesji. Wielkopolska młodzież przedstawiła także turystyczne i sportowe walory swojego regionu.

Unikalną, w skali europejskiej, jest wypracowana dzięki wspólnym wysiłkom Wielkopolski i Hesji współpraca w ramach „Memorandum dot. współpracy międzynarodowej w zakresie polityki ds. młodzieży". Od 26 marca 2007 roku, daty podpisania I. Memorandum, w realizacji jego postanowień uczestniczą również Akwitania (Francja), Aragonia (Hiszpania), Kraj Loary (Francja), Emilia Romania (Włochy), Hesja (Niemcy), Walia, Walencja (Hiszpania), Västra Götland (Szwecja) oraz Dolny Śląsk. Inicjatywa dotyczy wspólnych inicjatyw i projektów ds. młodzieży, umożliwiających młodym ludziom współpracę ponadregionalną w różnych dziedzinach (np. gospodarka, kultura). W dniu 5 października 2010 w Brukseli podpisane zostało nowe Memorandum na lata 2010-2013. Efektami współpracy w ramach Memorandum są m.in. organizowane

Wizyta przedstawicieli Województwa Wielkopolskiego podczas Międzynarodowych Targów wymiany Młodzieży „Hessen total International", Frankfurt nad Menem, listopad/grudzień 2007 r.

Besuch von Vertretern der Woiwodschaft Wielkopolska bei der Infobörse "Hessen total international", Frankfurt am Main, November/Dezember 2007

corocznie Europejskie Spotkania Młodzieży, projekt utworzenia Europejskiej Orkiestry Młodzieżowej oraz powołanie sieci „ERY NETWORK – European regions for youth", będącej forum wymiany doświadczeń i opracowywania nowych idei i promocji pomysłów młodzieży w Europie.

Po 10 latach partnerstwa Wielkopolski i Hesji wizję przyszłości w odniesieniu do młodego pokolenia przedstawili Premier Hesji Roland Koch i Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak w czasie ich spotkania, do którego doszło 27 maja 2010 roku podczas Dni Hesji. Obaj zgodnie zaznaczyli, że przyszła kooperacja we wszelkich możliwych sferach powinna opierać się na współpracy młodzieży, czyli na ludziach, którzy za jakiś czas będą mieć decydujący wpływ na kształt stosunków w Wielkopolsce, Hesji i całej Europie.

Praktyczną realizacją tak nakreślonych celów strategicznych stał się rychło udział wielkopolskiej delegacji w Targach Hessen total International 2010, które odbyły się we Frankfurcie nad Menem w dniach 25-28 listopada 2010 roku. Ta doroczna impreza odbywała się pod wymownym hasłem „Razem odkryjmy świat", które bardzo dobrze oddaje istotę współpracy obu regionów w odniesieniu do młodego pokolenia.
Obecność w składzie delegacji przedstawiciele Departamentu Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego umożliwiła w czasie spotkań ze stroną heską całościowe podsumowanie dotychczasowej współpracy w zakresie wymiany młodzieży oraz nakreślenie planów na przyszłość. Temu ostatniemu celowi sprzyjały warsztaty dotyczące międzynarodowej wymiany młodzieży w roku 2011, w których – poza stroną niemiecką i polską – uczestniczyli także przedstawiciele włoskiego regionu Emilia Romania. Uczestnicy omówili takie kwestie i programy tematyczne, jak obozy młodzieżowe, działania integracyjne, propagowanie tolerancji i gry fair play. Odbyły się także spotkania z władzami landu i liderami heskich organizacji młodzieżowych.
Podczas Targów Hessen total International 2010 – „Razem odkryjmy świat" odbyła się prezentacja projektów wymiany młodzieży oraz warsztaty mające zachęcić młodych ludzi do udziału w tych integracyjnych przedsięwzięciach. Na specjalnie przygotowanym stoisku zostały zaprezentowane walory Wielkopolski i organizowanych w regionie obozów letnich.
Efektem wizyty wielkopolskiej delegacji we Frankfurcie nad Menem było ustalenie konkretnych terminów obozów międzynarodowych w 2011 roku (30 czerwca-8 lipca w wielkopolskich Łężeczkach oraz 10-22 lipca w Hesji). Młodzieżowe drużyny piłkarskie z Hesji otrzymały zaproszenie do udziału w Turnieju Orlika o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego w 2011 roku. Uczestnicy spotkań i rozmów podczas Targów Hessen total International 2010 byli zgodni, że współpraca Wielkopolski i Hesji, dotycząca młodego pokolenia, ma przed sobą bardzo szerokie perspektywy.

"RAZEM ODKRYJMY ŚWIAT"

nen Gebieten (z. B. Wirtschaft und Kultur) ermöglichen. Am 5. Oktober 2010 wurde in Brüssel ein neues Memorandum für den Zeitraum 2010-2013 unterzeichnet. Inhalte der Kooperation im Rahmen des Memorandums sind u. a. die jährlich veranstalteten Europäischen Jugendtreffen, das Projekt zur Gründung eines Europäischen Jugendorchesters sowie die Errichtung des Netzwerkes "ERY NETWORK – European regions for youth", das als Forum für Erfahrungsaustausch, Konzeptentwicklung und die Verbreitung der Ideen von Jugendlichen in Europa gedacht ist.

Nach zehn Jahren Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen stellten der Hessische Ministerpräsident Roland Koch und der Marschall Marek Woźniak bei ihrem Treffen am 27. Mai 2010 ihre Zukunftsvisionen bezüglich der jungen Generation vor. Beide betonten einvernehmlich, dass die künftige Zusammenarbeit auf der Grundlage der Kooperation der Jugend erfolgen solle, also der Menschen, die in absehbarer Zeit die Beziehungen in Wielkopolska, Hessen und ganz Europa gestalten werden.

Eine praktische Umsetzung der gesetzten strategischen Ziele stellte die Teilnahme einer Delegation aus Wielkopolska an der Messe "Hessen total international 2010" dar, die vom 25. bis 28. November 2010 in Frankfurt am Main stattfand. Diese alljährliche Veranstaltung stand unter dem vielsagenden Motto "Gemeinsam die Welt entdecken", das den Charakter der Zusammenarbeit zwischen beiden Regionen in Bezug auf die junge Generation sehr gut wiedergibt.
Da der Delegation auch Vertreter des Departements für Sport und Tourismus des Marschallamtes angehörten, konnten bei den Treffen mit den hessischen Partnern ein Resümee über die bisherige Zusammenarbeit beim Jugendaustausch gezogen und Pläne für die Zukunft umrissen werden. Dazu trugen auch Workshops zum internationalen Jugendaustausch im Jahr 2011 bei, an denen neben der deutschen und polnischen Seite auch Vertreter der italienischen Emilia-Romagna teilnahmen. Die Teilnehmer beschäftigten sich u. a. mit folgenden Themen: Jugendcamps, Integrationsmaßnahmen sowie Förderung von Toleranz und Fairness. Es fanden auch Treffen mit Vertretern des Bundeslandes und den Vorsitzenden der hessischen Jugendverbände statt.

Bei der Infobörse "Hessen total international 2010 – Gemeinsam die Welt entdecken" wurden Jugendaustauschprojekte präsentiert und Workshops veranstaltet, die junge Menschen zur Teilnahme an Integrationsvorhaben anregen sollten. An einem eigens dafür vorgesehenen Stand wurden die Attraktionen Wielkopolska und der dort organisierten Feriencamps dargestellt.
Beim Besuch der Delegation in Frankfurt am Main wurden auch Termine für die internationalen Feriencamps 2011 (30. Juni-8. Juli in Łężeczki, in Wielkopolska, und 10.-22. Juli in Hessen) festgelegt. Die Jugend-Fußballmannschaften aus Hessen wurden zur Teilnahme am Pokalwettbewerb des Marschalls der Woiwodschaft Wielkopolska 2011 eingeladen. Unter den Teilnehmern an den Treffen und Gesprächen während der Infobörse herrschte Einigkeit darüber, dass die Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen in Bezug auf die junge Generation ausgezeichnete Perspektiven in sich birgt.

"Gemeinsam die Welt entdecken"

KOOPERACJA W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA, ROLNICTWA I LEŚNICTWA.

Dla Wielkopolski i Hesji, regionów mogących pochwalić się bogactwem środowiska naturalnego i zarazem wysoko rozwiniętym rolnictwem, ważną sferą współpracy jest gospodarka rolna i ściśle z nią związana ekologia. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (dawniej Akademia Rolnicza), w związku z realizacją wielkopolskiej Strategii Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich oraz Programu Rolnictwa Ekologicznego, utrzymuje stałe, merytoryczne kontakty z uniwersytetami w Kassel i Witzenhausen. Przejawem współdziałania regionów jest także cykl wzajemnych wizyt studyjnych, które zostały zainaugurowane 24-26 czerwca 2004 roku, gdy przedstawiciele sektora rolniczego i Urzędu Marszałkowskiego z Wielkopolski zapoznali się w Hesji z metodami wdrażania rolnictwa ekologicznego. Jeszcze w tym samym roku gośćmi w Wielkopolsce byli członkowie Ogólnoniemieckiego Towarzystwa Rolniczego w siedzibą w Hesji.

Ze względu na ważną pozycję gospodarki leśnej w obu regionach (lasy to jedna czwarta obszaru Wielkopolski i aż 40 procent powierzchni Hesji), 6 października 2005 roku Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych (RDLP) w Poznaniu podpisała umowę o współpracy ze swoim odpowiednikiem (Landesbetrieb Hessen Forst) w Kassel. W porozumieniu tym przewidziano takie formy kooperacji, jak wymiana leśników, organizacja szkoleń i staży zawodowych, doradztwo w dziedzinie edukacji i bezpieczeństwa pracy. Zapowiedziano także stałą wymianę doświadczeń w dziedzinie zalesiania, przebudowy drzewostanów, pielęgnowania i ochrony lasu, pozyskiwania drewna, łowiectwa oraz w innych sferach gospodarki leśnej.
Umowa jest konsekwentnie realizowana, ze szczególnym naciskiem na kwestie szkoleniowe i edukacyjne. Co roku w nadleśnictwach obu regionów wyłaniani są leśnicy, którzy udają się na szkolenia. Termin praktyk bywa różny (od maja do października) - z reguły od 3 do 6 tygodni. W ramach staży pracownicy nadleśnictw poznają warunki i zasady pracy w jednostkach i instytucjach, tworzących strukturę administracji lasów. Staże, zorganizowane przy współudziale Fundacji „Hertie", zostały pomyślane tak, aby ich uczestnicy mieli zapewniony jak najszerszy przegląd zagadnień związanych z gospodarką leśną w Hesji i Wielkopolsce. Stażyści mają szansę poznać szereg kwestii szczegółowych, takich jak: bezpieczeństwo, ergonomia

KOOPERATIONEN IN UMWELTSCHUTZ, LAND- UND FORSTWIRTSCHAFT

Für Wielkopolska und Hessen, die sich des Reichtums ihrer Naturressourcen und einer hochentwickelten Landwirtschaft rühmen können, stellen die Agrarwirtschaft und der eng damit verbundene Umweltschutz wichtige Bereiche ihrer Zusammenarbeit dar. Die Naturwissenschaftliche Universität Posen (ehemals Hochschule für Landwirtschaft) unterhält ständige Kontakte mit der Universität Kassel und Witzenhausen in Bezug auf die Umsetzung der Strategie für die Entwicklung der Landwirtschaft und des ländlichen Raumes in Wielkopolska sowie des Programms der ökologischen Landwirtschaft. Im Rahmen der regionalen Kooperation fanden ebenfalls eine Reihe gegenseitiger Studienbesuche statt, nachdem Vertreter des landwirtschaftlichen Sektors und des Marschallamtes sich vom 24. bis 26. Juni 2004 in Hessen mit Methoden zur Einführung der ökologischen Landwirtschaft vertraut gemacht hatten. Noch im selben Jahr besuchten Mitglieder des Deutschen Bauernverbandes mit Sitz in Hessen Wielkopolska.

Aufgrund der wichtigen Stellung der Forstwirtschaft in beiden Regionen (Wälder machen ein Viertel der Fläche Wielkopolska und 40 Prozent der Fläche Hessens aus) unterzeichnete die Regionaldirektion der Staatsforsten Posen (RDLP) am 6. Oktober 2005 einen Kooperationsvertrag mit ihrem hessischen Pendant (Landesbetrieb Hessen-Forst) in Kassel. Die Vereinbarung sieht folgende Formen der Zusammenarbeit vor: Austausch von Forstwirten, Organisation von Schulungen und Berufspraktika sowie Beratung im Bereich von Bildung und Arbeitssicherheit. Angekündigt wurde ferner ein Erfahrungsaustausch zu Aufforstung, Umbau der Waldbestände, Waldpflege und -schutz, Holzgewinnung, Jagdwesen und anderen Bereichen der Forstwirtschaft.
Die Vereinbarung wird konsequent umgesetzt, wobei ein besonderes Augenmerk auf Schulungen und Weiterbildung gelegt wird. Jedes Jahr werden aus Forstämtern beider Regionen Forstwirte zu Schulungen entsandt. Praktika finden zu verschiedenen Terminen statt (von Mai bis Oktober) und dauern in der Regel 3 bis 6 Wochen. Im Rahmen ihrer Praktika lernen die Mitarbeiter der Forstämter die Arbeitsbedingungen und Arbeitsweisen der Einrichtungen der Forstverwaltung kennen. Die von der Hertie-Stiftung mit organisierten Schulungen sind so angelegt, dass die Teilnehmer Einblick in ein möglichst breites Spektrum forstwirtschaftlicher Themen in Hessen und Wielkopolska erhalten. Die Praktikanten haben Gelegenheit, sich über eine Reihe von Themen ausführlich zu informieren, dazu zählen: Arbeitssicherheit, -ergonomie und -hygiene, Fälltechniken, Gewinnungsmethoden, Bearbeitung, Transport und Lagerung von Holz, Bewirtschaftung des Baumbestandes, Aufforstung und Walderneuerung, Betreiben von Baumschulen, Pflegemaßnahmen, Beseitigung von Schäden infolge von Windeinwirkung, Bedienung von Maschinen und Geräten, Ausbesserung von Forstwegen, Qualitätssicherung, öffentliche Bildung und Didaktik in Forstschulen sowie Fragen zu Jagdwirtschaft, Annahme- und Verkaufsstellen von Walderzeugnissen.
Die Teilnehmer dieser Praktika schätzen deren hohen Wert für die berufliche Aus- und Weiterbildung, ebenso wie die zwischenmenschlichen Kontakte zwischen den Einwohnern von Wielkopolska und Hessen.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

i higiena pracy, techniki ścinki, metody pozyskiwania, obróbki, transportu i składowania drewna, gospodarowanie drzewostanem, zadrzewianie i odnawianie lasu, prowadzenie szkółek leśnych, zabiegi pielęgnacyjne, likwidowanie szkód wywołanych przez wiatry, obsługa maszyn i urządzeń, remontowanie dróg leśnych, kontrola jakości, oświata publiczna i dydaktyka w szkolnictwie leśnym, a także oraz sprawy dotyczące gospodarki łowieckiej, punktów skupu i handlu artykułami pochodzącymi z lasu.
Uczestnicy tych i podobnych praktyk podkreślają ich znaczne walory zawodowe, poznawcze i edukacyjne, ale także społeczne korzyści wynikające z kontaktów międzyludzkich pomiędzy mieszkańcami Wielkopolski i Hesji.

Szczególne znaczenie we współpracy obu regionów mają zagadnienia związane z odnawialnymi źródłami energii. Warunki środowiskowo-przyrodnicze i ekonomiczne kraju związkowego i województwa (duże obszary użytków rolnych, silne rolnictwo) sprawiają, że właśnie ten kierunek działań w obu regionach ma priorytet w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska. Hesja postawiła sobie za cel zwiększenie do 2015 roku udziału bioenergii w ogólnym zasobie energetycznym landu aż do 15 procent. Szczególną rolę w uzyskiwaniu energii odnawialnych ma odegrać biomasa. Dla osiągnięcia tego celu w 2004 roku z inicjatywy kraju związkowego powstało stowarzyszenie Centrum Kompetencyjne Gospodarki Surowcami (HeRo e.V.), z siedzibą w Witzenhausen, które działa na rzecz zwiększenia produkcji i wykorzystania energetycznych surowców odnawialnych, między innymi poprzez koordynację i promocję prac badawczo-rozwojowych. Wspiera również rozwój terenów rolniczych i kreuje długofalową politykę energetyczną landu. Instytucja ta skupia około 50 podmiotów, w tym Heskie Ministerstwo Ochrony Środowiska, Energii, Rolnictwa i Ochrony Konsumentów, Dyrekcję Lasów Heskich, Heski Związek Rolników, jednostki naukowo-badawcze (jak Instytut Energii Słonecznej) oraz firmy zajmujące się „zieloną energią". Jednocześnie HeRo utrzymuje bliską współpracę z Departamentem Rolnictwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

W marcu 2005 roku, przy okazji wizyty w Poznaniu ówczesnego Ministra Gospodarki Hesji Aloisa Rhiela, odbyła się prezentacja wielkopolskich projektów infrastrukturalnych w zakresie ochrony środowiska. Organizowane co roku w Poznaniu Międzynarodowe Targi Ochrony środowiska Poleko dały możliwość zaprezentowania w ramach partnerstwa najnowszych technologii, a impreza wystawiennicza stała się okazją do wymiany poglądów i doświadczeń. W listopadzie 2005 roku z taką intencją gościem na Poleko był ówczesny heski Minister Ochrony środowiska i Gospodarki Wilhelm Dietzel. W dniu 16 listopada 2005 roku, w ramach Polsko-Niemieckiego Dnia odbyło się seminarium poświęcone zagospodarowaniu bioodpadów. Konferencję zorganizowały wspólnie Urząd Marszałkowski w Poznaniu oraz heskie Ministerstwa Ochrony środowiska i Gospodarki przy udziale Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska.

W ramach wielkopolsko-heskiego partnerstwa odbywają się spotkania przedstawicieli obu regionów poświęcone wymianie wiedzy i doświadczeń w dziedzinie ekologii, a szczególnie produkcji biomasy i wykorzystywania biogazu w bilansie energetycznym. Wzajemne konsultacje dotyczą między innymi unijnych grantów na projekty dotyczące tej branży, a także możliwości stałej wymiany stażystów pomiędzy instytucjami zajmującymi się „zieloną" energią. Partnerstwo w sferze ochrony środowiska to także wizyty studyjne organizowane dla przedstawicieli samorządów, rolników oraz innych osób i instytucji z obu regionów. Goście z Hesji podczas pobytów w Województwie Wielkopolskim odwiedzają gospodarstwa rolne, obiekty turystyki wiejskiej, zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego. Zwiedzają także branżowe ekspozycje na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Przykładem takiej wizyty była delegacja w trakcie M.T.POLAGRA we wrześniu 2007 r. kierowana przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Ochrony środowiska i Rolnictwa Karla-Winfrieda Seifa.

Besondere Bedeutung für die Zusammenarbeit beider Regionen haben Themen mit Bezug auf erneuerbare Energien. Aufgrund der naturräumlichen und wirtschaftlichen Voraussetzungen des Bundeslandes und der Woiwodschaft (große landwirtschaftliche Nutzflächen, starke Landwirtschaft) wird diesem Bereich in beiden Regionen Priorität eingeräumt. Hessen hat sich zum Ziel gesetzt, bis 2015 den Anteil an erneuerbaren Energien bei der Energiegewinnung auf ehrgeizige 15 Prozent zu erhöhen, wobei der Biomasse eine besondere Rolle zukommt. Um dieses Ziel zu erreichen, wurde 2004 auf Initiative des Bundeslandes das Kompetenzzentrum HessenRohstoffe (HeRo e.V.) mit Sitz in Witzenhausen gegründet, welches sich für die Steigerung von Produktion und Nutzung erneuerbarer Rohstoffe einsetzt, unter anderem durch die Koordination und Förderung von Forschung und Entwicklung. Ebenfalls fördert es die Entwicklung landwirtschaftlicher Flächen und setzt die nachhaltige Energiepolitik des Bundeslandes um. Das Zentrum bündelt ca. 50 Institutionen, darunter das Hessische Ministerium für Umwelt, Energie, Landwirtschaft und Verbraucherschutz, die Hessische Forstdirektion, den Hessischen Bauernverband, Einrichtungen aus Wissenschaft und Forschung (z. B. das Institut für Sonnenenergie) sowie Firmen, die im Bereich der "grüner Energie" tätig sind. Gleichzeitig betreibt HeRo eine enge Zusammenarbeit mit dem Departament für Landwirtschaft und Entwicklung des ländlichen Raumes des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska in Posen.

Im März 2005, anlässlich des Besuches des damaligen hessischen Wirtschaftsministers Alois Rhiel in Posen, wurden Infrastrukturprojekte zum Umweltschutz in Wielkopolska vorgestellt. Auf der jährlich in Posen veranstalteten Internationalen Umweltfachmesse "Poleko" wurden im Rahmen der Partnerschaft die neuesten Technologien präsentiert und die Gelegenheit zum Meinungs- und Erfahrungsaustausch genutzt. Zu diesem Zweck besuchte der damalige hessische Minister für Umwelt, Landwirtschaft und Forsten Wilhelm Dietzel im November 2005 die Messe. Am 16. November 2005 fand im Rahmen des Deutsch-Polnischen Tages ein Seminar zur Bioabfallverwertung statt. Die Konferenz wurde gemeinsam vom Marschallamt in Posen und den hessischen Ministerien für Umweltschutz und Wirtschaft unter Beteiligung des Kooperationszentrums Hessen-Polen veranstaltet.

Im Rahmen der Partnerschaft finden regelmäßige Treffen von Vertretern beider Regionen statt, mit dem Ziel eines Wissens- und Erfahrungsaustausches auf dem Gebiet der Ökologie, insbesondere über die Herstellung von Biomasse und die Nutzung von Biogas. Die gegenseitigen Konsultationen drehen sich unter anderem um EU-Zuschüsse für einschlägige Projekte sowie den regelmäßigen Austausch von Praktikanten zwischen Institutionen, die sich mit "grüner Energie" beschäftigen. Die Umweltschutzpartnerschaft spiegelt sich ebenfalls wider in Studienbesuchen von Selbstverwaltungsvertretern, Landwirten und anderen Personen und Institutionen aus beiden Regionen. Bei Besuchen in Wielkopolska besichtigen die Gäste aus Hessen Landwirtschaftsbetriebe, agrotouristische Einrichtungen und Verarbeitungsbetriebe für landwirtschaftliche Erzeugnisse. Ein häufiges Ziel sind auch die Fachausstellungen auf der Internationalen Messe in Posen. Als Beispiel sei der Besuch einer vom Staatssekretär beim Hessischen Ministerium für Umweltschutz und Landwirtschaft Karl-Winfried Seif geleiteten Delegation im September 2007 bei der Internationalen Messe für Lebensmittel und Gastronomie POLAGRA angeführt.

Das Hauptinteresse bei den Studienbesuchen der Vertreter Wielkopolska in Hessen ist es, die Ziele und Umsetzungsmethoden der regionalen Energiepolitik des Bundeslandes kennenzulernen. Mit dieser Absicht kamen Vertreter der Selbstverwaltung in Wielkopolska vom 13. bis 15. April 2008 nach Hessen. Der von Arkadiusz Błochowiak, dem damaligen Mitglied des Woiwodschaftsvorstandes, geleiteten Delegation

Z kolei głównym celem wizyt studyjnych przedstawicieli Wielkopolski jest zapoznawanie się z założeniami i sposobami realizacji regionalnej polityki energetycznej landu. Z taką właśnie intencją samorządowcy z Wielkopolski przebywali w Hesji w dniach 13-15 kwietnia 2008 roku. Uczestnikami delegacji, na czele której stał Arkadiusz Błochowiak, ówczesny Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego, byli głównie przedstawiciele samorządów powiatowych wspierających inicjatywę powołania Wielkopolskiej Agencji Zarządzania Energią. Gospodarze ze stowarzyszenia HeRo w Witzenhausen przedstawili Wielkopolanom nie tylko przykłady wytwarzania i wykorzystywania czystej energii z biomasy, lecz również rozwiązania prawne regulujące tego typu inwestycje oraz sposoby wsparcia finansowego udzielanego producentom tej energii przez władze kraju związkowego.

Podczas kolejnej edycji targów Poleko (28 października 2008), na stoisku kolektywnym Krajów Związkowych Hesji i Dolnej Saksonii zorganizowano sympozjum „Biomasa dla ochrony środowiska" („Umwelt schützen – Biomasse nutzen"). Przedstawiono wykłady specjalistyczne dla przedstawicieli gospodarki rolnej i leśnej, administracji, polityki i mediów. Referat pod hasłem „Sieć skupiająca podmioty zajmujące się biomasą w Hesji – misja i zadania Centrum Kompetencyjnego Gospodarki Odpadami HessenRohstoffe (HeRo) e.V. Witzenhausen" przedstawił Klaus Wagner, prezes HeRo. Natomiast Thomas Turk, prezes Ingenieurgemeinschaft Witzenhausen (IGW), omówił „Regionalne koncepcje wykorzystania biomasy na przykładzie Hesji".

W maju 2009 roku Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska w Poznaniu było współorganizatorem dwóch seminariów poświęconych energetycznemu wykorzystaniu odpadów. W siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski przeprowadziło (14 maja 2009) konferencję pod hasłem „Gospodarowanie odpadami w Wielkopolsce – odpowiedzialność administracyjna jednostek samorządu terytorialnego i przykłady rozwiązań". Następnego dnia (15 maja 2009) w Sypniewie k. Chodzieży odbyło się Wielkopolskie Seminarium Energetyczne zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego i Starostwo Powiatowe w Chodzieży.

Jednym z najnowszych przejawów współpracy Wielkopolski i Hesji w sferze ochrony środowiska była wizyta (23 czerwca 2010) delegacji Województwa Wielkopolskiego (pod przewodnictwem Wicemarszałka Leszka Wojtasiaka) w gminie Alheim w Hesji, znanej z działań proekologicznych. Goście z Wielkopolski zapoznali się z heskimi doświadczeniami dotyczącymi wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w szczególności energii słonecznej i biomasy. Burmistrz Alheim, Georg Lüdtke, został zaproszony do Poznania na światowe Dni Innowacji, które odbywały się w dniach 20-24 września 2010 roku. W dniu poświęconym energii odnawialnej wystąpił jako prelegent z referatem „Alheim – pełne energii".

W 2009 roku została powołana Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią (WAZE Sp. z o.o.), która przejęła rolę partnera we współpracy z HeRo e.V. w zakresie odnawialnych źródeł energii. Przy tworzeniu jej struktur i programu działania zostały wykorzystane bogate doświadczenia heskiego stowarzyszenia. Współpracę pomiędzy HeRo i WAZE silnie wspiera Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska. W wyniku szeregu działań podjętych m.in. przez Centrum, 24 listopada 2010 r. w trakcie targów Poleko w Poznaniu obie partnerskie organizacje: HeRo i WAZE podpisały porozumienie ramowe o intensyfikacji współpracy w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Wielkopolska i Hesja zgodne są co do tego, że „zielona energia" jest przyszłością dla Europy i świata, a współpraca województwa i landu w tym zakresie – jednym z głównych wyznaczników partnerstwa.

gehörten vor allem Vertreter der Selbstverwaltungen auf Kreisebene an, die die Initiative zur Errichtung einer Agentur für Energiemanagement in Wielkopolska unterstützten. Die Gastgeber vom Verein HeRo in Witzenhausen präsentierten den Besuchern nicht nur Beispiele für Erzeugung und Nutzung sauberer Energie aus Biomasse, sondern gaben ihnen auch einen Überblick über die rechtlichen Instrumente im Zusammenhang mit derartigen Investitionen sowie möglichen Finanzierungshilfen.

Bei der folgenden Umweltmesse Poleko (28. Oktober 2008) wurde am gemeinsamen Stand der Bundesländer Hessen und Niedersachsen das Symposium "Umwelt schützen – Biomasse nutzen" veranstaltet. Dabei wurden Fachvorträge für Vertreter von Land- und Forstwirtschaft, Verwaltung, Politik und Medien gehalten. Ein Referat mit dem Titel "Biomasse-Netzwerk Hessen – Auftrag und Aufgaben des Kompetenzzentrums HessenRohstoffe (HeRo) e.V., Witzenhausen" präsentierte Klaus Wagner, Geschäftsführer von HeRo. Thomas Turk, Geschäftsführer der Ingenieurgemeinschaft Witzenhausen (IGW) stellte "Regionale Konzepte zur Biomassenutzung am Beispiel Hessen" vor.

Im Mai 2009 war das Kooperationszentrum Hessen-Polen in Posen Mitveranstalter zweier Seminare zur energetischen Abfallnutzung. Der Gemeinde- und Kreisverband Wielkopolska führte am Sitz des Marschallamtes in Posen (14. Mai 2009) eine Konferenz unter dem Motto "Abfallwirtschaft in Wielkopolska – administrative Verantwortung der kommunalen Selbstverwaltungen und Beispiellösungen" durch. Am Folgetag (15. Mai 2009) fand in Sypniewo bei Chodzież ein "Energieseminar Wielkopolska" statt, das vom Marschallamt der Woiwodschaft Wielkopolska und vom Kreislandratsamt Chodzież veranstaltet wurde.

Am 23. Juni 2010 besuchte eine Delegation aus Wielkopolska (unter Leitung des Vizemarschalls Leszek Wojtasiak) die hessische Kommune Alheim, die für ihr Umweltschutzengagement bekannt ist. Die Gäste aus Wielkopolska machten sich mit den Erfahrungen ihrer hessischen Partner in Bezug auf die Nutzung erneuerbarer Energien, insbesondere von Solarenergie und Biomasse, vertraut. Der Bürgermeister von Alheim, Georg Lüdtke, erhielt eine Einladung nach Posen zu den Welt-Innovationstagen, die vom 20. bis 24. September 2010 stattfanden. Am Tag der erneuerbaren Energien trat er als Referent mit seinem Vortrag "Alheim – voller Energie" auf.

Im Jahr 2009 wurde die Agentur für Energiemanagement in Wielkopolska (WAZE) ins Leben gerufen, die die Rolle eines Partners in der Zusammenarbeit mit HeRo e.V. auf dem Gebiet erneuerbarer Energien übernahm. Bei ihrem strukturellen und programmatischen Aufbau wurde auf die weitreichenden Erfahrungen des hessischen Verbandes zurückgegriffen. Die Kooperation zwischen HeRo und WAZE wird vom Kooperationszentrum Hessen-Polen tatkräftig unterstützt. Auf seine Initiative hin unterzeichneten die beiden Partnerorganisationen am 24. November 2010 während der Umweltmesse "Poleko" in Posen eine Rahmenvereinbarung über die Intensivierung der Zusammenarbeit auf dem Gebiet erneuerbarer Energien.

Wielkopolska und Hessen sind sich darüber einig, dass die "grüne Energie" die Zukunft Europas und der Welt bedeutet, und dass die Kooperation zwischen der Woiwodschaft und dem Bundesland in diesem Bereich einer der Maßstäbe ihrer Partnerschaft ist.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

UDZIAŁ TURYSTYKI W ZBLIŻANIU REGIONÓW I ICH MIESZKAŃCÓW

Dysponując wieloma atutami turystycznymi, Wielkopolska i Hesja w naturalny sposób rozwinęły szeroką współpracę na tej płaszczyźnie. Ze strony polskiego regionu zajmuje się nią głównie Wielkopolska Organizacja Turystyczna (WOT), stowarzyszenie, którego Województwo Wielkopolskie jest członkiem i największym składkodawcą, a z ramienia niemieckiego Kraju Związkowego – HA Hessen Agentur GmbH.
W 2006 roku obie te instytucje zawarły umowę o współdziałaniu we wzajemnej promocji swoich walorów i atrakcji turystycznych. Porozumienie zostało podpisane najpierw w Idstein (13 września 2006), a następnie w Poznaniu (27 października 2006).
Obie strony zobowiązały się, że będą dążyć do upowszechniania wiedzy o atrakcjach turystycznych Wielkopolski i Hesji, a także sprzyjać wymianie doświadczeń w dziedzinie turystyki, traktując ją jako jedną z ważniejszych sfer w rozwoju przyjaźni.
Partnerzy zapowiedzieli wzajemne organizowanie wizyt studyjnych dziennikarzy oraz spotkań i seminariów dla specjalistów w branży turystycznej, w tym touroperatorów i sprzedawców z biur podróży – w celu poszerzania wiedzy o walorach turystycznych obu regionów i oferowanych usługach w tej branży. Przewidziano ponadto obopólne zapraszanie praktykantów w celu wymiany doświadczeń na temat funkcjonowania takich instytucji, jak centra informacji turystycznej, hotele, czy związki turystyczne, a także wspieranie współpracy stowarzyszeń pilotów wycieczek i przewodników. W umowie znalazł się również zapis przewidujący wzajemne wspieranie się przy organizacji stoisk promocyjnych na imprezach organizowanych w województwie i landzie oraz zobowiązanie do współpracy w zakresie marketingu turystycznego. Te założenia są konsekwentnie realizowane od dnia podpisania umowy.

Już podczas poznańskich Targów Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon (25-28 października 2006) udostępniono powierzchnię wystawienniczą Hessen Agentur, a miesiąc później na Międzynarodowych Targach Touristik&Caravaning w Lipsku doszło do rozmów przedstawicieli WOT i HA.

DER BEITRAG DES TOURISMUS ZUR ANNÄHERUNG DER REGIONEN UND IHRER EINWOHNER

Da Wielkopolska und Hessen über eine Vielzahl von touristischen Attraktionen verfügen, entwickelt sich auf diesem Gebiet auf natürliche Weise eine weitestgehende Zusammenarbeit. Auf polnischer Seite ist für diesen Bereich vor allem die Wielkopolska Tourismusorganisation (WOT) zuständig, deren Mitglied und größter Beitragszahler die Woiwodschaft Wielkopolska ist, auf deutscher Seite ist dies die HA Hessen Agentur GmbH.
Im Jahr 2006 schlossen die beiden Organisationen einen Kooperationsvertrag für die gegenseitige Tourismuswerbung. Diese Vereinbarung wurde zunächst in Idstein (13. September 2006) und anschließend in Posen (27. Oktober 2006) unterzeichnet.
Beide Seiten verpflichteten sich zur Werbung für die touristischen Attraktionen des jeweils anderen und zur Förderung des Erfahrungsaustausches über den Tourismus als einen der wichtigsten Bereiche bei der Vertiefung der Freundschaft.
Die Partner kündigten die gegenseitige Veranstaltung von Studienbesuchen für Journalisten sowie von Treffen und Seminaren für Fachleute der Tourismusbranche, darunter Reiseveranstalter und Reisekaufleute, an, um die Kenntnisse über die touristischen Attraktionen beider Regionen und das Dienstleistungsangebot in diesem Bereich zu erweitern. Ferner wurden Besuche von Praktikanten zwecks Erfahrungsaustausches über die Arbeitsweise von Fremdenverkehrsbüros, Hotels oder Tourismusverbänden sowie Förderung von Kooperationen zwischen Reiseleiter- und Fremdenführerverbänden vereinbart. Der Vertrag enthält darüber hinaus eine Klausel über die gegenseitige Unterstützung bei der Organisation von Werbeständen bei auf beiden Seiten stattfindenden Veranstaltungen sowie eine Verpflichtung zur Zusammenarbeit im Tourismusmarketing. Diese Vereinbarungen werden seitdem konsequent umgesetzt.

GABRIELE DOEHRING

Dziennikarka Hessischer Rundfunk

Odwiedzających Wielkopolskę witają zielone pola i łąki. Małe wioski przycupnęły w cieniu sosen i świerków. Drewniane kościoły zamieniają się w muzea. Takie jest też Wielkopolskie Muzeum Pożarnictwa w Rakoniewicach. Niesamowitym przeżyciem jest przejażdżka historycznym parowozem z Wolsztyna. I w końcu stolica województwa, Poznań, niegdyś potężna twierdza. Kolorowe domy mieszczańskie okalają ratusz, jeden z największych polskich budynek epoki renesansu. Na uliczkach starówki pulsuje życie, głównie dzięki studentom sześciu poznańskich uniwersytetów. Wśród nich znajdują się międzynarodowi goście, odwiedzający Poznań jako ważny ośrodek przemysłowy i targowy. Po tej niezwykłej podróży po Wielkopolsce po roku znów odwiedziłam Polskę. Ten kraj przyciąga…

Reporterin, Hessischer Rundfunk

Weite grüne Felder und Wiesen empfangen den Besucher. Kleine Dörfer ducken sich im Schatten von Kiefern und Eichen. Holzkirchen verwandeln sich in Museen, so das Wielkopolska-Feuerwehrmuseum in Rakoniewice. Wunderbar auch die Zugfahrt mit einer historischen Dampflok aus Wolsztyn. Dann die Hauptstadt Posen, von einer mächtigen Festung bewacht. Bunte Patrizierhäuser umrunden das Rathaus, Polens größtes Renaissancegebäude. In den Straßen der Altstadt pulsiert ein quirliges Leben, bestimmt durch Studenten der sechs Posener Universitäten. Dazwischen internationale Gäste, die Posen als wichtigen Industrie- und Messestandort besuchen.
Nach der schönen Wielkopolskareise bin ich ein Jahr später wieder nach Polen gefahren. Dieses Land lockt...

Wizyta studyjna heskich dziennikarzy w Wielkopolsce, Poznań, czerwiec 2007 r.
Studienbesuch hessischer Journalisten in Wielkopolska, Posen, Juni 2007

Obie strony spotkały się ponownie podczas targów Reisen w Hamburgu (7-11 luty 2007), gdzie omówiono plany współpracy na cały rok. W drodze rewanżu Wielkopolska otrzymała wówczas miejsce do eksponowania swoich materiałów turystycznych na stoisku Hesji. Kolejnym bodźcem do rozwijania współpracy stała się Międzynarodowa Giełda Turystyczna ITB w Berlinie, podczas której (8 marca 2007) odbyło się spotkanie Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka z Volkerem Hoffem, Ministrem do Spraw Europejskich w rządzie Hesji. Następnego dnia dyrektor Departamentu Sportu i Turystyki UMWW przeprowadził rozmowy z prezesem Hessen Agentur i dyrektorem Taunus Touristik Service w sprawie tworzenia systemu informacji turystycznej.

W czerwcu 2007 roku Wielkopolska promowała swoje walory turystyczne w czasie Dni Hesji w Butzbach, a hescy dziennikarze mogli się z nimi zapoznać podczas zorganizowanej przez WOT wizyty studyjnej w Województwie Wielkopolskim (21-23 września 2007). Goście zwiedzili zabytki Poznania, Leszna, Wolsztyna, Nowego Tomyśla, Rakoniewic oraz pałac Witosław. Plonem ich eskapady był cykl artykułów i audycji radiowych w heskich mediach (np. Hessischer Rundfunk 4 i Hit Radio FFH Wiesbaden), w których przedstawiono największe atrakcje turystyczne Wielkopolski i jej stolicy. Krótko potem (24-27 października 2007) w Poznaniu na targach Tour Salon zaprezentowała się Hesja. A rok później ze studyjną rewizytą w partnerskim landzie pojawili się przedstawiciele wielkopolskich mediów.
Kolejną sposobnością do promocji walorów Wielkopolski były targi T&C w Stuttgarcie (13-21 stycznia 2008), gdzie polski region korzystał ze stoiska Hesji.
W czasie dorocznych targów ITB w Berlinie (5 marca 2008) odbyła się narada przedstawicieli szkół wyższych z Wielkopolski i Hesji kształcących kadry dla turystyki. W spotkaniu zainicjowanym przez WOT i Departament Sportu i Turystyki UMWW, Bereits während der Tourismusmesse Tour Salon (25.-28. Oktober 2006) in Posen wurde der HA Hessen Agentur eine Ausstellungsfläche zur Verfügung gestellt, einen Monat später fanden auf der Touristik & Caravaning International in Leipzig Gespräche zwischen Vertretern der WOT und der HA Hessen Agentur statt. Beide Seiten trafen sich erneut bei der Messe "Reisen Hamburg" (7.-11. Februar 2007), wo Kooperationspläne für ein ganzes Jahr besprochen wurden. Als Gegenleistung wurde Wielkopolska eine Fläche für die Präsentation seiner Werbematerialien am hessischen Stand überlassen.

Ein weiterer Ansporn, die Zusammenarbeit zu entwickeln war die Internationale Tourismusbörse ITB in Berlin, bei der (8. März 2007) ein Treffen zwischen dem Marschall Marek Woźniak und dem Hessischen Minister für Europaangelegenheiten Volker Hoff stattfand. Am darauf folgenden Tag führte der Leiter des Departements für Sport und Tourismus des Marschallamtes Gespräche mit den Geschäftsführern der Hessen Agentur und des Taunus Touristik Services bzgl. der Schaffung eines Systems für Tourismusinformationen.

Im Juni 2007 warb Wielkopolska während des Hessentages in Butzbach für seine touristischen Attraktionen, von denen sich Journalisten aus Hessen anschließend bei einem vom WOT veranstalteten Studienbesuch in Wielkopolska (21.-23. September 2007), selbst überzeugen konnten. Die Gäste besichtigten Sehenswürdigkeiten in Posen, Leszno, Wolsztyn, Nowy Tomyśl, Rakoniewice sowie das Schloss Witosław. Ihre Reise fand ihren Niederschlag in einer Reihe von Artikeln und Radiosendungen in den hessischen Medien (z. B. Hessischer Rundfunk 4 und Hit Radio FFH Wiesbaden), in denen die wichtigsten touristischen Attraktionen Wielkopolska und seiner Hauptstadt vorgestellt wurden. Kurz darauf (24.-27. Oktober 2007) präsentierte sich Hessen auf der Tourismusmesse Tour Salon in Posen, ein Jahr später kamen Vertreter von Medien aus Wielkopolska zum Gegenbesuch in die Partnerregion.

Eine weitere Gelegenheit, für die Vorzüge Wielkopolska zu werben, bot die Messe T&C in Stuttgart (13.-21. Januar 2008), wo die polnische Region sich am hessischen Stand präsentierte. Während der alljährlich stattfindenden Internationalen Tourismusbörse in Berlin (5. März 2008) fand eine Besprechung zwischen Vertretern von Hochschulen aus beiden Regionen statt, die Fachpersonal für die Tourismusbranche ausbilden. An dem Treffen, das auf Initiative der WOT und des Departements für Sport und Tourismus des Marschallamtes zustande kam, nahmen auf polnischer Seite Vertreter von vier Hochschulen teil: aus Posen von der Sporthochschule, der Wirtschaftsuniversität und der Hochschule für Handel und Dienstleistungen, aus Konin von der dortigen Fachhochschule. Die Diskussionsteilnehmer steckten Bereiche für eine mögliche Zusammenarbeit ab und sprachen sich für den Austausch von Lehrern und Studierenden, die Veranstaltung von Gastvorträgen und die Durchführung gemeinsamer Forschungsarbeiten aus.

Auch auf der folgenden Tourismusmesse in Leipzig (November 2008) und der ITB Berlin (März 2009) konnten die beiden Partner die Vorzüge ihrer Regionen präsentieren und ihren Informations- und Erfahrungsaustausch vertiefen.

Großes Interesse fand der Stand der Woiwodschaft Wielkopolska auf dem Hessentag im Juni 2009 in Langenselbold. Die Einwohner Hessens und Besucher von außerhalb interessierten sich besonders für Flyer und Broschüren über Spezialgebiete des Tourismus wie Fahrradtourismus, Bahntourismus, Tourismus in Naturschutzgebieten sowie Ferien auf dem Bauernhof in Wielkopolska.

z polskiej strony wzięli udział reprezentanci czterech uczelni: Akademii Wychowania Fizycznego, Uniwersytetu Ekonomicznego, Wyższej Szkoły Handlu i Usług w Poznaniu oraz Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie. Uczestnicy dyskusji, określając obszary możliwej współpracy, opowiedzieli się za wymianą kadry i studentów, organizacją gościnnych wykładów i prowadzeniem wspólnych prac badawczych.

Rozwojowi współpracy Wielkopolski i Hesji w dziedzinie turystyki służyły kolejne targi turystyczne w Lipsku (listopad 2008), podobnie jak kolejna edycja berlińskiej giełdy ITB (marzec 2009), gdzie partnerzy prezentowali atuty swoich regionów, wymieniali informacje i doświadczenia.

Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko Województwa Wielkopolskiego w czasie Dni Hesji zorganizowanych w czerwcu 2009 roku w Langenselbold. Mieszkańcy landu i goście w szczególności sięgali po foldery i broszury na temat turystyki kwalifikowanej: rowerowej, kolejowej, szlakami po obszarach chronionych, a także wypoczynku w wielkopolskich gospodarstwach agroturystycznych.

Ważnym przedsięwzięciem budującym partnerstwo obu regionów była wizyta (15-18 czerwca 2009) siedmiu członków Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (z Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki) w Hesji, poświęcona turystyce kolejowej. Uczestnicy wyjazdu, wśród których byli także szef WOT i dyrektor Departamentu Sportu i Turystyki UMWW oraz Burmistrz Miasta i Gminy Krzywiń, zapoznali się z zasadami finansowania i promowania usług turystycznych w niemieckim landzie oraz możliwościami rozszerzenia współpracy. W Limburgu gości z Wielkopolski przyjął Reinhold Hasselbächer, dyrektor generalny Ferienland Westerwald-Lahn-Taunus e.V. – stowarzyszenia, które działa na pograniczu Hesji i Nadrenii-Palatynatu i promuje walory turystyczne tego regionu, w tym reaktywowaną kolej drezynową łączącą Limburg z Rückershausen. Wielkopolska delegacja odbyła przejażdżkę tą kolejką, a gospodarze objaśnili programowe i finansowe zasady jej funkcjonowania. Inne atuty turystyczne Limburga samorządowcom z Wielkopolski przedstawiła Babette Täpper, pierwszy zastępca przewodniczącego miejscowej Rady Miasta. Radni poznali również atrakcje i produkty turystyczne Wiesbaden oraz przylegającego do stolicy landu regionu Rheingau Taunus.

Sposobnością do kolejnych spotkań stały się targi Tour Salon w Poznaniu (październik 2009) oraz targi ITB w Berlinie w marcu 2010 roku. Podczas poznańskiego Tour Salon (22 października 2010) z inicjatywy Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska przedstawiciele WOT – Tomasz Wiktor i Ewa Przydrożny nawiązali kontakty z Prezesem Rüdesheim Tourist AG – Rolfem Wölfertem. Rozmówcy wyrażali zgodną opinię, że turystyka to dziedzina, w której współpraca Wielkopolski i Hesji – mimo wielu osiągnięć w pierwszej dekadzie partnerstwa – wciąż ma ogromny potencjał rozwoju.

Spotkanie w ramach Tour Salon 2010 (od prawej: Rolf Wölfert – Prezes Rüdesheim Tourist AG, Ewa Przydrożny – Dyrektor Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej, Tomasz Wiktor – Prezes Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej, Peter Pfragner – Port Lotniczy Frankfurt nad Menem Fraport AG, Jarosław Frąckowiak – Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja-Polska w Poznaniu), Poznań, 22 października 2010 r.

Treffen im Rahmen der Tour Salon 2010 (von rechts: Rolf Wölfert – Geschäftsführer der Rüdesheim Tourist AG, Ewa Przydrożny – Leiterin der Wielkopolska Tourismusorganisation, Tomasz Wiktor – Vorstand der Wielkopolska Tourismusorganisation, Peter Pfragner – Fraport AG, Jarosław Frąckowiak – Kooperationszentrum Hessen-Polen), Posen, 22. Oktober 2010

Wichtig war auch der Besuch (15.-18. Juni 2009) von sieben Mitgliedern des Sejmik (vom Ausschuss für Sport und Tourismus) in Hessen zum Thema Bahntourismus. Die Besucher, unter anderem der Geschäftsführer der WOT, der Leiter des Departements für Sport und Tourismus des Marschallamtes und der Bürgermeister von Krzywiń, machten sich mit den Grundsätzen der Finanzierung und Werbung für touristische Dienstleistungen in Hessen vertraut und besprachen Möglichkeiten der Intensivierung ihrer Zusammenarbeit. In Limburg wurden die Gäste aus Wielkopolska von Reinhold Hasselbächer, dem Geschäftsführer von Ferienland Westerwald-Lahn-Taunus e.V. empfangen, einem Verein, der im Grenzgebiet zwischen Hessen und Rheinland-Pfalz tätig ist und für touristische Attraktionen dieser Region wirbt, unter anderem für die reaktivierte Draisinenbahn zwischen Limburg und Rückershausen. Die polnische Delegation machte eine Draisinenfahrt und ließ sich von den Gastgebern Programm und Finanzierung dieses Projekts erläutern. Weitere touristische Vorzüge Limburgs wurden den Verwaltungsvertretern aus Wielkopolska von Babette Täpper, der ersten stellvertretenden Stadtratsvorsitzenden, präsentiert. Die Abgeordneten lernten ebenfalls die touristischen Produkte und Attraktionen der Landeshauptstadt Wiesbaden sowie der angrenzenden Region Rheingau-Taunus kennen.

Gelegenheit für weitere Treffen boten die Messen Tour Salon in Posen (Oktober 2009) und ITB in Berlin im März 2010. Bei der Tour Salon (22. Oktober 2010) knüpften die Vertreter der WOT Tomasz Wiktor und Ewa Przydrożny, auf Initiative des Kooperationszentrums Hessen-Polen, Kontakte mit dem Vorstandsvorsitzenden der Rüdesheim Tourist AG Rolf Wölfert. Die Gesprächspartner stimmten überein, dass der Tourismus für beide Partner, trotz zahlreicher Erfolge im ersten Jahrzehnt der Partnerschaft, immer noch ein enormes Entwicklungspotential birgt.

SPORT I REKREACJA W BUDOWIE PARTNERSKICH WIĘZI

Ze swej natury sport jest domeną ludzi młodych, dlatego też podstawą współpracy Wielkopolski i Hesji w dziedzinie kultury fizycznej są kontakty Departamentu Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego ze Związkiem Młodzieży Sportowej Hesji (Sportjugend Hessen).

Wspólne działania w roku 2002 zaczęły się od udziału (na zaproszenie strony heskiej) 9-osobowej grupy młodzieży z Województwa Wielkopolskiego w obozie sportowo-rekreacyjnym, w którym – oprócz Niemców i Polaków – uczestniczyli także ich rówieśnicy z Francji, Hiszpanii, Włoch, Rosji i Ukrainy. Międzynarodowe spotkania młodych sportowców w Hesji stały się tradycją, poszerzoną w 2004 roku o obozy organizowane w Wielkopolsce dla młodzieży z regionów zaprzyjaźnionych z województwem. Odbywają się one co roku w Ośrodku Sportowo-Wypoczynkowym w Łężeczkach przy współpracy z Klubem Sportowym „Posnania". Wyjątkiem był obóz w 2008 roku, który zorganizowano w Ośrodku Wypoczynkowym w Straduniu koło Trzcianki.
W czasie pobytów na międzynarodowych obozach młodzież nie tylko poprawia sprawność i tężyznę fizyczną, ale też uczy się szlachetnej rywalizacji, poszerza swoje horyzonty i otwiera się na wielokulturowość. Przykładem (jednym z wielu) edukacyjnej roli takich spotkań był obóz, który odbył się w Edersee i Frankfurcie nad Menem (w dniach 25 lipca-4 sierpnia 2007 roku) z udziałem 11-osobowej reprezentacji Wielkopolski.

Wyraźnie sprofilowany co do idei był obóz zorganizowany w lipcu 2009 roku w Łężeczkach przez Urząd Marszałkowski i Klub Sportowy „Posnania" pod hasłem: „Fair play in sport and in everyday life". Zdrowe i uczciwe zasady funkcjonowania w sporcie i życiu propagowała młodzież wielkopolska i heska, a także dolnosaksońska oraz włoska i hiszpańska – z regionów Veneto i Navarra. W obozie, który zorganizowano w 2010 roku, uczestniczyła dodatkowo młodzież ze wschodniej Europy – z dwóch obwodów rosyjskich (Samara i Nowgorod) oraz ukraińskiego (Tarnopol). Przy takiej różnorodności kulturowej,

SPORT UND FREIZEIT IN DEN PARTNERSCHAFTSBEZIEHUNGEN

Naturgemäß ist der Sport eine Domäne der jungen Menschen, entsprechend bilden auch die Kontakte zwischen dem Departement für Sport und Tourismus des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska mit der Sportjugend Hessen die Basis der Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen im sportlichen Bereich.

Die gemeinsamen Aktivitäten begannen 2002 mit der Teilnahme (auf Einladung der hessischen Seite) einer neunköpfigen Jugendgruppe aus der Woiwodschaft Wielkopolska an einem Sport- und Freizeitcamp, an dem – neben Deutschen und Polen – auch Altersgenossen aus Frankreich, Spanien, Italien, Russland und der Ukraine teilnahmen. Die internationalen Treffen der jungen Sportler aus Hessen sind zu einer Tradition geworden, die 2004 um ein Camp in Wielkopolska für Jugendliche aus den mit der Woiwodschaft befreundeten Regionen erweitert wurde. Diese finden jedes Jahr im Sport- und Erholungszentrum in Łężeczki in Zusammenarbeit dem Sportklub "Posnania" statt. Eine Ausnahme bildete das Camp 2008, das im Freizeitzentrum in Straduń bei Trzcianka stattfand.
Durch die Aufenthalte in den internationalen Camps verbessern die Jugendlichen nicht nur ihre Fitness und körperliche Leistungsfähigkeit, sondern lernen auch den fairen Wettkampf, erweitern ihren Horizont und öffnen sich für andere Kulturen. Beispiel (eines von vielen) für die pädagogische Funktion dieser Treffen war das Camp am Edersee und in Frankfurt am Main (25. Juli – 4. August 2007), an dem eine elfköpfige Gruppe aus Wielkopolska teilnahm.

Ein klares Profil hatte das Camp, das im Juli 2009 Łężeczki vom Marschallamt und dem Sportklub "Posnania" unter dem Motto "Fair play in sport and in everyday life" organisiert wurde. Für Gesundheit und Fairness in Sport und Leben warben Jugendliche aus Hessen, Wielkopolska und Niedersachsen aber auch italienische und spanische Jugendliche aus den Regionen Veneto und Navarra. An dem Camp, das 2010 veranstaltet wurde, nahmen auch Jugendliche aus Osteuropa teil – aus zwei russischen Regionen (Samara und Nowgorod) sowie aus dem ukrainischen Tarnopol. Angesichts dieser kulturellen Vielfalt und der internationalen Zusammensetzung hatte das Hauptthema des Treffens "European Sports Cocktail" besondere Aktualität. Noch heterogener in Bezug auf die ethnische und geografische Herkunft der Teilnehmer wird das von dem Departement für Sport und Tourismus des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska für den Sommer 2011 geplante Jugendcamp. Sein Leitmotto soll lauten: "European Sports TIC-TAC-TOE".

Spotkanie Marka Woźniaka – Marszałka Województwa Wielkopolskiego, z uczestnikami obozu młodzieżowego w Łężeczkach, 2009 r.

Treffen des Marschalls der Woiwodschaft Wielkopolska Marek Woźniak mit Jugendcampteilnehmern, Łężeczki, 2009

w tak międzynarodowym towarzystwie, szczególne uzasadnienie miał główny temat spotkania: „European Sports Cocktail". Jeszcze bardziej zróżnicowany pod względem etnicznego i geograficznego pochodzenia uczestników będzie obóz młodzieżowy zaplanowany przez Departament Sportu i Turystyki UMWW na lato 2011 roku. Jego hasło przewodnie ma brzmieć: „European Sports TIC-TAC-TOE".

Międzynarodowy, edukacyjny i wychowawczy charakter miał także, zainaugurowany w 2002 roku, projekt na rzecz integracji i tolerancji na stadionach – „Ballance 2006". Główną ideą tego przedsięwzięcia, w którym uczestniczyła młodzież z Hesji i Wielkopolski oraz regionów Nottinghamshire (Wielka Brytania), Emilia Romania (Włochy) i Akwitania (Francja), było uzyskanie poprawy zachowań kibiców podczas Mistrzostw świata w Piłce Nożnej 2006, rozgrywanych w Niemczech. W ramach projektu „Ballance 2006" odbywały się imprezy integracyjne w całej Europie propagujące tolerancję i zachowania fair play mundialowych kibiców. Województwo wielkopolskie było pierwszym zagranicznym partnerem tego projektu, a jego wdrażaniem zajął się Urząd Marszałkowski w Poznaniu we współpracy z Polskim Związkiem Piłki Nożnej. Zorganizowano w regionie cykl imprez, między innymi edukacyjne obozy sportowe oraz Międzynarodowy Turniej Piłkarski „Orliki"o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Zwieńczeniem programu był udział jego młodych animatorów w finale mundialu w Niemczech.

Doświadczenia zdobyte podczas realizacji projektu „Ballance 2006" stały się dla Departamentu Sportu i Turystyki UMWW podstawą nowego projektu, odwołującego się do nadchodzących Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012, których areną będzie między innymi Poznań. Przesłanie jest identyczne: upowszechnienie kulturalnych i tolerancyjnych zachowań na stadionach. W program „Fair Play 4 Students 2012" zaangażowała się grupa młodych ludzi, która zarejestrowała stowarzyszenie stawiające sobie za cel przygotowanie młodzieży do udziału w meczach i innych wydarzeniach EURO 2012. Projekt przewiduje współpracę ze szkołami i klubami piłkarskimi w Wielkopolsce i regionach partnerskich przy organizacji rozmaitych turniejów, zabaw i spotkań. Sport ma być środkiem upowszechniania zasad fair play i tolerancji nie tylko w świecie kultury fizycznej. Na koniec, w czasie trwania EURO 2012, uczestnicy tego edukacyjnego programu zorganizują pokazy i happeningi w miejscach rozgrywek. We wrześniu 2009 roku w wielkopolskiej miejscowości Łężeczki odbyła się konferencja, podczas której młodzi reprezentanci trzech regionów – Hesji, Dolnej Saksonii i Yorkshire (Wielka Brytania) – zadeklarowali przystąpienie do programu zaproponowanego przez ich wielkopolskich rówieśników.

ballance 2006

Integration und Toleranz für eine friedliche Fußballweltmeisterschaft

Wizualizacja programu „Ballance 2006" / Ankündigung des Programms "Ballance 2006"

Einen internationalen Charakter mit Bildungs- und Erziehungsauftrag hatte auch das 2002 gestartete Projekt für Integration und Toleranz in den Sportstadien "Ballance 2006". Die Hauptidee dieses Projekts, an dem Jugendliche aus Hessen, Wielkopolska sowie den Regionen Nottinghamshire (Großbritannien), Emilia-Romagna (Italien) und Aquitaine (Frankreich) teilnahmen, war die Absicht, das Verhalten der Fußballfans bei der Fußballweltmeisterschaft 2006 in Deutschland zu verbessern. Im Rahmen von "Ballance 2006" fanden Integrationsveranstaltungen in ganz Europa statt, die sich für Toleranz und Fairplay der Fans bei der Weltmeisterschaft einsetzten. Die Woiwodschaft Wielkopolska war der erste ausländische Partner dieses Projekts, und mit seiner Umsetzung befasste sich das Marschallamt in Posen in Zusammenarbeit mit dem Polnischen Fußballverband. In der Region fand eine Reihe von Veranstaltungen statt, unter anderem Sport- und Bildungscamp und das Internationale Fußballturnier "Orliki" um den Pokal des Marschalls der Woiwodschaft Wielkopolska. Die Krönung des Programms war die Teilnahme der jungen Amateurfußballer am Finale der WM in Deutschland.

Die bei der Realisierung des Projekts "Ballance 2006" gesammelten Erfahrungen wurden für das Departement für Sport und Tourismus des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska zur Basis eines neuen Projekts bezüglich der nächsten Fußball-Europameisterschaft EURO 2012 bezog, die unter anderem in Posen stattfinden wird. Die Aufgabe ist identisch: die Verbreitung von zivilisierten Verhaltensweisen und Toleranz in den Stadien. Für das Programm "Fair Play 4 Students 2012" engagierte sich eine Gruppe junger Leute, die einen Verein gründete, der sich zum Ziel setzte, Jugendliche auf die Teilnahme an den Spielen und den anderen Ereignissen der EURO 2012 vorzubereiten. Dieses Projekt sieht die Zusammenarbeit mit Schulen und Fußballvereinen in Wielkopolska und den

Kooperacja Wielkopolski i Hesji w dziedzinie sportu odbywa się także na innych płaszczyznach. Nawiązana została na przykład współpraca Wielkopolan z partnerami ze Sportjugend Hessen w zakresie pedagogiki sportowej. Odbywają się także seminaria dla regionów partnerskich Hesji, w których uczestniczą przedstawiciele Departamentu Sportu i Turystyki UMWW. Przykładowo, 3-7 lipca 2008 roku w Pamplonie, stolicy regionu Navarra, Hiszpańska Narodowa Agencja oraz regionalny rząd zorganizowały konferencję w ramach programu „Młodzież w działaniu", która była poświęconą propagowaniu zdrowego trybu życia wśród młodzieży poprzez aktywność fizyczną i sport wyczynowy. Podobny charakter miało seminarium, które w dniach 10-13 września 2010 roku odbyło się we włoskim Lignano Sabbiadoro w ramach Festiwalu Sportowego „Verde Azzuro". Pracownicy Departamentu Sportu i Turystyki UMWW w Poznaniu oraz przedstawiciele innych regionów partnerskich Hesji uczestniczyli w nim na wniosek Sportjugend Hessen. Uczestnicy tej konferencji, zorganizowanej przez Associazione Italiana Cultura Sport wymieniali poglądy na temat merytorycznych i finansowych uwarunkowań w działaniach związanych z kulturą fizyczną wśród młodzieży. Partnerzy są zgodni, że każde z takich międzynarodowych spotkań jest doskonałą okazją do wymiany doświadczeń, zacieśniania współpracy i nawiązywania nowych kontaktów.

Partnerregionen bei der Organisation verschiedener Turniere, Spiele und Begegnungen vor. Der Sport soll als Mittel dienen, um die Grundsätze von Fairplay und der Toleranz nicht nur im Sport zu verbreiten. Am Ende werden die Teilnehmer dieses Bildungsprogramms während der EURO 2012 Präsentationen und Happenings an den Spielstätten organisieren. Im September 2009 fand in dem Ort Łężeczki eine Konferenz statt, bei der junge Repräsentanten der drei Regionen Hessen, Niedersachsen und Yorkshire (Großbritannien) ihre Teilnahme an dem Programm verkündeten, das ihnen die Wielkopolska vorgeschlagen hatten.

Die Kooperation zwischen Wielkopolska und Hessen im Sportbereich findet auch auf anderen Ebenen statt. So wurde zum Beispiel eine Zusammenarbeit mit der Sportjugend Hessen im Bereich der Sportpädagogik vereinbart. Es finden Seminare für die Partnerregionen Hessens statt, an denen auch Vertreter des Departements für Sport und Tourismus des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska teilnehmen. Beispielsweise veranstalteten die Spanische Nationalagentur und die Regionalregierung vom 3. – 7. Juli 2008 in Pamplona, der Hauptstadt der spanischen Region Navarra, eine Konferenz im Rahmen des Programms "Jugend in Aktion", die der Verbreitung eines gesunden Lebensstils unter der Jugend durch körperliche Aktivität und Freizeitsport gewidmet war. Einen ähnlichen Charakter hatte ein Seminar, das vom 10. – 13. September 2010 im italienischen Lignano Sabbiadoro im Rahmen des Sportfestivals "Verde Azzuro". Mitarbeiter des Departements für Sport und Tourismus des Marschallamtes der Woiwodschaft Wielkopolska in Posen sowie Vertreter anderer hessischer Partnerregionen nahmen auf Antrag der Sportjugend Hessen an ihm teil. Teilnehmer dieser Konferenz, die von der Associazione Italiana Cultura Sport organisiert worden war, tauschten ihre Meinungen über die inhaltlichen und finanziellen Bedingungen des Jugendsports aus. Die Partner stimmen darin überein, dass jedes dieser internationalen Treffen eine hervorragende Gelegenheit zum Erfahrungsaustausch, zur Vertiefung der Zusammenarbeit und zum Aufbau neuer Kontakte bietet.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

4
/ 88 - 92

Dziesięć lat minęło
podsumowania i nowe wyzwania

Zehn Jahre sind vergangen
Bilanzen und neue Herausforderungen

UDANA PRÓBA CZASU PARTNERSTWA WIELKOPOLSKI I HESJI

Wielkopolska i Hesja są partnerami od dziesięciu lat. Dokładnie 7 grudnia 2010 roku minęła 10. rocznica podpisania w Poznaniu „Wspólnej Deklaracji o współpracy między Województwem Wielkopolskim w Rzeczypospolitej Polskiej a Krajem Związkowym Hesja w Republice Federalnej Niemiec". Upływ dekady to dobry czas na przeprowadzenie szerszych podsumowań oraz całościowych ocen wspólnych działań i dokonań w ramach partnerstwa obu regionów.
Już ogólne spojrzenie na zagadnienie pozwala stwierdzić, że bilans dziesięcioletniej współpracy jest jednoznacznie korzystny, a pozytywne oceny stają się jeszcze bardziej wyraziste, gdy bierze się pod uwagę poszczególne projekty, przedsięwzięcia, imprezy, akcje – podejmowane zarówno na poziomie regionalnym, jak i powiatowym, gminnym, czy środowiskowym. Dzięki podpisaniu w 2000 roku „Wspólnej Deklaracji" pomiędzy Wielkopolską i Hesją, kooperacja obydwu regionów – zainicjowana już w 1996 roku podpisaniem listu intencyjnego o współpracy gospodarczej i utworzeniem Centrum Współpracy Gospodarczej Hesja – Polska – zyskała nie tylko nowy, silny impuls, ale także nabrała znacznie szerszego wymiaru, również w sensie czasowym. Działania podejmowane w ramach partnerstwa mają bowiem charakter perspektywiczny i długofalowy. Zainicjowane projekty i przedsięwzięcia, poza doraźnymi korzyściami, będą przynosić efekty także w kolejnych latach.

Wielkopolsko-heskie relacje mają wprawdzie wymiar regionalny, ale trzeba na nie patrzeć w szerszym kontekście – nie tylko ekonomicznym, społecznym i politycznym, ale także europejskim, geopolitycznym, historycznym, a nawet cywilizacyjnym. Partnerstwo Wielkopolski i Hesji wpisało się bowiem w proces polsko-niemieckiego pojednania i integracji europejskiej, będąc jednym z katalizatorów tych przełomowych zjawisk, decyzji i zdarzeń we współczesnej Europie. Nie mogłoby być poczucia wspólnoty na kontynencie bez przełamania stereotypów i barier w myśleniu o sobie nawzajem, a bliskie kontakty Wielkopolski i Hesji sprzyjają właśnie odrzucaniu uprzedzeń i prowadzą do zbliżenia obu społeczeństw, zwłaszcza w sensie społecznym, edukacyjnym, kulturalnym, historycznym. Na tym polu ogromne znaczenie mają kontakty wielkopolskiej i heskiej młodzieży, wymiany pomiędzy szkołami, obozy sportowe i wakacyjne dla młodej generacji, która – mimo różnic językowych czy kulturowych – ma coraz silniejsze poczucie wspólnoty, zamieszkiwania we wspólnej Europie.

ERFOLGREICHE BESTANDSAUFNAHME DER PARTNERSCHAFT ZWISCHEN HESSEN UND WIELKOPOLSKA

Wielkopolska und Hessen sind seit zehn Jahren Partner. Am 7. Dezember 2010 jährte sich die Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung über die Zusammenarbeit zwischen der Woiwodschaft Wielkopolska in der Republik Polen und dem Bundesland Hessen in der Bundesrepublik Deutschland" zum zehnten Mal. Heute, nach einem Jahrzehnt, ist ein guter Zeitpunkt gekommen, die gemeinsamen Aktivitäten und Erfolge im Rahmen der Partnerschaft beider Regionen umfassend zu bewerten und Bilanz zu ziehen.
Schon bei flüchtiger Betrachtung fällt die Bilanz der zehnjährigen Zusammenarbeit eindeutig positiv aus, bei der Begutachtung einzelner Projekte, Vorhaben, Veranstaltungen und Aktionen, sowohl auf regionaler Ebene als auch in den Kreisen, Gemeinden und lokalen Gemeinschaften, wird die positive Bewertung noch deutlicher. Durch die Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung" zwischen Wielkopolska und Hessen im Jahr 2000 erfuhr die bereits 1996 mit der Absichtserklärung über die wirtschaftliche Zusammenarbeit und mit der Gründung des Kooperationszentrums Hessen-Polen initiierte Kooperation nicht nur einen neuen Impuls, sondern sie erweiterte sich, auch in zeitlicher Hinsicht. Da die im Rahmen der Partnerschaft durchgeführten Aktivitäten langfristig und auf die Zukunft gerichtet sind, werden die begonnenen Projekte und Vorhaben, neben dem sofortigen Nutzen, auch in den folgenden Jahren Ergebnisse bringen.

Die Beziehungen zwischen Wielkopolska und Hessen haben zwar eine regionale Dimension, müssen aber in einem weiteren Kontext betrachtet werden – nicht nur im wirtschaftlichen, sozialen und politischen, sondern auch im europäischen, geopolitischen, historischen und sogar zivilisatorischen. Denn die Partnerschaft fügt sich ein in den Prozess der deutsch-polnischen Versöhnung und der europäischen Integration als Katalysator dieser geschichtsträchtigen Phänomene, Entscheidungen und Ereignisse im heutigen Europa. Ohne Überwindung von Stereotypen und Barrieren in der gegenseitigen Wahrnehmung kann es kein Gemeinschaftsgefühl auf dem Kontinent geben. Die engen Kontakte zwischen Wielkopolska und Hessen tragen zur Überwindung von Vorurteilen und zur Annäherung beider Gesellschaften bei, besonders aus zwischenmenschlicher, bildungspolitischer, kultureller und historischer Sicht. Hier sind vor allem die Kontakte der Jugend, Schüleraustausch, Sport- und Feriencamps für junge Menschen von übergeordneter Bedeutung, die trotz ihrer sprachlichen und kulturellen Unterschiede ein immer stärkeres Gefühl der Gemeinschaft und der Zusammengehörigkeit im gemeinsamen Europa entwickeln.

Zu betonen ist, dass die Absichtserklärung über die wirtschaftliche Zusammenarbeit und die spätere "Gemeinsame Erklärung" zur Partnerschaft viele Jahre vor der offiziellen Erweiterung der Europäischen Union unterzeichnet wurden. Die Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen war also ein wichtiges Signal, ein Vorbote der gemeinsamen Präsenz von Polen und Deutschland in der Europäischen Union. Für die polnische Seite bedeutete sie eine Einführung in die europäische Realität und Politik, der deutschen Seite erlaubte sie, die Realitäten und Gegebenheiten Mittel- und Osteuropas besser kennenzulernen, das, trotz der geographischen Nähe, in den letzten Jahrzehnten in Westeuropa wenig bekannt war.

HESSEN
WIELKOPOLSKA REGION

Warto podkreślić, że list intencyjny o współpracy, a potem „Wspólna Deklaracja" w sprawie partnerstwa zostały podpisane na wiele lat przed formalnym rozszerzeniem Unii Europejskiej. Partnerstwo Wielkopolski i Hesji stanowiło zatem pozytywny zwiastun, swoistą forpocztę wspólnej obecności Polski i Niemiec w Unii Europejskiej. Dla polskiej strony było wprowadzeniem w rzeczywistość i politykę europejską, a stronie niemieckiej umożliwiło lepsze poznanie realiów i uwarunkowań Europy Środkowo-Wschodniej, która – choć geograficznie bliska – była w poprzednich dekadach obszarem mało rozpoznanym w zachodniej Europie.
Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku stało się niezwykle ważnym bodźcem, który zdynamizował współpracę obu regionów, zwłaszcza w sferze gospodarczej. Integracja europejska sprawiła także, że kooperacja Wielkopolski i Hesji mogła rozwinąć się nie tylko w granicach województwa i landu, ale także na wspólnym polu, jakim są w Brukseli przedstawicielstwa Wielkopolski i Hesji przy Unii Europejskiej. Województwo Wielkopolskie i Kraj Związkowy Hesja ideę jednoczenia Europy realizują również poprzez stałe rozszerzanie i umacnianie wielostronnej współpracy z innymi regionami, zwłaszcza z francuską Akwitanią i włoską Emilią-Romanią. Od współpracy bilateralnej do multilateralnej – taki jest kierunek kooperacji wielkopolsko-heskiej w wymiarze europejskim.

Wielką wartością w kontaktach Wielkopolski i Hesji jest stabilność, równorzędność i symetria wzajemnych relacji – mimo, iż Województwo Wielkopolskie ma znacznie mniejszy potencjał gospodarczy niż Kraj Związkowy Hesja, który zalicza się do najbogatszych i ekonomicznie najprężniejszych regionów europejskich. Takie osiągnięcia, jak wprowadzenie bezpośredniego połączenia lotniczego Poznania z Frankfurtem nad Menem, będącym światowym gigantem lotniczym, pokazuje, że każda przeszkoda jest do ominięcia. Wysiłki wielu osób podejmowane w ramach partnerstwa przynoszą bardzo wymierne korzyści, co pozytywnie przekłada się także na losy poszczególnych ludzi. Dość wspomnieć o całej rzeszy przedstawicieli samorządów, instytucji publicznych, organizacji społecznych i różnych grup zawodowych, którzy odbyli szkolenia i staże, podnosząc dzięki temu swoje kompetencje i kwalifikacje.

Partnerstwo Hesji i Wielkopolski po dziesięciu latach od podpisania „Wspólnej Deklaracji" odgrywa tak znaczną rolę i nabrało już tak istotnego znaczenia dla obu stron, że dziś wręcz trudno byłoby sobie wyobrazić bez niego aktywność międzynarodową obu regionów. Współpraca zaczęła się w latach 90. od kontaktów gospodarczych, potem została rozszerzona na obszar instytucji samorządowych na szczeblu regionu, a obecnie obejmuje właściwie wszystkie dziedziny życia: administrację, samorządność, biznes, zagadnienia społeczne, rolnictwo, ekologię, komunikację, edukację, naukę, kulturę, problematykę młodzieżową, turystykę, sport i – rzecz jasna – sprawy europejskie. A co najważniejsze, kooperacja ta odbywa się nie tylko na poziomie władz i instytucji regionalnych, ale zwłaszcza między zwykłymi ludźmi – w gminach i powiatach, w lokalnych społecznościach, organizacjach obywatelskich, środowiskach społecznych i zawodowych. Tak pojęte i tak prowadzone partnerstwo Wielkopolski i Hesji to praktyczna realizacja idei zjednoczonej Europy, która legła u podstaw współpracy nawiązanej oficjalnie dziesięć lat temu.

Der Beitritt Polens zur Europäischen Union am 1. Mai 2004 war ein wichtiger Impuls, der zur Intensivierung der Zusammenarbeit beider Regionen, vor allem im Bereich der Wirtschaft, beigetragen hat. Durch die europäische Integration konnte sich die Kooperation nicht nur in Woiwodschaft und Bundesland, sondern auch auf gemeinsamem Terrain, d. h. in den europäischen Vertretungen von Wielkopolska und Hessen in Brüssel, entwickeln. Die Idee des Zusammenwachsens Europas wird von der polnischen Woiwodschaft und dem deutschen Bundesland ebenfalls durch die konsequente Erweiterung und Intensivierung der multilateralen Zusammenarbeit mit anderen Regionen umgesetzt, vor allem mit der französichen Aquitaine und der italienischen Emilia-Romagna. Von der bilateralen zur multilateralen Zusammenarbeit – diese Richtung verfolgt die Kooperation von Wielkopolska und Hessen auf europäischer Ebene.

Von unschätzbarem Wert für die Kontakte von Wielkopolska und Hessen ist die Stabilität, Gleichwertigkeit und Symmetrie der gegenseitigen Beziehungen – obwohl das wirtschaftliche Potenzial der Woiwodschaft Wielkopolska weit geringer ist als das des Bundeslandes Hessen, welches zu den reichsten und wirtschaftlich stärksten Regionen Europas zählt. Erfolge wie die Schaffung einer direkten Flugverbindung zwischen Posen und Frankfurt am Main, einem der weltweit größten Flughäfen, zeigen, dass jedes Hindernis überwindbar ist. Die Bemühungen vieler Menschen im Rahmen der Partnerschaft bringen messbare Vorteile, die sich auch in vielen individuellen Einzelfällen positiv niederschlagen. Hier sei nicht zuletzt an die Vielzahl von Vertretern der Selbstverwaltung, öffentlicher Einrichtungen, Verbände und verschiedener Berufsgruppen erinnert, die dank der Teilnahme an Schulungen und Praktika ihre Fähigkeiten und Qualifikationen ausbauen konnten.

Zehn Jahre nach der Unterzeichnung der "Gemeinsamen Erklärung" hat die Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen für beide Seiten eine so große Bedeutung, dass heute internationale Aktivitäten beider Regionen ohne diese Kooperation schwer vorstellbar wären. Die Zusammenarbeit begann in den neunziger Jahren mit wirtschaftlichen Kontakten, wurde dann auf das Feld der regionalen Selbstverwaltung ausgedehnt und umfasst heute praktisch alle Lebensbereiche: Administration, Selbstverwaltung, Wirtschaft, gesellschaftliche Fragen, Landwirtschaft, Umweltschutz, Verkehr, Bildung, Wissenschaft, Kultur, Jugend, Tourismus und selbstverständlich auch europäische Angelegenheiten. Die Kooperation findet, was von besonderem Gewicht ist, nicht nur auf behördlicher Ebene, zwischen regionalen Einrichtungen, sondern vor allem zwischen normalen Menschen statt – in den Kommunen und Kreisen, lokalen Gemeinschaften, Vereinen und Verbänden, im sozialen und beruflichen Umfeld. Eine so verstandene und geführte Partnerschaft bedeutet die praktische Umsetzung der Idee vom zusammenwachsenden Europa, wie sie der vor einem Jahrzehnt offiziell aufgenommenen Zusammenarbeit zugrunde lag.

PATRZĄC W PRZYSZŁOŚĆ

Dziesięć lat minęło – podsumowania i nowe wyzwania / Zehn Jahre sind vergangen Bilanzen und neue Herausforderungen

NOWE SZANSE I MOŻLIWOŚCI PARTNERSTWA

Dekada bliskiej współpracy Wielkopolski i Hesji okazała się okresem licznych, wspólnie podejmowanych przedsięwzięć i obustronnie korzystnych, wymiernych osiągnięć, ale obie strony są zgodne, że przed nimi wiele jeszcze nowych zadań i wyzwań. Z tego punktu widzenia minione dziesięć lat kooperacji to zaledwie zadatek na rzecz tego, co może i powinno nastąpić w bliższej i dalszej przyszłości.
Współpraca obu stron na poziomie regionalnym i lokalnym, choć będzie się toczyć własnym rytmem, pozostanie w kolejnych latach trwale wpisana w proces integracji europejskiej, będąc jego istotnym czynnikiem.
Ogromne znaczenie ma współdziałanie Wielkopolski i Hesji w Brukseli, mające wyraz w stałych kontaktach i wspólnych inicjatywach podejmowanych przez Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego i Przedstawicielstwo Hesji w Brukseli. Reprezentanci województwa i landu będą umacniać tę współpracę, angażując się także wspólnie w prace Komitetu Regionów, Zgromadzenia Regionów Europy i Sieci Regionów Strategii Europa 2020.
Szczególnie interesującym polem współdziałania mogą stać się inicjatywy flagowe wspomnianej Strategii Europa 2020 – z uwagi na fakt, że Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak został poproszony o koordynację jednej z nich. Szef polskiej delegacji do Komitetu Regionów, od lat zaangażowany w sprawy europejskie i działania prospołeczne w Wielkopolsce, jest koordynatorem inicjatywy pod nazwą „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym". Monitorowanie przez niego działań instytucji europejskich i krajowych w tej ważnej sferze będzie sprzyjać wspólnym, wielkopolsko-heskim przedsięwzięciom związanym z problematyką socjalną.
Działania na rzecz rozwoju gospodarczego, w ramach partnerstwa Wielkopolski i Hesji, przejawiać się będą w kontynuowaniu współpracy w zakresie transportu, turystyki biznesowej oraz design'u. Wspierane będą kontakty pomiędzy firmami z obu regionów, zwłaszcza w sektorze ITC (Information and Communication Technologies), biotechnologii, nano-inżynierii, a więc w branżach przyszłościowych, o ogromnym potencjale rozwoju. Naturalną konsekwencją tego zjawiska będzie zmniejszanie się dystansu ekonomicznego, jaki

NEUE CHANCEN UND MÖGLICHKEITEN DER PARTNERSCHAFT

Das Jahrzehnt der engen Zusammenarbeit zwischen Wielkopolska und Hessen war eine Zeit zahlreicher gemeinsamer Vorhaben und für beide Seiten vorteilhafter, messbarer Erfolge, dennoch sind sich beide Partner einig, dass noch viele neue Aufgaben und Herausforderungen vor ihnen liegen. In diesem Sinne ist die vergangene Dekade lediglich ein Vorspiel dessen, was in naher oder ferner Zukunft folgen kann und wird.
Die bilaterale Zusammenarbeit auf lokaler und regionaler Ebene wird, auch wenn sie sich in ihrem eigenen Tempo entwickelt, in den kommenden Jahren in den Prozess der europäischen Integration eingebettet bleiben und hierbei einer der bestimmenden Faktoren sein.
Von übergeordneter Bedeutung ist die Kooperation von Wielkopolska und Hessen in Brüssel, die sich in ständigen Kontakten und gemeinsamen Initiativen des Informationsbüros der Woiwodschaft Wielkopolska und der Vertretung Hessens ausdrückt. Die Vertreter beider Regionen werden ihre Zusammenarbeit festigen, indem sie sich gemeinsam bei Aktivitäten des Ausschusses der Regionen, der Versammlung der Regionen Europas und des Regionen-Netzwerks Strategie Europa 2020 engagieren. In Anbetracht dessen, dass der Marschall der Woiwodschaft Wielkopolska Marek Woźniak mit der Koordination einer der richtungweisenden Initiativen der Strategie Europa 2020 betraut wurde, könnte sich dieses Feld als besonders ergiebig herausstellen. Als Vorsitzender der polnischen Delegation für den Ausschuss der Regionen, der sich seit Jahren für die europäischen Angelegenheiten und für soziale Aktivitäten in Wielkopolska engagiert, koordiniert er die Initiative mit dem Titel "Europäische Plattform gegen Armut und soziale Ausgrenzung". Seine Einbindung in die Aktivitäten der europäischen und polnischen Institutionen dieses wichtigen Bereiches wird für gemeinsame Vorhaben der beiden Regionen mit sozialem Hintergrund förderlich sein.

Die Aktivitäten zur Förderung der Wirtschaftsentwicklung im Rahmen der Partnerschaft von Wielkopolska und Hessen setzen sich in der weiteren Kooperation auf dem Gebiet von Verkehr, Geschäftstourismus und Design fort. Unterstützt werden ebenfalls Kontakte zwischen Unternehmen aus beiden Regionen, vor allem in den Bereichen Information- und Kommunikationstechnologie sowie Bio- und Nanotechnologie, d. h. in zukunftsorientierten Branchen mit enormem Entwicklungspotential. Als natürliche Konsequenz dieses Phänomens wird sich der Abstand, der in wirtschaftlicher Hinsicht immer noch zwischen Wielkopolska und Hessen besteht, verringern. Die stufenweise Verminderung des wirtschaftlichen Missverhältnisses zwischen beiden Regionen wird dazu führen, dass die Zusammenarbeit in den genannten zukunftsorientierten Bereichen, die in Hessen schon heute hochentwickelt sind, in den Vordergrund rücken wird. Förderlich werden hier die gemeinsame Teilnahme an künftigen Welt-Innovationstagen und weiteren internationalen Messen sowie die Kooperation im Rahmen gemeinschaftlicher Programme sein.

HESSEN

WIELKOPOLSKA REGION

wciąż jeszcze dzieli Wielkopolskę i Hesję. Stopniowe zacieranie dysproporcji w rozwoju gospodarczym obu regionów sprawi, że priorytetem stanie się współpraca we wspomnianych, najbardziej perspektywicznych dziedzinach, już dziś mocno rozwiniętych w Hesji. Sprzyjać temu będzie wspólny udział w kolejnych światowych Dniach Innowacji, międzynarodowych imprezach targowych oraz współpraca w ramach programów wspólnotowych.

Rozwojowi gospodarczemu musi towarzyszyć stała troska o ochronę środowiska, a we współpracy w tej dziedzinie Wielkopolska i Hesja mają już spore doświadczenie. W kolejnych latach województwo i land będą ściśle współdziałać w walce z następstwami zmian klimatycznych (przeciwdziałanie suszy, ochrona regionalnych zasobów wodnych). Niezwykle ważna będzie szeroko zakrojona współpraca na polu wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza biomasy i biogazu. Równolegle oba regiony zajmą się wspólnie poprawą efektywności użytkowania energii, stosowaniem energooszczędnych technologii, wdrażaniem „czystego transportu", redukcją emisji do atmosfery szkodliwych substancji, a także promocją proekologicznych technologii i rozwijaniem świadomości ekologicznej społeczeństw.

Katalizatorem dla ożywienia dwustronnej współpracy w obszarze sportu i turystyki w najbliższych latach będą duże imprezy sportowe, przede wszystkim Mistrzostwa Europy w piłce nożnej Euro 2012 i związana z tym wymiana doświadczeń w zakresie ich organizacji. Dość wspomnieć, że Frankfurt nad Menem, jako jeden z gospodarzy Mistrzostw Świata w piłce nożnej w 2006 roku, może służyć radą Poznaniowi, przed którym stoi zadanie zorganizowania spotkań jednej z grup w trakcie Mistrzostw w 2012 roku.

Sport nieodłącznie wiąże się ze sprawami młodego pokolenia, a także w tej dziedzinie współpraca obu regionów ma duży potencjał rozwojowy. Poza kontynuacją takich przedsięwzięć, jak Nagroda Młodzieżowa, Europejskie Spotkania Młodzieży, wymiany szkolne, obozy sportowe i wakacyjne Eurocamp, wzajemne kontakty nauczycieli i placówek edukacyjnych – podejmowane będą nowe inicjatywy, zmierzające do lepszego poznawania się młodzieży z Wielkopolski i Hesji.

Podobne znaczenie społeczne i międzyludzkie ma współpraca w dziedzinie kultury, która w kolejnych latach także przybierze nowe formy. Już planowane jest podjęcie stałej współpracy pomiędzy Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy i Hessenpark (Neu-Anspach/Taunus), między innymi w ramach AEOM (Association of European Open Air Museums). W sferze muzyki wspólnie organizowane będą Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe.

Wymienione przedsięwzięcia w różnych dziedzinach życia to jedynie zarys planowanych i spodziewanych form współpracy Wielkopolski i Hesji w nowej dekadzie. Wszystkie z nich będą mocno osadzone w kontekście europejskim. Integracja w skali kontynentu sprzyja bowiem współpracy i przyjaźni na szczeblu regionów. Unia Europejska wytyczyła wspomnianą już wcześniej Strategię EU 2020, która określa główne kierunki polityki UE oraz priorytety działań. Celem jest „inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu". Po dziesięciu latach owocnego partnerstwa Wielkopolski i Hesji właśnie w takiej perspektywie należy widzieć dalszą współpracę obu regionów.

Die Entwicklung der Wirtschaft muss mit stetigen Bemühungen um den Umweltschutz einhergehen, einem Kooperationsfeld, bei dem Wielkopolska und Hessen bereits beträchtliche Erfahrungen sammeln konnten. In den kommenden Jahren werden beide Regionen gemeinsam gegen die Folgen des Klimawandels vorgehen (Bekämpfung von Trockenheit, Schutz regionaler Gewässer). Von großer Bedeutung wird auch die weitestgehende Zusammenarbeit bei der Nutzung regenerativer Energien sein, besonders von Biomasse und Biogas. Gleichzeitig werden sich beide Partner mit der Steigerung der Energieeffizienz, der Anwendung energiesparender Technologien, der Einführung von "sauberem Transport", der Reduktion der Emission schädlicher Substanzen sowie der Verbreitung umweltschonender Technologien und der Förderung des Umweltbewusstseins in den Gesellschaften befassen.

Katalysator für die Belebung der bilateralen Zusammenarbeit im Bereich von Sport und Tourismus werden in den kommenden Jahren große Sportveranstaltungen sein, allen voran die Fußballeuropameisterschaft EURO 2012 und der damit verbundene Erfahrungsaustausch bei der Organisation der Veranstaltung. Nicht zuletzt kann Frankfurt am Main als einer der Ausrichter der Fußballweltmeisterschaft 2006 die Stadt Posen mit Rat und Tat unterstützen, in der ebenfalls Gruppenspiele während der Europameisterschaft 2012 stattfinden werden.

Sport und Jugend gehören untrennbar zusammen, deshalb bietet der Jugendbereich für die Zusammenarbeit beider Regionen ein großes Entwicklungspotential. Neben der Fortsetzung von Vorhaben wie Jugendpreis, Europäische Jugendbegegnungen, Schüleraustausch, Sport- und Eurocamps, gegenseitige Kontakte von Lehrern und Bildungseinrichtungen werden weitere Initiativen ergriffen, die das gegenseitige Kennenlernen von Jugendlichen unterstützen sollen.

Eine vergleichbar große Bedeutung für das Soziale und Zwischenmenschliche kommt auch der Zusammenarbeit im Kulturbereich zu, die in den nächsten Jahren ebenfalls neue Formen annehmen wird. Bereits geplant ist eine Kooperation zwischen dem Museum der ersten Piasten auf Lednica und dem Hessenpark (Neu-Anspach/Taunus), unter anderem im Rahmen der AEOM (Association of European Open Air Museums). Im Bereich der Musik wird der Internationale Jazzworkshop gemeinsam ausgereichtet.

Die genannten Projekte in den verschiedenen Lebensbereichen stellen lediglich einen Ausschnitt aus der Gesamtheit der geplanten und angestrebten Formen der Zusammenarbeit im neuen Jahrzehnt dar. Sie alle werden fest in den europäischen Kontext eingefügt sein. Denn die Integration im europäischen Maßstab fördert die Zusammenarbeit und Freundschaft auf regionaler Ebene. Von der Europäischen Union wurde die bereits erwähnte Strategie EU 2020 erarbeitet, in der die wesentlichen Richtungen der EU-Politik und die Prioritäten der geplanten Aktivitäten festgelegt sind. Ziel ist ein "intelligentes, nachhaltiges und integratives Wachstum". Nach zehn Jahren der erfolgreichen Partnerschaft zwischen Wielkopolska und Hessen sollte die weitere Zusammenarbeit beider Regionen mit genau diesem Ansatz fortgeführt werden.

HESSEN

WIELKOPOLSKA
REGION

www.umww.pl
www.hessen.de